

**Zpráva o situaci národnostních menšin
v České republice
za rok 2018**

Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2018
Vydal: Úřad vlády ČR
narodnostni.mensiny@vlada.cz

ISBN 978-80-7440-235-7

Obsah	Str.
1. Úvod	4
2. Mezinárodní závazky	5
2.1. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků.....	5
2.2. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin	5
3. Úkoly vyplývající z usnesení vlády	6
3.1. Světový romský festival Khamoro 2018 (usnesení vlády ze dne 7. dubna 2003 č. 347 o podpoře Světového romského festivalu KHAMORO Praha; Strategie romské integrace do roku 2020, schválena usnesením vlády ČR ze dne 23. února 2015 č. 127).....	6
3.2. Využití dotací na provádění Evropské Charty regionálních či menšinových jazyků v roce 2018 (usnesení vlády ze dne 27. dubna 2010 č. 315)	7
3.3. Finanční příspěvek ze státního rozpočtu na rekonstrukci Muzea moravských Chorvatů	10
4. Práva příslušníků národnostních menšin v oblasti voleb	10
5. Právo na sdružování příslušníků národnostních menšin	11
6. Právo účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny	11
6.1. Rada vlády pro národnostní menšiny	11
6.2. Rada vlády pro záležitosti romské menšiny	13
6.3. Agentura pro sociální začleňování	13
6.4. Účast příslušníků národnostních menšin na řešení postavení národnostních menšin na úrovni ministerstev.....	13
6.4.1. Ministerstvo kultury	13
6.4.2. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.....	14
6.4.3. Ministerstvo práce a sociálních věcí	14
6.4.4. Ministerstvo financí.....	14
6.5. Výkon práva účasti na řešení věci týkajících se národnostních menšin na místní a regionální úrovni ..	15
6.6. Kancelář prezidenta republiky a národnostní menšiny v roce 2018.....	16
6.7. Kancelář Věřejného ochránce práv	17
7. Právo na užívání jména a příjmení, vícejazyčné názvy a označení v jazyce národnostní menšiny, užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku	17
8. Právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny	19
8.1. Vzdělávání v jazycích národnostních menšin po jednotlivých menšinách	21
8.1.1. Německá menšina.....	21
8.1.2. Polská menšina	22
8.1.3. Romská menšina.....	26
8.2. Dotační a rozvojové programy zaměřené na národnostní menšiny v roce 2018	27
8.2.1. Dotační Program na podporu výuky dějin 20. století a vzdělávání v jazycích národnostních menšin v roce 2018.....	27
8.2.2. Dotační program na podporu integrace romské menšiny	28
8.3. Multikulturní výchova.....	31
9. Právo na rozvoj kultury příslušníků národnostních menšin	31
9.1. Právní rámec v roce 2018.....	31
9.1.1. Odkoupení velkovýkrmny prasat v bezprostřední blízkosti pietního místa v Letech u Písku....	33
9.2. Finanční podpora kultury národnostních menšin	34
9.3. Kulturní aktivity v roce 2018 podle národnostních menšin	35
10. Právo na rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostní menšiny	41
10.1. Veřejnoprávní média	41
10.2. Dotační program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin.....	42
11. Vnitřní bezpečnost	42
11.1. Ministerstvo vnitra.....	42
11.1.1. Legislativní opatření ve vztahu k právům příslušníků národnostních menšin	42
11.1.2. Nelegislativní opatření ve vztahu k právům příslušníků národnostních menšin	42
11.1.3. Spolupráce se zástupci a organizacemi příslušníků jednotlivých národnostních menšin.....	44
11.1.4. Plnění vládních úkolů v oblasti národnostních menšin v policejním vzdělávání	46
11.1.5. Dotační politika resortu vnitra ve vztahu k národnostním menšinám	47

11.1.6. Plnění usnesení vlády týkajících se spolupráce a vztahů národnostních menšin s místními samosprávami	48
11.2. Ministerstvo spravedlnosti	48
12. Dotační programy a další dotace, shrnutí	50
13. Shrnutí reflexe národnostních menšin za rok 2018.....	51
Přílohy	
1 Veřejná správa na místní či regionální úrovni a národnostní menšiny v roce 2018.....	54
2 Dotační program Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků – přehled podpořených projektů v roce 2018	120
3 Program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2018	121
4 Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin v roce 2018.....	124
5 Ministerstvo kultury - Projekty s tematikou národnostních menšin dotované v dalších oblastech v roce 2018	127
6 Muzea a národnostní menšiny v roce 2018	130
7 Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti v roce 2018	140
8 Ministerstvo kultury - Program na podporu integrace příslušníků romské menšiny v roce 2018 (v KČ).....	153
9 Ministerstvo práce a sociálních věcí a národnostní menšiny	155
10 Reflexe národnostních menšin	159
Tabulky	
Tabulka 1 Finanční vypořádání dotace Khamora 2018.....	6
Tabulka 2 Srovnání výdajů vynaložených od roku 2007 do roku 2018	9
Tabulka 3 Výbory / Komise / Rady / pracovní pozice pro národnostní menšiny ve statutárních městech v roce 2018	15
Tabulka 4 Výbory / Komise/Pracovní skupiny v krajích	16
Tabulka 5 Mateřské školy s polským jazykem vyučovacím – školní rok 2018/2019	22
Tabulka 6 Základní a střední školy s polským jazykem vyučovacím – školní rok 2018/2019	23
Grafy	
Graf 1 Dotace MŠMT v roce 2018 po jednotlivých menšinách.....	123
Graf 2 Dotace Ministerstva kultury na kulturní aktivity po menšinách (2018).....	126
Graf 3 Dotace na média po menšinách (2018).....	152
Obrázky	
Obrázek 1 Banner festivalu Khamoro 2018	6

1. Úvod

Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice je každoročně předkládána vládě ČR - v roce 2019 bude předložena již po sedmácté.¹ Tento úkol stanoví Statut Rady vlády pro národnostní menšiny, který schválila vláda usnesením ze dne 10. října 2001 č. 1034, ve znění pozdějších úprav. Text zpracovalo Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny na základě podkladů příslušných ministerstev, Asociace krajů ČR, Svazu měst a obcí ČR, orgánů místní i regionální samosprávy a představitelů národnostních menšin, kteří jsou členy Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“).

Jako v předchozích letech je cílem zprávy zmapovat aktivity a změny, k nimž došlo v uplynulém roce, a které se bezprostředně týkají situace národnostních menšin žijících na území České republiky. Aby byla dosažena komplexnost popisu a stav zachycen až na úroveň obcí, kde žijí příslušníci národnostních menšin, je text doplněn řadou příloh. Každoroční podrobná dokumentace situace národnostních menšin vytváří možnost sledovat zpětně v dlouhodobějším horizontu změny, týkající se národnostních menšin. Situace národnostních menšin se totiž liší jak region od regionu, tak rovněž obec od obce, a to na základě historického vývoje i měnících se současných podmínek, například v důsledku mobility obyvatelstva, demografického vývoje a změn v samosprávách v návaznosti na výsledky voleb. Změny jsou v některých oblastech pozvolné a klíčové vývojové trendy je tak možné zachytit až s odstupem.

Zpráva o situaci národnostních menšin za rok 2018 neidentifikuje žádné zásadní změny. Stejně jako v předchozích letech bylo v Radě vlády pro národnostní menšiny zastoupeno 14 národnostních menšin, a to menšiny běloruská, bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská a vietnamská. Česká republika v roce 2018 pokračovala v dialogu s mezinárodními orgány, především v rámci Rady Evropy, které sledují dodržování závazků v této oblasti Českou republikou, jak je popisuje kapitola 2. Kapitola 3 informuje o plnění specifických usnesení vlády, která se vztahují k národnostním menšinám, konkrétně k podpoře jedinečného mezinárodního romského festivalu Khamoro, jehož jubilejní 20. ročník se uskutečnil v roce 2018, podpoře implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků prostřednictvím zvláštního dotačního programu Úřadu vlády a rekonstrukci Muzea moravských Chorvatů v Jevišovce. Vedle vykoupení vepřína v Letech u Písku státem (viz části 6.4.4. a 9.1.1.), patří rekonstrukce muzea v Jevišovce k nejvýznamnějším investičním akcím v oblasti podpory národnostních menšin.

Kapitoly 4 až 11 se věnují naplňování jednotlivých práv příslušníků národnostních menšin, jak plynou z Listiny základních práv a svobod, zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů (dále jen „menšinový zákon“), specifických zákonů a mezinárodních závazků. Kapitola 12 rekapituluje podporu aktivit příslušníků národnostních menšin prostřednictvím dotačních programů financovaných ze státního rozpočtu a kapitola 13 shrnuje pohled národnostních menšin samotných, respektive jejich zástupců v Radě.

Z dokumentačních příloh je důležité upozornit zejména na přílohu 1, která podrobně mapuje situaci v obcích a regionech. Je příspěvkem obcí, statutárních měst a krajů, které v ní, vedle faktických informací ohledně činnosti výborů pro národnostní menšiny, aktivit samospráv a místních spolků národnostních menšin, prezentují rovněž svůj pohled na situaci v národnostně menšinové oblasti. Příloha dokládá rozmanitost problémů řešených na místní úrovni a ukazuje, mj. i na specifčnost situace v Moravskoslezském kraji (obce v okresech Frýdek-Místek a Karviná), kde žije polská národnostní menšina, či na prolínání otázek národnostně menšinových s otázkami integrace přistěhovalců v některých lokalitách.

¹ První Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice (za rok 2001) byla vládě předložena v roce 2002.

V příloze 1, podobně jako v reflexích příslušníků národnostních menšin zahrnutých do přílohy 11², se objevují rovněž podněty pro změny současného stavu a pro další činnost Rady.

2. Mezinárodní závazky

2.1. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků

Pro Českou republiku vstoupila Evropská charta regionálních či menšinových jazyků (dále jen „Charta“) v platnost dne 1. března 2007 a týká se těchto jazyků: němčiny, moravské chorvatštiny, polštiny, romštiny a slovenštiny. Charta upravuje kontrolní mechanismy k vyhodnocování uplatňování jejích zásad v členských státech a v případě potřeby i k formulování doporučení ke zlepšení vnitrostátní právní úpravy, vnitrostátní strategie a vnitrostátních v praxi uplatňovaných postupů. Ústředním prvkem tohoto řízení je Výbor expertů, který byl ustanoven podle článku 17 úmluvy. Posláním výboru je předkládat Výboru ministrů Rady Evropy hodnotící zprávy o tom, jak daný stát plní své závazky, prověřovat skutečnou situaci regionálních a minoritních jazyků v daném státě a v případě potřeby jej nabádat, aby postupnými kroky dosáhl vyšší míry plnění ustanovení Charty. K naplňování tohoto úkolu přijal v souladu s čl. 15 odst. 1 úmluvy Výbor ministrů plán pravidelných zpráv v tříletém cyklu, které každý stát vázaný Chartu předkládá generálnímu tajemníkovi.

Dne 3. ledna 2018 vláda schválila Čtvrtou periodickou zprávu o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v České republice.³ V březnu 2018 byla zpráva předána generálnímu tajemníkovi Rady Evropy. Ve dnech 17.-20. září 2018 proběhla monitorovací návštěva Výboru expertů, na jejímž základě byla vyhotovena hodnotící zpráva o plnění závazků, kterými je Česká republika vázána. Hodnotící zpráva je zveřejněna v české a anglické verzi na webových stránkách Úřadu vlády ČR⁴.

2.2. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin⁵

Jménem České republiky byla Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin podepsána ve Štrasburku dne 28. dubna 1995. Úmluva vstoupila v platnost na základě svého článku 28 odst. 1 dnem 1. února 1998 a pro Českou republiku podle odstavce 2 téhož článku vstoupila v platnost dnem 1. dubna 1998. V roce 2018 byl zahájen proces zpracování Páté periodické zprávy o plnění zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin. Pátá periodická zpráva bude projednána vládou v roce 2019.⁶

² Text zástupců menšin, jež je uveden v příloze 11, není věcně upravován. V případě určitých diskrepancí je doplněn pouze v poznámkovém aparátu.

³ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/evropska-charta-regionalnich-ci-mensinovyh-jazyku-17547/>

⁴ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/evropska-charta-regionalnich-ci-mensinovyh-jazyku-17547/>

⁵ http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/ramcova_umluva_2.pdf

⁶ Zpráva byla zaslána do meziresortního připomínkového řízení v červnu 2019.

3. Úkoly vyplývající z usnesení vlády

3.1. Světový romský festival Khamoro 2018 (usnesení vlády ze dne 7. dubna 2003 č. 347 o podpoře Světového romského festivalu KHAMORO Praha; Strategie romské integrace do roku 2020, schválena usnesením vlády ČR ze dne 23. února 2015 č. 127)

V rámci specifického cíle 4.1. *Uchování kulturního dědictví Romů, včetně podpory bádání k jeho poznání*⁷ je uloženo Ministerstvu kultury (bod d) podporovat Světový romský festival Khamoro. Tento úkol navazuje na předchozí usnesení vlády. Khamoro patří již dvacet let mezi nejvýznamnější mezinárodní festivaly podporující menšinovou kulturu.

Obrázek 1 Banner festivalu Khamoro 2018

Tabulka 1 Finanční vypořádání dotace Khamora 2018

druh výdajů	výdaje (Kč)
materiálové náklady	68 402
z toho materiál	16 751
vybavení	5 481
kancelářské potřeby	15 557
materiál na scénografii a rekvizity	30 613
nemateriálové náklady (služby)	4 919 399
z toho nájemné	569 773
přeprava osob a materiálu	199 496
cestovné	688 422
propagace	466 242
poštovné, telefon, fax	17 830
honoráře	635 410
ubytování	479 345
scéna	703 930
ostatní nemateriální náklady	1 158 951
osobní náklady	1 520 567
z toho mzdy včetně odvodů	118 531
ostatní osobní náklady	1 402 036
neinvestiční náklady celkem	6 508 368

Zdroje financování projektu:

1) vstupné	327 000
2) účastnické, konferenční poplatky, kursové apod.	0
3) prodej publikací, hudebnin, CD, DVD	0
4) prodej dalších tiskovin (programy, katalogy, plakáty aj.)	0
Další zdroje	
5) vlastní finanční vklad žadatele	1 129 263
6) sponzoři (na základě smlouvy o reklamě apod.)	308 900
7) dary (na základě darovací smlouvy, potvrzení o přijetí daru)	0
8) dotace od města, obce ⁸	2 675 000
9) dotace od Ministerstva kultury (Odbor regionální a národnostní kultury, Odbor umění a knihoven)	1 180 000

⁷ Viz *Strategie romské integrace do roku 2020*, Úřad vlády ČR, Praha 2015, s. 36 - 37.

⁸ 2 600 000,- Kč bylo poskytnuto v rámci víceletého grantového řízení hl. m. Prahy.

10) dotace od dalších ústředních orgánů	0
11) zahraniční zdroje (ambasády, kulturní centra atd.)	270 205
12) ostatní:	
Česko-německý fond budoucnosti	200 000
Nadace Terezy Maxové dětem	40 000
Nadace Heinrich-Böll-Stiftung	56 600
Bader Philanthropies	301 400
MČ Praha 3 (nejedná se o dotaci)	20 000
zdroje financování celkem	6 508 368

Na jubilejní dvacátý světový romský festival Khamoro se do hl. m. Prahy v roce 2018 sjeli nejlepší romští umělci z celého světa. Exkluzivně se pro dvacátý ročník festivalu zformovalo několik hudebních uskupení, která připravila produkci speciálně pro účely Khamora jako světoví mistři gypsy jazzu, kytaristé Stochelo Rosenberg, Angelo Debarre a Tchavolo Schmitt. Tito tři umělci se potkali na společném pódiu pouze jednou, a to v Carnegie Hall v New Yorku. Kytaristy doplnili také virtuosní akordeonista Ludovic Beier a kontrabasista Noah Schäfer.

Další hudební uskupení sestavil Milan Krocka pod názvem All-star českých kapel, v němž vystoupily hvězdy, jako je houslista Viliam Didiáš, akordeonista Mário Bihári či zpěvačka Simona Šenkyová. Na koncertech tradiční romské hudby vystoupily také výběry nejlepších muzikantů z Maďarska pod názvem Etno Rom & Friends a ruská formace umělců působících v rámci divadla Romen nazvaná Podkova Schastya.

V rámci doprovodného programu se uskutečnily tři výstavy, divadelní představení a filmová projekce. Pokračovala také přehlídka romské literatury „Gavoro“, kterou byla poprvé uvedena v roce 2017. V rámci přehlídky se konal například komponovaný večer Obrazy romského života či představení Romské pohádky pro žáky základních škol.

Jubilejní ročník festivalu byl největším a neúspěšnějším ročníkem ze všech dosavadních a obdržel velmi pozitivní zpětnou vazbu ze strany veřejnosti (z řad umělců, hudebníků, partnerů, účinkujících a návštěvníků festivalu atd.). Taktéž ze strany médií byl o festival, který jedinečným způsobem dokumentuje bohatství romské kultury, projeven mimořádný zájem.

3.2. Využití dotací na provádění Evropské Charty regionálních či menšinových jazyků v roce 2018 (usnesení vlády ze dne 27. dubna 2010 č. 315)

Dotační program Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků má za cíl naplnit mezinárodní závazek, který Česká republika převzala, a to zachovat a podporovat historické regionální a menšinové jazyky spadající do části III Charty, tj.:

- polština (na území okresů Frýdek-Místek a Karviná, Moravskoslezský kraj),
- němčina,
- romština,
- slovenština (v rámci celé ČR, tam, kde je to vzhledem k počtu mluvčích vhodné),
- od 1. ledna 2015 také moravská chorvatština.⁹

Dotační program byl pro rok 2018, stejně jako v letech předchozích, rozčleněn do tří okruhů. V rámci nich jsou podporovány následující aktivity:

⁹ Ke schválení zařazení chorvatštiny moravských Chorvatů mezi jazyky, na něž je dotační program zaměřen, došlo v roce 2014 na jednání Rady vlády pro národnostní menšiny.

- A) Vzdělávací aktivity na všech vzdělávacích stupních nad rámec standardního vyučování, které se zaměřují na výuku menšinového jazyka nebo v něm probíhají.
- B) Kvantitativní a kvalitativní analýzy zaměřené na výzkum užívání menšinových jazyků, indikaci oblastí jejich podpory a návrhy forem této podpory.
- C) Podpora užívání tradičních a správných forem místních názvů v menšinových jazycích. Zvláštní zřetel bude brán na výrobu, instalaci a údržbu tabulí s názvy obcí, jejich částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků. V rámci tohoto tematického okruhu mohla být podpořena zejména:

Výroba / tisk publikací	Vytvoření digitální mapy s tradičními místními názvy
	Tisk map s tradičními místními názvy
Vytvoření analýzy zaměřené na mapování historického a kulturního dědictví uživatelů menšinového jazyka v regionu	
Dvojjazyčné cedule (výroba a instalace)	Vjezdové a výjezdové cedule s názvem obce
	Vítací vícejazyčné cedule
	Názvy ulic a lokalit
	Označení ve veřejných (obecních) budovách
	Označení na veřejných (obecních) a významných budovách
	Orientační a směrové cedule na veřejných prostranstvích
	Označení autobusových zastávek

V roce 2018 byly do kapitoly 304 – Úřadu vlády přiděleny finanční prostředky ve výši 3 200 000,- Kč. Finanční prostředky na tento program byly tak v roce 2018 navýšeny o 800 000,- Kč. Sekce pro lidská práva Úřadu vlády obdržela pro rok 2018 celkem 15 žádostí o dotaci s celkovým požadavkem 2 770 148,- Kč. 12 obdržených žádostí spadalo do oblasti podpory A, 1 žádost do oblasti podpory B a 2 žádostí do oblasti podpory C. Ve srovnání s předchozími roky představoval počet žádostí relativní pokles, což bylo způsobeno pravděpodobně režimem veřejné podpory (pokles je zaznamenán především v oblasti B týkající se realizace kvantitativních a kvalitativních výzkumů).¹⁰

Komise navrhla k podpoře 14 projektů; celkem byly vyplaceny prostředky na podporu 14 projektů ve výši 2 577 928,- Kč. V rámci vypořádání dotací za rok 2018 byly zpět na účet Úřadu vlády zaslány nevyčerpané prostředky ve výši 26 483,- Kč (z toho vratka obce 363,- Kč). Příjemci v roce 2018 tak vyčerpaly prostředky ve výši 2 551 445,- Kč.

Co se týká rozložení výše finanční podpory dle jednotlivých jazyků, nejvyšší část finančních prostředků, 864 108,- Kč, směřovala na projekty podporující polštinu (6 projektů). Oproti roku 2017 jde téměř o dvojnásobný nárůst vydaných finančních prostředků na podporu tohoto jazyka (v roce 2017 bylo na polštinu zaměřeno 7 projektů, ale v celkové výši 479 654,- Kč). Jedná se tak o nejvyšší finanční podporu polského jazyka od roku 2014. Nárůst finanční podpory je zapříčiněn především zájmem ze strany obcí na podporu užívání menšinového jazyka na cedulích ve veřejných prostranstvích. Obce byly podpořeny částkou 325 334,- Kč.

Druhými nejvíce podporovanými jazyky byly se třemi projekty romština a slovenština. Oproti roku 2017, kdy bylo podpořeno celkem 5 projektů zaměřujících se na podporu romštiny, tak došlo opět k poklesu a potvrdila se sestupná tendence ze strany žadatelů o podporu romského jazyka. Projekty zaměřené na romštinu byly v roce 2018 podpořeny částkou ve výši 646 830,- Kč. Slovenština byla shodně jako romština podpořena v rámci tří projektů. I přesto, že počet podpořených projektů zůstal shodný jako v roce 2017, celková finanční podpora vzrostla oproti minulému roku o cca 100 000,- Kč a to na částku 507 050,- Kč. Konečně poslední

¹⁰ Program zakládá veřejnou podporu v režimu de minimis, proto se nemohli někteří tradiční žadatelé (především vysoké školy) o podporu v daném roce ucházet, jelikož již měli vyčerpán limit pro tento typ podpory.

kategorii jazyků představuje chorvatština, jejíž rozvoj byl prostřednictvím jednoho projektu podpořen ve výši 110 000,- Kč.

Tradičně je v tomto dotačním programu podporován i projekt organizace Spolek Zaedno (dále jen „Zaedno“), který nekoncepčuje svou činnost zaměřením pouze na jeden menšinový jazyk, ale kromě všech jazyků spadajících po Chartu se zaměřuje i na další spektrum jazyků, např. vietnamštinu, bulharštinu, ukrajinštinu, maďarštinu, srbštinu, chorvatštinu, běloruštinu, ruštinu, řečtinu a rusínštinu. Jedná se o projekt, který je zároveň podporován z jiných dotačních programů státního rozpočtu (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo kultury) a těší se velkému zájmu veřejnosti. Zaedno bylo v roce 2018 podpořeno částkou 449 940,- Kč.

V rámci tří podporovaných okruhů je *tematický okruh A* svým zaměřením ze všech okruhů nejrozmanitější. V rámci oblasti A bylo v roce 2018 podpořeno celkem 12 projektů.

Do tematického okruhu B spadají projekty, jejichž cílem je provést konkrétní kvalitativní a kvantitativní výzkum v oblasti národnostně menšinových jazyků. V roce 2018 byl v rámci tohoto okruhu podpořen pouze 1 projekt a to projekt organizace Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR, z.s. s názvem Dokumentace nejstarších mluvčích moravské chorvatštiny - 2. část. Bylo natočeno celkem 15 rozhovorů s pamětníky (10 z nich na kameru, 5 dalších na audio). Rozhovory byly následně přepsány, zeditovány (video, audio, text) a částečně (s ohledem na typ poskytnutého souhlasu pamětníka) zpřístupněny veřejnosti na www.moravstichorvati.cz a www.pametnaroda.cz. Kompletní materiál je uložen v archivu Sdružení občanů chorvatské národnosti, z.s. a bude využit v dalších aktivitách organizace (zejména v Muzeu moravských Chorvatů).

Tematický okruh C je zaměřen na obce s populací příslušníků národnostních menšin nad 10 %.¹¹ V rámci tohoto okruhu je podporováno užívání tradičních a správných forem místních názvů v menšinových jazycích. Obce mají možnost financovat označení obcí, ulic, veřejných prostranství a institucí. Od roku 2016 byl v tomto okruhu zaznamenán nárůst v počtu žadatelů o dotaci (2015 – 0 obcí, 2016 – 1 obec, 2017 – 5 obcí). V roce 2018 byly v tomto tematickém okruhu podpořeny dvě obce, a to Jablunkov a Vendryně.

Dotační program naplňuje mezinárodní závazek, který Česká republika převzala. Díky podpořeným aktivitám v rámci programu nejenže dochází k podpoře menšinových jazyků, ke které se ČR zavázala, ale výstupy jsou praktického charakteru a napomáhají k udržení a rozšíření menšinových jazyků.

Tabulka 2 Srovnání výdajů vynaložených od roku 2007 do roku 2018

rok	z rozpočtu přiděleno	čerpáno	počet oceněných projektů
2018	3 200 000,- Kč	2 577 928,- Kč	14
2017	2 400 000,- Kč	2 399 998,- Kč	18
2016	1 850 000,- Kč	1 849 645,- Kč	12
2015	1 850 000,- Kč	2 010 000,- Kč	12
2014	1 850 000,- Kč	1 690 000,- Kč	12
2013	1 850 000,- Kč	1 376 000,- Kč	10
2012	1 850 000,- Kč	1 720 000,- Kč	17
2011	1 850 000,- Kč	1 849 914,- Kč	12
2010	2 500 000,- Kč	2 241 517,- Kč	17
2009	2 000 000,- Kč	263 754,- Kč	1 (kraj Moravskoslezský)
2008	5 000 000,- Kč	751 125,- Kč	1 (kraj Moravskoslezský)
2007	5 000 000,- Kč	680 227,- Kč	1 (kraj Moravskoslezský)

¹¹ Podrobněji viz § 29 bod (2) zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (obecních zřízeních).

3.3. Finanční příspěvek ze státního rozpočtu na rekonstrukci Muzea moravských Chorvatů

Odbor investic a veřejných zakázek Ministerstva kultury podporuje akci 134D212000009, *Muzeum moravských Chorvatů – rekonstrukce objektu v Jevišovce*, která je realizována v rámci podprogramu 134D2120 – Podpora reprodukce majetku regionálních kulturních zařízení.

V roce 2008 zakoupila vláda Chorvatské republiky v obci Jevišovka budovu bývalé fary za účelem zřízení Muzea moravských Chorvatů. Cílem akce je vybudování muzea a centra chorvatské menšiny. Muzeum bude dokumentovat historii chorvatské menšiny v ČR a zájemcům o tuto problematiku poskytne potřebné zázemí. Stane se také kulturním a společenským centrem, budou zde probíhat akce na podporu soužití menšiny s českou majoritou. Akce je rozdělena do dvou etap, v rámci I. etapy byla zrekonstruována původní nemovitost, ve II. etapě, která probíhá v letech 2018-2019 má řešit přístavbu k muzeu za účelem rozšíření prostor pro expozice a zřízení společenských prostor. Celkové náklady na II. etapu by měly činit 24 986 233,- Kč, které jsou alokovány v rozpočtu kapitoly 334 – MK. Realizace se předpokládá v průběhu let 2019 – 2020. V roce 2018 bylo čerpáno: 1 991 810,- Kč.

4. Práva příslušníků národnostních menšin v oblasti voleb

V roce 2018 nebyla přijata žádná zákonná úprava týkající se práv příslušníků národnostních menšin na úseku voleb.

Vzhledem k tomu, že podle ustanovení § 10 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů (dále jen „menšinový zákon“) mají příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území ČR, za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy (tj. volebními zákony), nejen právo na zveřejnění oznámení o době a místě konání voleb, ale také právo na další informace pro voliče v jazyce národnostních menšin, zasílá Ministerstvo vnitra, a to nad rámec povinností stanovených mu volebními zákony, před každými volbami *Informaci o způsobu hlasování* v jazyce příslušných národnostních menšin všem obcím, kde občané hlásící se k jiné národnosti než české dosahují alespoň 10 % obyvatel obce (v těchto obcích se zřizuje výbor pro národnostní menšiny; dále jen „Výbor“). *Informace o způsobu hlasování* v jazycích národnostních menšin je v dotčených obcích zveřejňována na místě k tomu obvyklém, tj. zejména vyvěšením na úřední desce obecního úřadu, a dále v každé volební místnosti na území obce.¹²

Obdobný princip informování příslušníků národnostních menšin jako při volbách se uplatňuje i při konání místního a krajského referenda. V obci, ve které se zřizuje Výbor, se oznámení o době a místě konání místního, resp. krajského referenda a o povinnosti prokázat při hlasování totožnost a státní občanství, zveřejní i v jazyce příslušné národnostní menšiny,

¹² V návaznosti na zmíněné ustanovení menšinového zákona obsahují všechny volební zákony podmínky, za nichž musí starosta obce zveřejnit i v jazyce příslušné národnostní menšiny oznámení o době a místě konání voleb v obci a upozornění voličům na povinnost prokázat totožnost a státní občanství a další potřebné údaje k nerušenému průběhu voleb [§ 15 odst. 4 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 27 odst. 3 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, § 29 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 32 odst. 4 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a § 34 odst. 3 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky)].

jestliže se podle posledního sčítání lidu hlásilo k této národnosti alespoň 10 % obyvatel obce.¹³

5. Právo na sdružování příslušníků národnostních menšin

V roce 2018 nebyla přijata žádná zákonná úprava týkající se sdružování příslušníků národnostních menšin.

Právní úprava sdružovacího práva, obsažená v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zaručuje v souladu s příslušnými mezinárodními úmluvami a ústavní úpravou, právo sdružovat se spolu s jinými každému. Příslušníci národnostních menšin mohou tudíž zakládat spolky bez jakýchkoli omezení. Právo příslušníků národnostních menšin na sdružování v národnostních sdruženích i v politických stranách a v politických hnutích je též výslovně zmíněno v ustanovení § 5 menšinového zákona. Občanský zákoník neobsahuje speciální úpravu národnostních spolků, ale zahrnuje je do obecného režimu spolků.

Agenda sdružování na úseku občanských sdružení/spolků,¹⁴ kterou do 31. prosince 2013 zabezpečovalo Ministerstvo vnitra, byla na základě zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů, v plném rozsahu nově převedena na rejstříkové soudy, které vedou spolkový rejstřík. Údaje o počtu spolků příslušníků menšin nejsou samostatně ve spolkovém rejstříku evidovány a nelze je tedy v databázi vyhledat. Údaje tohoto typu lze zjistit pouze z obsahu stanov.

6. Právo účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny

Právo účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostních menšin bylo i v roce 2018 realizováno zejména prostřednictvím Rady vlády pro národnostní menšiny a výbory pro národnostní menšiny na úrovni obcí a krajů či dalších obdobných orgánů. Kapitola však pro úplnost zachycuje i činnost dalších ústředních orgánů, na jejichž činnosti se menšiny podílejí, anebo pokud má činnost na menšiny zásadní dopad.

6.1. Rada vlády pro národnostní menšiny¹⁵

V roce 2018 došlo ke změně statutu Rady. Nově je funkční období zástupců národnostních menšin v Radě čtyřleté bez omezení opakování mandátu.¹⁶ Tím bylo vyhověno požadavku některých zástupců národnostních menšin, kteří omezení mandátu na dvě po sobě následující období kritizovali.

V roce 2018 nedošlo na straně zástupců za národnostní menšiny Rady k žádným změnám. Nově byli jmenováni pouze dva členové za veřejnou správu – za Ministerstvo financí a Kancelář prezidenta republiky.

Jednání Rady v roce 2018

- Dne 16. února 2018 byla Rada informována o aktuálním stavu projektu Památník romského holocaustu v Letech u Písku. Dalším bodem jednání bylo členství zástupce ukrajinské

¹³ Ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 32 odst. 3 zákona č. 118/2010 Sb., o krajském referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴ Na úseku sdružování v politických stranách vykonává působnost Ministerstvo vnitra i nadále na základě zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.“

¹⁵ Podrobnější informace jsou uvedeny ve výroční zprávě.

¹⁶ Usnesení vlády ze dne 30. května 2018 č. 346.

menšiny ve výběrové dotační komisi Ministerstva kultury v programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin. Došlo k výměně dosavadního člena Alexandra Andrse za Alexandru Škrlandovou. Rada byla také informována o obměně členů Rady vlády pro národnostní menšiny po volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2017 (veřejná správa) a ukončení druhého funkčního období u některých zástupců za národnostní menšiny (bulharská, německá, romská a slovenská národnostní menšina). Byly formulovány návrhy s cílem zlepšit péči o opuštěné menšinové hroby, zejména návrh, aby ministryně pro místní rozvoj ve spolupráci s ministryní financí zajistila podmínky pro finanční podporu obcím s neudržovanými německými hroby, a to formou dotačního programu. Zástupci za německou menšinu požádali předsedu Rady, aby kontaktoval ministryni pro místní rozvoj ve věci nelegitimního postupu na chomutovském městském hřbitově. V Chomutově byla představiteli německé menšiny sepsána petice, ve které se žádalo o zrušení neoprávněného nároku města na opuštěné hroby po německých předcích, ke kterým se dnes nehlasí žádní majitelé. Na závěr byla Rada informována o schválení Čtvrté monitorovací zprávy o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků vládou ČR 8. ledna 2018 usnesením č. 20.

- Na jednání Rady dne 21. května 2018 byla projednána Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2017 a Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny v roce 2017, poté, co je projednaly Výbory Rady (usnesením *per rollam*). Zástupce MŠMT prezentoval způsoby výuky novodobých dějin a historie totality na školách v ČR. Do Pracovní skupiny pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na českých hřbitovech byla nově jmenována za chorvatskou menšinu Lenka Kopřivová, za maďarskou menšinu Vojtěch Szaló a za ruskou menšinu Anastázie Kopřivová. Rada byla informována o aktuálních údajích o dotačních programech, zaměřených na národnostní menšiny.
- Dokumenty pro vládu v roce 2018 zpracované sekretariátem Rady:
 - Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2017 byla projednána a schválena vládou usnesením č. 401 dne 19. června 2018.
 - Čtvrtá periodická zpráva o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v České republice byla schválena vládou usnesením č. 20 dne 3. ledna 2018.
 - Usnesení vlády ze dne 30. května 2018 č. 346 o změně Statutu Rady vlády pro rovnost žen a mužů, Statutu Rady vlády pro lidská práva, Statutu Rady vlády pro národnostní menšiny a Statutu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny¹⁷.

Výbory Rady / Pracovní skupiny

- Pracovní skupina pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na hřbitovech v České republice zasedala 28. června 2018. Kromě tohoto jednání se 27. března 2018 uskutečnil pracovní výjezd skupiny do Královéhradeckého kraje. V rámci terénního výjezdu bylo navštíveno krajské zastupitelstvo v Hradci Králové, městské zastupitelstvo v Turnově, obecní úřad ve Vlčicích a městský úřad ve Svobodě nad Úpou. Na všech navštívených úřadech byla distribuována osvětová příručka pro obce *K péči o opuštěné německé a další hroby na hřbitovech v České republice*. Po jednání s představiteli veřejné správy byla pro členy pracovní skupiny vždy umožněna prohlídka místních hřbitovů.

¹⁷ http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/Statut_narodnostni_mensiny_2018.pdf

- Poradní orgán Rady, Komise pro hodnocení projektů dotačního programu Úřadu vlády Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, zasedal dne 22. listopadu 2018.

Publikace

- Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2017. Vydal sekretariát Rady. Úřad vlády (ISBN 978-80-7440-217-3). Praha 2018, 68 stran (255 včetně příloh).

Další aktivity Rady

Dne 4. prosince 2018 uspořádal v Hrzánském paláci sekretariát Rady setkání ukrajinské ministerské delegace s představiteli národnostních menšin v ČR, zástupci ministerstev a sekretariátem Rady vlády pro národnostní menšiny. Akce se uskutečnila v rámci společného projektu Evropské unie a Rady Evropy – „Joint Programme of the European Union and the Council of Europe. Project: *Strengthening the Protection of National Minorities in Ukraine*, 2nd PEER-TO-PEER MEETING ON THE PROTECTION OF NATIONAL MINORITIES“.

6.2. Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „Romská rada“) byla zřízena usnesením vlády ze dne 17. září 1997 č. 581, jako *Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity*. Romská rada působí jako meziresortní orgán, jehož posláním je sjednocení integračních aktivit ministerstev, státních institucí, krajů a dalších veřejných institucí ve vztahu k Romům. Za tímto účelem iniciuje systémové změny a odstraňování překážek, které brání Romům žít plnohodnotně a důstojně ve společnosti.

Podrobnou zprávu o stavu romské menšiny v ČR každoročně vypracovává Oddělení kanceláře Rady vlády pro romské záležitosti a sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny. Zprávy jsou dostupné na webových stránkách Úřadu vlády.¹⁸

6.3. Agentura pro sociální začleňování

Integraci obyvatel sociálně vyloučených lokalit napomáhá *Agentura pro sociální začleňování* (ASZ). ASZ je odborem Úřadu vlády ČR, který je součástí Sekce pro lidská práva. Svou činnost od roku 2010 realizuje v rámci individuálních projektů financovaných z Operačního programu *Lidské zdroje a zaměstnanost*, od roku 2016 prostřednictvím Operačních programů *Zaměstnanost* a *Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání*.

Podrobný popis činnosti Agentury pro sociální začleňování podává *Výroční zpráva* každoročně předkládaná vládě ČR.

6.4. Účast příslušníků národnostních menšin na řešení postavení národnostních menšin na úrovni ministerstev

6.4.1. Ministerstvo kultury

Ministerstvo kultury zřizuje dvě dotační výběrové komise pro posuzování projektů předložených organizacemi příslušníků národnostních menšin. V nich se po uplynutí dvou funkčních období střídají zástupci národnostních menšin. Proces jmenování počíná nominací osoby, jejím schválením či vzetím na vědomí Radou, dovřhuje se jmenováním resortem. Jde o tyto dotační programy:

- Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin

¹⁸ <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=490>

V komisi Ministerstva kultury, která posuzuje projekty ve výběrovém dotačním řízení v programu Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin, mají zastoupení národnostní menšiny bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská a vietnamská.

- Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin

Ve Výběrové komisi byly zastoupeny běloruská, bulharská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská a vietnamská menšina. Na jednání Rady dne 16. února 2018 byla vzata na vědomí obměna členů komise za ukrajinskou menšinu.

6.4.2. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- Podpora vzdělávacích aktivit národnostních menšin v roce 2018

Dotační výběrová komise je složena ze zástupců resortů školství, kultury, Rady a zástupců maďarské, polské, romské, slovenské, ukrajinské a vietnamské menšiny.

6.4.3. Ministerstvo práce a sociálních věcí

Problematika národnostních menšin je v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí (dále „MPSV“) řešena v rámci sociálního začleňování, a to především z hlediska možného znevýhodnění, nebo ohrožení jedince či rodiny.

6.4.4. Ministerstvo financí

V roce 2018 bylo ve vztahu k národnostním menšinám přijato několik usnesení vlády, ze kterých vyplývaly úkoly pro Ministerstvo financí.

Usnesením vlády č. 665 ze dne 18. 9. 2017 o změně příslušnosti hospodařit s majetkem České republiky - Památník Hodonín u Kunštátu z Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského na Muzeum romské kultury bylo uloženo ministru financí zabezpečit nad rámec návrhu rozpočtu kapitoly 334 – Ministerstvo kultury pro rok 2018 a roky následující finanční prostředky určené na personální zajištění, provozní zajištění, pravidelnou péči a údržbu Památníku Hodonín u Kunštátu podle návrhu obsaženého v části III materiálu čj. 987/17. Vzhledem k tomu, že výše uvedené usnesení vlády bylo schváleno v době, kdy již nebylo možné prostředky do návrhu rozpočtu kapitoly 334 - MK na rok 2018 MK zapracovat, došlo k navýšení výdajů až v roce 2018, a to rozpočtovým opatřením, kdy byly navýšeny výdaje o částku 6 600 tis. Kč na vrub kapitoly Všeobecné pokladní správy (dále jen VPS), položky vládní rozpočtová rezerva a ve stejné výši byly zapracovány prostředky do návrhu rozpočtu kapitoly 334 – MK na rok 2019 a střednědobého výhledu na rok 2020 a 2021.

Podle usnesení vlády ze dne 4. září 2018 č. 576 o změně usnesení vlády ze dne 21. srpna 2017 č. 609, o schválení záměru nabytí areálu velkovýkrmny prasat v bezprostřední blízkosti pietního místa v Letech u Písku ve veřejném zájmu státem včetně schválení výše ceny a následných kroků při naložení s tímto majetkem, ve znění usnesení vlády ze dne 23. října 2017 č. 766 bylo provedeno rozpočtové opatření, kterým byly navýšeny výdaje kapitoly 334 – MK na rok 2018 o částku 111 500 tis. Kč na vrub kapitoly VPS, položky vládní rozpočtová rezerva. Prostředky byly určeny na realizaci druhé etapy – Lety u Písku.

Usnesením vlády č. 576/2018 byl stanoven zdroj krytí finančního dopadu na státní rozpočet, který v usnesení vlády č. 609/2017 nebyl uveden a celková částka na realizaci II. etapy – Lety u Písku byla snížena o 12 000 tis. Kč, která byla určena na vybudování památníku. Výstavba památníku by měla být realizována ze zdrojů FM EHP/Norsko. Do návrhu rozpočtu na rok 2019 a SDV 2020 a 2021 byly zapracovány prostředky na provoz památníku ve výši 5 500 tis. Kč.

6.5. Výkon práva účasti na řešení věcí týkajících se národnostních menšin na místní a regionální úrovni

Podrobný popis situace v obcích, statutárních městech a krajích je uveden v příloze 1, v následujícím textu je její stručně shrnutí.

○ Obce

Podmínky pro zřizování výboru pro národnostní menšiny se v roce 2018 nezměnily.¹⁹ V roce 2018 pracoval Výbor pro národnostní menšiny v 46 oslovených obcích. V 10 oslovených obcích Výbor nebyl zřízen, přestože se hlásilo k národnosti jiné než české více než 10% občanů obce. Jako důvody pro nezřízení výboru jsou uváděny nezájem/neexistence příslušného spolku či pohyb obyvatel v době sčítání, motivovaný krátkodobými pracovními příležitostmi.

○ Statutární města

Stav ohledně funkcí zprostředkujících komunikaci mezi národnostními menšinami a veřejnou správou ve statutárních městech ilustruje níže uvedená tabulka. Z ní vyplývá, že pouze jeden Výbor je zřízen na základě zákona (Karviná), další tři statutární města (Brno, Chomutov a Třinec) výbor zřizují na základě vlastního rozhodnutí. Některá další města zřizují jinak pojmenované orgány (např. komise, pracovní skupiny).

Tabulka 3 Výbory / Komise / Rady / pracovní pozice pro národnostní menšiny ve statutárních městech v roce 2018

<i>město</i>	<i>konzultační mechanismus (Výbor, Komise, Rada, koordinátor)</i>	<i>ze zákona</i>
Brno	Výbor pro národnostní menšiny	NE
České Budějovice	romský koordinátor	
Děčín	--	NE
Frýdek-Místek	--	NE
Haviřov	pracovní skupina <i>Občané v přechodné krizi a etnické menšiny</i>	NE
Hradec Králové	Komise prevence kriminality včetně otázek národnostních menšin	NE
Chomutov	Výbor pro národnostní menšiny	NE
Jablonec nad Nisou	--	
Jihlava	--	NE
Karlovy Vary	--	NE
Karviná	Výbor pro národnostní menšiny	ANO
Kladno	--	
Liberec	Rada pro cizince, národnostní menšiny a další etnika	NE
Mladá Boleslav	Komise pro integraci etnik	NE
Most	Komise sociální a národnostních menšin, koordinátor národnostních menšin	NE
Olomouc	poradkyně pro národnostní menšiny	NE
Opava	--	
Ostrava	Koordinátor pro sociální začleňování	
Pardubice	pracovní skupina pro komunitní plánování <i>Cizinci, národnostní a etnické menšiny</i>	NE
Plzeň	Komise pro integraci etnických menšin a cizinců	NE
Prostějov	pracovní skupina pro národnostní menšiny a cizince	NE
Přerov	romský poradce zabývající se národnostními menšinami	NE
Teplice	--	NE
Třinec	Výbor pro národnostní menšiny	NE
Ústí nad Labem	--	

¹⁹ Podmínky pro zřizování výboru pro národnostní menšiny byly naposledy upraveny zákonem č. 106/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), s účinností k 1.7.2016.

Zlín	--	NE
Vysoké Mýto	Komise pro etnické menšiny	NE

○ Kraje

Situaci v krajích popisuje tabulka, kde jsou vyjmenovány konzultační mechanismy a pozice sloužící komunikaci mezi národnostními menšinami a veřejnou správou. Z celkových pěti Výborů čtyři existují ze zákona a k tomu byly zřízeny čtyři komise.

Tabulka 4 Výbory / Komise/Pracovní skupiny v krajích

<i>kraj</i>	<i>konzultační mechanismus (Výbor, Komise, Pracovní skupina)</i>	<i>ze zákona</i>
Jihočeský	---	
Jihomoravský	Výbor pro národnostní menšiny	ANO
Karlovarský	Výbor pro národnostní menšiny	ANO
Královéhradecký	Komise pro lidská práva	NE
Liberecký	Komise Rady Libereckého kraje pro národnostní menšiny a sociální začleňování	NE
Moravskoslezský	Výbor pro národnostní menšiny	ANO
Olomoucký	Pracovní skupina Etnické menšiny a cizinci	NE
Pardubický	Komise pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin	NE
Plzeňský	Komise pro národnostní menšiny	NE
Hlavní město Praha	Výbor pro národnostní menšiny	ANO
	Poradní sbor pro záležitosti romské menšiny	NE
Středočeský		
Ústecký	Výbor pro národnostní menšiny	NE
Vysočina	Pracovní skupina poskytovatelů služeb pro národnostní a etnické menšiny, osoby bez přístřeší a oběti trestné činnosti	NE
Zlínský		NE

6.6. Kancelář prezidenta republiky a národnostní menšiny v roce 2018

Kancelář prezidenta republiky (dále jen „KPR“), jako servisní organizace prezidenta republiky ve smyslu zákona č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky, nemá v oblasti národnostních menšin svoji přímou kompetenci.

Do KPR přichází tisíce dopisů od občanů ČR, přičemž pouze malá část odesílatelů se explicitně přihlásí k určité národnostní menšině, ve zbylých případech není možné zjistit, zda odesílatel je příslušníkem nějaké národnostní menšiny.

Většina těch, kteří se explicitně v korespondenci přihlásí k národnostní menšině, se hlásí k menšině romské. Co se témat týká, převažuje, podobně jako u ostatních odesílatelů, tematika finanční situace jednotlivců a rodin (půjčky, exekuce, otázky na možnost insolvence). Dalším tématem, co do četnosti, je oblast týkající se sociálních problémů odesílatelů. Jedná se zejména o špatnou bytovou situaci, žádosti o nalezení bydlení, problémy s pronajímatelem či majitelem domu (chybí teplo, teplá voda), přání přestěhovat se jinam

(do jiné části ČR), dávky státní sociální podpory, případně záležitosti důchodového zabezpečení (chybějící doba pojištění, nízký důchod, nárok na předčasný důchod). Dále se ve svých dopisech odesílatelé věnují problematice související s pracovním uplatněním, jako je špatná situace na trhu práce, nízké platy, podpora v nezaměstnanosti či otázka evidence na úřadu práce.

Zástupce KPR se zúčastnil v květnu 2018 pietního aktu u romského památníku v Letech u Písku.

Prezident republiky se v roce 2018 setkával příležitostně se zástupci národnostních menšin i jednotlivci zejména při svých návštěvách v jednotlivých krajích České republiky. Postavení národnostních menšin v České republice se prezident dotýkal také při diskusích s nově nastupujícími velvyslanci, při jednání s představiteli veřejné správy (dotčenými ministry a komunálními politiky), při pravidelných jednáních expertního týmu v Lánech nebo při dvoustranných setkáních s představiteli států, jejichž národnostní menšiny v České republice žijí.

6.7. Kancelář Veřejného ochránce práv

V roce 2018 se ochránkyně zabývala 87 podněty,²⁰ ve kterých lidé namítali diskriminaci z důvodu rasy či etnického původu (69 podnětů) nebo národnosti (18 podnětů). V rámci původní působnosti vymezené úvodními ustanoveními zákona o veřejném ochránci práv ochránkyně neřešila žádný podnět spojený s problematikou národnostních menšin.

Ochránkyně se v minulém roce dále věnovala problematice dětí s odlišným mateřským jazykem; tyto děti často neovládají dostatečně vyučovací jazyk. Po zásahu ochránkyně Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uznalo, že nedostatečná znalost vyučovacího jazyka představuje speciální vzdělávací potřebu a žákům s odlišným mateřským jazykem proto náleží adekvátní podpora. Ochránkyně současně Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy navrhla, aby do 31. března 2019 zajistilo vytvoření jednotné metodiky pro školská poradenská zařízení k diagnostice jazykových kompetencí a doporučení podpůrných opatření žákům s odlišným mateřským jazykem.²¹

Další problém představují přijímací zkoušky na střední školy z českého jazyka a společná část maturitní zkoušky z českého jazyka. Obě tyto zkoušky jsou koncipovány pro rodilé mluvčí češtiny; pro cizojazyčné žáky jsou i přes dílčí úlevy příliš obtížné. K výměně poznatků a zkušeností z praxe uspořádala ochránkyně kulatý stůl²² za účasti zástupců z řad ředitelů škol, odborné veřejnosti a zástupců Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Poslanecké sněmovně pak ochránkyně doporučila, aby požádala vládu o předložení návrhu změn úpravy výjimek u jednotné přijímací zkoušky z českého jazyka a společné části maturitní zkoušky z českého jazyka tak, aby zohledňovaly dobu minimálně nezbytnou k osvojení požadované úrovně jazyka, tj. minimálně 5 až 7 let.²³

7. Právo na užívání jména a příjmení, vícejazyčné názvy a označení v jazyce národnostní menšiny, užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku

- Právo na užívání jména a příjmení v jazyce národnostní menšiny

²⁰ Více informací je možné nalézt ve Výroční zprávě o ochraně před diskriminací 2018, dostupné zde:

https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/DISKRIMINACE/Vyrocní_zpravy/2018-DIS-vyrocní-zprava.pdf.

²¹ Zpráva o šetření ze dne 25. října 2017, sp. zn. 1345/2017/VOP, <http://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/5524>, a

Závěrečné stanovisko veřejného ochránce práv ze dne 21. listopadu 2018, sp. zn. 1345/2017/VOP,

<http://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/6404>.

²² Více informací lze nalézt zde: https://www.ochrance.cz/dalsi-aktivity/archiv-vzdelavacich-akci/?tx_odcalendar%5Buid%5D=251&cHash=325b3fc07a566f1d7cd9684bf47b73b

²³ Více informací je možné nalézt ve Výroční zprávě veřejného ochránce práv 2018, dostupné zde:

https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/zpravy_pro_poslaneckou_snemovnu/Vyrocní_zprava_2018.pdf.

V oblasti práva na užívání jména a příjmení v jazyce národnostní menšiny nedošlo v roce 2018 ke změně.

Podle ustanovení § 26 odst. 3 zákona o matrikách na žádost státního občana České republiky (dále jen „občan“), příslušníka národnostní menšiny, jehož jméno, popřípadě jména, a příjmení jsou v matriční knize zapsána v českém nebo v jiném než českém jazyce, uvede se jeho jméno, popřípadě jména, a příjmení v matričním dokladu v jazyce národnostní menšiny znaky přepsanými do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy. Vzniknou-li pochybnosti o správné pravopisné podobě jména nebo příjmení, je občan povinen předložit doklad vydaný znalcem. Jde-li o společné příjmení manželů, uvede se příjmení v jazyce národnostní menšiny pouze se souhlasem druhého manžela, popřípadě jejich nezletilého dítěte staršího 15 let. Do matriční knihy se vyznačí, že byl vydán matriční doklad s uvedením jména, popřípadě jmen, a příjmení v jazyce národnostní menšiny. Další matriční doklady se vydávají s uvedením jména, popřípadě jmen, a příjmení v této podobě.

Občanovi, příslušníku národnostní menšiny, jehož jméno, popřípadě jména, a příjmení jsou v matriční knize zapsána v českém nebo jiném jazyce, je umožněno uvést nejen jeho jméno, popřípadě jména, ale i příjmení v matričním dokladu v jazyce národnostní menšiny.

- Označení obcí, jejich částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků v jazycích národnostních menšin

Kromě ustanovení § 29 odst. 2 zákona o obcích je toto právo zaručeno Chartou (viz oddíl 2.1., 3.2. a 6.5.).

- Užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku, v soudním řízení, ve správním řízení či na veřejnosti

Rovněž v této oblasti nedošlo v roce 2018 k žádné změně. Příslušníci národnostních menšin mají právo na užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a před soudy. Pro občanské soudní řízení i pro soudní řízení správní je zde podstatné ustanovení § 18 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého mají účastníci právo jednat před soudem ve své mateřštině. Soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv. Účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Toto právo se zcela uplatní rovněž v řízení ve správním soudnictví, a to v souladu s § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, podle kterého se pro řízení ve správním soudnictví použijí ustanovení první a třetí části občanského soudního řádu. Občanský soudní řád zde hovoří o mateřském jazyku bez ohledu na to, zda se jedná o cizího státního příslušníka nebo občana ČR, který je příslušníkem národnostní menšiny. Práva uvedená v čl. 9 odst. 1 Charty tak jsou prostřednictvím této zákonné úpravy zcela pokryta. Co se týká trestního řízení, tak lze rovněž konstatovat, že ustanovení § 2 odst. 14 tr. řádu a § 28 tr. řádu plně pokrývají uváděnou problematiku. Nejsou žádné poznatky z praxe, které by požadovaly nějakou změnu nebo rozšíření uvedených ustanovení obsahujících práva osob neovládajících český jazyk v trestním řízení.

V řízeních (jakož i při některých jiných úkonech) před správními orgány mají příslušníci národnostních menšin právo užívat při jednání jazyka své národnostní menšiny zejména za podmínek stanovených v § 16 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Toto ustanovení garantuje příslušníkům národnostních menšin (tradičně usidleným v ČR) právo užívat jejich jazyk v úředním styku v ještě širším rozsahu, než výše zmiňované procesní předpisy týkající se soudních řízení. Příslušníci ostatních národnostních menšin pak mohou před správními orgány jednat ve své mateřštině především za podmínek stanovených v § 16 odst. 3 správního řádu. Stávající právní úpravu lze považovat za vyhovující.

8. Právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny

Příslušníkům národnostních menšin bylo rovněž v roce 2018 zajišťováno právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny, a to za podmínek stanovených v § 14 školského zákona.

Kromě pravidel pro zřizování škol s vyučovacím jazykem národnostní menšiny je školským zákonem zavedena možnost, aby pro podporu zájmů příslušníků národnostních menšin mohl ředitel školy se souhlasem zřizovatele stanovit v rámci školního vzdělávacího programu předměty nebo jejich části, v nichž bude možno výuku organizovat dvojjazyčně, a to také v jazyce národnostní menšiny. Dále je stanoveno, že vysvědčení, výuční listy a diplomy o absolutoriu se ve školách, kde se vyučuje v jazyce národnostní menšiny, vydávají dvojjazyčně, tj. v jazyce českém i v jazyce národnostní menšiny.

V souladu se zavedením nového modelu maturitní zkoušky od školního roku 2010/2011 je školským zákonem garantováno, že žáci škol a tříd s vyučovacím jazykem národnostní menšiny mají právo skládat společnou i profilovou část maturitní zkoušky v českém jazyce nebo v jazyce národnostní menšiny (např. v polštině), a to s výjimkou zkoušky z českého jazyka a literatury. Vyučovacím jazykem v základních (ZŠ) a středních (SŠ) školách zařazených v rejstříku škol a školských zařízení je jazyk český. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy může povolit vyučování některých předmětů v cizím jazyce či povolit výjimku. V prvním případě jde o běžné školy, kde se některé předměty vyučují zcela nebo z části v cizím jazyce. Ve druhém případě jde o případy tzv. dvojjazyčných gymnázií, která byla zřízena na základě mezivládních dohod a ujednání, a kde jsou vybrané předměty pro převážnou část vzdělávání vyučovány v cizím jazyce.

Většina mezinárodních smluv se zeměmi, z nichž pochází národnostní menšiny v ČR, obsahuje ujednání o stipendiích na letní jazykové kurzy. Další stipendia bývají využívána filology/překladaři (studenty i učiteli), příp. studenty oborů, jejichž součástí jsou jazykové kurzy (teritoriální studia, mezinárodní vztahy apod.). Bilaterální smlouvy tak přímo i nepřímo podporují jazykové vzdělávání.

○ Hodnocení legislativních i nelegislativních opatření

Novela školského zákona č. 82/2015 Sb., ze dne 19. března 2015 ustanovila především § 16 nový způsob pojetí podpory věnované dětem, žákům a studentům (dále jen „žákům“) se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen „SVP“). Dle § 16 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, je žákem se SVP osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (dále jen „PO“). Těmi se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami má právo na bezplatné poskytování PO školou a školským zařízením.

PO spočívají mj. v úpravě obsahu a výstupů vzdělávání, využívaných metod, forem a hodnocení výuky, prodloužení délky studia, zajištění výuky předmětů speciálně pedagogické péče, využívání kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic, poradenské pomoci školního poradenského pracoviště nebo školského poradenského zařízení, vzdělávání dle individuálního vzdělávacího plánu či s využitím asistenta pedagoga nebo jiného pedagogického pracovníka, úpravě podmínek přijímání a ukončování vzdělávání.

PO se člení do pěti stupňů. Škola může poskytovat podpůrná opatření v prvním stupni, která představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání, bez doporučení školského poradenského zařízení, a to na základě zpracovaného plánu pedagogické podpory. PO mohou být poskytována široké škále žáků – se zdravotním postižením, nadaným, s odlišným kulturním či životním prostředím. PO pro žáky s odlišným kulturním nebo životním prostředím doporučuje školské poradenské zařízení na základě charakteru SVP. Může se jednat

o úpravu obsahu vzdělávání (např. podpora rozvoje školních dovedností na počátku vzdělávání žáka, posílení přípravy na školní práci, rozšíření výuky českého jazyka nebo výuka českého jazyka jako jazyka cizího), podporu sociokulturní adaptace, hodnocení zohledňující SVP apod.

- Opatření navazující na novelu školského zákona

Vyhláška č. 27/2016 Sb. ve znění účinném od 1. 1. 2018

Od 1. 1. 2018 došlo na základě druhé novely vyhlášky ke změně normované finanční náročnosti podpůrných opatření personálního charakteru. Nově se začal používat pro výpočet prostředků ze státního rozpočtu nižší platový stupeň (pátý u pedagogických pracovníků a sedmý u nepedagogických pracovníků) a ruší se normativní financování nenárokové složky platu u těchto PO.

Tři měsíce po zveřejnění druhé novely vyhlášky (tedy ode dne 9. 3. 2018) začala školská poradenská zařízení doporučovat PO asistenta pedagoga ve změněné podobě. Novela vyhlášky rozlišuje podle náročnosti činnosti zajišťované asistentem dvě různé podoby tohoto PO. Školská poradenská zařízení vyhodnocují, která z těchto podob je v daném případě potřebná pro naplňování práv žáka. Od 9. 3. 2018 se začalo uplatňovat i nové odstupňování činnosti asistenta pedagoga podle potřebného časového rozsahu. Dosavadní právní úprava vycházela ze čtyř možností (po čtvrtinách úvazku). Nová právní úprava umožňuje sedm různých časových rozsahů podpory, z nichž školské poradenské zařízení doporučuje tu, která nejlépe odpovídá potřebám žáka.

Vyhláška č. 27/2016 Sb. ve znění účinném od 1. 11. 2018

Od 1. 11. 2018 jsou upravena pravidla pro uzpůsobení podmínek pro přijímací řízení ke střednímu vzdělávání pro žáky se SVP.

Úprava Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále jen „RVP ZV“)

V současné době se pracuje na revizi RVP ZV, která by měla vést k zajištění individuálnějšího přístupu ve vzdělávání všech žáků.

Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání. Cílem je zabezpečit úspěšný nástup všech dětí do základního vzdělávání, zajistit včasnou intervenci a všestranný rozvoj dítěte, včetně dětí z odlišného sociálního a kulturního prostředí. V roce 2018 ředitelé mateřských škol (dále jen MŠ) v rámci kvalifikovaných odhadů zaznamenali v MŠ cca 7 748 romských dětí:

- z toho mladších 5 let: 3 257 dětí,
- z toho s odkladem povinné školní docházky: 1 021 dětí.

Zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání v mateřské škole

Novela školského zákona od školního roku 2017/2018 zavedla povinné předškolní vzdělávání pro děti, které před začátkem školního roku dosáhnou 5 let věku. Povinné předškolní vzdělávání v mateřských školách zřizovaných státem a územními samosprávnými celky je bezplatné. Primárně se plní v mateřské škole v rozsahu 4 hodin denně. Zákon umožňuje plnění povinného předškolního vzdělávání také formou individuálního vzdělávání. Cílem je zabezpečit úspěšný nástup všech dětí do základního vzdělávání. Na přijetí do mateřské školy zřízené obcí nebo svazkem obcí mají také (v souladu s postupnou účinností ustanovení školského zákona) nárok od září 2017 děti 4 leté a starší, od září 2018 děti 3 leté a starší. Obce musí zajistit podmínky pro jejich vzdělávání.

Reforma předpokládá postupnou koordinaci i ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí (dále jen MPSV), na které se s MŠMT domluvilo. MŠMT plánuje realizovat ve spolupráci s Technologickou agenturou České republiky výzkumné šetření zaměřené na překážky zapojení dětí v sociálně vyloučených lokalitách do povinného předškolního vzdělávání a vytvořit na jeho základě soubor cílených doporučení pro vzdělávací politiku.

Počet dětí v povinném předškolním vzdělávání se ke školnímu roku 2017/2018 zvýšil z 95 % na 97 %. Jedná se o zhruba 3 % z populačního ročníku dětí, jenž neplní povinné předškolní vzdělávání. Je však podstatné uvést, že se nejedná pouze o děti, které zákonnou povinnost neplní, ale rovněž o 5 leté děti žijící v zahraničí, na něž se povinnost nevztahuje. Při minimalistické variantě počtu dětí pobývajících v cizině, se kterou MŠMT počítá, se tedy nejedná o celá 3 % dětí, která neplní povinné předškolní vzdělávání, ale zhruba o 2,6 % dětí mimo tento systém.

Ve školním roce 2018/2019 se v MŠ vzdělává 363 776 dětí.

Vytvoření dostatečných kapacit mateřských škol

Za účelem řešení lokálních nedostatků kapacit MŠ zřídilo MŠMT v roce 2014 Program 133 310 Rozvoj výukových kapacit mateřských a základních škol zřizovaných územně samosprávnými celky, z něhož mohou žádat o dotaci obce a svazky obcí zřizující mateřské a základní školy. Od doby zahájení Programu Rozvoj výukových kapacit mateřských a základních škol zřizovaných územně samosprávnými celky v roce 2014 bude v rámci šesti vyhlášených výzev podpořeno 152 akcí, přičemž vznikne 112 nových tříd mateřských škol s navýšením rejstříkové kapacity pro 2612 dětí a 168 nových kmenových učeben základních škol s navýšením kapacity pro 3880 žáků. Částka určena na program pro rozvoj výukových kapacit mateřských a základních škol v letech 2014 až 2021 byla navýšena na miliardu osm set milionů korun, celková poskytnutá dotace činí zatím 1,724 miliardy korun.

8.1. Vzdělávání v jazycích národnostních menšin po jednotlivých menšinách

8.1.1. Německá menšina

MŠMT dle Výnosu č. 9/2013, kterým se upravuje postup při povolování výuky některých předmětů v cizím jazyce, eviduje školy, kde se na základě povolení vyučují některé předměty v německém jazyce. Jde o tyto školy:

Gymnázium Na Pražačce, Praha 3, Nad Ohradou 23
Gymnázium, Praha 8, U Libeňského zámku 1
Základní škola Marjánka, Praha 6, Bělohorská 52
Základní škola a Mateřská škola Děčín VI, Školní 1544/5,
Základní škola Zlín, Kvítková 4338,
Střížkovská 27/32, 180 00 Praha 8
ZŠ a MŠ, Školní 1544/5, 405 02 Děčín
ZŠ K Miličovu 674, 149 00 Praha 4
ZŠ Chrvukinova 1801/12, 700 30 Ostrava-Zábřeh ²⁴
Základní škola generála Zdeňka Škarvady, Porubská 831, 708 00 Ostrava-Poruba ²⁵
Základní škola německo-českého porozumění a Gymnázium Thomase Manna, o.p.s.

ZŠ německo-českého porozumění a Gymnázium Thomase Manna je škola založená v roce 1991 německou menšinou v České republice. Nabízí pro české i německé děti vzdělání a výchovu v 1. - 5. ročníku s němčinou jako jazyk cizí nebo mateřský. Připravuje žáky pro

²⁴ Podle informací zaslaných z Moravskoslezského kraje probíhá výuka v německém jazyce na ZŠ Chrvukinova 1801/12 v Ostravě-Zábřehu pouze v předmětu výtvarná výchova.

²⁵ Podle informací zaslaných z Moravskoslezského kraje na ZŠ generála Zdeňka Škarvady v Ostravě-Porubě je výuka realizována pouze v anglickém jazyce.

studium na Gymnáziu Thomase Manna, které je osmileté a nabízí velmi kvalitní výuku němčiny.

Němčina je vyučovacím jazykem na dvoujazyčném *Rakouském gymnáziu v Praze*, které je založeno na základě mezinárodní smlouvy.

MŠMT podporuje výuku německého jazyka a poukazuje na její význam ve společenském i profesním životě. *Ministerstvo dle Výnosu č. 9/2013*, kterým se upravuje postup při povolování výuky některých předmětů v cizím jazyce, eviduje školy, kde se na základě povolení vyučují některé předměty v německém jazyce. Ministerstvo spolupracuje s *Goethe institutem*, podporuje jeho akce na rozvoj mnohojazyčnosti nejen v našich školách, ale i celé společnosti.

Česko-německé aktivity jsou rozsáhlé také v rámci mimoškolních aktivit mládeže, zde jde např. o činnost Koordinačního centra česko-německých výměn mládeže TANDEM v Plzni, podporovaného mimo jiné i ze zdrojů MŠMT. Koordinační centra poskytují poradenské služby a podporují státní a nestátní instituce a organizace obou zemí při uskutečňování a zintenzivňování česko-německých výměn mládeže a mezinárodní spolupráce v oblasti práce s mládeží. Tandem má celostátní působnost. Cílem jeho činnosti je setkávání mladých lidí. Tandem nabízí finanční podporu na česko-německá setkávání dětí a mládeže zejména v mimoškolní a předškolní oblasti, realizuje Program podpory odborných praxí a zprostředkovává Evropskou dobrovolnou službu v SRN. Mezi důležité úkoly Tandemu patří mimo jiné zprostředkování kontaktů mezi českými a německými organizacemi a podpora jejich partnerství.²⁶

8.1.2. Polská menšina

V roce 2018 pokračovalo vzdělávání v mateřských školách s polským jazykem vyučovacím a i v mateřských školách, v nichž byly zřízeny třídy s polským jazykem vyučovacím. Do 33 MŠ s polským jazykem vyučovacím docházelo 839 dětí. Ve srovnání s rokem 2017 se celkový počet dětí zvýšil o 4 děti. V ZŠ s polským jazykem vyučovacím se vzdělávalo 2006 žáků ve 131 třídách 25 škol (některé jsou plně organizované, jiné mají pouze první stupeň). Oproti roku 2017 se počet žáků zvýšil o 59 a počet tříd zůstal stejný jako v roce 2017.

Všechna školská zařízení s polským jazykem vyučovacím v Moravskoslezském kraji se nacházejí na území okresů Frýdek - Místek a Karviná, kde je největší koncentrace obyvatel polské národnosti. Všechna polská školská zařízení jsou zařazena do rejstříku škol a školských zařízení MŠMT. Jejich úkolem je vzdělávání občanů České republiky polské národnosti v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, avšak v jejich mateřském jazyce.

Na Gymnáziu s polským jazykem vyučovacím v Českém Těšíně se vzdělávalo 327 žáků ve 12 třídách (oproti roku 2017 se vzdělávalo o 15 žáků více, v každém ročníku jsou 3 třídy). Na střední odborné škole, Obchodní akademii v Českém Těšíně studovalo celkem 44 žáků (počet žáků se oproti roku 2017 zvýšil o 3).

Okres Frýdek-Místek

Tabulka 5 Mateřské školy s polským jazykem vyučovacím – školní rok 2018/2019²⁷

adresa MŠ			počet dětí
739 91	Bocanovice 19	MŠ Bocanovice	3
73984	Bukovec 74	SP Bukovec	26
73995	Bystřice n/Ol	SP Bystřice n/Ol.	66
73982	Dolní Lomná 70	PMŠ právní subj. Jablunkov	14

²⁶ Informace o Tandemu jsou na www.tandem.adam.cz

²⁷ Zdroj *Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín, 2018.*

73953	Hnojník 402	SP Hnojník	45
73981	Košařiska 70	ZŠ Košařiska	8
73997	Hrádek 170	SP Hrádek	28
73991	Jablunkov, Školní 800	PMŠ právní subj.	57
73981	Milíkov	SP Milíkov	25
73998	Mosty u Jablunkova, Střed 788	SP Mosty	17
73992	Návší Pod výtopnou 190	SP Návší	24
73957	Nebory	SP Třinec I	12
73961	Oldřichovice 210	SP Třinec I	27
73984	Písek 60	MŠ Písek	8
73956	Ropice 311	ZŠ Ropice	24
73961	Třinec Dolní Lištná 172	SP Třinec I	24
739 61	Třinec Kanská 418	ZŠ Třinec I Masarykova Jubilejní	14
73961	Třinec SNP 477	SP Třinec I	39
73961	Třinec Štefaniková 772	SP Třinec I	24
73994	Vendryně Zaolší 615	MŠ právní subj.	9
73994	Vendryně č.1	PMŠ právní subj.	20
		Okres Frýdek-Místek celkem	514

Okres Karviná

adresa MŠ			počet dětí
735 43	Albrechtice, Školní 11	SP Albrechtice	20
737 01	Český Těšín Svibice, Polní	SP Český Těšín	24
737 01	Český Těšín Akátová 17	SP Český Těšín	25
737 01	Český Těšín Hrabinská 51	SP Český Těšín	23
737 01	Český Těšín Moskevská 1	SP Český Těšín	53
733 01	Karviná Fryštát, Dr. Olszaka 155	SP Karviná Fryštát, Dr. Olszaka 156	70
735 35	Horní Suchá, Těrlická 407	SP Horní Suchá	23
739 53	Dolní Lutyně, Kopernikova 652	SP Dolní Lutyně	16
735 14	Orlova Lutyně, Lutyňská 400	SP Orlova Lutyně	14
735 34	Stonava, Holkovice 326	ZŠ Stonava	14
73542	Těrlicko, 243	SP Těrlicko	18
73601	Haviřov Bludovice	SP Bludovice	25
		Okres Karviná celkem	325
		Celkem za oba okresy	839

ZŠ okres Karviná

Tabulka 6 Základní a střední školy s polským jazykem vyučovacím – školní rok 2018/2019²⁸

Základní škola	I	II	III	IV	V					třídy	Součet
Albrechtice	5	4	4	3	4					1	20
Český Těšín – Svibice	8	6	13	11	9					3	47
Orlová Lutyně	1	5	4	0	2					1	12
Stonava Holkovice	4	3	3	3	1					2	14
Těrlicko	6	2	8	5	8					2	29
celkem:	24	20	32	22	24					9	122

Základní škola	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	Součet
Český Těšín	42	46	41	54	43	44	55	37	30	20	392

²⁸ Zdroj Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín, 2018.

Dolní Lutyně	7	2	8	3	5	5	6	6	4	5	46
Havířov – Bludovice	5	9	4	3	10	6	7	9	9	6	62
Horní Suchá	6	10	15	4	5	13	14	10	19	8	96
Karviná Fryštát	19	18	15	14	20	19	22	13	17	9	157
celkem:	79	85	83	78	83	87	104	75	79	48	753

ZŠ okres Frýdek-Místek

Základní škola	I	II	III	IV	V					třídy	součet
Bukovec	8	10	7	7	11					3	43
Dolní Lomná	5	5	2	4	1					1	17
Hrádek	8	5	8	9	1					2	31
Košaršiska	2	4	6	1	5					2	18
Návsí	9	8	6	2	5					3	30
Oldřichovice	7	0	3	8	3					2	21
Ropice	6	7	6	5	5					2	29
Třinec VI	5	6	7	9	8					3	35
Mosty u Jablunkova	2	3	3	0	5					1	13
Milíkov	0	4	3	4	5					2	16
celkem:	52	52	51	49	49					21	253

Základní škola	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	součet
Třinec I	26	15	21	17	15	23	20	22	15	10	174
Bystřice	15	17	16	19	14	21	28	19	18	10	167
Hnojník	12	15	21	14	12	22	11	17	11	9	135
Jablunkov	25	14	28	17	23	43	40	45	46	15	281
Vendryně	16	8	11	13	10	17	22	10	11	9	118
celkem:	94	72	97	80	74	126	121	113	101	53	875

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	součet
Celkem ZŠ okr. Karviná	103	105	115	100	107	87	104	75	79	57	875
Celkem ZŠ okr. Frýdek-Místek	146	124	148	129	123	126	121	113	101	74	1128
ZŠ celkem	249	229	263	229	230	213	225	188	180	131	2003

Střední školy

Střední školy	I	II	III	IV	třídy	Součet
Gymnázium Český Těšín	90	77	83	77	12	327
Obchodní akademie Český Těšín	15	12	9	8	0 (třídy smíšené)	44
celkem:	105	89	92	85	12	371

Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín – 2018

Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín (dále též PC ČT) je přímo řízená organizace financovaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Hlavní činnost PC ČT vychází ze Zřizovací listiny PC ČT, z úkolů a dlouhodobých programů MŠMT ČR. Činnost PC ČT v roce 2018 probíhala v souladu se statutem příspěvkové organizace a v souladu se schváleným plánem hlavních úkolů na rok 2018.

Podpora menšinového školství

Ve všech školách a školských zařízeních s polským jazykem vyučovacím se Pedagogické centrum Český Těšín dlouhodobě věnuje problematice užívání a podpory mateřského jazyka. Jedná se především o zajišťování potřeb škol a školských zařízení s polským jazykem vyučovacím včetně podpory žáků se speciálně vzdělávacími potřebami, příprava metodických

pomůcek pro školy s PJV, vydávání a distribuci metodických pomůcek – měsíčník Jutrzenka a Ogniwo.

„Jutrzenka“ (roč. 74/108) – jako metodická pomůcka i jako časopis je určen k práci s žáky 1. stupně polských škol v hodinách mateřského jazyka, matematiky či VO Člověk a jeho svět. Motivuje rovněž k samostatné četbě – podporuje logické myšlení, kreativitu, rozvíjí finanční gramotnost a rozšiřuje všeobecné znalosti žáků.

„Ogniwo“ (roč. 78) slouží jako metodická pomůcka k výuce žáků 2. stupně základní školy. Obsahuje pravidelné rubriky, jež lze využít v hodinách polského a anglického jazyka, občanské výchovy, informatiky, zeměpisu, biologie a zeměpisu. V rubrice Okładka Ogniwa (Obálka Ogniwa) se pravidelně objevují žáci polských škol, kteří dosáhli významných úspěchů v exaktních, uměleckých nebo sportovních oblastech. Metodické pomůcky vycházejí pravidelně jednou měsíčně po dobu celého školního roku, tedy 10 čísel v nákladu 1000ks (Jutrzenka) a 700ks (Ogniwo).

V roce 2018 PC ČT se věnovalo mj. přípravě pracovních učebnic „Přírodověda - I. a II. část“ pro vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Koncepce těchto učebnic odpovídá RVP ZV, obsahově se věnuje pozorování okolní krajiny žáků, tedy regionu Těšínského Slezska. V roce 2018 se žáci 8. ročníku polských ZŠ zúčastnili projektu „Poznáváme Polsko při učení a hře“. Celkem 220 žáků vyjelo na týdenní pobyty do Kladské kotliny, kde se během dopoledne společně vzdělávali s polskými vrstevníky a prohlubovali si komunikační dovednosti v polském jazyce. V odpoledních hodinách poznávali region.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP)

Probíhalo za aktivní spolupráce s institucemi z ČR i Polska. Součástí DVPP byla i odborná činnost metodiků pro vzdělávání, kteří realizovali řadu metodických setkání a konzultací s učiteli ve školách s polským jazykem vyučovacím. Při spolupráci s polskými institucemi bylo pedagogům nabídnuto vzdělávání v oblasti leadershipu a proběhla příprava revizí pro vzdělávací oblast Polský jazyk a literatura.

Soutěže

PC ČT každoročně organizuje soutěže v několika předmětových oblastech. Tradičně nejpočetněji byly zastoupeny matematické soutěže Klokan, Pikomat, Matematická olympiáda a Pythagoriáda. Velké oblibě se těší soutěž v polském jazyce Mistr pravopisu pro žáky 4. – 9. roč. polských ZŠ. PC ČT se již několik let podílí na organizaci prestižní řečnické soutěže vyhlašované v Polsku. V roce 2018 se do celostátního kola v polských Katovicích dostali opět zástupci žáků škol s polským jazykem vyučovacím. Téma soutěže v roce 2018 bylo: „Nešťastný dar svobody – prof. Jan Tischner“. Další soutěže: FOX – XIX. ročník mezinárodní soutěže v anglickém jazyce pod záštitou Jagellonské univerzity v Krakově, hudební soutěže a přehlídky – Přehlídka těšínské lidové písně a Přehlídka školních pěveckých sborů. Soutěží se v roce 2018 zúčastnilo 1957 žáků.

Přeshraniční česko-polská spolupráce v oblasti vzdělávání

PC ČT je aktivní v oblasti přeshraniční česko-polské spolupráce, zejména v oblasti společného vzdělávání. V roce 2018 byly realizovány 3 přeshraničními projekty. V rámci programu INTERREG VA ČR-Polsko je PC ČT partnerem vlajkového projektu „Zvyšování jazykových kompetencí budoucích absolventů na přeshraničním trhu práce“ (vedoucí partner – Univerzita Palackého v Olomouci, partneři – PC ČT a Uniwersytet Wrocławski). Pro budoucí absolventy z ČR a Polska jsou připraveny workshopy na rozvoj komunikačních kompetencí, propagace učení se sousedícím jazykům a vzájemnému poznávání obou kultur.

V rámci programu INTERREG VA ČR-Polsko je PC ČT partnerem projektu „akcent@net“ (vedoucí partner – Institut Euroschola v Třinci, Slezská univerzita v Katovicích a Evropské

seskupení územní spolupráce NOVUM). Po celé délce česko-polské hranice, ve všech euroregionech, se až do roku 2021 budou realizovat akce v rámci 4 hlavních aktivit: networking – síťování českých a polských škol, job-shadowing – výměnné stáže pro učitele, konzultace on-line pro česko-polskou spolupráci a tvorba česko-polské publikace „Mozaika kultur“.

Projekt „Těšínské GO“ (program INTERREG VA ČR-Polsko, Fond mikroprojektů) se zaměřil na společné regionální vzdělávání českých a polských žáků a jejich učitelů v Euroregionu Těšínské Slezsko-Śląsk Cieszyński. PC ČR spolu s polským partnerem Kulturním centrem Dom Narodowy připravil hrací plochu v podobě mapy regionu, a pro žáky českých a polských škol po obou stranách hranice dvojjazyčné portfolio o rozmanitostech Těšínského Slezska.

Další aktivity

PC ČT pokračovalo v koordinaci aktivit česko-polské pracovní skupiny pro oblast učebnic. V roce 2018 se mj. konal mezinárodní česko-polsko-slovenský seminář spojený se 100. výročím vzniku obou států.

Základem činnosti česko-polské pracovní skupiny pro oblast učebnic je snaha věnovat pozornost problematice vzájemných česko-polských stereotypů a možnostem jejich překonávání, zvláště ve výuce společenskovedních předmětů, historie a literatury. Členy pracovní skupiny za českou stranu jsou představitelé Ostravské univerzity, Karlovy univerzity a PC ČT, z polské strany se jedná o zástupce univerzit v Poznani, Vratislavi, Krakově a Štětíně. S pracovní skupinou rovněž aktivně spolupracují didaktici Univerzity Komenského v Bratislavě.

8.1.3. Romská menšina

Vzdělávání v romském jazyce

Výuka romského jazyka na školách v České republice zatím neprobíhá systematicky, protože současné školy narážejí na několik faktorů, které komplikují či znemožňují výuku romštiny. Jedná se především o nezájem rodičů romských dětí o tuto výuku. Rodiče často vycházejí z obecně tradovaných stereotypů, podle kterých se dítě má primárně učit majoritní český jazyk, aby se snadno integrovalo do většinové společnosti. Rodiče často romštinu považují za jazyk používaný jen v rámci vnitřní rodinné komunikace. Další komplikaci zaznamenaly školy, na kterých se podařilo výuku romštiny prosadit, ale romské děti se do těchto nepovinných vyučovacích kurzů obávají přihlásit z důvodu následné stigmatizace ze strany svých většinových spolužáků. Problémem je rovněž to, že romština je majoritou podceňována a není považována za plnohodnotný jazyk.

Přestože neexistuje systematická výuka romštiny na českých školách, je možné jmenovat několik škol, ve kterých se romský jazyk objevuje jako součást výuky tematicky blízkých předmětů. Jedná se o Základní školu Floriána Bayera v Kopřivnici, na které byl v roce 2018 vyučován romský jazyk v rámci předmětu multikulturní výchova, podobně i na Střední odborné škole managementu a práva v Jihlavě. Na Střední škole prof. Z. Matějčka v Ostravě probíhala v roce 2018 výuka romistiky v rámci výuky týkající se sociální činnosti, resp. byla vsazena ze dvou třetin do výuky předmětu „práce s menšinami“. Pokud bude schválen návrh akreditace sociální pedagogiky v Opavě, tak od září roku 2019 se bude v Opavě otevírat kurz romského jazyka v rámci studia speciální pedagogiky.

Vysokoškolská výuka romštiny a romistiky

Studijní obory na vysokých školách zaměřené na romistiku

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy	Katedra střeoevropských studií: Romistika

Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity	Romština jako volitelný předmět otevřený pro studenty libovolného oboru
Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy	Předmět Integrace Romů ve studijním oboru Speciální pedagogika
Filozofická fakulta Univerzity Pardubice	Romistika a romština v nabídce Katedry sociální a kulturní antropologie
Filozofická fakulta Ostravské univerzity	Základy romologických studií (celoživotní vzdělávání)

8.2. Dotační a rozvojové programy zaměřené na národnostní menšiny v roce 2018

8.2.1. Dotační Program na podporu výuky dějin 20. století a vzdělávání v jazycích národnostních menšin v roce 2018

Dotační program MŠMT je plněním nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin a na podporu vzdělávacích aktivit národnostních menšin v roce 2018 a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění pozdějších předpisů.

Dotační program byl v roce 2018 rozdělen do dvou modulů:

Tematický okruh A - podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin

- A. Rozvoj mateřského jazyka národnostních menšin (vzdělávací aktivity, kurzy, publikace, projekty).
- B. Vzdělávací aktivity pro příslušníky národnostních menšin – děti, žáky a mládež, včetně vydávání publikací, vzdělávacích textů pro děti, žáky a mládež v menšinových jazycích, jako součást širšího projektu zaměřeného na vzdělávání. Kurzy jazykového vzdělávání dětí, žáků a mládeže z národnostních menšin.
- C. Tvorba výukových materiálů v jazycích národnostních menšin se zaměřením na kulturní tradice a dějiny národnostních menšin a etnik žijících na území ČR pro děti, žáky a mládež (především bude upřednostňována e-learningová forma).

Tematický okruh B – podpora aktivit národnostních menšin

- A. Tvorba a realizace vzdělávacích programů a výukových materiálů pro děti, žáky, mládež a pedagogické pracovníky, směřující k rozvoji humanismu a potírání xenofobie, rasové národnostní a náboženské nesnášenlivosti, rasismu a antisemitismu, a dále projekty zaměřené k tématu holocaustu.
- B. Objevujeme Evropu a svět (kulturní zvyklosti a historické bariéry, práce s příběhy dětí a rodin z jiných zemí a kultur, vzájemné poznání a porozumění - co máme společného a čím se odlišujeme) – projektové vyučování.
- C. Využití podpůrných metod jako je např. biografická práce, Sokratovský dialog, multikulturní kalendář.

V dotačním programu Podpora vzdělávacích aktivit národnostních menšin v roce 2018 bylo podpořeno 51 žádostí z celkem doručených 57 žádostí. V tematickém okruhu A - podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin bylo podpořeno 27 žádostí a v tematickém okruhu B - podpora aktivit národnostních menšin 24 žádostí. Celkový finanční obnos na podpořené projekty činil 15 039 000 Kč. Do hodnocení projektů jsou zapojováni zástupci národnostních menšin, navržených a schválených Radou vlády pro národnostní menšiny.

Projekty byly zaměřeny na rozvoj mateřského jazyka národnostních menšin (vzdělávací aktivity, kurzy, publikace, projekty), vzdělávací aktivity pro příslušníky národnostních menšin

– děti, žáky a mládež, včetně vydávání publikací, vzdělávacích textů pro děti, žáky a mládež v menšinových jazycích, jako součást širšího projektu zaměřeného na vzdělávání, kurzy jazykového vzdělávání dětí, žáků a mládeže z národnostních menšin, tvorbu výukových materiálů v jazycích národnostních menšin se zaměřením na kulturní tradice a dějiny národnostních menšin a etnik žijících na území ČR se zvláštním zřetelem k dějinám 20. století pro pedagogické pracovníky (především byla upřednostňována e-learningová forma), tvorbu a realizaci vzdělávacích programů a výukových materiálů pro děti, žáky, mládež a pedagogické pracovníky, směřující k rozvoji humanismu a potírání xenofobie, rasové národnostní a náboženské nesnášenlivosti, rasismu a antisemitismu.

Mezi podpořenými byly základní školy, příspěvkové organizace MK (probíhalo vzdělávání učitelů o holocaustu), právnické osoby národnostních menšin a právnické osoby zabývající se tématy, vztahujícími se k národnostním menšinám.

Projekty, které byly podpořeny v roce 2018, jsou zveřejněny na webových stránkách MŠMT.²⁹

V podpořených projektech byly zastoupeny národnostní menšiny: bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, řecká, slovenská, ukrajinská, vietnamská a židovská. Vedle těchto vyjmenovaných byly podpořeny projekty s tematikou holocaustu.

Problematika holocaustu je vyčleněna zvlášť, protože se jedná o sledovanou oblast. Pro různé programy je potřeba mít informace o počtu podpořených projektů v této oblasti. V roce 2018 byla problematika holocaustu řešena v 6 podpořených projektech.

Nejčastějšími výstupy projektů byly metodické a odborné materiály, semináře a jiné vzdělávací akce pro žáky a učitele, návštěvy kulturních akcí v jazyku národnostní menšiny, jazykové kurzy pro děti (např. Asociace řeckých obcí, Spolek Igllice, Lauderova mateřská škola, základní škola a gymnázium při Židovské obci v Praze), taneční kroužky s poznáváním regionálních tradic v zemi původu (např. spolky Lyceum Řekyň v ČR, LIMBORA, PIRIN), vydávání publikací a knížek pro děti v jazyku národnostní menšiny (např. Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR, Sdružení přátel polské knihy, BONA FIDE). V rámci podpory výuky slovenštiny byly vytvořeny výukové materiály (formou vyprávěných pohádek) na CD pro nejmenší děti v mateřských školách. V rámci poskytnuté podpory vzniká i Velký výkladový česko-vietnamský slovník. Svůj význam mají i literární soutěže pro žáky např. soutěž Jána Kollára, kdy je rozvíjen jazyk a jazyková komunikace ve slovenském jazyce, soutěž Lidice pro 21. století, které se zúčastňují i žáci např. ze Slovenska, Litvy, Ruska, Rumunska. Smyslem této soutěže je prohloubení si znalostí z historie 20. století, hlavně období 2. světové války spojené s vyhlazením Lidic a Ležáků.

8.2.2. Dotační program na podporu integrace romské menšiny

MŠMT vyhláší dotační program na podporu integrace romské menšiny na základě nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity a dle úkolů pro MŠMT uvedených ve strategických dokumentech v oblasti vzdělávání romské menšiny.

Oprávnění žadatelé

Oprávněnými žadateli v roce 2018 byly právnické osoby (včetně církevních) vykonávající činnost mateřské nebo základní školy nebo školského zařízení a nestátní neziskové organizace, které se prokazatelně věnují práci s romskými dětmi a žáky nejméně 1 rok.

²⁹ <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/vyhlaseni-poradi-uspesnosti-projektu-v-dotacnim-programu-1>

MŠMT se pomocí tohoto programu podporuje vzdělávání romských dětí a žáků, kteří přicházejí z nerovného prostředí, ve kterém jim hrozí nejen sociální vyloučení, ale také nerovné šance pro získání kvalitního vzdělání. Program se vyhlašuje každý rok. Cílem programu je zajištění základních podmínek pro rozvoj společného vzdělávání romských žáků v hlavním vzdělávacím proudu prostřednictvím projektů, které podporují předškolní vzdělávání romských dětí, zvyšují jejich účast v předškolním vzdělávání i připravenost na úspěšné zahájení školní docházky, podporují spolupráci rodiny a školy v oblasti předškolního a základního vzdělávání, přispívají k úspěšnému vzdělávání romských žáků na základní škole a působí preventivně proti předčasnému ukončení vzdělávání romských žáků, podporují úspěšný přechod romských žáků základních škol na střední školy a napomáhají úspěšné integraci romských a ostatních dětí a žáků prostřednictvím volnočasových aktivit.

Výzva má 4 podporované aktivity - témata:

- A) Předškolní vzdělávání
- B) Spolupráce rodiny a školy v oblasti předškolního a základního vzdělávání
- C) Vzdělávání romských žáků na základní škole a podpora úspěšného přechodu na střední školu
- D) Volnočasové aktivity pro romské děti a žáky

V roce 2018 bylo podpořeno 35 organizací v celkové výši 12 800 000 Kč.

Další podpora:

Na podporu inkluze a sociální integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami byly zaměřeny i projekty zjednodušeného vykazování, tzv. šablony (ESIF): sociální pedagog, školní asistent, školní psycholog a školní speciální pedagog pro MŠ, ZŠ a SŠ s celkovou podporou 1 768 724 760,- Kč v roce 2018.

Podpora školního stravování žáků základních škol na rok 2018 – vyčerpaná částka v této dotační výzvě činila 28 073 745,- Kč. Podmínky výzvy splnilo 1155 škol, podpořeno bylo 6 701 žáků. Na rok 2019 bylo vyčleněno na tuto výzvu 30 000 000,- Kč.

Výzva Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol, konzervatoří a studentů vyšších odborných škol je Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy realizována od roku 2003. Cílem uvedené výzvy je podpořit studium těch romských žáků, jejichž rodinám způsobují náklady spojené se středoškolským studiem značné finanční potíže. Program je určen školám zařazeným v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení, a to studijních i učebních oborů (učilišť a praktických škol), včetně vyšších odborných škol a konzervatoří.

Program se realizuje ve dvou kolech: období leden – červen a září - prosinec.

Ve výzvě jsou podporovány dvě aktivity:

1. zajištění finanční a materiální podpory žáků/studentů (finanční podpora na školné, stravné, cestovné, ubytování a školní potřeby)
2. zajištění přímé podpory vzdělávání (mentoring, doučování)

Období leden – červen 2018

Počet žáků, studentů	709		
Počet škol	102		
Návrh poskytnuté dotace	3 633 535,- Kč		
<i>Z toho na aktivitu A</i>		<i>Z toho na aktivitu B</i>	
Počet žáků, studentů	709	Počet žáků, studentů z počtu žáků, studentů podpořených v aktivitě A	394
Počet škol	102	Počet škol z počtu	25

		podpořených škol v aktivitě A	
Návrh poskytnuté dotace	3 185 935,- Kč	Návrh poskytnuté dotace	447 600,- Kč

Pozn.: Aktivita B navazuje na aktivitu A, bez které nelze realizovat tuto aktivitu.

Období září – prosinec 2018

Počet žáků, studentů	443		
Počet škol	84		
Návrh poskytnuté dotace	2 217 760,- Kč		
Z toho na aktivitu A	Z toho na aktivitu B		
Počet žáků, studentů	443	Počet žáků, studentů z počtu žáků, studentů podpořených v aktivitě A	217
Počet škol	84	Počet škol z počtu podpořených škol v aktivitě A	23
Návrh poskytnuté dotace	1 980 560,- Kč	Návrh poskytnuté dotace	237 200,- Kč

Počet žáků, studentů dle ročníku a druhu vzdělání

Ročník, počet žáků, studentů leden – červen 2018					
Druh školy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	celkem žáků, studentů
SŠ maturitní obor	48	70	39	17	174
SŠ s výučním listem	256	175	92	-	523
SŠ praktická škola	0	5	-	-	5
VOŠ	1	1	1	-	3
SŠ nástavbové studium	3	0	-	-	3
Konzervatoř	0	0	0	1	1
celkem žáků/studentů v ročnících	308	251	132	18	709

Počet žáků, studentů dle ročníku a druhu vzdělání

Ročník, počet žáků, studentů září – prosinec 2018					
Druh školy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	celkem žáků, studentů
SŠ maturitní obor	12	16	25	24	77
SŠ s výučním listem	98	160	101	-	359
VOŠ	1	1	-	-	2
SŠ nástavbové studium	3	2	-	-	5
celkem žáků/studentů v ročnících	114	179	126	24	443

Rozvojový program „Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením; financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním a financování asistentů pedagoga dle § 18 vyhlášky č. 27/2016 Sb.,

o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů, na období leden – srpen 2018“

Cílem tohoto rozvojového programu je zajistit rovný přístup ke vzdělávání poskytnutím neinvestiční dotace účelově určené na financování platů a mezd a zákonných odvodů, odměn z dohod u prací vykonávaných mimo pracovní poměr asistentů pedagoga žáky se SVP, kterým školské poradenské zařízení doporučilo asistenta pedagoga před 1. září 2016, a toto doporučení tak nezakládá nárok na zajištění asistenta pedagoga v podobě PO dle právní úpravy účinné od 1. září 2016.

S účinností vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů a jejího § 18 lze navíc pro vzdělávání žáků s přiznaným PO, a to především druhého stupně, využít asistenta pedagoga nad rámec poskytovaných PO, při splnění podmínek § 17 a 18 této vyhlášky. Tato možnost je otevřena školám všech zřizovatelů. Vzhledem k tomu, že asistent pedagoga, který bude ve třídě působit na základě § 18 vyhlášky, není PO, nemůže být jako PO financován.

Tento rozvojový program byl vyhlášen v podobě tří modulů:

- Modul A – financování asistentů pedagoga pro žáky se zdravotním postižením v soukromých a církevních školách.
- Modul B – financování asistentů pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním ve školách všech zřizovatelů.
- Modul C – financování asistentů pedagoga dle § 18 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných.

Rozvojový program „Financování asistentů pedagoga dle § 18 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů na období září – prosinec 2018“

Cílem tohoto programu je zajistit školám zřízeným územním samosprávným celkem, dobrovolným svazkem obcí, soukromým zřizovatelem nebo registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, možnost využití asistenta pedagoga nad rámec poskytovaných PO, při splnění podmínek ustanovení § 17 a 18 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem k tomu, že asistent pedagoga, který bude ve třídě působit na základě § 18 vyhlášky, není PO, nemůže být jako PO financován.

8.3. Multikulturní výchova

Problematika multikulturní výchovy, výchovy k respektování lidských práv i výchovy proti extremismu, rasismu a intoleranci je integrální součástí rámcových vzdělávacích programů (dále jen RVP) základního i středního vzdělávání a jako taková je v rámci kurikulární reformy implementována do jednotlivých školních vzdělávacích programů (dále jen ŠVP). Rámcové vzdělávací programy stanoví zejména konkrétní cíle, formy, délku a povinný vzdělávací obsah a jsou závazné pro tvorbu ŠVP (podrobněji o RVP – viz předchozí zprávy).

9. Právo na rozvoj kultury příslušníků národnostních menšin

9.1. Právní rámec v roce 2018

Vzhledem k věcné (a tedy i legislativní) působnosti Ministerstva kultury ve smyslu zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, nemívá na úseku kultury obvykle problematika národnostních menšin podobu samostatného předpisu.

V této oblasti nedošlo v monitorovacím období k výrazné změně právního rámce, byly přijímány jen dílčí změny zákonů.

V roce 2018 nebylo přijato žádné legislativní opatření, týkající se činnosti knihoven ve vztahu k národnostním menšinám.

Problematiky národnostních menšin se týká především zákon č. 231/2001 Sb., o provozování televizního a rozhlasového vysílání, ve znění pozdějších předpisů. V § 17 tohoto zákona je stanoveno, že při udělování licencí k vysílání se kromě jiného hodnotí i přínos žadatele k zajištění rozvoje kultury národnostních, etnických a jiných menšin v České republice. Dále je tímto zákonem stanoveno v § 32 odst. 1, že provozovatel vysílání je povinen nezařazovat do programů pořady, které mohou utvrzovat stereotypní předsudky týkající se etnických, náboženských nebo rasových menšin. Musí zajistit, aby vysílané pořady nepodněcovaly k nenávisti z důvodů pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženského, politického nebo jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení. Provozovatel rovněž nesmí zařazovat do vysílání taková obchodní sdělení, které obsahují diskriminaci na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnosti nebo etnické menšině, majetku, rodu, zdravotního postižení, věku a sexuální orientace nebo jiného postavení. Dohled nad plněním těchto povinností vykonává Rada pro rozhlasové a televizní vysílání, která za nedodržení stanovených povinností uděluje i sankce.

Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách stanoví základní povinnosti pro poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání. Poskytovatelé těchto služeb jsou dle § 6 odst. 2 tohoto zákona povinni zajistit, aby audiovizuální mediální služby na vyžádání nepodněcovaly k nenávisti mimo jiné z důvodu příslušnosti k národnostní či etnické menšině a nedocházelo k diskriminaci v obchodních sděleních z důvodu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní menšině nebo etnické skupině, majetku, rodu, zdravotního postižení, věku a sexuální orientace nebo jiného postavení.

Specifické povinnosti jsou stanoveny provozovatelům vysílání veřejné služby, České televizi na základě zákona č. 483/1991 Sb. a Českému rozhlasu na základě zákona č. 484/1991 Sb. Tyto veřejnoprávní instituce nejen že nesmí porušovat výše zmíněná obecná ustanovení, naopak jsou povinny vytvářet a šířit programy a poskytovat vyváženou nabídku pořadů pro všechny skupiny obyvatel se zřetelem na svobodu jejich náboženské víry a přesvědčení, na kulturu, etnický a národnostní původ, národní totožnost, sociální původ, věk nebo pohlaví tak, aby tyto programy a pořady odrážely rozmanitost názorů, uměleckých, náboženských, politických a filozofických směrů, a to s cílem posílit vzájemné porozumění a toleranci a podporovat soudržnost pluralitní společnosti. Tito veřejnoprávní provozovatelé jsou dále povinni rozvíjet identitu obyvatel České republiky včetně příslušníků národnostních a etnických menšin.

Nelegislativní opatření

V letech 2017 - 2018 probíhala implementace *Koncepce rozvoje knihoven v ČR na léta 2017 – 2020*. V ní je problematika menšin reflektována v prioritě č. 2 „*Knihovny jako otevřená vzdělávací, kulturní, komunitní a kreativní centra*“, v opatření č. 2.5 *Rozšiřovat nabídku knihovnických a informačních služeb pro různé cílové skupiny a jejich potřeby (příslušníci menšin, různých věkových skupin, rozdílného sociokulturního zázemí či osoby se zdravotním postižením, osoby ohrožené sociálním vyloučením)*.

Proč tato priorita:

Knihovny jsou ve smyslu knihovního zákona (č. 257/2001 Sb.) garanty rovného přístupu k informacím a vzdělávání, jejich služby jsou poskytovány rovným způsobem všem bez rozdílu. Rozsah a kvalita VKIS má však nevyrovnanou úroveň, existuje řada překážek, které brání volnému využití VKIS. Pro některé skupiny obyvatel jsou VKIS jen omezeně dostupné.

Úkol realizovat každoročně dotační programy na podporu Kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice a v programu Integrace příslušníků romské menšiny vychází ze *Státní kulturní politiky České republiky 2009 – 2014 a Státní kulturní politiky na léta 2015 – 2020 (s výhledem do roku 2025).*

Rovný přístup k poznávání a využívání movitého kulturního dědictví v oblasti muzeí a galerií v ČR zajišťuje zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, tím, že m.j. stanovuje : „Muzeem je instituce, která umožňuje způsobem zaručujícím rovný přístup bez rozdílu jejich využívání a zpřístupňování poskytováním veřejných služeb, přičemž účelem těchto činností není zpravidla dosažení zisku. ...“. Dále tento zákon definuje standardy veřejných služeb „Standardem časové dostupnosti je zajišťování standardizovaných veřejných služeb poskytovateli v tomto stanovém rozsahu a struktuře:b) každoroční pořádání muzejních programů, čerpajících ze sbírkových předmětů ze sbírky, kterou poskytovatel spravuje, nebo ze sbírkových předmětů zapůjčených, nebo z poznatků o přírodě nebo historii, získaných zkoumáním sbírkových předmětů nebo předmětů obdobných, nebo výzkumem prostředí, z něž jsou tyto předměty získávány, pro širokou veřejnost včetně specifických skupin návštěvníků, například dětí a mládeže, osob se zdravotním postižením, seniorů, národnostních menšin.“

Dále Ministerstvo kultury prostřednictvím *Odboru muzeí* (dále “OM“) zajišťuje plnění usnesení vlády ze dne 28. 7. 1999 č. 797, které ukládá ministrovi kultury zajistit podporu studia a vzdělávacích aktivit v oblasti holocaustu. Ve všech materiálech, studiích a dalších aktivitách k této problematice je spolu s holocaustem Židů uváděn holocaust Romů. Problematikou se programově zabývají Památník Terezín a Památník Lidice.

Pro část organizací v gesci *Odboru muzeí* je otázka národnostních menšin jednou z jejich stěžejních činností, což je příklad Památníku Terezín. Jiné organizace jsou pak zainteresovány v této problematice v intencích shora specifikovaného zákona.

9.1.1. Odkoupení velkovýkrmny prasat v bezprostřední blízkosti pietního místa v Letech u Písku

Dne 12. února 2018 Muzeum romské kultury (dále jen „MRK“) převzalo do správy od Památníku Lidice *Kulturní památku Lety* a připravilo zahájení provozu sezóny, nově byla nainstalována místnost Informačního centra pronajatá obcí Lety. Zde je umístěna výstavka informující o místu bývalého protektorátního koncentračního tábora pro Romy, jednak jsou zde umístěny nástěnné panely výstavy Genocida Romů, které informují o širších souvislostech existence tohoto zařízení v mašinerii nacistické rasistické politiky.

Dne 3. dubna 2018 MRK převzalo od firmy AGPI, a.s. někdejší *vepřín v Letech*, rozkládající se mimo jiné na území bývalého koncentračního tábora pro Romy. MRK areál zajistilo bezpečnostně, zahájilo zde ostrahu majetku, došlo k běžnému odčerpání kejdy z laguny původním majitelem dle znění kupní smlouvy, poté byla ukončena platba za nákup areálu vepřína. Ze strany MRK byly zahájeny přípravy na prodej nepotřebného majetku z objektu bývalého vepřína. Finanční prostředky na správu místa vláda až do počátku září neuvolnila, respektive nedošlo k nutné revokaci usnesení vlády tak, aby finance mohly být uvolněny. Se svolením zřizovatele ředitelka MRK PhDr. Jana Horváthová spolu s investičním technikem MRK Ing. Štěpánem Štarhou z toho důvodu iniciovala jednání s premiérem Andrejem Babišem. Proběhlo dne 30. srpna 2018 a účastnil se jej také ministr kultury Antonín Staněk. Pan premiér přislíbil bod předložit na jednání nejbližší vlády. Stalo se tak 3. září 2018, vláda

bod schválila a bylo možno začít realizovat návrh již zpožděného harmonogramu archeologického průzkumu a demolice vepřina a následného projektu Památníku v Letech. Poté MRK podalo na Ministerstvo kultury investiční záměr na archeologický průzkum a demolici, což bylo schváleno³⁰.

V otázce *vize podoby památníku v Letech u Písku*, což je téma, které bedlivě sleduje tuzemská a zahraniční veřejnost, MRK uspořádalo tři kulaté stoly, na nichž toto téma diskutovalo s různými společenskými skupinami veřejnosti (Romové, přeživší pamětníci, aktivisté, odborníci). MRK uspořádalo také první sezení konzultační skupiny architektů a dalších odborníků ve věci odborné přípravy architektonické soutěže na výstavbu památníku. MRK i díky červnové *studijní cestě do Norska* navázalo spolupráci s norskými partnery, pro projekt Památníku v Letech se jím má stát Falstad Centre a pro projekt Centra v Praze Wergeland Centre. MRK připravilo ve spolupráci s věcným odborem a příslušným odborem Ministerstva financí podklady pro předem definovaný projekt *Norských fondů pro Památník Lety u Písku a Centrum Romů a Sintů v Praze*. V průběhu roku 2019 budou oba projekty oficiálně podány jako grantové žádosti.

9.2. Finanční podpora kultury národnostních menšin

Ministerstvo kultury vyhlásilo i pro rok 2018 výběrové dotační řízení v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 21. února 2007 č. 122 o nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění nařízení vlády č. 262/2005 Sb.

V komisi Ministerstva kultury, která posuzuje projekty zaslané do výběrového dotačního řízení v programu Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice, mají zastoupení národnostní menšiny bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská a vietnamská. Běloruská národnostní menšina svého zástupce do komise dosud nenominovala.

Obsahem projektů, přihlášených do výše uvedeného výběrového řízení, spadajícího do působnosti odboru regionální a národnostní kultury, mohou být

- umělecké aktivity,
- kulturně vzdělávací a výchovné aktivity,
- studium a rozbory národnostní kultury a lidových tradic,
- multietnické kulturní akce (směřující mimo jiné např. k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie),
- dokumentace národnostní kultury.

Výběrové dotační řízení je v působnosti odboru regionální a národnostní kultury.

Projekty s tematikou národnostních menšin či v jazycích národnostních menšin dotované v oblasti kinematografie a médií v rámci programu Kulturních aktivit:

³⁰ Odbor investic a veřejných zakázek Ministerstva kultury podpořil v roce 2018 v rámci podprogramu 134V131 – *Podpora reprodukce majetku státních kulturních zařízení* projekt na aktivitu národnostních menšin (akce SMVS: 134V131000082) *Demolice areálu vepřina v Letech u Písku a archeologický průzkum*. Příjemcem dotace se stalo Muzeum romské kultury s.p.o. Cílem akce je příprava pozemků dotčených demolicí areálu výkrmny k následné výstavbě památníku a na pozemcích dotčených bývalým táborem uskutečnit archeologický průzkum. Celkové náklady činí 111 500 000,- Kč. V roce 2018 bylo čerpáno 48 900,- Kč, akce bude pokračovat v následujícím roce.

Každoročně jsou podporovány projekty zaměřené na dokumentární filmy a projekty, které seznamují s kulturními aktivitami menšin s vědomím, že poznání kultury, životního stylu a jazyka národnostních menšin přispívá k lepšímu vzájemnému soužití.

Projekty, kde se často objevuje tematika národnostních menšin, jsou festivaly dokumentárních filmů. Obecně prospěšná společnost Člověk v tísní realizovala 20. *Mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech – JEDEN SVĚT*, podpořený dotací 4 800 000,- Kč. DOC.DREAM services s.r.o., obdržel dotaci ve výši 4 900 000,- Kč na projekt 22. *Mezinárodní festival dokumentárních filmů Ji.hlava 2018*.

Další projekty, které stojí za zmínku, jsou svým rozsahem co do počtu diváků či území poměrně malé a tematicky jsou zaměřeny na národní kinematografie: *Bardzo fajny festival* v Praze - 50 000,- Kč, *XXV. seminář ruských filmů* v Hodoníně - 80 000,- Kč, *Kino na hranici - Kino na granicy 2018* v Českém Těšíně a Cieszyne – 300 000,- Kč, 13. ročník festivalu německy mluvených filmů *DAS FILMFEST* - 50 000,- Kč v Praze, *KineDok – Dokumentární Česko 2018* v přibližně 25 městech – 300 000,- Kč, *Boskovice 2018 – festival pro židovskou čtvrť*, filmová část, v Boskovicích – 35 000,- Kč, *Vsetínský filmový maraton 2018*, 11. přehlídka balkánských filmů - nový srbský film a filmový profil významného absolventa FAMU - Gorana Markoviče - 30 000,- Kč.

9.3. Kulturní aktivity v roce 2018 podle národnostních menšin

○ Bulharská

Ve výběrovém dotačním řízení byly podpořeny spolky:

Asociace bulharských spolků v ČR, z. s., realizovala již tradiční projekt *Krajanské setkání v Mikulčicích*. Jedná se o celostátní setkání Bulharů, žijících na území ČR, ale i v okolních státech, u příležitosti jednoho z nejvýznamnějších bulharských svátků – Den slovanské kultury a písemnictví, které se koná v Mikulčicích. Bulharská národnostní menšina a pravoslavní věřící si připomínají dílo věrozvěstů Cyrila a Metoděje. Dále spolek realizoval projekt *Smíšený pěvecký sbor Hlasy Bulharska*. Hlasy Bulharska jsou jediným svého druhu bulharsko – českým smíšeným pěveckým sborem, v jehož repertoáru jsou národní bulharské, české, všeslovanské, ale i západoevropské sborové skladby, a to jak originální, tak v úpravě významných skladatelů.

Pirin, z. s., se v projektu *Uchování bulharských lidových tradic a tanců* zaměřil, stejně jako v předcházejících letech, na uchování kulturních tradic bulharské menšiny a její prezentaci většinové společnosti.

Spolek Zaedno se v projektu *Zachování bulharských tradic* zaměřuje na sérii celoročních aktivit, jejichž cílem je zachování a popularizování bulharských kulturních a lidových tradic a jazyka mezi příslušníky menšiny: dětmi a mládeží, ale i seznámení široké veřejnosti s těmito tradicemi.

Vazraždane uspořádalo již tradiční *Dny bulharské kultury*, v roce 2018 se konal 14. ročník, který má za cíl představit bulharskou kulturu a život bulharské menšiny v Praze. Cílem projektu *Klub Vazraždane* bylo prostřednictvím klubové činnosti uchovat a rozvíjet bulharské tradice, prezentovat bulharskou kulturu, zlepšit vzájemnou informovanost a komunikaci mezi menšinou a majoritní společností. Shrnuje lidové zvyky a tradice, které se vztahují k církevnímu i hospodářskému roku a jeho jednotlivým svátkům.

○ Chorvatská

Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR, z. s., pokračovalo v projektu *Dokumentace chorvatské národnostní menšiny a její prezentace veřejnosti* v dokumentační činnosti dějin chorvatské menšiny na území České republiky a práci s veřejností a realizaci osvětových aktivit. Podpořen byl i 27. *Chorvatský kulturní den - kiritof*, který je nejvýznamnější aktivitou

v životě chorvatské menšiny v ČR. Cílem je zejména umožnit setkávání příslušníků menšiny v místě, odkud mnozí pocházejí, možnost dozvědět se více o svém původu pro druhou a třetí generaci, informování široké české veřejnosti o existenci menšiny.

- Maďarská

Svaz Maďarů žijících v českých zemích vyvíjí již řadu let rozsáhlou kulturní činnost. Nejvýznamnějším projektem jsou každoročně pořádané *Dny maďarské kultury – prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí*, konané v několika městech v ČR. Hlavním cílem je uspokojit své specifické kulturní potřeby a šíření maďarské kultury. Pokračovala realizace projektu *Kulturní, informační a dokumentační činnost maďarské menšiny v ČR*, zaměřená na zachování jazykové a národnostní kultury, poznání a rozvíjení česko – maďarských kulturních vztahů, přiblížení kulturní hodnoty maďarského národa českým spoluobčanům.

- Německá

Spolky se zaměřují v rámci svých projektů především na tradiční lidovou kulturu německé menšiny na našem území.

Projekt *24. ročník Dnů česko – německé kultury „Hřebečské přástky“*, který předložilo *Sdružení Němců - Regionální skupina Hřebečsko, z. s.*, Moravská Třebová, je vyvrcholením celoroční činnosti spolku a spojuje českou i německou kulturu dle starých regionálních tradic a zachovává staré lidové tradice německé menšiny.

Velké kulturní setkání německé menšiny 2018 se konalo po roční pauze opět v Praze. Bylo kulturním setkáním všech německých spolků v ČR. Hlavní kulturní pásmo tvořila vystoupení jednotlivých organizací a hostujících kulturních skupin. Důležitým prvkem projektu je péče o kulturní a jazykovou identitu a prezentaci a udržování tradic německé menšiny. Setkání organizovalo, stejně jako v předcházejících letech, *Shromáždění německých spolků v České republice, z. s.*

Spolek Němců a přátel německé kultury v ČR se v projektu *Aktivita celostátního Spolku Němců a přátel německé kultury* zaměřil na zachování tradic německé menšiny v jednotlivých regionech a zachování německého jazyka a nářečí v jednotlivých regionech. Vydával Informační listy, které informovaly o zajímavých věcech týkajících se německé menšiny a krajanů v Německu. V projektu *Kulturní aktivity Spolku Němců a přátel německé kultury ZO Kraslice na území ČR* se jedná o kulturní vyžití občanů německé národnosti na Kraslicku, začleňování těchto občanů, většinou seniorů, do společnosti.

Spolek Němců v Čechách, z. s., Nečtiny, v projektu *Vandrující Chebští muzikanti*, zachovává chebské kulturní dědictví, lidové písně a lidový tanec kultury Chebanů (Egerländer).

- Polská

Górole, folklorní soubor, z Mostů u Jablunkova organizoval *Mezinárodní přehlídku lidových kapel a folklorních souborů 2018*. Cílem akce je „Lidový zpěv a tanec bez hranic“, setkání mladých lidí různých regionů, států, různých národností, vzájemné poznávání kultury.

Kongres Poláků v České republice, z. s., v projektu *Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR* navázal na projekty předchozích let. Dokumentační centrum shromažďuje, zpracovává a zpřístupňuje předměty archivní, knižní i muzejní povahy vztahující se k minulosti a současnosti Těšínského Slezska. Organizuje též výstavní činnost, průběžně zveřejňuje zpracované informace na internetu. Základním cílem projektu *Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2018* je vytvoření možností kulturního vyžití občanů polské národnosti, především Poláků žijících na Těšínsku a v jiných oblastech České republiky (Praha, Brno, Ostrava). Projekt má za úkol integrovat polskou společnost (ale i upozornit majoritu na činnost Poláků v ČR) do společnosti v celé ČR, která bude zapojena aktivně prostřednictvím

pořádání nebo zúčastňování se jednotlivých kulturních akcí, seminářů, přednášek, workshopů anebo pasivně, díky prezentaci projektu v jednotlivých partnerských médiích.

Polské umělecké sdružení ARS MUSICA, z. s., si v projektu *Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem na vysoké umělecké úrovni* klade za cíl prezentaci kultury polské národnostní menšiny v ČR. Zaměřuje se jak na práci s aktivními zpěváky a hudebníky – především členy sdružení, tak na vnější působení na širokou posluchačskou obec formou veřejných vystoupení, koncertů, přednášek apod.

Polský kulturně osvětový svaz v České republice z. s., (PZKO) realizoval projekt *Kulturně – společenské aktivity a dokumentační činnost PZKO*. Cílem projektu byla podpora konání významných kulturně - společenských aktivit, zaměřených na tradiční lidovou kulturu, zvyšování umělecké úrovně souborů a dokumentační a informační činnost PZKO v ČR. Významnou akcí bylo mezinárodní folklorní setkání „Gorolski Święto“ v Jablunkově.

Polský pěvecký spolek Collegium Canticorum projektem *Rozvoj umění sborového zpěvu* realizuje hlavní dlouhodobý cíl, kterým je rozvoj umění sborového zpěvu na vysoké umělecké úrovni. Po celou dobu své existence významným způsobem přispívá k rozvoji polské národnostní menšiny v ČR. Činnost je zaměřena především na práci s dětmi a mládeží.

Sdružení přátel polské knihy, z. s., se v projektu *Já čtu tobě a ty mně 2018* zaměřilo na popularizaci čtenářství dospělé i dětské populace polské národnostní menšiny v regionu Těšínského Slezska, realizován formou autorských setkání, kterých se zúčastnili rodiče s dětmi.

Polský pěvecký soubor Hutnik, působící při *Sdružení uměleckých a zájmových aktivit Třinec, z. s.*, patří k nejaktivnějším polským pěveckým sborům v regionu a v České republice. Cílem projektu bylo vytvoření dobrých podmínek pro udržení stávající vysoké umělecké úrovně a koncertní aktivity souboru.

Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w RC - Sdružení polské mládeže v ČR, z. s., pořádalo *Dny studentské kultury 2018*. Cílem byla prezentace činnosti mládeže polské národnosti a prezentace studentské tvorby žáků a studentů z celého Euroregionu Těšínské Slezsko. Projekt *Independent.pl – setkání s polskou nezávislou kulturou* byl zaměřen na prezentaci polské nezávislé kultury v podání umělců z Polska a umělců polské národnostní menšiny žijící v ČR.

- Romská

Slovo 21, z. s., organizovalo v Praze *20. ročník Světového romského festivalu Khamoro*. Festival je jedním z nejdůležitějších etnofestivalů v Evropě. Podrobný popis akce je uveden v kapitole 3.1. výše.

Výbor pro odškodnění romského holocaustu v ČR, z. s., Hořice, prostřednictvím pokračujícího projektu *Putovní výstavy „Zaniklý svět“ – aktivizace česko – romského porozumění krajem Ústí nad Labem* prezentoval kopie archiválií nacistických koncentračních táborů, které na panelech výstavy jsou konfrontovány se vzácnými fotografiemi života původních českých kočovných Romů a Sintů. Součástí projektu byly přednášky na školách.

- Rusínská

Spolek Folklorní soubor Skejušan, Chomutov, předložil projekt *Naše kořeny – naše dědictví*. Soubor jako jediný v ČR uchovává lidové tradice, zvyky a obyčeje rusínské menšiny. Menšina Rusínů v ČR (Lemkové) svým jazykem udržuje starou rusínskou kulturu, která je veřejnosti neznámá. V současné době má ve svém repertoáru 229 rusínských písní, 25 scének ze života svých rodičů a prarodičů.

- Ruská

Spolek *Ruská tradice*, z. s., vydal knihu *A. Kopřivová: Najít přístřeší, zanechat stopu*. Kniha je určena především ruským čtenářům a svým záběrem je seznamuje nejen s problematikou ruské emigrace v meziválečném Československu, ale i s některými pražskými zákoutími, památkami a historickými událostmi.

V projektu *Kulturně – společenská činnost Ruské tradice v roce 2018* opět zaměřilo především na uspořádání kulturního festivalu KULTURUS, který byl příležitostí pro setkání představitelů ruské národnostní menšiny v ČR s partnery z Ruska a z celé Evropy, literárně – umělecká setkání členů organizace a příznivců poezie, literatury a výtvarného umění, pokračování činnosti divadelního souboru Krásný sarafán, který již tradičně připravuje divadelní vystoupení s repertoárem z děl klasické ruské literatury. Spolu s dalšími spolky národnostních menšin uspořádal Akademii národnostních menšin ke 100. výročí vzniku Československa.

- Řecká

Spolek *Asociace řeckých obcí v České republice*, z. s., v rámci projektu *Kulturní činnost řecké menšiny v ČR* pokračoval v řešení zachování jazykové a národní kultury, aktivně užívat řecký jazyk, uchovávat a dokumentovat tradice a zvyky své vlasti, informovat nejširší veřejnost o kulturním dění v Asociaci řeckých obcí v ČR a jejich 10 organizačních jednotkách – řeckých obcích.

V roce 2018 proběhly *Oslavy 70. výročí příchodu prvních Řeků do České republiky*. Cílem projektu bylo nejen důstojné připomenutím významné historické události, ale prismatem uplynulých sedmdesáti let dokumentovat soužití českého a řeckého národa a možnost vzájemného obohacování různých kultur.

Lyceum Řekyň v České republice v projektu *Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v České republice* se zaměřilo na rozvoj řecké menšiny na území České republiky, prohloubení povědomí občanů ČR o zvycích, tradicích a kořenech řecké menšiny, péče o kulturní dědictví, zachování lidových tradic a zabezpečení celoroční činnosti.

- Slovenská

Asociace Etnica, z. s., projektem *Oživené tradice* ukázala, že tanec, zpěv a hudba jsou univerzálním jazykem a tím i společným prostorem, ve kterém se mohou společně celkem bez problému orientovat pomocí zrakových a sluchových vjemů příslušníci všech minorit bez rozdílů. Zorganizovala mezinárodní festival národnostních menšin a etnik *Praha srdce národů – 20. výročí*. Jednalo se o největší společnou akci všech národností a etnik, která se stala součástí pražského kulturního dění. Na jubilejním 20. ročníku festivalu účinkovaly soubory z ČR i ze zahraničí. Spolupořadatelé festivalu byly i další národnostní spolky v ČR.

Asociace Limbora, z. s., se v projektu *Dětské soubory Limborka a Malá Limborka v roce 2018* zaměřila na zabezpečení umělecké činnosti zmíněných slovenských dětských folklorních souborů, uchování a tvorbu programových pásem, v projektu *Limbora v roce 2018* na zabezpečení základních potřeb a umělecké činnosti souboru dospělých Limbora.

BONA FIDE v projektu *Rozprávky* nadále ukazovala nejmladší generaci prostřednictvím loutkového divadla s tradičními pohádkami na příbuznost a sounáležitost Čechů a Slováků, na blízkost obou jazyků i národů, propojených společnou historií, kulturou i tradicemi. Děti se zapojily aktivně do děje.

Dokumentační a muzejní středisko slovenské národnostní menšiny v ČR, z. s., se v projektu *DOMUS SM v ČR ke 100. výročí Československa* zaměřilo na historii, kulturu, se zaměřením na Slováky v českých zemích, dokumentování jejich místa v regionech a podíl na vytváření novodobé historie.

Folklorní spolek Púčík v projektu *Taneční dílna slovenských lidových tanců* připravil pro své členy folklorního souboru, ale i pro zájemce z řad široké veřejnosti připravil taneční dílnu.

Zde se pod vedením zkušených tanečních pedagogů a choreografů učí tance z různých regionů Slovenska.

Folklorní soubor Šarvanci do projektu *Folklorní večery a taneční školy pro veřejnost* zahrnoval dva folklorní večery – taneční školy pro širokou veřejnost, další dvě dětské školičky tance, víkendovou taneční školu pro dospělé i děti a předvánoční folklorní večer. Cílem akcí je umožnit účastníkům naučit se základy lidového tance vybraného regionu.

V projektu *Pravidelná činnost Folklorního souboru Šarvanci* se spolek zaměřil na pravidelnou činnost směřující k zajištění hlavní souborové náplně a cílů. Zahrnoval pravidelné nácviky 3 souborových složek, nepravidelná víkendová soustředění, workshopy s tanečními pedagogy, hudebními a pěveckými odborníky, přípravu a nácvik nových choreografií a jejich následnou prezentaci na kulturních akcích v ČR i zahraničí.

Jánošíkov dukát, z. s., předložil projekt Mezinárodní festival slovenského folklóru v ČR Jánošíkov dukát 2018, jehož jubilejní XX. ročník byl významným příspěvkem k uplatňování zásad UNESCO „Doporučení k ochraně tradiční lidové kultury a folklóru“ z roku 1989. Cílem festivalu je rozvíjet pozitivní vztah (hlavně mladých lidí), k tradiční lidové kultuře svého národa, podněcovat k tvořivé schopnosti, vytvořit prostor pro rozvoj spolupráce a výměnu zkušeností mezi folklorními soubory z různých zemí.

Slovensko - český klub, z. s., tradičně organizoval *Dni slovenskej kultúry po Českej republike*. V roce 2018 se konal 23. ročník. Projekt je tradiční a nejpestřejší slovenskou kulturní aktivitou na území ČR. Jednalo se o rozsáhlý cyklus festivalů, který přinášel kulturu do různých regionů ČR – v 15 městech 10 krajů v rozsahu 3 dny až 3 týdny. Obsahem projektu *Komplexný program kultúrnych aktivít slovenskej národnostnej menšiny v ČR* byla systematická a vzájemně provázaná tvorba a realizace vlastních uměleckých aktivit slovenské národnostní menšiny v ČR ve všech uměleckých oblastech. Součástí projektu byl i velký objem aktivit v Slovenskom dome v Praze, které byly mimo jiných zaměřeny na průřezové, Slovensko-české salóny, literaturu a slovesné umění, film, hudbu, folklór, výtvarné umění, divadel a na vzdělávací aktivity pro děti a mládež.

Slovenský literárny klub v ČR, z. s., realizoval projekt *Kvarteto*. Obsahem byly komponované literárně - hudební večery v Divadle Viola a Slovenskom dome v Praze k výročí slovenské literatury ve vztahu k ČR. Projekt *Živá dielňa slovenských spisovateľov* byl komplexním programem živých setkání v rámci výjimečné komunity slovenských spisovatelů žijících v ČR, s důrazem na mladé autory a klubovou scénu a v roce 2018 i na 100. výročí vzniku republiky a další výročí ČR a SR.

- Srbská

Srbské sdružení sv. Sáva, z. s., se v projektu *Kulturní a společenské aktivity Srbského sdružení sv. Sáva v roce 2018* se zaměřilo na pokračování v kulturní a vzdělávací činnosti, na koncerty, výstavy, přednášky a besedy.

- Ukrajinská

Sdružení Ukrajinců a přátel Ukrajiny, z. s., je zaměřeno především na hudební aktivity. Pěvecké *Duo MarOlja* nacvičilo a prezentovalo skladby ukrajinských lidových a umělých písní s vlastním hudebním doprovodem a duchovní skladby. Cílem bylo zachování tradiční ukrajinské kultury a folklóru, zachování jazykové kultury i ukrajinských dialektů. Aktivně i nadále vystupoval *Sbor sv. Vladimíra*. Udržoval staroslověnské cyrilometodějské duchovní tradice, zachování tradiční ukrajinské kultury, prezentoval hudbu ukrajinských hudebních skladatelů, připomenul významná výročí ukrajinských osobností s důrazem k 100. výročí ČSR.

Ukrajinská iniciativa v České republice realizovala projekt *Dny ukrajinské kultury v ČR 2018*, jehož cílem bylo udržovat kulturu a tradice Ukrajinců žijících v ČR, nabízet majoritní

společnosti přehled aktivit ukrajinské národnostní menšiny, byly společným počinem různých ukrajinských spolků a ukrajinských zájmových kroužků v ČR. Cílem byla nabídka zajímavého kulturního programu širokému spektru návštěvníků v ČR.

- Vietnamská

INFO-DRÁČEK opět uspořádal v Praze festival *Asie vzdálená a blízká*. Projekt představil asijské národy - Vietnam, Indonésii, Jižní Koreu, Thajsko, Japonsko, Indii a Mongolsko. Byl zaměřen na představení kultur a tradice jednotlivých asijských národů. Na aktivity vietnamské kultury byla poskytnuta dotace.

- Židovská kultura

Ulpan Teplice realizoval projekt *Dny židovské kultury Teplický cimes 2018*. Cílem 8. ročníku festivalu bylo přiblížení židovské kultury, tradic, zvyků, judaismu a státu Izrael široké veřejnosti. Zahnoval koncert, divadelní představení, filmové představení, výstavu a přednášky.

Židovská obec v Praze realizovala projekt *Stigmatizovaná místa. Výstava fotografií Karla Cudlína v Jeruzalémské synagoze*. Záměrem výstavy fotografií bylo podat svědectví o poločasu rozpadu míst, která nesmějí být zapomenuta. Naprosto unikátním prostorem paměti válečného ghetta jsou Bulaty, centrální čtvrť polského města Lodž. Další fotografický soubor je z Ukrajiny/ Babi Jar.

- Multietnické kulturní akce

Malice slezská, pobočný spolek v Dolní Lomné uspořádal pravidelnou multietnickou akci *49. Slezské dny*. Folklorní festival udržuje tradice Slezska a napomáhá k uchování kulturního dědictví. Představil tradiční písně a tance folklorních souborů a také souborů příslušníků národnostních menšin žijících v ČR. Přiblížil život našich předků též předváděním tradičních řemesel a ochutnávkou tradičních jídel.

Sdružení členů a přátel folklorního souboru Jackové zorganizovalo *XX. ročník Mezinárodního dětského folklorního festivalu „Jackové dětem“*. Cílem projektu bylo uchování místních tradic a předávání vzorů mladé generaci. Byly vytvořeny podmínky pro využití volného času dětí, které svými aktivitami obohatí nejen sebe, ale i své okolí a pomáhají růstu jejich mimoškolních aktivit a rozvoji vlastní osobnosti.

ART Prom s. r. o., Praha, realizoval projekt *Babylonská setkání 2018 – programová linie festivalu Živá ulice 2018*. Projekt se konal v Plzni jako městský pouliční festival s několika programovými prioritami: hudba, divadlo, programy pro děti, umění ve veřejném prostoru, prezentace práce místních spolků a též umění národnostních menšin.

Dům kultury města Orlové uspořádal *XII. Festival národnostních kultur v Orlové*. Cílem festivalu bylo přiblížit místním obyvatelům tradice a zvyky menšin žijících v regionu. Tím dochází k vzájemnému poznání a z toho vyplývající kvalitnější komunikace a soužití. Každá menšina se mohla prezentovat svými historickými kořeny, kulturou a tradičními výrobky.

Post Bellum, o. p. s., si dala za cíl v projektu *Nejsme tu sami: příběhy našich menšin III* zdokumentovat formou orální historie jednotlivé národnostní menšiny žijící v České republice. Bylo akcentováno zachycení národnostních specifik jednotlivých menšin. Během roku bylo natočeno dalších 15 pamětníků. Jejich příběhy byly zpracovány a uloženy do e-badatelný www.pametnaroda.cz. Z příběhů pamětníků byla vytvořena výstava.

TIC Brno, příspěvková organizace, bylo organizátorem festivalu *Babylonfest 2018*. Již tradičně představil široké veřejnosti kulturní aktivity a život příslušníků národnostních menšin žijících v Brně. V rámci festivalu proběhla hudební a taneční vystoupení, přehlídka folklorních souborů, prezentace národnostních menšin na základních školách, koncerty

a několik workshopů umožňujících vzájemné poznání národnostních menšin.

Vyšší odborná škola pedagogická a sociální a Střední pedagogická škola Kroměříž realizovala projekt *Kroměříž bez hranic*. 3. ročník kulturně edukační akce byl zaměřen na sblížení světa národnostních menšin s majoritní společností s cílem ovlivnit pohled žáků, studentů a široké veřejnosti na kulturu, tradice a životní styl menšin prostřednictvím prožitkových workshopů a prezentace hudební, výtvarné, literární a divadelní umělecké tvorby národnostních menšin žijících na území ČR.

Kulturní a společenské centrum Střelnice uspořádalo na náměstí v Českém Těšíně dne 9. 6. 2018 akci s názvem Kultura regionu - představení národností (polské, slovenské, německé, vietnamské, romské a řecké) Moravskoslezského kraje. Součástí akce byla ochutnávka tradičních jídel ve stáncích, ukázky tradičních řemesel a taneční a hudební vystoupení.

9.4. Dotační program Ministerstva kultury na podporu integrace příslušníků romské menšiny

Výběrové dotační řízení na podporu integrace příslušníků romské menšiny je vyhlašováno v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 21. února 2007 č. 122 o nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění nařízení vlády č. 262/2005 Sb.

Projekty mohou být zaměřené na umělecké, kulturně vzdělávací a výchovné aktivity, odborné studie rozšiřující poznání a podporující bádání o romské kultuře, tradicích a historii, dokumentaci romské kultury, ediční činnost (neperiodické publikace), kulturní akce směřující k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie.

Do výběrového dotačního řízení na podporu integrace příslušníků romské menšiny v roce 2018 se přihlásilo celkem 29 žadatelů s 33 projekty. Většina žadatelů měla status spolků, ale zúčastnily se i církevní organizace, příspěvkové organizace obcí a obecně prospěšné společnosti.

Oceněno bylo 30 projektů od 27 žadatelů, poskytnutá částka dotace činila celkem 2 054 900 Kč. V lednu a únoru roku 2019 však došlo k vrácení nevyužitých finančních prostředků v částce 82 405 Kč (někteří příjemci dotací nevyčerpali poskytnuté finanční prostředky v plné výši). Po odečtení vrácených finančních prostředků byl tento program tedy podpořen částkou 1 972 495 Kč (stav k 22. 2. 2019). Přehled dotací v programu na podporu integrace příslušníků romské menšiny uvádíme v příloze 8.

10. Právo na rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostní menšiny

10.1. Veřejnoprávní média

○ Český rozhlas

Od listopadu roku 2015 vysílá Český rozhlas (dále jen „ČRo“) standardně zpravodajsko-publicisticko-kulturně společenský magazín pro národnostní menšiny a o nich *Mezi námi*, a to vždy v sobotu od 15:05 hod. a reprízu uvádí v neděli od 3:05 hod. na stanici ČRo Plus.³¹ V tomto pořadu dostalo prostor 10 národnostních menšin, které nemají své vlastní vysílání ve veřejnoprávních médiích. Magazín o národnostních menšinách v České republice seznamuje veřejnost nejenom s výjimečnými osobnostmi, ale i s jejich kulturními tradicemi a činností jejich spolků.

○ Česká televize

³¹ http://www.rozhlas.cz/plus/porady/_porad/101655

Dne 3. února 2017 začala *Česká televize* vysílat pořad pro národnostní menšiny a o nich *Sousedé* na stanici ČT2. Pořad je vysílán jednou měsíčně, vždy v pátek kolem 17:00 hodiny a bývá reprízován následující sobotu v 18:05 hodin. Jeho tvorbu zastřešuje Centrum dramaturgie Ostrava, konkrétně tým tvůrců cyklu *Babylon* v dramaturgii Marty Růžičkové, členky Pracovní skupiny pro národnostně menšinové vysílání. Měsíčník si klade za cíl poskytnout divákům aktuální pohled do života menšin u nás tak, aby posílil obecné povědomí o ostatních národnostech žijících v naší společnosti. Cyklus má mapovat prolínání a vzájemné ovlivňování kulturních i životních zvyklostí, jejich uchovávání členy minorit, ale i případné proměny v českém prostředí. Zabývá se i obecnými aspekty začleňování do společnosti, dlouhodobými i každodenními problémy soužití. Jeho mottem, ze kterého vzešel i jeho název, je „nakouknout za okna svých sousedů“.³²

10.2. Dotační program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin

Poskytovatelem dotací podle nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, v programu Podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích příslušníků národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, je Ministerstvo kultury zastoupené odborem médií a audiovize.

V rámci tohoto programu, který spadá do působnosti odboru médií a audiovize (dále „OMA“), je realizována podpora vydávání periodického tisku a výroba programů pro rozhlasové nebo televizní vysílání v jazycích národnostních menšin, pokud jsou tato periodika či vysílání určeny pro šíření na území České republiky a nejsou-li tyto činnosti vykonávány za účelem dosažení zisku. Média napomáhají šíření informací a posilují etnické vědomí příslušníků národnostních menšin žijících na území České republiky. Zároveň je tak snižováno přesvědčení, že národnostní menšiny mají jen omezenou možnost rozvoje vlastního jazyka a že je na ně vytvářen jakýsi nátlak směřující k asimilaci.

Výběrová dotační komise, která má 15 členů, hodnotila v roce 2018 v rámci výběrového řízení 29 projektů, na které bylo uvolněno ze státního rozpočtu 20 850 000,- Kč. Dotací bylo podpořeno 23 projektů třinácti národnostních menšin. Byly podpořeny 4 projekty romské, 3 slovenské a německé, 2 projekty polské, bulharské, ukrajinské a po jednom ve prospěch řecké, ruské, rusínské, židovské, srbské, maďarské a vietnamské menšiny. Byl podpořen jeden mediální projekt ve prospěch slovenské menšiny, jinak se jednalo o podporu tištěných periodik. Více viz příloha č. 7.

11. Vnitřní bezpečnost

11.1. Ministerstvo vnitra

11.1.1. Legislativní opatření ve vztahu k právům příslušníků národnostních menšin

V roce 2018 nepřipravilo Ministerstvo vnitra žádné legislativní opatření ve vztahu k právům národnostních menšin.

11.1.2. Nelegislativní opatření ve vztahu k právům příslušníků národnostních menšin

Níže je uvedeno, jak jsou naplňována usnesení vlády vztahující se k vnitřní bezpečnosti.

Usnesení vlády č. 243/2003

1a) Průběžně monitorovat ve spolupráci s místopředsedou vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje plnění úkolů týkajících se romské integrace kraji a obcemi (§ 6 menšinového zákona).

³² <http://www.ceskatelevize.cz/porady/11690334848-sousedu/>

Dle ustanovení § 6 odst. 1 zákona menšinového zákona mají příslušníci národnostních menšin právo na aktivní účast v kulturním, společenském a hospodářském životě a ve veřejných záležitostech, zvláště pak těch, které se týkají národnostních menšin, jejichž jsou příslušníky, a to na úrovni obce, kraje i na celostátní úrovni. Toto právo vykonávají příslušníci národnostních menšin zejména prostřednictvím výborů pro národnostní menšiny, zřízených podle zákonů o územně samosprávných celcích (o obcích, krajích a o hlavním městě Praze) a Rady vlády pro národnostní menšiny.

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra vykonává dle příslušných ustanovení zákonů o územních samosprávných celcích dozor nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek územních samosprávných celků a usnesení, rozhodnutí a jiných opatření jejich orgánů jen v jejich samostatné působnosti a z hlediska jejich zákonnosti.

V období roku 2018 se pracovníci Ministerstva vnitra v rámci výkonu dozoru a kontroly nad samostatnou působností obcí, krajů a hlavního města Prahy nesetkali s obecně závaznou vyhláškou či jiným právním aktem obce, který by výslovně a konkrétním způsobem zasahoval do práv národnostních menšin či omezoval přístup zástupců menšin do výborů pro národnostní menšiny.

Usnesení vlády č. 1573/2005

6.2. V rámci výkonu dozoru posuzovat zákonnost nastavení podmínek přístupu k obecnímu bytovému fondu.

Usnesení vlády č. 1067/2005

Opatření 3.3.1.2. Kontrolovat zákonnost pravidel pro hospodaření s obecními byty.

V rámci výkonu dozoru odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra provádí v souladu s výše uvedenými usneseními vlády posuzování zákonnosti pravidel pro přidělování obecních bytů. Pravidla pro přidělování obecních bytů, zjištěná v rámci kontrolní činnosti Ministerstva vnitra, jsou posuzována po obsahové stránce z pohledu případné diskriminace a možnosti omezení přístupu k bytům. Důležitým aspektem celé problematiky je skutečnost, že obce nemají povinnost vydat pravidla pro přidělování obecních bytů.

V roce 2018 bylo provedeno 117 kontrol samostatné působnosti obcí, při nichž byla zjištěna pravidla pro přidělování bytů ve vlastnictví obce u 10 obcí (11 pravidel pro přidělování bytů ve vlastnictví obce). U dvou obcí (6 pravidel pro přidělování bytů ve vlastnictví obce) jsou pravidla pro přidělování bytů ve vlastnictví obce posuzována na podnět VOP a u jedné obce (3 pravidla pro přidělování bytů ve vlastnictví obce) na podnět občana.

Při posuzování 20 pravidel pro přidělování bytů ve vlastnictví obcí nebyl v 1 případě zjištěn rozpor pravidel pro přidělování obecních bytů se zákonem, v 1 případě byl shledán rozpor se zákonem, u něhož nelze užít dozorová opatření podle zákona o obcích, 7 obcí dobrovolně zjednálo nápravu (ve 3 případech obec zrušila pravidla pro přidělování bytů bez náhrady) a v 11 případech MV čeká na vyjádření obce ke zjištěným skutečnostem.

V případě konstatování rozporu pravidel pro přidělování bytů ve vlastnictví obce se zákonem je obcím ze strany ministerstva poskytována metodická pomoc, a to jak při aktualizaci těchto pravidel či při tvorbě zcela nových pravidel. Ani v jednom případě nebylo zjištěno, že by obce přistupovaly k diskriminaci žadatelů o byt na základě národnosti či rasy.

Základní pravidla pro rovný, nediskriminační přístup k bytovému fondu obcí jsou uvedena v *Doporučení pro obce a města pro předcházení tvorby a rozšiřování sociálně vyloučených lokalit* s důrazem na zajištění potřeby bydlení, jež jsou mj. zveřejněna na webových stránkách Veřejné ochránkyně práv a srozumitelnou formou poskytují základní informace o dané problematice.

Usnesení vlády č. 85/2003

Usnesení vlády č. 66/2016

Úkol č. 63: Zajišťovat vzdělávání v oblasti prevence kriminality se zaměřením na preventivní působení v sociálně vyloučených lokalitách a lokalitách sociálním vyloučením ohrožených

Úkol č. 66: Název úkolu: Rozšiřovat zavádění specialistů v oblasti policejní práce ve vztahu k minoritní skupině Romů v sociálně vyloučených lokalitách

Úkol č. 74: Rozvíjet projekty Bezpečná lokalita, Bezpečné bydlení, Bezpečná země zaměřené na situační prevenci kriminality.

V souladu s vládou schválenou „Strategií prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020“ (dále jen „Strategie PK“; usnesení vlády č. 66/2016) Ministerstvo vnitra pokračovalo v podpoře preventivních aktivit v rámci „Programu prevence kriminality na místní úrovni 2018“ (Program PK). Hlavním cílem Programu PK bylo posílení pocitu bezpečí občanů, eliminace kriminálně rizikových jevů a ochrana lokálních komunit před kriminalitou.

V souladu s oběma výše uvedenými usneseními vlády je realizována řada projektů, ke kterým je pojednáno dále v tomto materiálu.

Usnesení vlády č. 705/2016

Úkol č. 44 v příloze úkolů podle resortů - podporovat specializaci Policie ČR na případy domácího násilí

Usnesení vlády č. 126/2015

Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia realizovalo na úseku menšin v letech 2017-2018 projekt vyplývající z „Akčního plánu prevence kriminality na léta 2016 až 2020 ve vztahu k domácímu násilí“. Projekt se věnuje obětem domácího násilí mj. v kontextu sociálně vyloučených lokalit a menšin. Ve shodě s výše uvedeným je vnímání domácího násilí v dokumentu přijatém vládou České republiky - Akční plán prevence domácího násilí a genderově podmíněného násilí na léta 2015-2018. Téma specializovaného přístupu k obětem domácího násilí vychází ze systematické a propracované iniciativy odboru metodiky, koordinace a podpory výkonu služby ŘSPP. Tento odbor, cestou svých specialistů – metodiků, koordinuje prvotní práci řadových policistů na místě. Jde tedy o řádnou diagnostiku, zda se jedná o domácí násilí, posouzení kritérií potřebných pro případné vykazání a další práce s osobou, která je osobou ohroženou domácím násilím. Je zapotřebí zmínit skutečnost, že samotné vykazání není sankcí, ale souvisí s prevencí.

V rámci výše uvedeného projektu se vytiskly tzv. informační „skládačky“ (neboli minibrožurky) pro ohrožené osoby domácím násilím v jazyce:

- a. českém,
- b. anglickém,
- c. ruském,
- d. ukrajinském,
- e. romském,
- f. vietnamském,
- g. arabském.

11.1.3. Spolupráce se zástupci a organizacemi příslušníků jednotlivých národnostních menšin
Ředitelství služby pořádkové policie realizovalo v roce 2018, ve spolupráci s krajským ředitelstvím Ústeckého kraje a odborem prevence kriminality Ministerstva vnitra bezpečnostní opatření v sociálně vyloučených lokalitách Ústeckého kraje. Bezpečnostní opatření bylo realizováno na základě zhoršené bezpečnostní situace v sociálně vyloučených lokalitách Ústeckého kraje, na kterou bylo vedení Policejního prezidia České republiky upozorněno „OTEVŘENÝM DOPISEM POLICEJNÍMU PREZIDIU“ ze dne 12. 10. 2017,

kteřý inicioval starosta města Varnsdorf Ing. Stanislav Horáček. Otevřený dopis podpořily i další obce: Obec Rybniště, Město Jiřikov, Obec Lipová, Obec Dolní Podluží, Město Klášterec nad Ohří, Obec Obrnice, Město Kadaň, Město Litvínov a zároveň dopis podpořila Rada Ústeckého kraje svým usnesením č. 005/26R/2017. Bezpečnostní opatření bylo realizováno v měsících květen, červen, červenec a srpen 2018. Podílelo se na něm 14 styčných důstojníků pro menšiny ze všech 14 KŘP a 40 tzv. „romských policejních specialistů“ z KŘP-Moravskoslezského kraje, KŘP-Ústeckého kraje, KŘP-Olomouckého kraje a KŘP-Karlovarského kraje.

Dalším projektem, který se snaží reagovat na konkrétní potřeby obcí a měst s cílem pozitivně ovlivnit situaci především v SVL a úzce souvisí s projektem APK, je preventivní projekt „Domovník – preventista“ (DP), který byl odpilotován v roce 2013. V roce 2018 pak bylo podpořeno z dotačního titulu „Program prevence kriminality na rok 2018 celkem 19 pozic Domovníků – preventistů v 7 obcích celé ČR v celkové výši podpory 965 200,- Kč.

Od 1. 1. 2018 je zaměstnáno dalších 30 DP v 10 obcích z projektu OPK MV podporovaného z ESF OPZ „Domovník – preventista“, jehož výstupem bude rovněž Metodika výběru, činnosti a přípravy DP, jako je tomu u APK. Na základě zpracování a uvedení do praxe těchto metodik a standardů vznikne v rámci Národní soustavy povolání (NSP) a Národní soustavy kvalifikací (NSK) nová pracovní pozice, která umožní osobám pocházejícím a žijícím v sociálně vyloučených lokalitách (SVL) nalézt své uplatnění na trhu práce, získat novou kvalifikaci, platnou po celé ČR a snadněji se začlenit mezi majoritu.

V roce 2018 pokračoval odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra jako věcný gestor pro oblast policejní činnosti ve vztahu k menšinám, v metodické a koncepční činnosti související s touto problematikou, vč. shromažďování a analýzy relevantních informací. V tomto směru Ministerstvo vnitra vychází ze základního koncepčního materiálu, kterým je Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám.

Cílem aktivit resortu Ministerstva vnitra v policejní práci s menšinami, v rámci které je řešena rovněž problematika sociálního vyloučení a sociálního začleňování, je otevřená komunikace policie s menšinovými skupinami založená na vzájemné důvěře a respektu. K dosažení tohoto cíle Ministerstvo vnitra soustavně pracuje na posilování vazeb Policie ČR s menšinovými skupinami, prohlubování spolupráce s dalšími zainteresovanými subjekty, (např. krajskými koordinátory pro romské záležitosti, lokálními poradci Agentury pro sociální začleňování, manažery prevence kriminality, neziskovými organizacemi, atd.), na implementaci moderních přístupů a postupů do policejní praxe a cíleně se zaměřuje na systematické vzdělávání policistů v oblasti sociálních, komunikačních a interetnických dovedností.

Policejní specialisté jsou pokynem policejního prezidenta č.204/2016 zařazeni do pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny daného kraje. Jejich úkolem je jednak pochůzková činnost a výkon preventivní a právně osvětové činnosti v sociálně vyloučených lokalitách, jednak příprava podkladů pro budoucí rozhodování, koordinaci a usměrňování aktivit policie ve vztahu k romské menšině, tak pravidelný kontakt s obyvateli sociálně vyloučených romských lokalit a spolupráce s terénními sociálními pracovníky a komunitními centry, působícími v dané oblasti.

Policie ČR vyvíjí aktivity k budování důvěry mezi policií a menšinami, snaží se o zlepšování komunikace v řešení problémů v zákonné působnosti Policie ČR, vytvoření efektivní spolupráce mezi Policií České republiky a samosprávami a o eliminaci trestné činnosti vč. lichvy v sociálně vyloučených lokalitách. Styční důstojníci pro menšiny a členové jejich pracovních skupin jednotlivých krajských ředitelství PČR kontinuálně mapují a monitorují sociálně vyloučené lokality včetně zaznamenaných sociálně patologických jevů a kriminality. Ve dnech 27. - 30. listopadu 2018 se uskutečnil další běh certifikovaného vzdělávacího programu „Kurz pro styčné důstojníky pro menšiny a členy jejich pracovních skupin I.“

v ZSMV Spiritka. Kurzu se zúčastnilo více jak 40 policistů a policistek včetně lektorů vzdělávacího programu „Kurz interkulturních kompetencí“.

11.1.4. Plnění vládních úkolů v oblasti národnostních menšin v policejním vzdělávání

VPŠ a SPŠ MV v Holešově a Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze (dále jen „VPŠ a SPŠ MV v Praze“) realizují střední vzdělávání s maturitní zkouškou – *obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost*. Problematika národnostních menšin je ve čtyřletém maturitním studiu vyučována průřezově v celém průběhu vzdělávání. Výuka je zaměřena mj. na otázky spojené se skrytým rasismem většinové společnosti, problematiku extremismu a jeho formy, migraci a její příčiny, předsudky a xenofobii. V neposlední řadě se žáci seznamují s charakteristikou národnostních menšin na území ČR, postavením uprchlíků, organizacemi na ochranu menšin a cizinců, mezinárodními úmluvami.

V oblasti terciárního vzdělávání (VPŠ a SPŠ MV v Praze a VPŠ a SPŠ MV v Holešově) dochází k začleňování problematiky národnostních menšin v průběhu celého studia především do modulů/předmětů zaměřených na právní disciplíny. Nejvýrazněji se tato problematika odráží v modulu Multikulturní společnost. Důraz je kladen na diferencovaný přístup policistů a zaměstnanců resortu MV v jednání s příslušníky minorit, na objasnění negativních projevů většinové společnosti vůči národnostním menšinám, problematiku diskriminace, rasismu, jejich projevy a vliv na chování a jednání občanů majority v ČR³³.

V oblasti policejního vzdělávání ve vzdělávacím programu *Základní odborná příprava policistů* je problematika národnostních menšin začleněna do předmětů Právo a Komunikace a policejní etika v tématech: Předsudky a metody jejich ovlivňování, Jednání s příslušníky minorit, Diferencovaný přístup policistů při komunikaci a sociální interakci, Listina základních práv a svobod, Ústava ČR a Etický kodex Policie České republiky.

Ministerstvo vnitra dále uspořádalo již 3. pracovní setkání styčných důstojníků pro menšiny a krajských koordinátorů pro romské záležitosti. Dvoudenní pracovní setkání se uskutečnilo ve dnech 25. - 26. září 2018 v ZSMV Spiritka, a to v úzké spolupráci se zástupci Sekretariátu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny. Cílem bylo prohloubení stávající spolupráce, představení aktualit z krajů a diskuze ohledně fenoménu migrace a možnostech rozšíření spolupráce i na další významné lokální, regionální i celorepublikové aktéry. Mezi pozvanými hosty a přenášejícími byly např. zástupci města Kladna a Most, manažeři prevence kriminality Středočeského a Ústeckého kraje, zástupci MPSV, Svazu měst a obcí, Agentury pro sociální začleňování, Úřadu vlády ČR – Sekce lidských práv a Kanceláře veřejného ochránce.

V souladu s plněním Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám pro období let 2015-2017 byly v roce 2018 uskutečněny první 4 běhy vzdělávacího programu „Kurz interkulturních kompetencí“, který byl v dubnu 2018 registrován do vzdělávacího systému Policie ČR. Unikátní vzdělávací program je vedený formou interaktivních sebezkušenostních tréninků s prvky zážitkové pedagogiky s důrazem na rozvíjení kompetencí v oblasti menšinové problematiky. Kurzy realizovaly v měsíci květnu, září a říjnu vzdělávací týmy

³³ V období let 2011-2018 realizovala Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově (dále jen „VPŠ a SPŠ MV v Holešově“), ve spolupráci s Odbornou školou vojenské policie ve Vyškově, specializované školení „Policista v multikulturním prostředí“. Školení obnáší 24 vyučovacích hodin a je určeno policistům KŘP zařazeným v pracovních skupinách pro práci s národnostními menšinami. V letech 2014-2018 se učitelé policejních škol a policisté z pracovních skupin zúčastnili seminářů, metodických zaměstnání a přednášek, např. kurzu „Policista v multikulturním prostředí II“ nebo mezinárodního semináře určeného pro policejní specialisty na problematiku menšin a lektory, zaměřený na nácvik a aplikaci interkulturních kompetencí policie při práci v multikulturní společnosti. Seminář byl realizován ve spolupráci s německými kolegy. V roce 2018 byla realizována III. fáze, kdy útvar policejního vzdělávání a služební přípravy Policejního prezidia ČR k 1. 4. 2018 akreditoval školní vzdělávací program zaměřený na problematiku menšin a multikulturní kompetence. Na základě schváleného a akreditovaného vzdělávacího programu byly vypsány termíny jednotlivých kurzů pro rok 2018 a roky následující.

Útvaru policejního vzdělávání a služební přípravy (vzdělávací zařízení Brno, Jihlava a Praha). Celkově se vzdělávacího programu zúčastnilo více jak 50 policistů z řad členů pracovních skupin styčných důstojníků pro menšiny všech KŘP.

Pro zlepšení komunikačních dovedností pracovníků OAMP a veřejné správy je realizován projekt *Posílení interkulturních kompetencí pracovníků* těchto institucí, který vede ke zvýšení efektivity jejich práce. Mimo teoretický výklad obsahuje program interaktivní hry, nácvik modelových situací, diskuze s pozvanými hosty a využívají se v něm i filmy vytvořené speciálně pro tento projekt. Projekt běží od roku 2011 a od té doby bylo proškoleny víc než 700 pracovníků OAMP. Průběžně sledovaná zpětná vazba od pracovníků, kteří prošli kurzem, je velmi dobrá.

11.1.5. Dotační politika resortu vnitra ve vztahu k národnostním menšinám

V rámci nového období Finančních mechanismů 3 EHP/Norska na období 2014-2021, ve kterém vystupuje odbor strukturálních fondů Ministerstva vnitra jako Zprostředkovatel Programu „Vnitřní věci“, je připraven projekt Policejního prezidia “Zvýšení policejní kompetence v prevenci a boji proti kriminalitě, posílení komunikačních dovedností s veřejností a povědomí o lidských právech”, v jehož rámci bude probíhat vzdělávání policistů v oblasti romského jazyka a kultury.

Dotace na Program prevence kriminality (PK) na rok 2018 – příjemci mohly být pouze kraj nebo obec a nově i dobrovolný svazek obcí.

Na Program PK byla k dispozici částka 54.361.356 Kč, ve skladbě 22.461.356 Kč investičních prostředků a 31.900.000 Kč neinvestičních prostředků.

Značná část prostředků byla vyčleněna na realizaci programů zaměřených na komplexní přístup v sociálně vyloučených lokalitách, postavený na spolupráci obce, Policie ČR a dalších subjektů.

MV pro rok 2018 obdrželo 244 žádostí o dotaci, z toho 24 žádostí krajů (podáno 11 kraji) a 27 žádostí na víceleté projekty. Celkové požadavky na dotaci včetně víceletých projektů byly ve výši 88.614.216 Kč, z toho pouze na rok 2018 celkově 58.731.957 Kč (a z toho 25.611.020 Kč na investice a 33.120.937 Kč na neinvestice).

Nejvýznamnějším a nejúspěšnějším projektem v této oblasti je projekt Asistent prevence kriminality (APK). Asistent je zaměstnancem samosprávy zařazeným v obecní policii ve smyslu zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (není strážníkem ani čekatelem). Podílí se na prevenci kriminality v obci, přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, předchází možnému protiprávnímu jednání svou přítomností a zejména svými komunikačními schopnostmi, vystupuje jako mediátor možných sousedských sporů, monitoruje dodržování čistoty veřejných prostranství, pomáhá ostatním občanům v sociálně vyloučené lokalitě. Při své činnosti je APK řízen konkrétním strážníkem v roli mentora, se kterým úzce spolupracuje. Na úspěšnosti projektu se podílí i jednotlivá pracoviště Policie ČR v příslušných lokalitách.

Konkrétní APK vybírá odborná komise, která je složena ze zástupců samosprávy, obecní policie, Policie ČR a často také koordinátora (poradce) pro romské záležitosti (kraje, obce) či zástupce v lokalitě působících významných neziskových organizací a zástupce MV.

Nejvyšší dotace, s ohledem na celkovou rizikovost lokalit, množství podaných projektů a jejich kvalitu, RVPPK navrhuje přidělit v rámci Libereckého, Moravskoslezského a Ústeckého kraje, z toho Liberecký kraj celkem 10.606.400 Kč (z požadovaných 11.592.500 Kč), Moravskoslezský kraj celkem 9.237.898 Kč (z požadovaných 10.330.659 Kč) a Ústecký kraj celkem 7.212.905 Kč (z požadovaných 7.678.873 Kč).

Uspělo všech 27 víceletých projektů. Tyto projekty byly podpořeny v celkové výši na 3 roky 43.315.382 Kč (z požadovaných 43.320.782 Kč), z toho na rok 2018 v částce 13.432.723 Kč (z požadovaných 13.438.523 Kč). 23 z těchto projektů byly projekty APK, 3 Domovník – preventista (DP) a jeden krajský projekt na vzdělávání APK. Celkově (tj. víceletých i jednoletých) bylo podpořeno 33 projektů APK a 7 projektů DP.

APK působí v rámci ČR i z jiných zdrojů, než jsou prostředky zajišťované MV – např. z podpory úřadů práce. Celkem tak k 10/2018 podporovaly úřady práce v ČR 260 APK v cca 90 obcích. V rámci Operačního programu zaměstnanost je aktuálně podporováno z několika výzev po dohodě mezi MPSV a MV celkem 201 APK ve 35 obcích do r. 2019 až 2021. Odhadem tak působí v celé ČR cca 600 APK.

11.1.6. Plnění usnesení vlády týkajících se spolupráce a vztahů národnostních menšin s místními samosprávami

Co se týče vzdělávání ve veřejné správě, témata antidiskriminačního přístupu k občanům, zavádění principů dobré správy do praxe a multikulturní výchovy je akcentováno ve všech kurzech *Institutu pro veřejnou správu Praha*, který je průběžně zařazuje do vybraných vzdělávacích programů pro úředníky územních samosprávních celků. Téma zavádění principů dobré správy do praxe je nedílnou součástí volného cyklu kurzů průběžného a prohlubujícího vzdělávání „Správní řízení v praxi“.

11.2. Ministerstvo spravedlnosti

○ Legislativní opatření

V průběhu r. 2018 nebyla přijata žádná speciální legislativní opatření v gesci Ministerstva spravedlnosti, která by se vztahovala k právům příslušníků národnostních menšin v České republice.

○ Nelegislativní opatření

Činnost Vězeňské služby ČR

Vězeňská služba ČR jakožto podřízená organizace Ministerstva spravedlnosti se řídí interním předpisem – nařízením generálního ředitele č. 48/2017, kterým se stanoví principy a pravidla zacházení s odsouzenými, kteří nejsou státními občany České republiky, ve výkonu trestu odnětí svobody (předpis zohledňuje integrační požadavky, dodržování práv cizince připravujícího se na vyhoštění, rovné zacházení). Ve věznicích jsou umístěni cizinci se 70 různými státními příslušnostmi, Vězeňská služba ČR však neeviduje národnost vězněných osob. Vězeňská služba ČR realizuje s vězněnými osobami řadu aktivit, jež se zaměřují na multikulturní výchovu. Jedná se zejména o prezentaci kulturních tradic v hudebních a diskuzních skupinách. Poznáváním kulturních tradic a zvyklostí se částečně snižují vzájemné antipatie.

Vězeňská služba ČR se snaží podporovat integraci národnostních menšin prohlubováním výuky českého jazyka, jejich přístupu k literatuře v jazyce jim blízkém, právní a finanční gramotnosti, ale i nácviku určitých dovedností pro nekonfliktní soužití po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Některé věznice v této oblasti spolupracují s místními nestátními organizacemi, které se zabývají integrací cizinců či poradenstvím pro cizince (např. Poradna pro integraci, Charita Česká republika, Adra).

Organizační jednotky Vězeňské služby ČR v rámci zajištění veškerých práv spolupracují se zastupitelskými úřady – Velvyslanectvím Ruska, Polska, Vietnamu, Rumunska, Rakouska, Německa, Slovenska apod. Dále Vězeňská služba ČR spolupracuje s řadou organizací zabývajících se touto problematikou (Organizace pro pomoc uprchlíkům, Klub Hanoi, South East Asia – Liasion, z.s., Integrační centrum pro podporu cizinců, Romodrom). Vězeňská

služba ČR rovněž realizovala odborně metodické semináře pro odborné zaměstnance oddělení výkonu vazby a trestu, které byly zaměřeny na poznávání kulturních odlišností a předcházení možné diskriminace ze strany personálu věznice k vězněným cizincům. Lektory seminářů byli odborníci z akademické oblasti a mezinárodních organizací, odborná veřejnost z řad cizinců žijících na území České republiky, odborníci pro oblast romistiky, islamistiky či vietnamistiky.

- Dotace v rámci rozpočtové kapitoly Ministerstva spravedlnosti

Ministerstvo spravedlnosti v rámci dotačního řízení řeší národnosti menšiny z širšího pohledu, a to především oblasti sociálně-ekonomických problémů. Té se dotýká i dotační titul „Rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti poskytovaných na základě zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů“. Akreditované programy mohou získat dotaci na poskytování právních informací obětem trestné činnosti a na restorativní programy zahrnující procesy a činnosti, které usilují o obnovení stavu narušeného v důsledku spáchání trestného činu. Do okruhu možných příjemců této dotace patří spolky, ústavy, obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby, nadace a nadační fondy, které mají činnost akreditovanou u Ministerstva spravedlnosti ČR podle zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů.

V rámci tohoto dotačního titulu v souvislosti s národnostními menšinami Ministerstvo spravedlnosti spolupracuje s neziskovou organizací Drom, romské středisko. Tato organizace pomáhá sociálně vyloučeným obyvatelům, snaží se zmírňovat rizika sociálního vyloučení a napomáhat zlepšení životní situace osob ohrožených sociálním vyloučením prostřednictvím nabídky sociálních služeb a dalších aktivit.

V rámci výše uvedeného dotačního programu je realizován projekt s názvem „Pomoc obětem trestných činů v sociálně vyloučených lokalitách města Brna“. Cílovou skupinou projektu jsou oběti trestné činnosti, která souvisí se sociálně vyloučenými lokalitami a sociálním vyloučením obecně. Zaměřuje se na oběti trestných činů souvisejících s bydlením (porušování domovní svobody, útisk), rodinou (zanedbávání povinné výživy, domácí násilí), a trestných činů proti majetku (podvod, krádež, lichva) a rodiny zasažené kriminalitou spojenou s výrobou, distribucí a výrobou návykových látek případně obchodováním s lidmi (včetně nezletilých). Spolupráce samotná pak spočívá především v poradenství a poskytování právních služeb obětem trestné činnosti.

- Spolupráce s organizacemi národnostních menšin

Činnost Probační a mediační služby

Probační a mediační služba (dále PMS) při projednávání případů trestné činnosti v průběhu přípravného řízení a dále při zajištění výkonu alternativních sankcí spolupracuje s pachateli a oběťmi trestné činnosti bez ohledu na jejich rasu, etnický původ, národnost, pohlaví, věk, sexuální orientaci či náboženské vyznání. V rámci rovného přístupu k národnostním menšinám zajišťuje PMS při jednání s pachateli i oběťmi trestné činnosti, kteří neovládají český jazyk, tlumočnické služby. Při výkonu odborných činností PMS využívá cizojazyčné materiály (letáky a formuláře), které byly přeloženy do několika jazyků. Při výkonu probačních a mediačních činností PMS standardně využívá síť sociálních, zdravotnických a dalších odborných služeb, které se zaměřují na různé cílové skupiny.

Jednou ze služeb, které PMS dlouhodobě a s úspěchem využívá, je také služba Romský mentoring, jejímž poskytovatelem je RUBIKON Centrum, z. s. Služba je určena dospělým i mladistvým klientům PMS, kteří se cítí být součástí romské menšiny, dostali se do konfliktu se zákonem nebo jim byl uložen alternativní trest či trestní opatření. Účelem služby je prostřednictvím vyškoleného laika, zástupce romské komunity, motivovat klienty PMS k úspěšnému výkonu alternativního trestu, kterému mnohdy brání nízké právní povědomí,

nedůvěra k většinové společnosti a jejím institucím či nedostatečná motivace ke změně ve způsobu života související s nedostatečnou orientací na budoucnost.

Zapojení mentora může významně přispět k eliminaci těchto negativních faktorů tím, že klientům vysvětlí povinnosti vyplývající z uloženého alternativního trestu a k jejich plnění je pozitivně motivuje a podporuje. Probačním pracovníkům pak může pomoci zorientovat se v romské komunitě, v jejím hodnotovém systému a vztazích. Stává se tak prostředníkem mezi klientem a pracovníkem pověřeným výkonem alternativního trestu.

RUBIKON Centrum realizuje tuto službu zejména díky projektu *Romský mentoring* spolufinancovaného z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost (07/2016 – 06/2019). V roce 2018 byl *Romský mentoring* realizován v 17 soudních okresech: Beroun, Kolín, Kladno, Nymburk, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Ústí nad Orlicí, Pardubice, Most, Chomutov, Děčín, Rumburk, Louny, Liberec, Sokolov, Jablonec nad Nisou a nově také Brno. V tomto roce bylo proškoleny 15 nových mentorů a aktuálně se na zajištění projektu podílí kolem 50 romských mentorů.

Průměrná úspěšnost intervence romského mentora se dlouhodobě pohybuje kolem 60 % (dochází k zvýšení efektivity práce s klientem a zlepšení výkonu alternativního trestu pro skupinu klientů se specifickými potřebami). Službu Romský mentoring lze tak považovat za přínosnou.

12. Dotační programy a další dotace, shrnutí

Jak vyplynulo již z předchozích kapitol, je řada aktivit v oblasti podpory menšin realizována prostřednictvím dotací. Cílem této kapitoly je poskytnout celkový přehled dotací, které byly poskytnuty ze státního rozpočtu.

Podpora aktivit příslušníků národnostních menšin patří dlouhodobě mezi hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO. Uskutečňuje se prostřednictvím dotačních programů ze státního rozpočtu a tematicky se člení do programů:

- a) Podpora uchování, rozvoje a prezentace kultur národnostních menšin,
- b) Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin,
- c) Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy,
- d) Podpora projektů integrace příslušníků romské komunity.

Tabulka 7 Přehled státem vynaložených výdajů na aktivity národnostních menšin v roce 2018

oblast	specifikace	poskytovatel dotace (typ dotace)	dotace (Kč)
a)	Kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin (včetně podpory Světového romského festivalu KHAMORO Praha)	Ministerstvo kultury (odbor regionální a národnostní kultury - dotační program)	10 495 207
	Další dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin, podporu multikultury a lidských práv	Ministerstvo kultury (odbor investic a veřejných zakázek, odbor umění a knihoven, odbor církví)	2 569 710
b)	Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin	Ministerstvo kultury (dotační program)	20 850 000
c)	Podpora vzdělávacích aktivit národnostních menšin v roce 2018	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	15 039 000
a) - c)	Dotační program implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků	Úřad vlády ČR (usnesení vlády č. 637 ze dne 11. června 2005 ve smyslu usnesení č. 315 ze dne 27. dubna 2010)	2 577 928

d) ³⁴	Program na podporu integrace příslušníků romské menšiny	Ministerstvo kultury (dotační program)	1 972 495
	Podpora integrace romské menšiny		12 800 000
	Integrace příslušníků romské menšiny - podpora sociálně znevýhodněných romských žáků SŠ a VOŠ	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	5 851 295
	Rozvojový program na podporu financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se znevýhodněním		37 674 251
	Program podpora terénní práce	Úřad vlády ČR (dotační programy)	11 203 115
	Podpora koordinátorů pro romské záležitosti		5 523 805
	Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce 2018		12 253 878
celkem			138 810 684

13. Shrnutí reflexe národnostních menšin za rok 2018

Zástupci národnostních menšin v Radě vlády pro národnostní menšiny každoročně odpovídají na soubor otázek, které jim zasílá sekretariát Rady (viz otázky a následně v plném znění uvedené odpovědi menšin v příloze č. 11). Z aktuálních reflexí zástupců národnostních menšin čerpá následující shrnutí problematiky za rok 2018.

- Dlouhodobě se vyskytující problémy

K dlouhodobým problémům, které jsou každoročně zmiňovány ve zprávách zasílaných národnostními menšinami, patří nedostatečné financování národnostního tisku, ale i regionální národnostní kultury a podpory národnostních médií a audiovizí. Týká se např. i polského periodika *Głos* a časopisu *Zwrot*. Vydavatel *Głosu*, Kongres Poláků, byl nucen snížit četnost vydávání ze tří výtisků týdně na pouhé dva, a to i v důsledku nákladů na distribuci. Zástupci menšin by zároveň u dlouhodobě zavedených titulů uvítali možnost čerpání dotací ve víceletém časovém horizontu, např. 5 až 10 let. Důvodem je každoroční několikaměsíční nejistota zavedených žadatelů o dotaci, zda bude či nebude jejich titul znovu podpořen. To, že je podpora státu národnostním menšinám podle zástupců menšin dlouhodobě finančně podhodnocená, se týká i výuky menšinových jazyků včetně zajištění pobytu lektorů v regionech, jak zmiňují zástupci německé menšiny.

Stále ještě vyplouvají na povrch pocity křivdy některých menšin v souvislosti s diskriminací v minulosti, konkrétně je možné zmínit připomínky běloruské, německé nebo vietnamské menšiny³⁵.

Zástupci národnostních menšin v Radě opakovaně upozorňují na nízký respekt většinového obyvatelstva vůči menšinám, což souvisí s malou informovaností většinové společnosti o ochraně národnostních menšin i menšinových či regionálních jazyků. Požadují vyšší mediální osvětu o právech národnostních menšin ve veřejném prostoru.

Slovenská menšina zůstává nadále rozpolcená v důsledku rozporů týkajících se existence Slovenského domu v Praze³⁶. Jedním z jeho proklamovaných přínosů mělo být snížení čerpání projektových prostředků jednotlivých slovenských spolků, jejichž činnosti měl Slovenský dům sloužit. Ve skutečnosti však zajištění financování činnosti domu prý probíhá na úkor podpory ostatních slovenských spolků. S roztržitostí národnostní komunity se

³⁴ Další programy, speciálně projekty financované z Evropských fondů, se zde neuvádějí.

³⁵ Připomínky se týkají nevyplacených starobních důchodů z minulosti.

³⁶ „Slovenský dom v Praze“ založil v roce 2014 Slovensko-český klub. Byl zakoupen a rekonstruován s podporou obou států na základě dohody prezidentů.

Viz <http://www.slovenskydomvpraha.cz/>

potýká také ruská menšina, resp. ruskojazyčná komunita³⁷. Nejednotnost a názorová rozpolcenost u výše jmenovaných národnostních menšin rovněž ztěžovala v uplynulém roce proces jmenování nových členů Rady vlády pro národnostní menšiny. Vnitřní rozpory uvnitř menšin a absence konsensuálních kandidátů nedovolily v roce 2018 jmenování do Rady završit. To se také stalo terčem kritiky ze strany některých zástupců menšin.

- Témata, navrhovaná zástupci menšin, jimiž by se Rada měla zabývat

Podpora významných akcí, pořádaných národnostními menšinami, formou poskytnutí záštity a účasti předsedy Rady. Zprostředkování medializace těchto významných událostí.

Větší důraz na praktickou pomoc spolkům národnostních menšin při podpoře jejich kulturní identity a na projekty podporující průnik s českou majoritou. Posílení rozhlasového a televizního vysílání pro menšiny a o menšinách, navýšení finančních prostředků v této oblasti.

Aktivnější přístup při řešení mediálních výpadů ve vztahu k národnostním menšinám. Pokusit se vyvolat společenskou diskusi na menšinová a multikulturní témata, nárůst radikalismu, intolerance a xenofobie, zhoršující se nálady ve společnosti.

Systémová podpora udržování významných památek (včetně hřbitovů) na území České republiky, která jsou důležitou součástí historické paměti národnostních menšin.

Rada by měla zhodnotit dvacetiletou praxi menšinového zákona a hledat možnosti jeho novelizace, měla by se zabývat dlouhodobější koncepcí politiky státu vůči nim.

³⁷ Do ruskojazyčné komunity v České republice patří lidé s ruským původem, ale ne všichni příslušníci tohoto společenství mají české státní občanství.

PŘÍLOHY

Příloha 1

Veřejná správa na místní či regionální úrovni a národnostní menšiny v roce 2018

Obce

Sekretariát Rady požádal obce o počtu větším než 200 obyvatel, u nichž byl podle § 117 zákona o obcích, jeden z předpokladů ustanovení Výboru, či ten byl v minulosti ustanoven, o popis tamní situace na základě čtyř písemně položených otázek (odpovědi na otázky viz text níže – obce jsou řazeny abecedně). Texty odpovědí jsou ponechány v původním znění bez větších stylistických úprav.

V roce 2018 pracoval Výbor pro národnostní menšiny v 46 oslovených obcích. V 10 oslovených obcích výbor nebyl zřízen, přestože se hlásilo k národnosti jiné než české více než 10 % občanů. Jako důvod bývá uváděn nezájem obyvatel, resp. neexistence národnostně menšinových spolků, jejichž žádost je předpokladem zřízení výboru.

OTÁZKY PRO OBCE:

- a. Ve kterém roce byl v působnosti obce ustanoven Výbor pro národnostní menšiny (rada / jiný orgán / koordinátor; dále jen „Výbor“)?*
b. Působil v roce 2018 v obci tento Výbor a v jakém složení; popište, čím se konkrétně zabýval?
- Jaká byla v roce 2018 spolupráce obce/Výboru se spolky příslušníků národnostních menšin?*
 - příklady dobré praxe v roce 2018,*
 - problémy v roce 2018.*
- Jak obec konkrétně finančně podporovala v roce 2018 organizace / aktivity národnostních menšin (prostřednictvím zvláštního dotačního titulu v rozpočtu, v rámci jiných dotačních programů, ad hoc podporou jednotlivých akcí, popř. jinak)? Vypište, prosím, veškeré projekty a výši dotace.*
- Jaké zkušenosti má obec s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (např. tlumočení během úředního jednání, překlady dokumentů, používání menšinového jazyka na webových stránkách obce či na vývěskách, ve zpravodaji obce apod.)?*

OBCE, VE KTERÝCH BYL ZŘÍZEN VÝBOR PRO NÁRODNOSTNÍ MENŠINY (abecedně řazeny):

ALBRECHTICE / OLBRACHCICE (okr. Karviná)

Výbor pro národnostní menšiny (pro volební období 2018 - 2022) zřídilo Zastupitelstvo obce Albrechtice na svém zasedání dne 30. 10. 2018. Výbor je tříčlenný. Výbor se zabýval jak stavem polského školství v obci, tak kulturně osvětovou činností Místní skupiny Polského kulturně-osvětového svazu (MS PZKO). Výbor pro národnostní menšiny konstatuje, že Charta je naplňována, i když některé požadavky nejsou dosud splněny (např. dvojjazyčný nápis železniční stanice).

AŠ

Město Aš má Výbor pro národnostní menšiny ustanoven, přestože ze zákona není nutno Výbor zakládat. V roce 2018 nevykonával žádnou činnost ani nevyvíjel žádné aktivity a to ani v letech předchozích, a to z důvodu nenaplnění počtu členů z příslušníků národnostních menšin.

BUKOVEC / BUKOWIEC (Frýdek-Místek)

Po komunálních volbách v roce 2018 byl v obci ustanoven Výbor pro národnostní menšiny. Zabýval se spoluprací mezi spoluobčany polské a české národnosti. V obci jsou od roku 2007 veřejné (obecní) budovy označeny dvojjazyčnými česko-polskými nápisy. Jedná se o obecní úřad, základní školu a mateřskou s polským jazykem vyučovacím a hasičskou zbrojnicí.

BYSTRICE / BYSTRZYCA (Frýdek-Místek)

V obci Výbor funguje trvale od roku 2002. V roce 2018 jej tvořilo pět členů, z toho jeden české, tři polské a jeden slovenské národnosti. Na svých jednáních v roce 2018 projednával problematiku národnostního soužití občanů.

ČESKÁ TŘEBOVÁ (Ústí nad Orlicí)

Výbor není nutno ze zákona zřizovat, ve městě je Radou města ustavena desetičlenná *Komise pro integraci národnostních menšin*, která se zabývá pouze problematikou romské menšiny již cca 12 let. Členové úzce spolupracují s Komisí pro přidělování bytů sociálně potřebným občanům a rodinám.

ČESKÝ TĚŠÍN / CZESKI CIESZYN (Karviná)

V roce 2018 pracoval v Českém Těšíně jedenáctičlenný výbor pro národnostní menšiny, který byl zřízen na volební období let 2014 - 2018. Výbor se zabýval poskytováním dotací z rozpočtu města na podporu kulturních, sportovních a sociálních aktivit národnostních menšin. Projednávala se zpráva monitorovacího výboru Evropské charty menšinových a regionálních jazyků. Projednával se také stav implementace dvojjazyčnosti na železnicích a na autobusových zastávkách.

Město v roce 2018 podporovalo organizace a aktivity národnostních menšin v rámci Zásad pro poskytování dotací z rozpočtu města na podporu zejména kulturních a sportovních aktivit. Kromě těchto dotačních titulů město podporovalo aktivity národnostních menšin i podporou jednotlivých akcí, např. bezplatným propůjčením místnosti pro potřeby Svazu Němců Těšínského Slezska v prostorách jím zřízené příspěvkové organizace KaSS „Střelnice“, finanční podporou polské scény Těšínského divadla.

Zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků má město dobré. V oblasti vzdělávání je zřizovatelem Základní školy s polským jazykem vyučovacím a Mateřské školy s polským jazykem vyučovacím na ul. Havlíčkově v Českém Těšíně; v rámci této školy je další třída s polským jazykem vyučovacím umístěna na ul. Polní v Českém Těšíně a tři MŠ s polským jazykem vyučovacím jsou umístěny na ul. Polní, Moskevské a Akátové.

V oblasti orgánů veřejné správy a veřejné služby mají příslušníci národnostních menšin zajištěnu možnost podávání ústních a písemných žádostí v souladu s platnou právní úpravou, v případě zájmu mohou příslušníci polské a slovenské národnostní menšiny při jednání ve shromážděních místních orgánů používat tyto jazyky, značná část zaměstnanců včetně vedení města je schopna komunikovat v jazyce polské národnostní menšiny. Od ledna 2014 mohou zaměstnanci města navštěvovat výuku polského jazyka, kterou město hradí ze svých prostředků, neboť dle zjištěných informací na tento typ výuky nelze podat projekt v rámci programu Podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků.

V Těšínských listech - zpravodaji obce - jsou články psané v polském jazyce. Město rovněž podporuje výuku německého jazyka, a to např. bezplatným propůjčením místnosti Svazu Němců Těšínského Slezska. Současně vítá a podporuje aktivity Hlavního výboru PZKO, který na území města Českého Těšína pořádá soutěže v místním nářečí. Negativním jevem je opakované poškozování a ničení dvojjazyčných tabulí s názvy ulic a veřejných prostranství včetně dopravního značení - začátek a konec obce v jazyce národnostní menšiny.

Dotace poskytnuté v roce 2018 na podporu sportovních a jiných aktivit (Kč)

Název žadatele	Název projektu	IČ	Poskytnutá dotace
Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w RC - Sdružení polské mládeže v ČR, z.s.	Jazykový tábor 2018	41030435	7 000

Školní sportovní klub "Olza" při Základní škole s polským jazykem vyučovacím	Aktivity Školního sportovního klubu GIMPEL	70964882	25 000
ROCKET CLUB SILESIA OLZA ČESKÝ TĚŠÍN p.s.	Raketové modelářství v Českém Těšíně	75154072	25 000
Polský kulturně osvětový svaz v ČR Místní skupina v Mistřovicích	<u>Přespolní běh - memoriál Wandy Delong</u>	73214418	6 960
Polská společnost turistickosportovní "Beskid Šlaski" v ČR, z.s.	Turistika - aktivita pro všechny generace	70957932	12 000

Dotace poskytnuté v roce 2018 na podporu kulturních a uměleckých aktivit

Název žadatele	Název projektu	IČ	Poskytnutá dotace
Polské umělecké sdružení - Polskie Towarzystwo Artystyczne Ars Musica, z.s.	Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem na vysoké umělecké úrovni	69206261	25 000
Místní skupina Polského kulturně - osvětového svazu v Českém Těšíně - Sídlišti z.s.	Jubilejní koncert Komomího pěveckého souboru Ta Grupa	72534681	15 000
Kongres Poláků v České republice, z.s.	Kulturní aktivity Kongresu Poláků v České republice v roce 2018	00535613	20 000
Sdružení přátel polské knihy, z.s.	S knihou na cestách 2018 Renata Putzlacher - básnická sbírka s exlibrisy Zbigniewa Kubeczky	69624186	20 000
Polský kulturně - osvětový svaz v České republice z.s.	Konkurs literacki "Zwrotu"	00442771	21 000
Polský kulturně - osvětový svaz v České republice z.s.	Večer věnovaný Ireně Sendlerové	00442771	10 000
Zaolziariskie Towarzystwo Fotograficzne, z.s.	Životní jubileum kněze Suchánka	26518104	20 000

DOLNÍ LOMNÁ / ŁOMNA DOLNA (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor byl zřízen v roce 2018, v obci žije 22% občanů polské národnosti.

HNOJNÍK / GNOJNIK (Frýdek-Místek)

V roce 2018 v obci nadále pracoval tříčlenný Výbor, který se od samého začátku zabývá dvojjazyčností v obvodu obce. Dvojjazyčné označení vjezdových a výjezdových tabulí slouží svému účelu. Drobná poškození jsou následně opravena subjektem zřízeným obcí. Výbor pro národnostní menšiny opětovně navrhoval vedení obce, aby upoutávky, plakáty a pozvánky na

akce organizované obcí Hnojník byly uváděny dvojjazyčně. Tomuto návrhu nebylo opět v roce 2018 vyhověno, neboť na Obecním úřadě není kvalifikovaná síla pro česko-polský překlad a občané hlásící se k polské národnostní menšině nenašli vhodnou osobu. Taktéž obec Hnojník nabídla Výboru obřady v polském jazyce, nenašel se však nikdo, kdo by měl zájem oddávat v polském jazyce. Na základě veřejného mínění se vžil názor, že zdejší občané, hlásící se k polské národnosti, nemluví spisovnou polštinou, ale tzv. „po našimu“. Samotní členové místní skupiny PZKO při propagaci své činnosti a akcí používající pouze polský jazyk. Překlad do češtiny nevyužívají.

HORNÍ LOMNÁ / ŁOMNA GÓRNA (Frýdek-Místek)

Výbor byl v obci zřízen v roce 2002, ale v roce 2018 nevyvíjel žádnou činnost, neboť v obci nepůsobí ani žádný národnostní spolek. V obci žijí národnostní menšiny v souladu, není nutno řešit žádné národnostní problémy.

HORNÍ SUCHÁ / SUCHA GÓRNA (Karviná)

Výbor byl v obci založen v roce 2002 a stále pracuje v pětičlenném složení. V něm jsou tři zástupci rozhodující polské menšiny a dva členové, reprezentující majoritní českou národnost. Výbor se zabýval činností národnostních menšin, zvláště aktivitami dominantní polské menšiny. Dobré výsledky se odrážejí v dlouhodobé spolupráci obce s místní skupinou PZKO (Polský kulturně-osvětový svaz), se základní a mateřskou školou s polským jazykem vyučovacím a také s obecní knihovnou, v jejichž sbírkách jsou bohatě zastoupeny a průběžně doplňovány i knihy a časopisy v jazyce polském, slovenském apod. V roce 2018 na nákup knih a časopisů v jazyce polském bylo vydáno 43 436,- Kč a pro tentýž účel byla rovněž využita dotace z Ministerstva kultury ČR s částkou 20 000,- Kč. Obec každým rokem pořádá pro své občany a širokou veřejnost akce, na nichž se spolupodílejí i organizace národnostních menšin, zvláště členové místní organizace PZKO, jako např.: „Den matek“, oslavy jubilejních výročí občanů obce s vystoupením dětí základních a mateřských škol polské i české, oslavy MDŽ a mnoho dalších kulturně-společenských a sportovních představení. Potěšitelnou skutečností je, že těchto akcí se účastní občané obce bez ohledu na národnostní příslušnost.

Dlouhodobě pokračuje a rozvíjí se spolupráce s polskou národnostní menšinou, jejichž převážná část je sdružena v místní organizaci PZKO, čítající na konci roku 2018 467 členů. V této organizaci aktivně pracuje 7 kroužků. Nejaktivnějším je soubor folklorních písní a tanců „Suszanie“, který reprezentuje nejen polskou národnostní menšinu, ale i obec Horní Suchou jak na území ČR, tak i v zahraničí. Tento soubor v loňském roce oslavil 65. výročí své nepřetržité činnosti. Mezi další jubilanty se zařadil pěvecký soubor „Chórek“, který se představil se svým programem veřejnosti u příležitosti 15. výročí svého založení. Úspěšně se rozvíjí aktivity kroužku moderních i folklorních tanců a dětský soubor rytmiky „Antidotum“, o něž má mimořádný zájem především mládež. Kromě výše jmenovaných velmi aktivně pracují „Klub sportowy“, „Klub kobiet“, „Klub chlopa“, smíšený pěvecký soubor a další. Shora uvedené kroužky a soubory se prezentují nejen na obecních, ale rovněž celostátních i mezinárodních festivalech. Finanční prostředky z rozpočtu obce byly poskytovány na základě žádostí jednotlivých organizací polské národnostní menšiny a to podle předem schválených kritérií pro kulturní, společenské a sportovní akce. Ustanovení Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, týkající se působnosti obce, jsou v Horní Suché dlouhodobě naplňovány. V této oblasti se nevyskytují žádné podstatné problémy, a pokud se ojediněle vyskytnou, řeší se neprodleně za účasti zainteresovaných stran.

Kronika obce Horní Suchá je vedena v jazyce českém, ale obsahuje též příspěvky v jazyce polském. Úvodní stránky internetových stránek obce Horní Suchá jsou vedeny v jazykových mutacích, a to anglickém, německém a polském.

HRÁDEK / GRÓDEK (Frýdek-Místek)

V roce 2018 působil v obci Výbor pro národnostní menšiny v tříčlenném složení. Členové výboru jsou zástupci polské národnostní menšiny. Dva jsou členy Zastupitelstva obce Hrádek a jeden člen byl navržen Kongresem Poláku. Výbor se zabývá problematikou národnostních menšin (dvojjazyčné tabule v obci, články v obecním zpravodaji a knize o Hrádku v jazyce národnostní menšiny).

Spolupráce obce a polské národnostní menšiny je tradičně na velmi dobré úrovni. Obec finančně podporuje aktivity národnostní menšiny prostřednictvím grantů vyhlášených společně pro všechny organizace a spolky na území obce. Celková částka z rozpočtu obce pro polskou národnostní menšinu v roce 2018 činila 30 000,- Kč. 20 000,- Kč bylo vyplaceno jako veřejná neinvestiční podpora na Edukační zájezd do Polska. Požadovaná částka byla schválena v plné výši. Další 10 000,- Kč schválila Rada obce jako finanční pomoc na opravu budovy PZKO. Obec má dobré zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. V obci je základní škola s polským vyučovacím jazykem a obyvatelé polské národnostní menšiny při jednání na obci mohou používat svůj mateřský jazyk. Na webových stránkách obce i v Hrádeckých novinách, které vydává obec Hrádek, jsou publikovány články v jazyce národnostní menšiny.

CHEB

Komise pro národnostní menšiny při Radě města Chebu vznikla v listopadu roku 2006, kdy nahradila a rozšířila bývalou komisi pro romské záležitosti. V roce 2018 byla komise tvořena zástupci delegovanými politickými stranami a uskupeními, které se po volbách etablovaly v zastupitelstvu města. Zároveň v ní byli zastoupeni dva zástupci romského sdružení, jedna zástupkyně *Společnosti Baltazara Neumanna* a jedna zástupkyně Spolku Němců a přátel německé kultury v ČR. Zástupce vietnamské komunity se od roku 2013 zúčastňuje zasedání jako host. Dále byli jako hosté přizváni i zástupci městské policie, Policie ČR *Centra na podporu integrace cizinců* pro Karlovarský kraj a Karlovarského sociálního komunitního centra. Byly projednávány náměty a materiály, např. plán činnosti romských organizací, seznámení s poznatky z terénu terénních pracovníků, seznámení s poskytovanými službami, pořádaných kurzech a poradenství cizincům, seznámení s poskytovanými službami Karlovarským sociálním komunitním centrem.

Komise pro národnostní menšiny v roce 2018 pokračovala ve spolupráci s Centrem na podporu integrace cizinců pro Karlovarský kraj. Centrum poskytuje právní poradenství cizincům v Karlových Varech, které po domluvě nabídlo možnost poskytnutí právního poradenství i cizincům v Chebu. Centrum v roce 2018 pořádalo kurzy českého jazyka v Chebu pro občany vietnamské, mongolské a ukrajinské komunity. V roce 2018 si o finanční prostředky na činnost požádala romská komunita. Romské spolky věnující se práci s dětmi a mládeží jsou pravidelně na základě předkládaných materiálů orgánům města každoročně podporovány částkou začleněnou do rozpočtu odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ v Chebu. V roce 2018 obdržely dva romské spolky, a to Křesťanský internacionální sbor v Chebu a Rada romských organizací celkem 121 tis. Kč na aktivity související s výchovným působením na děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Z této částky byly hrazeny náklady na úhradu nájmu a služeb spojených s užíváním prostor v objektu Karlova 17, Cheb. V r. 2018 poskytlo město Cheb finanční prostředky na spotřební materiál přípravným ročníkům při 4. ZŠ v Chebu a ZŠ Kostelní nám. 14, Cheb, v celkové částce 64 tis. Kč.

CHOTĚBUZ / KOCOBĚDZ (Karviná)

Výbor působí od roku 2002, v souvislosti s komunálními volbami v roce 2018 došlo k obměně členů, nadále ale pracuje v pětičlenném složení. V roce 2018 Výbor neřešil žádné problémy, zabýval se pouze běžnými záležitostmi, jako je např. pomoc s překladem dvojjazyčných textů

a pozvánek. Vzhledem k tomu, že všichni členové Výboru pro národnostní menšiny jsou přímo členy spolků pro národnostní menšiny, spolupráce je bezproblémová. Na výroční schůzi spolků je vždy zván starosta obce. V současné době Obecní úřad Chotěbuz urguje dvojjazyčné označení vlakového nádraží Chotěbuz - Podobora, které investor dodal po rekonstrukci nádraží pouze v českém jazyce. V obci jsou označeny všechny ulice i vjezdy do obce česko-polskými cedulemi. Taktéž budova obecního úřadu a kulturního domu je označena dvojjazyčně. V obecním zpravodaji se běžně umísťují také příspěvky v jazyce národnostních menšin. V rámci výstavby koridoru - „Optimalizace železniční trati Český Těšín -Dětmarovice“, je plánováno označení vlakové zastávky Chotěbuz nově taktéž v jazyce národnostní menšiny „Kocobedz“, v režii Správy železnic a dopravních cest s. o. Obec každoročně přispívá dvěma místním sdružením PZKO na jejich činnost. V roce 2018 byla na tyto účely v rozpočtu vyčleněna paušální částka 42 tis. Kč. Tyto prostředky byly použity na činnost spolků např. na pořádání kulturních akcí, pronájem prostor, pořádání zájezdů a dětského karnevalu.

JABLUNKOV / JABLONKÓW (Frýdek-Místek)

Výbor byl ustanoven v roce 2000, po volbách v roce 2018 pracuje v devítičlenném složení (šest polské a tři české národnosti). Spolupráce obce s organizacemi příslušníků národnostních menšin (MS PZKO – místní skupina Polského kulturně osvětového svazu a Macierz Szkolna – Matice školská) byla v roce 2018 na oboustranně dobré úrovni. Svědčí o tom finanční dotace obce na široké aktivity polské národnostní menšiny a reciproční účast různých pěveckých a tanečních souborů MS PZKO a Základní školy Henryka Sienkiewicze s polským jazykem vyučovacím v Jablunkově na akcích pořádaných obcí. V rámci dotačního programu „Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků“ obec podala žádost na vytvoření dvojjazyčného (česko/polského) informačního systému, tj. označení budov, kanceláří a rozcestníky pro všechny tři správní budovy městského úřadu v Jablunkově. Dotace byla přidělena - samotná realizace proběhla v roce 2018 dle předloženého a schváleného projektu.

Město Jablunkov – dotace přiznané na pořádání kulturně-společenských a sportovních akcí a činnost souborů a spolků polské národnostní menšiny v rámci grantového řízení města v roce 2018

organizace	projekt, účel dotace	Dotace (Kč)
MS PZKO Jablunkov z.s.	„Górolsko Swoboda“ - regionální značka - stabilizace a rozvoj značení produktů	10 000
	Chór męski „Gorol“ – účast sboru na pěveckém festivalu Babylonfest 2018 (doprava, ubytování, strava)	10 000
	Gorolská muzika Lipka - celoroční činnost kapely	10 000
Dětská gorolská muzička ROZMARYNEK - Kristina Mruzková	Dětská gorolská muzička Rozmarynek - krojové dovybavení, opravy hudebních nástrojů, cestovné na soutěže a festivaly	15 000
Římskokatolická farnost Jablunkov	Polski Chór Mieszany przy Kościele pw. Bożego Ciała v Jablunkově – celoroční provoz chrámového sboru	6 000
	Chór Gaudeamus působící při Konventu sester alžbětinek - Koncert "STABAT MATER" A.Vivaldiho	6 000
Základní škola	Redakce a tisk školního časopisu UCHO	1 500

H. Sienkiewiczze s pol. jazykem vyučovacím v Jablunkově	Školní představení SIMSALA GRIMM – divadelní představení , v němž žáci předvedli rodičům a dalším příbuzným své herecké, taneční, pěvecké i recitační dovednosti.	3 000
	Przez pokolenie - 90. výročí vzniku školy - oslava důležitého výročí existence polské školy v Jablunkově, ohlédnutí za její historií.	19 000
	Po stopách historie regionu - poznávací výlet po polské části Těšínského Slezska s přednáškami pro žáky – Wisla, Koniakow, Istebna.	3 000
	Den patrona - projekt pro žáky 6. – 9. ročníků, smyslem projektu je získání nových a prohloubení stávajících poznatků týkajících se života a díla H. Sienkiewiczze, patrona školy.	4 000
	Wieczorek Pożegnalny, rozloučení se žáky 9. tříd	1 000
	Žákovský parlament - zážitkový kurz, který si klade za cíl zvýšit zájem dětí o činnost školy, vést k zodpovědnosti, rozvíjet komunikaci, možnost pozitivně ovlivnit svět pod odborným vedením lektorů z Centra demokratického učení z Prahy	4 000
	Čteme dětem v mateřské škole - projekt probíhá každoročně od října do konce května, žáci 8. tříd chodí číst dětem z jablunkovské mateřské školy před spaním pohádky. Peníze využili na zakoupení pohádkových knížek.	1 000
	Charitativní prodejní výstava „SZKOŁA POMAGA“ – jedná se o charitativní velikonoční výstavu organizovanou žákovským parlamentem. Výtěžek je věnován Konventu sester alžbětinek v Jablunkově.	2 000
	English Day - celodenní akce se soutěží za účasti rodilých mluvčích, program a aktivity rozděleny do 3 bloků na téma kultury a historie anglojaz. zemí	4 000
	Den Země - celodenní akce pro celou školu, 6. třídy měli přednášku "Ohrožená zvířena a význam ZOO" v ZOO Ostrava, 7. třídy navštívili Martynkovu oboru na Bahenci a 8. jeli na exkurzi do čističky odpadních vod v Ropici	3 000
	Preventivní programy pro žáky – projekt prevence rizikových forem chování realizovala ve škole organizace AZ Help z.s., ve třech blocích se zabýval problémy vztahů ve třídních kolektivech.	4 000
	Mc Donald Cup - fotbalový turnaj žáků prvního stupně Jablunkovska	4 000
	Školní maraton - maratonský běh, běhá celá škola i s učiteli	3 500
Školní liga - turnaje ve florbale, házené a halové kopané	3 500	
Mateřská škola – Przedszkole Jablunkov	Kulturně - sportovní akce na "Den dětí"	4 000
	"Sportovní den" - olympiáda pro děti a rodiče, společné sportovní odpoledne	2 000
Jan Gomola	"O gliniany dzbanek mleka" - Závody v přespolním běhu jako doprovodná akce při příležitosti Gorolskigo Świąta	5 000

Město Jablunkov – Individuální dotace spolkům a organizacím polské národnostní menšiny v roce 2018

Individuální dotace MS PZKO Jablunkov z.s. na pořádání 71. ročníku Mezinárodních folklorních setkání „Gorolski Świąto“	200 000

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU (Jeseník)

Výbor byl ustanoven v roce 2007. Po komunálních volbách v roce 2018 došlo ve čtyřčlenném výboru k personálním změnám. Ze zákona výbor nemusí být zřizován. V obci ani blízkém okolí nejsou spolky národnostních menšin. V zájmových spolcích, které mají své zastoupení v obci, jsou aktivní i osoby hlásící se k národnostním menšinám – např. Romové, Němci, Slováci a Řekové.

KOMORNÍ LHOTKA / LIGOTKA KAMERALNA (Frýdek-Místek)

Výbor byl ustanoven po komunálních volbách v roce 2018 a je tříčlenný. V obci působí PZKO (Polský kulturně-osvětový svaz), který mimo jiné pořádá kulturní akce (divadelní představení, ples, den dětí, turistický výšlap, poznávací zájezd). Obec takové aktivity vždy podporuje. Dále obec spolupracuje se ZŠ a MS s polským jazykem vyučovacím v Hnojníku, do které chodí i děti z naší obce. Kulturní akce pořádá i Slezská církev evangelická, která také prezentuje aktivity dvojjazyčně, např. rozsvěcování obecního vánočního stromku nebo vánoční koncert. Pracovníci obecního úřadu komunikují s občany v jazyce českém, v případě přání občanů ve slezském nářečí, polský jazyk v úředním jednání v loňském roce nikdo nepožadoval. Zpravodaj vydáváme v českém jazyce, ale některé články zveřejňujeme rovněž v polském jazyce. Jsou to články týkající se národnostních menšin či poskytnuté Polským kulturně-osvětovým svazem.

KOŠAŘISKA / KOSZARZYSKA (Frýdek-Místek)

Výbor byl ustanoven v roce 2014. Po komunálních volbách v roce 2018 výbor pracuje v tříčlenném složení. Spolupráce obce Košařiska s místními spolky příslušníků národnostních menšin je výborná. Obec finančně přispívá na ples a dětské radovánky. Místní spolek PZKO se každoročně významně podílí na přípravě pořádaného jarmarku. V roce 2018 činil finanční příspěvek místní skupině PZKO 20 000,- Kč, tento příspěvek byl účelový a sloužil k rekonstrukci kuchyně v budově spolku. Co se týče implementace Evropské charty, prozatím nebylo nutno přistupovat k zavádění dvojjazyčných nápisů. Budova obecního úřadu a škola jsou dvojjazyčně označené delší dobu, aniž Výbor musel na skutečnost nějak upozornit. Komunikace v místním regionálním nářečí je běžná jak na úřadě, tak i na dalších místech v obci.

KRAJKOVÁ (Sokolov)

Přestože jej není nutno ze zákona zřizovat, i v roce 2018 v obci Krajková nadále pracoval Výbor pro národnostní menšiny, jehož tři členky jsou národnosti české, německé a romské. Náplní Výboru je mimo jiné péče o hroby německých farářů a hudebníka G. Jakoba - významných rodáků. V průběhu celého roku se členky výboru starají o kapličku sv. Trojice a kapličku sv. Marie Pomocné, které byly v roce 2013 a 2016 za finanční podpory Sudetoněmecké nadace zrenovovány. Finance pro Výbor jsou zahrnuty v rozpočtu kulturní komise obce Krajková. Výbor pro národnostní menšiny se zapojuje do organizačního zajištění akcí pro občany a spolupracuje s kulturní komisí. V podmínkách obce Krajková nevznikla potřeba aplikace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků.

KRAVAŘE (Opava)

Ačkoliv jej není nutno ze zákona zřizovat, přesto i v roce 2018 ve městě pracoval tříčlenný Výbor. Výbor pracoval do říjnových voleb do zastupitelstva. Na další volební období nebyl výbor zřízen. Zabýval se tvorbou pozitivních česko-německých vztahů, utvářením povědomí o nutnosti spolupráce příslušníků menšin a všeobecného povědomí o vzájemné snášenlivosti (zejména ze strany české majority), začleňováním příslušníků národnostních menšin do majoritní společnosti, včetně dodržování jejich práv a povinností. V roce 2018 aktivně

spolupracovalo město Kravaře a Výbor pro národnostní menšiny s jedinou organizací národnostních menšin ve městě, a to s občanským sdružením založeným v roce 1995, které patří do organizace Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku s názvem Kruh přátel Německa (Deutscher Freundeskreis - dále jen „DFK“). Tato organizace vyvíjí pravidelné aktivity na udržení jazyka a kultury v našem městě (kulturní vystoupení, jazykové kurzy, bohoslužby v německém jazyce, veřejně přístupná knihovna s německými tituly, organizování výstav, přednášek, setkávání příslušníků německé národnostní menšiny na zámku v Kravařích, atd.). Činnost DFK byla v roce 2018 ze strany města finančně podpořena poskytnutím neinvestičního příspěvku ve výši 9.000,- Kč (finanční prostředky byly použity k pokrytí nákladů spojených s činností občanského sdružení). Město poskytlo organizaci prostory k setkávání a organizování akcí pro jejich členy i pro širokou veřejnost. Město nemá zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních menšinových jazyků. Město Kravaře je územím, kde pobývají občané hlásící se k různým národnostním menšinám, z nichž nejrozšířenější je německá. Prostřednictvím škol město zajišťuje mezistátní výměny žáků především s Polskem a Slovenskem, díky a v rámci udržování aktivní mezistátní spolupráce mezi družebními městy Woźniki a Lubliniec v Polsku a Lišková na Slovensku.

KRÁSNO (Sokolov)

V roce 2018 existoval ve městě pětičlenný Výbor, i když jej není nutno ze zákona zřizovat.

MALÁ ŠTÁHLE (Bruntál)

Tříčlenný Výbor fungoval i v roce 2018 (byl založen v roce 2014), přestože jej ze zákona není nutno zřizovat. Příslušníci národnostních menšin jsou integrovanou součástí obyvatel obce.

MERKLÍN (Karlovy Vary)

Tříčlenný Výbor byl v obci ustanoven v roce 2006. Po volbách v roce 2018 výbor nebyl znovu založen, neboť jej není nutno ze zákona zřizovat. V obci se nevyskytuje žádná organizace národnostních menšin a nebyl vznesen žádný požadavek.

MIKULÁŠOVICE (Děčín)

Není jej nutno ze zákona zřizovat, přesto i v roce 2018 pracoval tříčlenný Výbor. Výbor se zabýval převážně romskou problematikou.

MILÍKOV / MILIKÓW (Frýdek-Místek)

V obci byl i v roce 2018 tříčlenný Výbor. Monitoroval situaci soužití v obci i v místní škole, hodnotil vzájemnou spolupráci při organizování různých akcí. Spolupráce obce s organizacemi příslušníků národnostních menšin (MS PZKO - místní skupiny Polského kulturně osvětového svazu v Milíkově-Pasekách a v Milíkově-Centrum a Macierz Szkolna -Matice školská) byla v roce 2018 na oboustranně dobré úrovni. Svědčí o tom finanční dotace obce a široké aktivity polské národnostní menšiny a Základní školy s polským jazykem vyučovacím a Mateřské školy - Przedszkola Milíkov na akcích pořádaných obcí. Jako velmi přínosná se jeví i spolupráce s obcí Milówka v Polsku. Chystá se rovněž vydání dvoujazyčné ilustrované informační publikace o kulturním dědictví obou partnerských obcí. V obci jsou dvě místní skupiny Polského kulturně-osvětového svazu v ČR (dále PZKO), které obec již tradičně a dlouhodobě finančně podporuje v rámci dotačního řízení. Tyto dotace jsou oběma skupinami PZKO použity hlavně na rozvoj amatérské divadelní činnosti, která má u nás v obci dlouholetou tradici, a na různé kulturní a vzdělávací akce, např. besedy, výstavy atd. Budova obecního úřadu i budova základní a mateřské školy mají již dlouhou dobu dvojjazyčné (česko-polské) označení. Pokud jde o používání menšinového jazyka, v našem obecním zpravodaji se pokaždé objevují texty v polském jazyce, ať informace o dění v mateřské a základní škole s polským jazykem vyučovacím nebo v místních organizacích PZKO. Na úřadě i na dalších místech naší obce, jako v celém našem jablunkovském regionu, je běžná komunikace v nářečí (jablunkovský dialekt).

MOSTY U JABLUNKOVA / MOSTY KOŁO JABLONKOWA (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor pracoval i v roce 2018. Na lednovém jednání vypracoval odpovědi na otázky zaslané Úřadem vlády ČR, v létě se setkal s ředitelkou polské ZŠ a diskutoval o situaci ve škole a výhledu do dalších let z hlediska počtu žáků. Spolupráce obce s organizacemi příslušníků polské národnostní menšiny byla dobrá a vzájemně prospěšná. Podpora na rok 2018 z rozpočtu obce Mosty u Jablunkova byla poskytnuta organizacím: Macierz Szkolna, která pracuje při PZŠ Mosty u Jablunkova; Górole, folklorní soubor; místní skupiny PZKO Mosty a PZKO Mosty – Šance. Podpora na rok 2018 z rozpočtu obce Mosty u Jablunkova byla poskytnuta organizacím: Macierz Szkolna, která pracuje při PZŠ Mosty u Jablunkova; Górole, folklorní soubor; místní skupiny PZKO Mosty a PZKO Mosty – Šance.

Přehled dotací a darů z rozpočtu Obce Mosty u Jablunkova na rok 2018

<i>příjemce</i>	<i>činnost</i>	<i>dotace (Kč)</i>
GÓROLE, folklorní soubor	činnost	16 000
GÓROLE, folklorní soubor	Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů	30 000
MS PZKO Mosty	činnost pěveckého sboru	12 000
MS PZKO Mosty	Vánoční koncert pěveckých sborů	5 000
MS PZKO Mosty	Přehlídka amatérských divadelních souborů	7 000
MS PZKO Mosty	provoz a údržba	130 000
MS PZKO Mosty	investice	1 600 000
MS PZKO Mosty	dar - užívání objektu PZKO příspěvkovými organizacemi obce	80 000
MS PZKO Mosty - Šance	nájem, elektrická energie, teplo	12 295
Macierz Szkolna Mosty	činnost	6 000
Celkem		1 898 295

Investiční dotace ve výši 1 600 000,- Kč byla poskytnuta na rekonstrukci kulturního domu PZKO, který je ve vlastnictví MS PZKO Mosty. Jeho prostory využívá nejen MS PZKO Mosty, ale také ostatní spolky a organizace působící v Mostech u Jablunkova. V obci jsou instalovány dvojjazyčné nápisy – na vjezdu a výjezdu z obce i na vlakové stanici. Ve zpravodaji obce vycházejí články v jazyce polském, na plakátech je název obecní akce uváděn dvojjazyčně, obec (v případě potřeby) zabezpečuje vedení svatebního obřadu v jazyce polském.

NÁVSI / NAWSIE (Frýdek-Místek)

V obci je zřízen tříčlenný Výbor, jehož všichni členové se hlásí k polské národnosti.

NEJDEK (Karlovy Vary)

Pětičlenný Výbor existuje od roku 2006 (zástupci německé, romské, slovenské a ukrajinské menšiny, zástupce vietnamské menšiny nadále chybí). Ze zákona není nutno jej zřizovat.

NOVÁ VES (Sokolov)

Již v roce 2006 byl ustanoven tříčlenný *Výbor pro sport, kulturu a národnostní menšiny*. Ze zákona není povinnost jej zřizovat, nebylo téma, jímž by se zabýval.

NÝDEK / NYDEK (Frýdek-Místek)

V roce 2018 Výbor působil do komunálních voleb v pětičlenném složení. Tři členové byli polské národnosti, dva členové národnosti české. Všichni byli zároveň členy zastupitelstva obce Nýdek. Po komunálních volbách se složení výboru změnilo. 3 jeho členové (2 národnosti polské + 1 národnosti české) jsou členy zastupitelstva obce, další 2 členové výboru, včetně představitele Kongreru Polaków, nejsou členy zastupitelstva obce. Činnost výboru byla zaměřena zejména na monitoring v oblasti práv příslušníků národnostních menšin a koordinaci spolupráce mezi obcí a místní skupinou PZKO. Spolupráce obecního úřadu s Místní skupinou PZKO byla dobrá. Představitelé obce se zúčastňují kulturních

a společenských akcí PZKO. Místní knihovna v Nýdku má vedle českého i polské oddělení. U příjezdové cesty do obce byly nainstalovány tabule jak s českým, tak i s polským názvem obce. Veřejné instituce v obci jsou označeny dvojjazyčnými nápisy. Zaměstnanci obecního úřadu v případě potřeby běžně komunikují v místním nářečí. Občané polské národnosti v Nýdku dobře ovládají češtinu a nevyžadují překlady dokumentů a tlumočení během úředního jednání, které vnímají jako zbytečnou administrativní zátěž obecního úřadu. S povděkem jsou naopak vítány polské texty na příležitostných tiskových materiálech obce, plakátech, pozvánkách či ve zpravodaji obce. Bohoslužby jak v katolickém, tak evangelickém kostele probíhají střídavě v češtině a polštině.

OLOVÍ (Sokolov)

Výbor je tříčlenný, není povinnost jej zřizovat. V roce 2018 po volbách do zastupitelstva výbor pokračoval ve své činnosti. Neřešil žádné problémy.

ORLOVÁ (Karviná)

Šestičlenný Výbor byl ve městě ustanoven již v roce 2005, i když jej po sčítání lidu v roce 2011 není nutno ze zákona zřizovat. V roce 2017 byl Výbor zrušen, je zřízena funkce koordinátora pro národnostní menšiny. Činnosti, které vykonával Výbor (organizace kulturních akcí, na kterých se podílejí příslušníci národnostních menšin) převzal *Dům kultury*.

PÍSEČNÁ / PIOSECZNA (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor neřešil ani v roce 2018 problémy postavení národnostních menšin v obci. Jediný spolek sdružující národnostní menšinu v obci je spolek s názvem „Místní skupina Polského kulturně-osvětového svazu v Písečné“. Obec spolku vychází vstříc při pořádání tradičních akcí, jako je ples a zajištění prodejního stánku na nedalekých kulturních slavnostech „Gorolskie ŚwieJ:o“ formou bezúplatného pronájmu obecních prostor. Spolek v roce 2018 také pomáhal zajistit občerstvení na obecní akci „Den obce Písečná“ a účastnil se akce „Olympiáda spolků“. Dva členové tohoto spolku jsou zároveň i zastupiteli obce.

PÍSEK / PIOSEK (Frýdek-Místek)

I po komunálních volbách v roce 2018 působil v obci nadále tříčlenný Výbor. Spolupráce výboru s organizací sdružující občany národnostních menšin je na dobré úrovni. Výbor spolupracuje s předsedou MK PZKO Písek, který je členem výboru.

PRAHA 8

Výbor pro národnostní menšiny na území MČ Prahy 8 zřízen není, avšak od roku 2014 existovala v MČ devítičlenná *Komise pro sociální věci a národnostní menšiny*, která program své práce zpracovávala na základě zkušeností z předchozích let. V roce 2018 po komunálních volbách byla ustanovena nová komise s názvem „Komise pro sociální věci, seniory a národnostní menšiny“, jejíž činnost se ještě vytváří a profiluje, částečně bude navazovat na práci komise předchozí, která se zabývala převážně sociálními problémy a integrací cizinců. Komise pro sociální věci, seniory a národnostní menšiny je tvořena čtrnácti členy (z toho je 8 členů z řad zastupitelů, 5 členů je z řad občanů Městské části Praha 8). Členové komise jsou průběžně informováni na svých zasedáních o závěrech a činnostech Poradního sboru a poradní platformy zřízené Oddělením národnostních menšin a cizinců Magistrátu hl. m. Prahy. Pracovníci odboru dále spolupracují s celou škálou organizací, které se zaměřují na problematiku migrace a integrace cizinců do české společnosti. Účastní se celé řady konferencí, workshopů a seminářů těchto organizací a zaměřují se zejména na řešení problémů souvisejících s poskytováním základního a odborného sociálního poradenství, pracovního poradenství, podporu klientů při zajišťování vzdělávání, zj. výuku českého jazyka, asistenci při hledání pracovního uplatnění, bydlení, jednání s úřady, zdravotnickými zařízeními a dalšími institucemi včetně vyřízení pobytového oprávnění.

Jedinou větší národnostní menšinu na území Prahy 8 je menšina romská, která se prezentuje svými kulturně - společenskými akcemi v rámci obvodu Prahy 8, zastoupená spolkem ROMODROM o.p.s, který v roce 2018 nežádal o dotace v oblasti kultury. Příkladem dobré praxe a záměrem Městské části Prahy 8 je dlouhodobě rozšířit cizojazyčné informace o návody nejčastěji řešených situací cizinci na území Prahy 8 a poskytování dalších důležitých informací. V roce 2018 byla zprovozněna anglická verze webových stránek.

ROPICE / ROPICA (Frýdek-Místek)

Výbor pro národnostní menšiny byl ustanoven v roce 2002, v roce 2018 pracoval v tříčlenném složení. Spolupráce občanů polské a české národnosti je v obci Ropice už dlouhá léta na velmi vysoké úrovni, která začíná už v základní škole společnými radovánkami dětí jak polských tak českých tříd. Další společnou akcí je Zpívání koled, které organizuje obec Ropice. Pozvánky na obě akce jsou vždy tištěny dvojjazyčně. Hlavní část programu tvoří vystoupení dětí polských i českých tříd základní i mateřské školy. Výbor je toho názoru, že dvojjazyčné dopravní značení vjezdu a výjezdu z obce by nemělo odrážet procentuální počet občanů, kteří se přihlásili k polské národnosti, ale určení části regionu kde žijí i občané polské národnosti, udržující tradice polské kultury Těšínského Slezska. Vypadá to přinejmenším podivně, když projíždíte Těšínským Slezskem z obce do obce, a v jedné je dvojjazyčné dopravní značení vjezdu do obce, pak vjíždíte do další, kde není, a pak zase do obce kde je.

V roce 2018 obec podporovala práci MS PZKO. Byl poskytnut celoroční bezplatný pronájem místnosti v budově obecního úřadu (pravidelné zkoušky pěveckého sboru, schůze výboru), bezplatný pronájem školící místnosti ve víceúčelové budově Ropice č. p. 142 na členské schůze PZKO spojené s přednáškou (cestovatelé) – cca 4x ročně, vystoupení pěveckého souboru PZKO Godulan-Ropice na slavnostním otevření budovy Obecního úřadu obce Ropice po rekonstrukci. Obec poskytla dotace na nákup polských knih pro děti do Obecní knihovny v Ropicy /Biblioteki Gminnej w Ropicy ve výši Kč 11.900,- z rozpočtu obce Ropice a na akci „Už jsem čtenář“, v rámci které jsou absolventi 1. třídy polské školy obdarováni polskou knihou z rozpočtu obce. Na úřadě, jednáních rady i zastupitelstva je běžná komunikace v regionálním nářečí. Ve Zpravodaji obce Ropice jsou texty článků v češtině i polštině. Obecní kronika je rovněž psaná česky i polsky.

- dvojjazyčné nápisy - Obecní knihovna – Biblioteka Gminna
 - Obecní úřad – Urząd Gminny
 - Základní škola – Szkoła Podstawowa
 - Mateřská škola – Przedszkole
- dvojjazyčný název železniční zastávky na trati Bohumín – Žilina
 - Ropice zastávka – Ropice przystanek
- dvojjazyčný název železniční zastávky na trati Český Těšín – Frýdek Místek
 - Ropice – Ropica
 - Ropice-Zálesí – Ropica-Zalesie

ŘEKA / RZEKA (Frýdek-Místek)

Výbor pro národnostní menšiny byl zřízen v roce 2006. Nově byl zvolen po komunálních volbách v roce 2018. Tříčlenný Výbor spolupracuje s místní organizací polského svazu kultury a osvěty, dále jen „MO PZKO“. Spolupráce obce a výboru pro národnostní menšiny s MO PZKO se za poslední období nezměnila. Nadále se rozvíjí a jejich spolupráce je velmi dobrá. Obec vychází vstříc MO PZKO podílením se na kulturních akcích se stánkovým prodejem, kdy vzniká příjem pro chod organizace. Ten je dostačující a proto organizace nežádá o finanční podporu. Obec Řeka přispívá na financování neinvestičních nákladů na základní školu Jana Kubisze v Hnojníku s polským vyučovacím jazykem. V roce 2018 se obec podílela na organizaci kulturních akcí pro děti tím, že poskytla prostory i menší finanční obnos. Zkušenosti Výboru s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

v oblasti tlumočení, překladů dokumentů a používání menšinového jazyka je na dobré úrovni. Obec se nachází v příhraničí, zdejší lidé dobře rozumí polskému jazyku a není potřeba překladu.

SMILOVICE / ŚMIŁOWICE (Frýdek-Místek)

V obci Smilovice byl Výbor zřízen v roce 2014. V roce 2018 Výbor pracoval v tříčlenném složení. Výbor spolupracuje s MK PZKO Śmiłowice (Místní skupina Polského kulturně - osvětového svazu). Obec vychází vstříc MK PZKO a bezplatně pronajímá obecní sál pro konání akcí polské menšiny. Příspěvková organizace obce tj. Místní knihovna, vypůjčuje knižní fond v polském jazyce. MK PZKO zajišťovalo stánek s pohoštěním na kulturní akci „Den obce“, kterou tradičně pořádá obec ve spolupráci s místními spolky. Spolek má možnost využívat bezplatný pronájem prostorů kulturního zařízení obce pro konání akcí MK PZKO, čerpání schváleno do 4 000,- Kč. O dotace a dary spolek nežádal. Polská menšina má možnost hovořit (dáno historicky) i publikovat ve svém menšinovém jazyce v obecním zpravodaji i zpravodaji mikroregionu a zveřejňovat informace na vývěškách.

STANOVICE (Karlovy Vary)

Výbor není nutně ze zákona zřizovat, přesto v roce 2014 vznikl, je jednočlenný. Obec finančně nepodporovala žádný spolek národnostních menšin, nebyla podaná žádná žádost. Obec nepotřebovala využít služby na tlumočení a podporu jazyka národnostních menšin.

STONAVA / STONAWA (Karviná)

V obci Stonava již řadu let pracuje Výbor pro národnostní menšiny. V roce 2018 se Výbor zabýval především činností a aktivitami polské národnostní menšiny v obci, která je institucionalizována zejména v Místní skupině Polského kulturně-osvětového svazu ve Stonavě. Kromě těchto převážně kulturních aktivit mapoval situaci v národnostním školství. Spolupráce Výboru pro národnostní menšiny s obcí Stonava je na dobré úrovni. Obec finančně podporuje aktivity polské národnostní menšiny, v roce 2018 hradila nájem sálu a místností, kde probíhají akce sdružení. V loňském roce poskytla obec ze svého rozpočtu finanční dotaci na akce pořádané místním, výše uvedeným, polským sdružením. Dále přispívá na nákup knih a časopisů v polském jazyce do místní knihovny. Současně přispívá na provoz a mzdy zaměstnanců škol s polským jazykem vyučovacím. Obecní úřad komunikuje s občany v obou jazycích - jak ústně, tak písemně. Problematika dvojjazyčných nápisů byla již v minulosti vyřešena, a to při označení budov, institucí, jako i rovněž při stanovení informačního systému v obci.

STRÍTEŽ / TRZYCIEŻ (Frýdek-Místek)

Výbor pro národnostní menšiny byl ustanoven v roce 2002 a je tříčlenný. V průběhu roku 2018 proběhla 2 jednání Výboru. Problémy s vandalismem na dvojjazyčných vjezdových tabulích se zredukovaly. Výbor konstatuje, že až na jeden malý případ vandalismu tyto tabule zůstávají nepoškozené. Výbor se také zabýval integrací menšinové skupiny s majoritním obyvatelstvem. Tento úkol se daří plnit a díky tomu je i méně případů ničení tabulí nebo strhávání plakátů na akce polské menšiny. Členové Výboru v roce 2018 byli členy Polského svazu kulturně-osvětového (PZKO) a zúčastnili se akcí pořádaných místní skupinou PZKO: výroční schůze se soutěží pro děti, setkání s pěveckým souborem Godulan-Ropica, setkání okolních skupin PZKO na Goduli a také Koncertu Jesiennego (Podzimní koncert) pořádaného u příležitosti 100. výročí obrození polské státnosti a 100. Výročí vzniku Československa. V září se členové výboru účastnili zájezdu do Polska, který již třetím rokem pořádala MS PZKO. V červenci MS PZKO připravila stánek s občerstvením na tradiční akci Střítežské léto, kde dochází k propojování různých spolků působících v obci, a tak k užšímu vzájemnému poznání většinového a menšinového společenství, v říjnu pak občerstvení na obecních oslavách vzniku ČR. Z obecních prostředků bylo poskytnuto MS PZKO 11.000,- Kč na přípravu Podzimního koncertu a na poznávací zájezd. V obci nejsou problémy s implementací Charty. Písemná komunikace na úrovni obce v polském jazyce není nutná. Občané polské národnosti nemají problém se dorozumět v českém jazyce a zaměstnanci OÚ

rozumí polsky. V roce 2017 byly obnoveny tabule s polským označením názvu obce na vjezdu a výjezdu a do konce roku 2018 nebyly poničeny, jak se stávalo v dřívějších letech. Výbor doporučuje, aby na veřejných pozváních vydávaných obcí byli kromě českého jazyka občané osloveni také v jazyce polském.

TŘANOVICE / TRZANOWICE (Frýdek-Místek)

V obci Třanovice byl ustanoven tříčlenný Výbor pro národnostní menšiny v říjnu 2018 po volbách do obecního zastupitelstva. V obci aktivně pracuje spolek PZKO (svaz občanů polské národnosti). V roce 2018 byl mezi jinými podpořen projekt spolku na údržbu krojů, příměstský tábor pro děti s názvem „Wakacje z tradycia“ a soustředění tanečníků. Jednalo se o projekt pro děti ve věku 3-15let, které se během prázdnin tradičně připravují na vystoupení na třanovické dožínky. Taneční vystoupení bylo obohaceno o povídání o lidových tradicích, výrobu typických lidových pokrmů apod. V roce 2018 sdružení PZKO dostalo na svůj projekt podporu ve výši 13.000,- Kč. Obec se podílela na nákladech pořádání akce Dožínky 2018 ve výši 30.000,- Kč.

Spolky v obci mají zdarma denní pronájem školního hřiště, dále pak pronájem tělocvičny, společenského sálu a školící místnosti. Spolky se rovněž účastní oblíbené ekologické akce Transaurus, kdy obec přispívá spolkům na každého brigádníka, který pomohl při jarním úklidu obce. Konkrétně sdružení PZKO dostalo odměnu ve výši 4.620,- Kč. V roce 2018 nebyla na obecní úřad v Třanovicích podána žádná žádost v polském jazyce, tlumočení či překlady písemných žádostí podaných v polském jazyce do českého jazyka tudíž nebylo potřeba řešit. V obci jsou dvojjazyčně označeny názvy veřejných budov a to v jazyce českém a polském. Obec Třanovice obdržela v roce 2007 od Moravskoslezského kraje dotaci na realizaci dvojjazyčných nápisů. Dotace byla použita na výrobu dvojjazyčné tabule na budově obecního úřadu v Třanovicích, dvojjazyčné vizitky u vstupních dveří a dveří jednotlivých kanceláří. V rámci programu podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků 2010 byla Úřadem vlády ČR poskytnuta dotace na pořízení uvítacích tabulí při vjezdu do obce a to v českém, polském, anglickém a německém jazyce. Uvítací panely byly přijaty kladně a dosud se nestaly terčem vandalů.

VEJPRTY (Chomutov)

Pětičlenný Výbor pro národnostní menšiny působil v roce 2018 ve stejném složení jako v předešlém roce. Výbor měl pro rok 2018 zpracovanou koncepci, která byla směřována na koordinaci aktivit národnostních menšin, podpora vzájemného dialogu mezi majoritou a menšinami, navazování kontaktů s Německem a dalšími výbory pro národnostní menšiny v regionu. V neposlední řadě je potřeba zmínit příhraniční spolupráci a mimoškolní aktivity základní školy. Děti z Vejprty navštěvují MŠ v Barensteinu. Žáci ZŠ se v rámci příhraniční spolupráce navštěvují a probíhají i různé dětské soutěže. Některé děti z Vejprty navštěvují i německou ZŠ. Byl vytvořen nový Strategický plán sociálního začleňování Klášterec nad Ohří a Vejprty 2016-2018, který je doplněn o plán inkluze. Ve městě působí i Klub seniorů, ve kterém se sdružují i seniorky s německou národností. Společně se seniory ze SRN jezdí na výlety, a tak navazují nové kontakty. Senioři se zúčastňují pravidelně akce Sporfest v SRN.

Město Vejprty se finančně podílí na aktivitách pro národnostní menšiny - s touto aktivitou se vždy v rozpočtu města počítá. Ve Vejprtech působí Centrum sociálních služeb, kam převážně dochází děti a rodiče ze sociálně slabších rodin či vyloučených lokalit. Ve Vejprtech též žije mnoho občanů z Vietnamu, děti zde chodí do základní školy, velmi dobře se učí, rodiče pracují v obchodech. Polskou menšinu reprezentují hlavně ženy, které se zde dříve učily na šičky a po vyučení zde zůstaly pracovat. Stále mají polské občanství. Účastní se všech akcí pořádaných městem a hlavně jsou využívány jako výborné pekařky.

VENDRYNĚ / WĘDRYNIA (Frýdek-Místek)³⁸

Výbor byl v obci Vendryně zřízen v roce 2000 a je povolán k ochraně práv hlavně polské menšiny, ke které se hlásí celá třetina obyvatel obce. K jiným menšinám se hlásí jednotlivci, nejsou nijak organizováni ani neprojevují z pohledu národnostní příslušnosti potřebu ochrany či podpory. V roce 2018 v obci působil pětičlenný Výbor, po komunálních volbách je Výbor sedmičlenný.

Na práci Výboru, který se v roce 2018 sešel pouze jedenkrát, měly vliv dvě skutečnosti. A) Pocit nedostatečné podpory či zájmu o dění v terénu ze strany Úřadu vlády ČR – Rady vlády pro národnostní menšiny. Za poslední volební období obec ze strany úřadu nezaznamenala jedinou návštěvu či revizi skutečného stavu plnění dodržování Evropské charty na Těšínsku. B) V předvolebním období Výbor nechtěl, aby se národnostní problematika stala předmětem volebního dění.

Členové Výboru se zabývali realizací projektu tvorby polskojazyčné turistické mapy obce Vendryně. Členové Výboru taktéž vnímají narůstající konflikt, týkající se záměru demolice staré a na jejím místě výstavby nové požární zbrojnice. Jedná se o téměř stoletou budovu předválečného polského spolku dobrovolných hasičů, který byl německou správou konfiskován, po válce přešel do rukou obce. Část obyvatel polské národnosti spojuje existenci této budovy s členy spolku, kteří se zapojili do protifašistického odboje, byli popraveni anebo prošli koncentračními tábory. Výbor se k této kauze v roce 2018 nevyjadřoval. Obcím chybí doporučení, jak postupovat ve vztahu k dochovaným nemovitostem předválečných polských organizací, zasažených německým konfiskátem. Taktéž chybí dotační tituly na záchranu těchto objektů. Obcím chybí instrukce, jak mají naplňovat ustanovení Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v praxi, co lze považovat za standart a co je nad rámec těchto ustanovení. Na tuto skutečnost jsme již bez odezvy upozorňovali v předešlých zprávách.

Finanční prostředky, které v rámci podpory vendryňských organizací získaly polské organizace:

i) MK PZKO Vendryně Zaolší

Finanční dar na podporu volnočasových aktivit, kulturních a sportovních akcí pro děti a dospělé v obci Vendryně v roce 2018 53.000,- Kč

ii) MK PZKO Vendryně

Finanční dar na podporu volnočasových aktivit, kulturních a sportovních akcí pro děti a dospělé v obci Vendryně v roce 2018 140.700,- Kč

iii) Macierz Szkolna w Wędryni 40.000,-Kč

Zkušenosti výboru s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků:

- o tlumočení během úředního jednání – na našem obecním úřadu se lidé vyjadřují ve svých mateřských jazycích, intuitivně se přiklání k používání českého jazyka v psané komunikaci. Doposud nebyl zaznamenán jediný případ diskriminace z důvodu použitého jazyka. Pokud úředník přijme v ojedinělých případech komunikaci psanou

³⁸ Poznámka předkladatele:

Obec Vendryně získala v roce 2018 podporu na užívání tradičních a správných forem místních názvů v menšinových jazycích (dvojjazyčné cedule, tisk regionálních map – i v digitální podobě) v rámci dotačního programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, který administruje Sekce pro lidská práva Úřadu vlády ČR. Projekt byl podpořen pod názvem „Podpora tradičních místních názvů v obci Vendryně“ (EC180018).

v polském jazyce, odpovídá v češtině, avšak nikdo proti této skutečnosti nic nenamítal.

- překlady dokumentů – na úřadech chybí jazykově kompetentní zaměstnanci, schopní se písemně vyjadřovat v polštině. V situacích, kde je vyžadováno rychlé jednání, svádí to ke zjednodušování činnosti a opomíjení zásad dvojjazyčnosti. Otázku překladů požadovaných materiálů obec vyřešila smlouvou s certifikovanou překladatelkou. Obec nezná zdroje, ze kterých by mohla čerpat prostředky na průběžné překlady.
- používání menšinového jazyka na webových stránkách obce – úroveň dvojjazyčnosti obecního webu byla dlouhodobě vnímána a kritizována. Absence kompetentní polskojazyčné osoby na úřadu komplikovala průběžné aktualizování webových stran. S cílem napravit tuto situaci obec zadala celkový překlad současných webových stránek certifikované překladatelce a na tuto osobu se dle potřeby průběžně obrací. <http://www.vendryne.cz/strona-glowna/>
- Na obecních vývěškách je používána čeština, tento fakt je všemi akceptován a neočekávají se v tomto směru žádné požadavky.
- V tištěném zpravodaji obce jsou články tisknuty v jazyce jejich autora. Sdělení obecního úřadu jsou uváděny převážně v češtině. V polském jazyce se ukazují články popisující dění v PZKO a v polské škole. V polském jazyce se začaly objevovat i články s jinou než národnostní problematikou. Zde je namístě poznamenat, že o množství polských článků rozhoduje hlavně aktivní přístup polských autorů.
- kulturní akce – u akcí organizovaných obcí je dbáno dle finančních možností na dodržování dvojjazyčnosti doprovodného slova a na vyvážení česko - polského programu.
- Při tvorbě různých materiálů, plakátů, letáků chybí doporučení, jak by měla dvojjazyčnost vypadat (jeden leták česky, jeden polsky; jedna strana česky, druhá polsky, text psaný střídavě česky a polsky, apod.) Chybí ukázky a příklady ze zahraničí. Doposud jsme ze strany úřadu Rady vlády pro národnostní menšiny nezískali žádná doporučení.
- Obecně příslušníci polské menšiny při předkládání oprávněných jazykových požadavků narážejí na nízkou úroveň znalostí národnostní problematiky, jejich požadavky vzbuzují obavy či nevěří. *Řešením by mělo být zvýšení kompetencí odpovědných osob proškolením či působením jinou osvětovou činností v národnostní problematice.*
- Úředníkům na úřadech v širším regionu, ke kterým naši občané docházejí, chybí informace o právech příslušníků národnostních menšin, úředníci nemají doporučení, jak mají reagovat v duchu Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Stejně tak o svých právech pochybují samotní příslušníci národnostních menšin. Apelovali jsme na *Sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny, aby vydal formou publikace shrnutí práv národnostních menšin v obcích, městech, kde to zákon nařizuje*, popsal standardy, které mají být splněny, vypsál doporučení, jak mají úředníci reagovat a informoval o problematice nejen úřady v obcích ale taktéž úřady na okresní a krajské úrovni.
- Problémem při naplňování ustanovení Charty jsou parametry projektů z evropských fondů, v nichž není nijak zahrnuta problematika menšinových práv. Tyto parametry jsou později paradoxně používány proti zavádění ustanovení Charty. Dvojjazyčnost by měla být automaticky dodržována ve vyjmenovaných obcích i v rámci nadregionálních projektů (turistické informační tabule, cyklostezky, apod.).
- *K nejzávažnějšímu porušení ustanovení Charty a taktéž zásahu do základních lidských práv, patří interpretace zákona § 656–676 o vzniku manželství, zakazující provádění civilních sňatků v polském jazyce, pouze za účasti překladatele. Mladé páry jsou takto nuceny k církevním sňatkům, kde je sňatek v polském jazyce povolen i bez překladatele. Ve všech obcích, kde je zřízen výbor pro národnostní menšiny, jsou*

kompetentní osoby, které jsou schopny provádět sňatky v jazyce menšiny, jednalo se o zažitou praxi od samotného začátku provádění civilních sňatků v ČR. Zarážející je v této kauze nečinnost dotčených orgánů stejně jako pasivita Rady vlády pro národnostní menšiny.

- Velkou překážkou v implementaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků je způsob financování nákladů spojených s jejím zaváděním. Dodržování zákona nelze podmiňovat ochotou či zapojením úřadu do projektu. Taktéž nelze „trestat“ místní úřady dodatečnými náklady za to, že v jejich katastru žije národnostní menšina. Je třeba oddělit prostředky, potřebné na dodržování národnostních práv od prostředků podporujících dobrovolnou činnost představitelů menšin.
- Problém při zavádění ustanovení Charty je praxe, kdy se očekává, že o oprávněných požadavcích národnostního výboru zastupitelstvo obce bude opětovně hlasovat, čímž ratifikace Charty vládou ČR ztrácí na významu.
- Dvojjazyčné označení organizačního členění obce - obec řešila ze svých prostředků, dvojjazyčně je označena většina veřejných budov a kanceláří, spravovaných obcí.
- Upomínkové a reklamní předměty, kalendáře, plakáty, informace pro občany, pozvánky, jsou průběžně řešeny dvojjazyčně.
- Česko polské označení autobusových zastávek – výbor odložil toto řešení do letošního roku – záměr požádání o dotaci.
- Překlad obecní kroniky – stále nevyřešeno, chybějící překlad blokuje výtisk obecní kroniky
- Chybí triviální dvojjazyčnost na poště - organizaci zřizované státem.

VĚLOPOLÍ / WIELOPOLE (Frýdek-Místek)

Výbor byl ustanoven v roce 2002 a po komunálních volbách v roce 2018 zvolil nového předsedu. V obci nepůsobí žádná organizace příslušníků národnostních menšin, výbor v roce 2018 nevyřizoval žádnou agendu.

VYSOKÉ MÝTO (Ústí nad Orlicí)

Při Městském úřadu ve Vysokém Mýtě byla v roce 2012 zřízena Komise pro etnické menšiny, která ve městě působí do současné doby. Komise je složena ze zástupců státní i veřejné sféry (zástupci škol, romského etnika, PČR, odboru sociálních věcí a zdravotnictví, bytového družstva, dětských lékařů, podnikatelů atd.). Komise se v roce 2018 zabývala zejména zaměstnaností Romů, jejich problémy v oblasti bydlení, vzdělávání, trávení volného času a začleňování do dění v rámci města. Komise pro etnické menšiny organizuje pravidelná setkání s občany národnostních menšin, podporuje aktivitu organizací, které s menšinami pracují, připravuje podklady pro orgány města, které na ně mohou následně reagovat. V roce 2018 proběhlo multidisciplinární jednání se zaměřením na problematiku menšin, děti z vyloučených lokalit byly zapojeny do dotačního projektu České filharmonie a Idy Kelarové. Byla nově zřízena pozice domovníka a počet APK se zvýšil za 2 na 3. V roce 2018 začala ve Vysokém Mýtě působit n.o. Šance pro každého, která pracuje především s dětmi předškolního věku a ze strany města Vysoké Mýto bude finančně podporována.

ŽERNOV (Semily)

Tříčlenný Výbor byl ustanoven k 1. lednu 2015. Výsledky censu v roce 2011 (15% obyvatel ukrajinské národnosti a 7 % bulharské) byly způsobeny přítomností sezónních zelinářských dělníků. Nicméně někteří dělníci původem z Ukrajiny v obci stále žijí, proto byl Výbor zřízen. V komunikaci nejsou žádné problémy.

OBCE, VE KTERÝCH NEBYL ZŘÍZEN VÝBOR PRO NÁRODNOSTNÍ MENŠINY (*abecedně řazený*):

HRANICE

Zastupitelstvem města Hranice dosud nebyl zřízen výbor pro národnostní menšiny. Podle výsledků posledního sčítání lidu v roce 2011 se v Hranicích hlásilo k národnosti jiné než

české víc než 10% občanů, ale tito občané neprojevují aktivity ke zřízení, takže zřízení výboru by bylo pouze formální. Spolupráci obce s organizacemi příslušníků národnostních menšin nelze zatím hodnotit, neboť město Hranice nebylo o tuto spolupráci požádáno. V roce 2018 nebylo požádáno o konkrétní finanční podporu a nebyly předloženy žádné požadavky zástupců příslušné národnostní menšiny.

JOSEFOV (Sokolov)

Výbor není třeba ze zákona zřizovat, přesto byl v roce 2002 založen. Tříčlenný Výbor působil po mimořádných volbách do obecního zastupitelstva, které se konaly v květnu 2017. Aktivity Výboru pro národnostní menšiny nebyly žádné. Výbor formálně působil do řádných voleb, které se konaly v 2018. Po řádných volbách bylo zastupiteli rozhodnuto, že pro potřeby obyvatel obce Josefov není Výbor potřeba, jelikož doposud se jednalo pouze o plnění formální agendy. Spolupráci obce s příslušníky národnostních menšin lze považovat za velmi dobrou. Konflikty s těmito obyvateli nejsou žádné. Žádné aktivity menšin v obci nejsou evidovány, nemají založeny vlastní organizace a žádné národnostně-menšinové projekty obec nefinancuje. Obyvatelé národnostní menšiny ovládají český jazyk, není nutné informace překládat.

MOCHOV

V obci nikdy nebyl ustanoven Výbor pro národnostní menšiny. Občané Ukrajiny, kteří jsou z národnostních menšin v naší obci zastoupeni nejvíce, neprojevují snahu o ustanovení Výboru, který by zastupoval jejich zájmy. V obci jsou povětšinou pouze ubytováni (bytové domy atd.), za prací dojíždějí a vrací se ve večerních hodinách. Vedle občanů Ukrajiny se v obci v menší míře vyskytují také občané Moldavské a Běloruské republiky. V řádech jedinců se pak jedná o občany Spolkové republiky Německa, Polska a Slovenska. V obci nebyly zaznamenány žádné národnostní problémy.

ORLOVÁ

Výbor pro národnostní menšiny byl v našem městě ustanoven v roce 2005. V lednu 2017 byl Výbor pro národnostní menšiny zrušen. Od roku 2005 pracoval v obci koordinátor pro národnostní menšiny na celý úvazek, od 1. 2. 2017 pracuje na 0,2 úvazku. Činnosti, které vykonával Výbor pro národnostní menšiny - organizace kulturních akcí, na kterých se podílejí příslušníci národnostních menšin, převzal Dům kultury města Orlová. V obci proběhl v roce 2018 XII. Festival národnostních kultur s prezentací tanců a ochutnávkou národnostních pokrmů menšiny polské, slovenské a romské. Obec podporuje ze svých finančních prostředků provoz Komunitního centra Maják, kde v plné výši financuje volnočasové aktivity (převážně pro romské děti) a finančně podporuje ostatní služby v komunitním centru, které jsou poskytovány v režimu sociálních služeb.

V obci nebyly zaznamenány v roce 2018 žádné výraznější konflikty, které by svým charakterem narušovaly mezietnické soužití obyvatel obce. Město Orlová přispělo na Spolkovou činnost a XII. Festival národnostních kultur částkou 100 tisíc Kč. Ministerstvo kultury ČR podpořilo festival částkou 30 tisíc Kč. Volnočasové aktivity v centru Maják byly v roce 2018 financovány ve výši 800 tis. Kč. K implementaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v naší obci nedochází, nebyl žádný požadavek ze strany občanů našeho města na tlumočení do menšinového jazyka během úředního jednání ani k používání menšinového jazyka na webových stránkách obce. V Orlové je podporováno vzdělávání polské menšiny v jejím rodném jazyce. Jsme zřizovateli neúplné základní školy s polským jazykem vyučovacím (třídy 1. - 5.). Součástí této školy je rovněž škola mateřská. Vyšší stupeň základní školy mohou orlovské děti absolvovat v obci Dolní Lutyne nebo ve městě Karviná, kde je možno pokračovat i ve středoškolském vzdělávání, podobně jako v Českém Těšíně.

ROZVADOV

Výbor pro národnostní menšiny nebyl zřízen.

STARÉ SEDLO

Výbor pro národnostní menšiny nebyl zřízen.

STRÁŽNÝ

Výbor pro národnostní menšiny v naší obci nebyl zřízen a ani se o zřízení neuvažuje. Ve Strážném žije velmi početná vietnamská komunita, která tvoří necelou třetinu trvale hlášených obyvatel. Děti chodí řádně do školy, zapojují se do školních i mimoškolních aktivit. Obec v loňském roce nepodporovala aktivity národnostních menšin. Žádný takový požadavek od vietnamské komunity ani nebyl obci předložen.

STRÍTEŽ

V obci Střítež nebyl v roce 2018 ustanoven Výbor pro národnostní menšiny.

TŘEBČICE

V naší obci se nevyskytují žádné národnostní menšiny ani nebyl ustanoven Výbor.

ŽACLĚŘ

Ve městě Žaclěř nebyl v roce 2018 ustanoven Výbor pro národnostní menšiny. Ve městě žije početná skupina německé menšiny a obyvatel s německými předky. Díky blízkosti hranic s Polskem zde také žije nemalá skupina občanů polské národnosti. Německá menšina byla v minulosti sdružená v organizaci „Kulturní sdružení občanů německé národnosti“, která ale před dvěma lety zanikla z důvodu ubývajících členů staršího věku. Počet obyvatel romské národnosti na území města není nijak početný a nejsou zde žádné sociálně vyloučené lokality. V současné době ve městě nepůsobí žádná sdružení národnostních menšin. Městský úřad Žaclěř implementuje Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků zejména formou ustanovení čl. 10 souvisejícího s orgány veřejné správy. Mezi zaměstnanci města (včetně turistického informačního centra) je dostatek osob hovořících plynně německy, kteří mohou v případě potřeby komunikovat s žadateli menšiny ústně i písemně. Drtivá většina občanů některé ze zde žijících menšin ale dobře mluví a rozumí českému jazyku. V souvislosti s čl. 12 Charty město zmínilo existenci místní romské hudební skupiny, které je umožněno nacvičovat v budově místní školky a tato skupina se téměř pravidelně účastní vystoupení na kulturní akci města Den lidových řemesel. Město má také dlouhodobě uzavřený partnerský svazek s německým městem Goldkronach.

Statutární města

OTÁZKY PRO STATUTÁRNÍ MĚSTA:

1. a) Ve kterém roce byl v působnosti Vašeho statutárního města ustanoven Výbor pro národnostní menšiny (rada / jiný orgán / koordinátor; dále jen „Výbor“)?

1. b) Působil v roce 2018 ve městě nadále tento Výbor pro národnostní menšiny a v jakém složení; popište, čím se konkrétně zabýval?

2. Jaká byla v roce 2018 spolupráce statutárního města/výboru s organizacemi příslušníků národnostní menšin?

a) příklady dobré praxe v roce 2018

b) problémy v roce 2018

3. *Jakým způsobem statutární město finančně podporovalo v roce 2018 organizace / aktivity národnostních menšin (prostřednictvím zvláštního dotačního titulu v rozpočtu, v rámci jiných dotačních programů, ad hoc podporou jednotlivých akcí, popř. jinak)?*

4. *Jaké zkušenosti má Vaše statutární město s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (např. tlumočení během úředního jednání, překlady dokumentů, používání menšinového jazyka na webových stránkách města či na vývěskách, ve zpravodaji města apod.)?*

BRNO

Výbor pro národnostní menšiny (dále jen Výbor) byl ustanoven při Zastupitelstvu města Brna (dále jen ZMB) v listopadu roku 2000. Od uvedené doby pokračuje Výbor ve své činnosti na pravidelných měsíčních zasedáních, přičemž v roce 2018 zasedal Výbor celkem osmkrát (v září 2018 proběhly komunální volby). Na těchto zasedáních se zabýval zejména dotačním řízením (projednávání žádostí organizací národnostních menšin a etnik o dotace z rozpočtu statutárního města Brna), kulturními akcemi národnostních menšin v Brně a na jižní Moravě, přípravou a realizací jedenáctého ročníku festivalu brněnských národnostních menšin Babylonfest 2018 ve spolupráci s Turistickým informačním centrem města Brna, tradičními kulturně-společenskými večery, vzdělávacími aktivitami pro členy organizací národnostních menšin a etnik a společnými setkáními se zástupci organizací národnostních a etnických menšin.

Ve volebním období 2014–2018 pracoval Výbor v sedmičlenném složení, z toho čtyři členové byli zástupci národnostních menšin a tři zastupitelé města Brna. Zastupitelé města Brna byli do funkcí zvoleni na zasedání ZMB konaném dne 25. listopadu 2014. Zástupci z řad národnostních menšin pak v rámci doplňující volby na zasedání ZMB dne 19. prosince 2014. Předsedou Výboru byl Bc. Martin Freund, funkci místopředsedkyně Výboru zastávala Ivana Fajnorová. Třetím zastupitelem ve Výboru byla Mgr. Lubora Bednaříková. Členové z řad národnostních menšin byli zástupci těchto organizací: za romskou národnostní menšinu Martina Horváthová z IQ Roma servis, z.s., za ruskou národnostní menšinu Ljubov Vondroušková z Ruského kulturního osvětového spolku na Moravě, z.s., za řeckou národnostní menšinu Vangelis Liolios z nadačního fondu HELLENIKA a za ukrajinskou národnostní menšinu Ilnara Dudash z Ukrajinské iniciativy Jižní Moravy z.s. Tajemníkem Výboru byl Mgr. Tomáš Jurčík, poradce pro národnostní menšiny, zaměstnanec Odboru sociální péče Magistrátu města Brna.

Ve volebním období 2018 – 2022 pracuje Výbor v pětičlenném složení, z toho tři členové jsou zástupci národnostních menšin a dva zastupitelé města Brna. Zastupitelé města Brna byli do funkcí zvoleni na zasedání ZMB konaném dne 20. listopadu 2018. Zástupci z řad národnostních menšin pak v rámci doplňující volby na zasedání ZMB dne 11. prosince 2018. Předsedou Výboru je Ing. Marek Fišer, funkci místopředsedy Výboru zastává Mgr. Pavel Sázavský, MBA. Členové z řad národnostních menšin jsou zástupci těchto organizací: za maďarskou národnostní menšinu Ing. Monika Fazekas ze Svazu Maďarů – CSMMSZ, z. s., p. s. Brno, za slovenskou národnostní menšinu Mgr. Judita Guštafíková z Obce Slovákov v Brně, z. s. a za vietnamskou národnostní menšinu Ing. Truong Cong Su ze Svazu Vietnamců v Brně. Tajemníkem Výboru je Mgr. Tomáš Jurčík, poradce pro národnostní menšiny, zaměstnanec Odboru sociální péče Magistrátu města Brna.

Již tradiční dny brněnských národnostních menšin se pod názvem *Babylonfest* uskutečnily ve dnech 18.-22. září 2018. Babylonfest posiluje vzájemnou úctu, sounáležitost, přináší nové poznatky, zábavu i ochutnávky jiných států, jejich kultur. Babylonfest lze považovat za vyvrcholení dílčích aktivit brněnských organizací národnostních menšin, neboť právě během těchto dnů, se představily téměř všechny brněnské menšiny veřejnosti. Program festivalu byl

opět nesmírně pestrý. Započat byl již tradičním symbolickým aktem vysazení stromů národů. V roce 2018 bylo vysazování věnováno Maďarům a Němcům, kteří již stromy vysazovali před lety jako vůbec první, ovšem oproti všem ostatním menšinám na jiném místě, v parku u hradu Špilberk, zatímco ostatní stromy jsou vysazeny v parku Lužánky. Po 10 letech realizace festivalu máme množství profesionálních pestrých fotografií, díky nimž jsme uskutečnili výstavu fotografií společně s vernisáží. Také tradiční literární dílnu jsme pozměnili a skloubili společně s hudbou. Pozitivní ohlasy jsme zaznamenali na besedu se zástupci národnostních menšin a klasicky také na koncert klasické hudby, který má rok od roku vyšší úroveň. Seznámení se s literaturou, hudbou, tradičními lidovými tanci, oděvy i gastronomií bylo možné na jednom místě během hlavního programu Babylon pod Špilberkem. V rámci festivalu organizátoři cílili opět i na děti a mládež. Přímo v prostorách partnerských škol (ZŠ Merhautova 37 a nám. 28. října 22) se konal Multikulturní den. Výbor organizuje pravidelná rozšířená zasedání, kam jsou zváni statutární zástupci organizací národnostních a etnických menšin. V minulém roce byla pozornost zaměřena na informace spojené s neinvestičními dotacemi organizacím působícím v oblasti národnostních menšina etnik na rok 2018, přípravu a realizaci festivalu Babylonfest 2018 a vzdělávacími aktivitami pro organizace národnostních menšin.

Pro potřeby Brňanů a samozřejmě i pro potřeby jednotlivých organizací vydalo město Brno v roce 2007 publikaci Národnostní menšiny v Brně. Prostřednictvím této brožury formátu A5 o počtu 40 stran poskytuje město přehled brněnských spolků národnostních menšin a dalších organizací zabývajících se etniky, cizinci a azylanty. Romská komunita v Brně představuje menšinu o počtu 15–17 tisíc osob, což představuje cca 4 % z celkového počtu obyvatel města Brna. Jedná se o nesourodé komunity, jejichž společnou charakteristiku určují zejména znaky sociálního vyloučení. Koncem roku 2014 byla deklarována politická vůle k aktivní spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování (dále jen Agentura). V průběhu roku 2015 byla zahájena intenzivní práce na přípravě Strategického plánu sociálního začleňování (SPSZ) pro období 2016–2019.

V Brně pracuje a vytváří zajímavé aktivity 24 organizací těchto 13 národností: bulharské, chorvatské, jihoslovenské (Bosňáci, Černohorci, Makedonci, Slovinci, Srbové), maďarské, německé, polské, romské, rusínské, ruské, řecké, slovenské, ukrajinské a vietnamské. Některé národnosti mají více organizací, např. Řekové po třech, Bulhaři, Němci, Rusové, Slováci, Ukrajinci a Vietnamci po dvou. V termínu od 1. 10. 2017 do 31. 10. 2017 včetně na období roku 2018 bylo podáno 21 žádostí na projekty organizací etnických a národnostních menšin, přičemž 20 z nich dotaci obdrželo, neboť splnili výzvou stanovené požadavky. Neinvestiční dotace byly využity organizacemi tradičně jak pro zájmové aktivity, kulturní akce, festivaly menšinových kultur – např. Babylonfest 2018, Mezinárodní den Romů, vydavatelskou činnost, především tisk bulletinů – např. maďarský zpravodaj Brünni Magyar Futár, německé Nachrichtdienst, Kleiner Bruner Gassebote, tak i na provozní výdaje organizací (pronájmy místností a sálů, aktualizace webových stránek, výrobu plakátů). Dále dotace umožnily pokrýt náklady na volnočasové aktivity dětí včetně romské mládeže (např. taneční kroužek pro děti, setkání menšin při oslavách státních svátků, pořádání výstav, besed a přednášek). Neinvestiční dotace z rozpočtu města Brna pro organizace působící v oblasti národnostních menšin a etnik byla v roce 2018 rozdělena ve výši 1.381 tis. Kč, ač celkový objem dotačního titulu byl 1.400 tis. Kč. Z celkového objemu bylo pro projekty jednotlivých organizací národnostních menšin 1047,7 tis. Kč a 200 tis. Kč pro festival dnů brněnských národnostních menšin Babylonfest 2018, 93,3 tis. Kč pro festival Brno slaví Mezinárodní den Romů 2018 a 40 tis. Kč pro Djangó Fest XVII. ročník.

	Organizace	Projekt v roce 2018	Dotace v tis. Kč.
1.	Ruský kulturní osvětový spolek na Moravě, z. s.	Mezinárodní festival: Dny národnostních menšin žijících v Brně,	200

	- žádost 200 tis. Kč	Babylonfest 2018	
2.	Ruský kulturní osvětový spolek na Moravě, z. s. - žádost 100 tis. Kč	Posilování kulturních a společenských vztahů, činnosti RKOSM, z.s. v městě Brně i na Moravě	85
3.	POLONUS - klub Polski v Brně - žádost 100 tis. Kč	Kulturně-společenská činnost Polského klubu POLONUS v Brně v roce 2018	78
4.	Bulharský spolek Brno - žádost 99,2 tis. Kč	Bulharská kultura, jazyk a lidové tradice	95,2
5.	Svaz Maďarů – CSMMSZ, z.s., p.s. Brno - žádost 98 tis. Kč	Provoz Maďarského kulturního a informačního centra (MKIC) a vydávání zpravodaje Brünni Magyar Futár (BMF)	98
6.	Ukrajinská iniciativa Jižní Moravy z. s. - žádost 95 tis. Kč	Rozmanitá Ukrajina	90
7.	Obec Slováků v Brně, z.s. - žádost 95 tis. Kč	Kulturní a společenská činnost Obce Slováků v Brně	88
8.	IQ Roma servis - žádost 93,76 tis. Kč	Brno slaví Mezinárodní den Romů 2018	93,3
9.	ASOCIACE ŘECKÝCH OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICE, z.s. – Řecká obec Brno, pobočný spolek - žádost 85 tis. Kč	Řekové v Brně v roce 2018	85
10.	Chorvatský kulturní spolek České republiky - žádost 84 tis. Kč	Činnost spolku ve městě Brně v roce 2018	0
11.	Folklórní spolek PŮČIK - žádost 70 tis. Kč	Slovenská tradiční lidová kultura v Brně	70
12.	Společnost přátel jižních Slovanů, spolek - žádost 70 tis. Kč	Kulturní aktivity příslušníků šesti národností jižních Slovanů a rozvoj a propagace česko-jihoslovanských kulturních styků	57
13.	Lyceum Řeků v České republice - žádost 53 tis. Kč	Rozvoj řecké kultury a vzdělávací činnost v Brně	53
14.	Sdružení Petrov, z. s. - žádost 50 tis. Kč	Taneční kroužek Romane čhave	50
15.	Německý kulturní spolek region Brno - žádost 45 tis. Kč	Zachování a rozvíjení kulturní identity německé menšiny se zaměřením na informační a vzdělávací aktivity pro mladou generaci většinové společnosti	44,5
16.	Německý jazykový a kulturní spolek Brno, z.s. - žádost 45 tis. Kč	Jazykové, kulturní a osvětové vzdělávání členů spolku a zájemců německé jazykové komunity	45
17.	Společenství Romů na Moravě - Romano jekhetanibenpre Morava - žádost 45 tis. Kč	DjangoFest 17. ročník	40
18.	Pirin, z.s. - žádost 40 tis. Kč	Rozvoj bulharské kultury a folklóru v Brně	40
19.	Přátelé Podkarpatské Rusi - žádost 35 tis. Kč	Činnost spolku v roce 2018	33
20.	Ruský kulturní osvětový spolek na Moravě, z. s. - žádost 6 tis. Kč	Vzdělávací programy pro předsedy a výbory spolků	6

21.	nadační fond HELLENIKA - žádost 30 tis. Kč	Řecká informační a kontaktní kancelář v Brně	30
C e l k e m			1 381

Na území města Brna není ve smyslu zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, užíváno dvojjazyčných názvů a označení. Dotace z rozpočtu města jsou využívány organizacemi národnostních menšin také na financování jazykových volnočasových aktivit, např. sobotní škola pro děti s výukou ukrajinského jazyka, také pro nákup učebnic a výukových CD, a to v několika jazycích, a zároveň je podporován pravidelně tisk bulletinů v několika jazycích, např. německý občasník Nachrichtendienst a Svaz Maďarů - Brno vydává bulletin Brünni Magyar Futári, který má vložené i české texty přeložené z maďarštiny.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

V působnosti Statutárního města České Budějovice nebyl v roce 2018 ustanoven výbor pro národnostní menšiny ani jiný obdobný orgán, který by se problematikou národnostních menšin zabýval. V roce 2005 byla pro území města zřízena funkce romského koordinátora. V prosinci roku 2015 byl romský koordinátor doplněn o terénního sociálního pracovníka pro menšiny a od května 2016 došlo k přejmenování funkce romského koordinátora na romského poradce. V pracovní náplni romského poradce je také zahrnuta i problematika národnostních menšin a komplexní pomoc při poskytování sociálního poradenství, při zajišťování vhodného bydlení, při zajišťování práce a při řešení dluhové problematiky.

Spolupráce města s organizacemi pracujícími s příslušníky národnostních menšin probíhá po celý rok formou plánování sociálních služeb na území města i v rámci SO ORP. Organizace poskytující sociální služby na území města mají každoročně možnost využít dotační řízení města na podporu sociální oblasti. Příkladem dobré praxe v roce 2018 je fungující potravinová banka na území města. Naopak se nedaří umístit více romských rodin do městských bytů. V roce 2018 město podporovalo organizace, případně aktivity národnostních menšin v rámci standardního dotačního řízení takto (výše alokované částky směrem k menšinám u části podpořených projektů nejde stanovit, v projektu ani rozpočtu není tato částka blíže specifikována):

Poskytovatel	Částka v Kč	Oblast
Salesiánské středisko mládeže-DDM - NZDM Oráč	100.000	Prevence soc. vyloučení Rómů
Salesiánské středisko mládeže-DDM - Prevence kriminality mládeže	80.000	Prevence soc. vyloučení Rómů
Salesiánské středisko mládeže-DDM - Děti a mládež na Máji	90.000	Prevence soc. vyloučení Rómů
Salesiánské středisko mládeže-DDM - Dobrovolníci vSaSM-DDMČB	50.000	Prevence soc. vyloučení Rómů
Diecézní charita České Budějovice - Poradna Eva - dluhové a sociální poradenství	100.000	Prevence soc. vyloučení Rómů
Diecézní charita České Budějovice - Poradna Eva terénní programy	150.000	Prevence soc. vyloučení Rómů
Diecézní charita České Budějovice - Komunitní práce Novohradská	90.000	Prevence soc. vyloučení Rómů
Diecézní charita České Budějovice - Dobrovolnictví - dětský tábor	50.000	Prevence soc. vyloučení Rómů

Jihočeská rozvojová, o.p.s. - řešení dluhové pasti	150.000	Prevence soc. vyloučení Rómů
Jihočeská rozvojová, o.p.s. -akreditované poradenství k oddlužení	90.000	Prevence soc. vyloučení Rómů
KONÍČEK, o.p.s. -Sociální rehabilitace v Českých Budějovicích	100.000	Prevence soc. vyloučení Rómů
Městská charita České Budějovice- příměstský tábor Vodní svět	13.000	Prevence soc. vyloučení Rómů
Městská charita České Budějovice - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi SASANKA	150.000	Prevence soc. vyloučení Rómů
Mezi proudy o.p.s. - Sociální bydlení mezi proudy	150.000	Prevence soc. vyloučení Rómů

HAVÍŘOV

Ve statutárním městě Havířov nebyl Výbor pro národnostní menšiny ustanoven. V roce 2018 kromě níže uvedené dotace, neproběhla žádná další spolupráce s organizacemi příslušníků národnostních menšin. V roce 2018 byl Statutárním městem Havířov podpořen níže uvedený projekt zabývající se národnostními menšinami:

Název organizace	IČO	Účel - název projektu/činnosti	Schválená dotace na rok 2018 (v Kč)
Místní skupina Polského kulturně-osvětového svazu v Havířově-Bludovicích z.s.	69624054	Činnost tanečního souboru Bledowice	115 000

Statutární město Havířov nepoužívá menšinový jazyk na webových stránkách města, na vývěskách ani ve zpravodaji města. Ve městě je podporováno vzdělávání polské menšiny v jejím rodném jazyce. Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností (ORP–Havířov, Albrechtice, Horní Bludovice, Horní Suchá a Těrlicko) vykonávají svou činnost 4 mateřské školy a 4 základní školy s polským jazykem vyučovacím (z toho 2 ZŠ neúplné), jejichž součástí je i školní družina. V kalendářním roce 2018, do kterého se promítají dva školní roky 2017/2018 a 2018/2019, docházelo do mateřských škol celkem 81 dětí ve 4 třídách, do základních škol celkem 198 žáků v 17 třídách a do školní družiny celkem 97 žáků ve 4 odděleních. Průměrná naplněnost třídy mateřské školy činila v roce 2018 20,3 dítěte na třídu, přičemž nejnižší naplněnost byla 18,5 dětí na třídu, nejvyšší 25,0 dětí na třídu. Průměrná naplněnost třídy základní školy činila v roce 2018 11,6 žáků na třídu, přičemž nejnižší naplněnost byla 10,0 žáků na třídu, nejvyšší 18,0 žáků na třídu. V oddělení školní družiny byla v roce 2018 průměrná naplněnost 24,3 žáků na oddělení, z toho nejnižší naplněnost byla 16,5 žáků na oddělení a nejvyšší 28,0 žáků na oddělení školní družiny. V roce 2018 byla z rozpočtu města vydaná částka 1.382,00 Kč na tlumočení při jednáních na správním odboru a částka 700,00 Kč na překlady dokumentů.

HRADEC KRÁLOVÉ

V Hradci Králové působí od roku 1998 odborný a iniciativní orgán rady města. Do poloviny roku 2012 se jednalo o komisi prevence kriminality, jejíž činnost byla usnesením rady města 910/2012 ze dne 19. 6. 2012 rozšířena kromě prevence kriminality i na oblast prarodinné politiky města. Komise má kompetence projednávat mimo jiné otázky týkající se národnostních menšin, v případě potřeby doporučuje radě města přijetí odpovídajících opatření, posuzuje žádosti o poskytnutí dotací z rozpočtu města na aktivity týkající se oblasti národnostních menšin. V rámci odboru sociálních věcí a zdravotnictví zajišťuje koordinaci národnostní a etnické problematiky pracovník, který má kumulovanou pracovní náplň

s výkonem činnosti sociálního kurátora pro dospělé, a přímý kontakt s cílovou skupinou zajišťuje terénní pracovnice.

V roce 2018 působila ve městě komise rady města pro rodinu a sociální prevenci, která byla jmenována usnesením Rady města Hradec Králové č. RM/2015/5 ze dne 13. 1. 2015. Komise se v uvedeném roce sešla celkem sedmkrát. Jednání se řídí Směrnicí Rady města Hradec Králové č. 1/2011 ze dne 5. 4. 2011, Jednací řád komisí Rady města Hradec Králové. Tajemníkem komise byl vedoucí oddělení koncepcí a sociální péče odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Komise měla celkem jedenáct členů, v osmi případech se jednalo o zástupce politických stran, v jednom případě se jednalo o zástupce Policie ČR a ve dvou případech o zástupce Městské policie Hradec Králové. Problematiky národnostních menšin se týkalo jednání o poskytnutí dotace z rozpočtu města na realizaci projektu Setkání národů 2018, který každoročně realizuje Diecézní katolická charita Hradec Králové. Z rozpočtu města byla v roce 2018 poskytnuta organizaci Integrační centrum pro cizince a uprchlíky dotace ve výši 25.000 Kč na realizaci akce Setkání národů 2018, které se uskutečnilo dne 13. 11. 2018. Jedná se o akci, kde jsou prezentovány kulturní a národní tradice národnostních menšin z téměř 30 zemí světa. Akce je zaměřena i na prevenci xenofobie. Organizaci Česko-ruská společnost, z. s. byla poskytnuta dotace na kulturní akci ve výši 15.000 Kč.

ORGANIZACE	PROJEKT	ČÁSTKA V Kč
Diecézní Integrační centrum pro cizince a uprchlíky	Setkání národů 2018	25 000
Česko - ruská společnost, z.s.	Festival ARS POETICA - Puškinův památník	15 000
CELKEM		40 000

Jednotlivé odbory statutárního města Hradec Králové jsou v případě potřeby připraveny využít při úředním jednání tlumočení nebo zajištění překladu dokumentů. Informace na webových stránkách města je možno prostřednictvím jednoduché funkce překládat do 104 cizích jazyků. Potřebné informační letáky a další užitečné materiály pro cizince a národnostní menšiny je možné obdržet v Integračním centru pro uprchlíky a národnostní menšiny, jehož činnost zajišťuje Diecézní katolická charita Hradec Králové, viz <https://hk.caritas.cz/> nebo <https://cizincihradec.cz/>; zároveň jsou tyto materiály umístěny ve veřejně přístupných prostorách budovy Magistrátu města Hradec Králové.

CHOMUTOV

Výbor pro národnostní menšiny byl zřízen Zastupitelstvem města Chomutova na základě Usnesení č. 180/03 ze dne 29. 09. 2003, v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, § 117, § 118 jako iniciativní orgán Zastupitelstva města. Usnesením Zastupitelstva města č. 033/17 ze dne 06. 03. 2018 byl zvolen předsedou Ing. Miloň Houda.

V roce 2018 působil VNM ve složení 13 členů. Pracoval ve složení 1 radní, 2 zástupci politických stran, 1 z řad veřejnosti a 9 zástupců národnostních menšin - romské, ukrajinské, řecké, vietnamské, rusínské, německé, židovské. Náš výbor zaměřil svoji práci na sblížení a poznávání kulturních zvyklostí jednotlivých národnostních menšin prostřednictvím kulturních akcí. Akce byly určeny jak pro členy národnostních menšin tak širokou veřejnost. Vzájemně jsme sdíleli informace z dění v jednotlivých komunitách i v majoritní společnosti, jak z domova, tak ze světa. Spolupráce mezi členy výboru je vedena v přátelském duchu. V roce 2018 se uskutečnily například tyto kulturní akce: Oslava lunárního roku, Den vietnamských dětí, Den vietnamské kultury, Masopust, Mikulášská besídka, Filmový festival národnostních menšin, Dny ukrajinské menšiny, Pietní akce u památníku v Deutscheneudorfu - setkání rodáků a Mše Květnov, Barevná planeta 2018, Oslava mezinárodního dne Romů, Oslava svátku Svatého Václava, Turnaj v malé kopané. Všechny akce slavily velký úspěch a byly

hojně navštěvované minoritou i majoritou. Statutární město Chomutov spolupracuje s organizacemi příslušníků národnostních menšin prostřednictvím Výboru pro národnostní menšiny, který svým usnesením zřídilo při Zastupitelstvu statutárního města Chomutova. Za příklad dobré praxe v roce 2018 lze uvést akci „Barevná planeta 2018“, které se konala již po několikáté. Akci finančně podpořil 1. náměstek primátora David Dinda ze své rozpočtové kapitoly a úvodní slovo na ní měli vrcholní představitelé města Chomutova. Dalším příkladem je opakující se akce „Filmový festival národnostních menšin“. V průběhu dvou dnů se v Chomutovském kině Svět promítaly hrané i dokumentární filmy s tematikou národnostních menšin.

V roce 2018 statutární město Chomutova vyčlenilo ze svého rozpočtu 120 000,- Kč na činnost výborů. Tyto finanční prostředky byly využity na organizování kulturních a sportovních akcí, které měli za cíl představit veřejnosti kulturní zvyklosti jednotlivých národností menšin a sblížit společnost prostřednictvím poznání a pochopení. Z vyčleněných finančních prostředků se hradily následující akce:

- a. „Masopust“ - rusínská menšina - 3.000,- Kč
- b. „Oslava mezinárodního dne Rómů“ - romská menšina - 9.594,- Kč
- c. „Oslava svátku Svatého Václava“ - rusínská menšina 3.000,- Kč
- d. „Setkání chomutovských rodáků v Erlangenu“ - německá menšina -12.000,- Kč
- e. „Mikulášská besídka“ - rusínská menšina -3.000,- Kč
- f. „Filmový festival“ - Výbor pro národnostní menšiny -15.413,- Kč
- g. „Dny ukrajinské kultury“ - ukrajinská menšina -16.000,- Kč
- h. „Mše Květnov, Setkání rodáků v Deutschendorfu“ - německá menšina -6.100,- Kč
- i. „Oslava vietnamského svátku dětí“ - vietnamská menšina - 5.000,- Kč
- j. „Oslava lunárního roku“-vietnamská menšina -6.000,- Kč
- k. „Purim“ - židovská menšina - 6.000,-Kč
- l. „Turnaj v malé kopané Výboru pro národnostní menšiny“ - 11.214,- Kč

Nad rámec tohoto rozpočtu, 1. náměstek primátora David Dinda, ze své rozpočtové kapitoly, podpořil akci výboru „Barevná planeta“ částkou 180.165,- Kč. Základní informace pro cizince jsou zpracované do brožury, která je zveřejněna na webových stránkách města Chomutova a k dispozici v tištěné podobě na Informačním servisu Magistrátu města Chomutova. Brožura je zpracovaná v šesti cizích jazycích (angličtina, němčina, ukrajinština, ruština, vietnamština, mongolština) i v českém jazyce.

JIHLAVA

V působnosti statutárního města Jihlava nebyl ustanoven Výbor pro národnostní menšiny (rada/jiný orgán/koordinátor), protože nebylo naplněno ustanovení odst. 3, § 117 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších právních předpisů. V roce 2018 v Jihlavě nepůsobil Výbor pro národnostní menšiny. Takového kroku vzhledem k poměrně malému početnímu zastoupení příslušníků národnostních menšin žijících na území našeho města a jejich celkem bezproblémovému soužití nebylo třeba. V roce 2018 se statutární město Jihlava nevyhýbalo spolupráci s žádnou organizací, která na jeho území vyvíjela nějakou činnost a to bez ohledu na barvu pleti, etnický, i národnostní původ, viru, sexuální orientaci, politické názory a další odlišnosti. Protože jsme v loňském roce žádné výraznější problémy nezaznamenali, máme za to, že tento přístup by se dal pokládat za příklad dobré spolupráce. Statutární město Jihlava nemá praktické zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, kromě poskytování příspěvku na činnost organizací zabývajících se vzděláním a integrací těchto skupin do společnosti.

KARLOVY VARY

Výbor pro národnostní menšiny v působnosti statutárního města není ustaven, město se především věnuje otázkám cizinců. V Karlových Varech je zřízeno a své služby zde poskytuje Centrum na podporu integrace cizinců, poskytující jazykové, právní a sociální služby formou převážně vzdělávacích kurzů a poradenství. V této souvislosti se setkává pracovní skupina (tzv. platforma), která je zřízena k součinnosti orgánů státní správy při monitoringu dodržování pobytového režimu cizinců.

KARVINÁ

Sedmičlenný Výbor pro národnostní menšiny byl zřízen Zastupitelstvem města Karviné 5. prosince 2000 (zástupci polské, romské, řecké a slovenské menšiny). Od té doby působí nepřetržitě, pouze s personálními změnami mezi jednotlivými volebními obdobími nebo během nich. Výbor pracoval v souladu se schváleným plánem práce na rok 2018, scházel se jednou měsíčně. Jeho jednání se pravidelně zúčastňovali postupně také zástupci jednotlivých národnostních menšin, aby řešili svoje aktuální problémy, které nastaly během roku.

Každoroční nejvýznamnější akcí, kterou Městský dům kultury Karviná, příspěvková organizace již od roku 2005 (s výjimkou r. 2011) pořádá, je setkání příslušníků národnostních menšin. Toto setkání probíhá na Masarykově náměstí v Karviné-Fryštátě pod názvem Prolínání kultur, aneb Známe se navzájem, festival národnostních menšin. V roce 2013 byl název setkání upraven a nadále je prezentován jako Prolínání kultur – festival národnostních menšin. V programu vystupují slovenské, polské, řecké a romské folklórní soubory – taneční, pěvecké a hudební. Na přípravě festivalu se společně s hlavním organizátorem Městským domem kultury Karviná podílí také Výbor pro národnostní menšiny. Středisko polské literatury Karviná-Fryštát zaměřuje svou činnost zejména na příslušníky polské národnostní menšiny žijící na území města Karviné, jeho činnost je určena také zájemcům z většinové společnosti. Středisko zabezpečuje průběžně pro uživatele literaturu a informační služby v polštině. Ve Středisku polské literatury v Karviné-Fryštátě se konají pravidelná setkání čtenářů zainteresovaných knižními novinkami a zajímavými články s literární tematikou – Klub diskusyjny (9 setkání/89 úč.) Statutární město Karviná pořádá mnoho dalších kulturních akcí pro národnostní menšiny.

Dotace z rozpočtu města - Fondu primátora města Karviné - rok 2018		
Žadatel	Název projektu	Poskytnuta dotace v Kč
Občanské sdružení Sdružení Romů Severní Moravy	Provozní náklady Romského kulturního a společenského centra	50 000,00
Občanské sdružení Sdružení Romů Severní Moravy	19. karvinský romský festival	100 000,00
<i>Občanské sdružení Sdružení Romů Severní Moravy</i>	celkem	<i>150 000,00</i>
Místní skupina PZKO Karviná-Ráj	Anenská pouť 2018 - 30. ročník	20 000,00
Místní skupina PZKO Karviná-Ráj	Činnost pěveckého souboru Dźwięk	30 000,00
<i>Místní skupina PZKO Karviná-Ráj celkem</i>	celkem	<i>50 000,00</i>
Místní skupina PZKO Karviná-Fryštát	Máj nad Olší 2018	50 000,00
Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Karviná-Fryštát	Volnočasové aktivity dětí	35 000,00
Klub seniora Przyjaźń	Sdružování bývalých členů pěveckého souboru Przyjaźń	15 000,00
Obec Slovákov v Karviné	Podpora činnosti - kulturní aktivity pro veřejnost, uchovávání slovenských tradic	25 000,00

Spolek česko-slovensko-polského přátelství	Historické toulky Karvinou III	8 000,00
Asociace řeckých obcí v ČR, z.s., Řecká obec Karviná	Menšinová politika Řecké obce Karviná	35 000,00
Občanské sdružení Lácho lav	Mezinárodní den Romů 8. duben	8 000,00
CELKEM Kč		376 000,00

Současnými právními předpisy, které se týkají v části II. a III. Charty jednotlivých regionálních menšinových jazyků, jakými jsou v našem případě polština a slovenština, je upravena možnost používání menšinového jazyka v úředním styku. Jde především o jednání v rámci zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 455/1991 sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů a hlavně v rámci zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

KLADNO

V roce 2018 neprobíhaly žádné aktivity, na nichž by participovaly jednotlivé národnostní menšiny. Přesto je město donátorem aktivit, které přímo či zprostředkovaně s národnostními menšinami spolupracují. V roce 2018 byly realizovány projekty v rámci Programu prevence kriminality, který je každoročně spolufinancován Ministerstvem vnitra. Aktivity v rámci jednotlivých projektů nelze oddělit na základě národnostního klíče, ale jejich zaměření je rovněž směřováno na národnostní menšiny, jednalo se o projekty:

- a. Kladno - Asistenti prevence kriminality s dotací 850 000,- Kč a participací města ve výši 233 000,-Kč;
- b. Kladno – Pokračujeme s dotací 89 000,- Kč a participací města ve výši 39 000,-Kč;
- c. Kladno – To je ono s dotací 33 000,- Kč a participací města ve výši 15 000,- Kč.

Projekty byly zaměřeny na sekundární prevenci kriminality. Prostřednictvím rozpočtu města se Kladno stalo v roce 2018 donátorem Centra pro integraci cizinců ve výši 40 000,- Kč. Nadto je v rozpočtu každoročně alokována částka 20 000,- Kč na výdaje sociálně právní ochrany zaměřená na potřeby cizojazyčných dětí. S Evropskou chartou regionálních a menšinových jazyků nemá Statutární město Kladno žádné zkušenosti.

LIBEREC

Výbor není ve městě ustanoven, v rámci příspěvkové organizace *Komunitní středisko Kontakt* byla ale již v roce 2007 zřízena desetičlenná *Rada pro cizince, národnostní menšiny a další etnika*.³⁹ Jejími členy jsou příslušníci národnostních menšin žijících v Liberci (zástupce *Židovské obce Liberec*, zástupce *Svazu Němců*, *EasyHelp* o.p.s., zástupce ukrajinské, arabské a ruskojazyčné komunity), koordinátor pro záležitosti národnostních menšin a cizinců, členem je i vedoucí *Centra na podporu integrace cizinců v Libereckém kraji*, městského *Centra integrace cizinců* a tajemník střediska.

MLADÁ BOLESLAV

I nadále v roce 2018 pracoval poradní orgán rady města Mladá Boleslav – „Komise pro integraci etnik a národnostních menšin“, která vznikla na konci roku 2009. Za rok 2018 zasedala celkem šestkrát. Do komise pravidelně docházejí zástupci občanského sdružení: Centrum pro integraci cizinců Praha, Arcidiecézní charity Praha a Diakonie Československé církve evangelické. V komisi pracuje i zástupce o.s. Proxima Sociale, který vede nízkoprahový klub pro děti a mládež „Činžák“. Dále zástupce ukrajinské a vietnamské národnostní menšiny. Na Krásné louce se konal 30. 8. 2018 již šestý ročník akce, kterou pořádal Klub Činžák z Mladé Boleslavi organizace Proxima Sociale o.p.s., a kterou finančně podpořilo město Mladá Boleslav. Akci s názvem „Činžák na Krásné louce vol. 6“ letos

³⁹ <http://www.ksk-liberec.cz/nase-cinnosti/narodnostni-mensiny/rada-pro-narodnostni-mensiny/>

navštívilo celkem cca 50 osob. Dále pak Klub Činžák absolvoval letní pobyt s dětmi na horské chalupě v Jizerských horách.

Centrum pro integraci cizinců pořádalo v Mladé Boleslavi kurzy českého jazyka pro rodiče školních dětí v termínu od 5. 2. 2018 do 18. 6. 2018 vždy jednou za týden. Vietnamská menšina pořádala dne 8. 3. 2018 oslavu MDŽ, sešlo se cca 150 osob z různých okresů. 24. 9. 2018 se v prostorách hlavního sálu mladoboleslavského domu kultury uskutečnila druhá akce vietnamské komunity, oslava dne dětí dle vietnamského lunárního kalendáře. Na setkání se sešla více než stovka dětí, a minimálně stejný počet dospělých, z celého okresu, navíc nechyběla ani řada pozvaných hostů. Celý večer se nesl v duchu oslav dětí, rodičovské lásky a ti nejlepší žáci ze škol byli rovněž oceněni za své úspěchy v uplynulém školním roce. Akce byla finančně podpořena městem Mladá Boleslav. Vietnamská komunita se také sešla na konci prosince 2018 k oslavě konce roku. Akce se uskutečnila v prostorách hlavního sálu mladoboleslavského domu kultury za účasti cca 300 osob. Tradiční koncert ukrajinských umělců proběhl 14. 10. 2018 v prostorách Škoda Auto muzea. Koncert se nesl v duchu hesla „Píseň spojuje“, vystoupily zde kromě místních ukrajinských dětí i pozvaní ukrajinští umělci.

MOST

V roce 2010 byla na základě usnesení Rady města Mostu zřízena Komise národnostních menšin. V roce 2015 došlo k organizačním změnám a komise národnostních menšin přestala mít samostatnou působnost. Její činnost byla sloučena s činností další komise, čímž nově vznikla komise sociální a národnostních menšin. Statutární město Most má dlouhodobě zřízenou funkci koordinátora národnostních menšin.

Pravidelnou činností komise v roce 2018 bylo projednávání aktuálního dění v oblasti sociálních aktivit, působení a fungování národnostních menšin na Mostecku. Řešily se potřeby a požadavky nezbytné pro tvorbu strategií města v oblasti práce s národnostními menšinami, podpory jejich kultury, tradic, dalšího rozvoje, zapojení a prezentace během akcí města. Dle potřeby probíhají i konzultace a komunikace s organizacemi poskytujícími služby v oblasti migrace a následné integrace cizinců (poskytování služeb, organizace pomoci), pokračovalo se ve spolupráci s Poradnou pro integraci v Ústí nad Labem. Členové komise a zástupce vedení města v průběhu roku navštěvovali organizace působící v oblasti zájmu národnostních menšin a účastnili se jimi pořádaných kulturních a společenských akcí.

V novém volebním období bude mít komise jiné složení. Zástupci národnostních menšin by měli zůstat v pozici hostů. Město Most dlouhodobě usiluje o aktivní spolupráci s národnostními menšinami a jejich zapojení do dění města. V roce 2005 byl městem zřízen Klub národnostních menšin, který slouží k účelům setkávání a realizace aktivit národnostních menšin. Zařízení pravidelně navštěvují Ukrajinci, Maďaři a další národnostní menšiny. Poskytují se konzultační a asistenční služby cizincům v oblasti vzdělávání, zaměstnání, zdravotnictví apod. Akce či aktivity národnostních menšin se prezentují v místních médiích a na velkoplošné obrazovce města. Od roku 2016 s městem začala aktivně spolupracovat i vietnamská národnostní menšina. Zapojuje se do kulturních aktivit města, prezentuje svou činnost a tradice široké veřejnosti, která podobné akce ráda navštěvuje.

V roce 2018 se v Mostě otevřelo první v ČR Buddhistické kulturní centrum s oficiálním statutem. Přebudovalo se z původního buddhistického chrámu a po rekonstrukci nabízí i prostory pro setkávání a realizaci celé řady aktivit komunity.

Tradiční akci prezentace národnostní menšiny široké veřejnosti letos zastoupila Židovská obec Teplice. Tématem se stal současný život Židů, seznámení s náboženskými zvyky, tradičními svátky, kulturou a zásadami denního života. Akce, které se zúčastnilo kolem 80 osob, probíhala v Oblastním muzeu v Mostě a spojila se i s výstavou k výročí Křišťálové noci. Hosté měli možnost komunikovat s organizátory akce, dozvědět se mnoho dalších zajímavostí, ochutnat tradiční jídlo, zjistit jak organizace působí a kterých dalších akcí nebo

setkání by se mohli zúčastnit, aby se dozvěděli o životě této komunity ještě více. Město Most má zpracovaný komunitní plán, kde v rámci koordinačních skupin organizace, pracující s národnostními menšinami, mají možnost, se aktivně zapojit do procesu plánování a získat podporu svých projektů.

V roce 2018 se národnostní menšiny zapojily i do pravidelných akcí města, jako jsou například Mostecké slavnosti nebo Farmářské trhy. S městem Most aktivně spolupracuje maďarská, židovská, bulharská, syrská a vietnamská národnostní menšina. Se zástupci ruské, ukrajinské a arménské národnostní menšiny je spolupráce individuální. Snažíme se rozvinout aktivnější spolupráci i s dalšími menšinami v Mostě.

I v roce 2018 statutární město Most v rámci svých dotačních a individuálních žádostí podporovalo činnost národnostních menšin.

Federace Židovských obcí České republiky - ŽO Teplice	30 000 Kč
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, OJ Teplice	35 000 Kč
Svaz Vietnamců v Mostě	20 000 Kč
Bulharský kulturně osvětový klub v Mostě	6 000 Kč

Další aktivity a projekty organizací, pracujících s národnostními menšinami v oblasti sociálně-ekonomických problémů a sociálního vyloučení, zejména sociálního vyloučení Romů, jsou podporovány v rámci komunitního plánu města, dále z prostředků určených na preventivní a kulturní aktivity. Místní neziskové organizace realizují celou řadu projektů, financovaných z různých dotačních titulů a zdrojů. Vzhledem k tomu, že na Mostecku není žádná národnostní menšina, která by vykazovala podporu jazykových požadavků, nepředpokládáme implementaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků.

OLMOUC

Statutární město Olomouc v roce 2018 neustanovilo výbor ani zvláštní orgán, který by se věnoval otázkám národnostních menšin. Agendu zajišťovala v rámci odboru sociálních věcí poradkyně pro národnostní menšiny, která v roce 2018 plnila konkrétní úkoly napomáhající integraci příslušníků národnostních menšin do většinové společnosti, na území správního obvodu Olomouce. Převážně se jednalo o řešení problémů týkajících se romské národnostní menšiny. V rámci komunitního plánování sociálních služeb byly v pracovní skupině Etnické menšiny projednávány záležitosti týkající se ostatních menšin se zástupci organizací věnujících se této cílové skupině. Poradkyně aktivně participuje na projektech NNO působících na území města (např. Společenství Rómů na Moravě - Romano jekhetaniben pre Morava, Společnost Podané ruce, apod.).

Centrum na podporu cizinců v Olomouci uspořádalo pro širokou veřejnost hudební akci s názvem „Balkánský večer“, společenské odpoledne „Cesta kolem světa: Indie“ a kulturní akci zaměřenou na oslavu nového lunárního roku s názvem „Vietnamský Nový rok“. Také v roce 2018 vyhlásilo statutární město Olomouc granty pro poskytování finančních podpor neziskovým organizacím a dalším subjektům, v rámci kterého se i organizace příslušníků národnostních menšin mohly ucházet o získání finanční podpory města na činnost a také o podporu konkrétních aktivit v roce 2018 zaměřených na romskou integraci. Organizace využily finanční podporu dále na poskytování sociálních služeb, které nejsou sice zaměřeny přímo na příslušníky národnostních menšin, ale jsou jimi často využívány (terénní programy, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi atd.).

Projekty uvedené v následujícím přehledu získaly z rozpočtu statutárního města Olomouce celkovou částku ve výši 1.273.500,- Kč:

NÁZEV ORGANIZACE	NÁZEV PROJEKTU	ČÁSTKA VE 2018
Společenství Rómů na Moravě -Romano jekhetaniben pre Morava	Terénní programy	48.000,-Kč
	NZDM Olomouc	52.000,-Kč
	Komunitní centrum Olomouc	110.000,-Kč
	Doplnění služeb v komunitním centru	49.500,-Kč
	Dětský tábor	50.000,-Kč
	Kulturní aktivity	15.000,-Kč
	Doučování v SRNM	50.000,-Kč
Společnost Podané ruce, o.p.s.	Terénní programy	129.000,- Kč
	Terénní programy pro děti a mládež	47.000,-Kč
	NZDM v Olomouci-ROMANODROM	112.000,-Kč
	NZDM v Olomouci	75.000,-Kč
	Prevence kriminality v NZDM a terénu	150.000,-Kč
Charita Olomouc	Klub Khamoro	191.000,-Kč
	Amaro Khamoro	48.000,-Kč
	Školička Khamoro	15.000,-Kč
	Preventivní a motivační programy pro děti a mládež	30.000.-Kc
	Romská pouť	10.000,-Kč
	Doučování v sociálně znevýhodněných rodinách	10.000,-Kč
	Individuální doučování	15.000,-Kč
DROM, romské středisko	Zdravotně sociální pomoc v Olomouci	67.000,-Kč

V roce 2018 občané jednali a uplatňovali podání na úřadech v jazyce českém a slovenském, v ojedinělých případech (jednání v rámci sociálně právní ochrany dětí) jsme zajišťovali ve spolupráci s Centrem na podporu integrace cizinců tlumočení do jazyků vietnamštiny, případně chorvatštiny.

OPAVA

Ve městě Opava nepůsobil v roce 2018 Výbor pro národnostní menšiny. Na území města Opava působí jedna romská organizace (Dživipen o.p.s.) a několik proromských organizací. V případě proromských organizací se jedná o poskytovatele sociálních služeb a souvisejících aktivit (SAS, nízkoprahové kluby pro děti a mládež, odborné sociální poradenství atd.), kteří se zabývají i touto cílovou skupinou. V roce 2018 působily v Opavě tři organizace, které mají v registraci uvedené etnické menšiny jako cílovou skupinu. Dvě z nich jsou klasicky podporovány z rozpočtu SMO v rámci dotací na sociální a související služby.

OSTRAVA

Ve statutárním městě Ostrava není výbor pro národnostní menšiny ustanoven, protože nejsou naplněny podmínky pro ustanovení výboru pro národnostní menšiny, které stanovuje § 117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Magistrát města Ostravy má dlouhodobě zřízeno funkční místo koordinátora pro sociální začleňování. Ten se v rámci své funkční náplně věnuje mj. problematice národnostních menšin a v této věci také spolupracuje s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje.

V roce 2018 poskytlo statutární město Ostrava tyto dotace v oblasti kultury:

Název žadatele	Název projektu	Výše poskytnuté dotace
Rusko - české vědecké a kulturní fórum, o.p.s.	XI. dny Ruska v Ostravě 2018	80 000 Kč

Svaz Maďarů žijících v českých zemích - Cseh-és Morvaország Magyarok Szövetsége, z. s., Pobočný spolek Ostrava (ve zkratce: Svaz Maďarů - CSMMSZ, z. s., p. s. Ostrava)	Dny maďarské kultury v Ostravě 2018	40 000 Kč
Alliance Francaise Ostrava, z.s.	Francouzský podzim v Ostravě v roce významných výročí 1918 a 1968 (česko-francouzské paralely v politické, společenské a kulturní rovině)	120 000 Kč
ASOCIACE ŘECKÝCH OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICE, z.s. – Řecká obec Ostrava, pobočný spolek	Život řecké národnosti menšiny v Ostravě v roce 2018 – 70 let od příchodu řeckých dětí do Československa	130 000 Kč
Česko-japonské kulturní centrum, z.s.	Japonské dny v Ostravě	80 000 Kč

V roce 2018 poskytlo statutární město Ostrava tyto dotace v oblasti volného času:

Název žadatele	Název projektu	Výše poskytnuté dotace
ASOCIACE ŘECKÝCH OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICE, z.s. – Řecká obec Ostrava, pobočný spolek	Celoroční činnost řeckého kulturně informačního střediska se zaměřením na seniory	30 000 Kč
Česko-japonské kulturní centrum, z.s.	Japonské dny v Ostravě	80 000 Kč
Naše srdce – Amaro Ilo, spolek	Sluníčko	30 000 Kč
Salesiánské středisko volného času don Bosco	Kroužky 2018	220 000 Kč
SPOLEČNĚ-JEKHETANE, o.p.s.	Tančíme SPOLEČNĚ pro Ostravu	30 000 Kč
Armáda spásy v České republice, z.s.	Příměstský tábor Armáďáček Ostrava	40 000 Kč

V současné době jsou oficiální webové stránky města dostupné rovněž v anglickém jazyce. Některé další oficiální informační weby nabízejí např. také německou nebo polskou jazykovou verzi. Statutární město Ostrava také vydává časopis Ostrava Metropolitan Magazine, který je bilingvní, česko-anglický. Magistrát města Ostravy je v případě potřeby schopen zajistit tlumočení úředních jednání.

PARDUBICE

V roce 2018 nebyl ve městě Pardubice ustanoven speciální výbor pro národnostní menšiny či cizince. Tento výbor plně nahrazuje pracovní skupina komunitního plánování pod názvem - Cizinci, národnostní a etnické menšiny. V této pracovní skupině, jejíž jednání se konala pravidelně každý měsíc, se scházeli zástupci samosprávy (Magistrát města Pardubic, Multikulturní centrum Pardubice) zástupce Krajského úřadu Pardubického kraje (krajský koordinátor romských poradců) a zástupci neziskových organizací pracujících s cílovou skupinou cizinců či národnostních menšin - Most pro lidská práva. Jednání se účastnili i zástupci Centra na podporu integrace cizinců, zástupce Odboru migrační a azylové politiky, zástupci veřejnosti, Policie ČR či Městské policie Pardubice. Hlavní náplní činnosti pracovní skupiny v roce 2018 byla příprava akčních plánů v rámci komunitního plánování pro rok 2019. Dále se projednávala aktuální a specifická témata týkající se cizinců a národnostních menšin ve městě Pardubice v roce 2018 a to zejména v oblasti bydlení, udržení stávajících služeb poskytovaných cizincům, dluhového poradenství, realizace volnočasových aktivit, podpory integračních kurzů či kurzů českého jazyka a pořádání společenských akcí napomáhajících umožnění kontaktu jak mezi cizinci samotnými, tak i mezi nimi a většinou společností. Velkým tématem roku 2018 bylo, stejně jako v roce 2017, zaměstnávání

zahraničních dělníků ve firmě Foxconn. Během roku 2018 probíhala spolupráce statutárního města Pardubice s organizacemi zabývajícími se problematikou cizinců a národnostních menšin na velice dobré úrovni. Poskytovatelé sociálních služeb pro cizince se ve spolupráci s městem podíleli na prevenci a předcházení rizikových jevů spojených s výskytem cizinců na území města. Oceňují spolupráci s městem v rámci skupiny komunitního plánování a také významné zapojení města do aktivit poskytovatelů sociálních služeb - pořádání společenských, kulturních a sportovních akcí (např. Multikulturní týden, volejbalový turnaj).

Neziskové organizace zaměřené na práci s výše uvedenými cílovými skupinami jsou podporovány finančně z dotačních titulů Program podpory v sociální a zdravotní oblasti a Programu prevence kriminality a zvyšování bezpečnosti. V důsledku skutečnosti, že v roce 2018 došlo v Pardubickém kraji a Pardubicích k největšímu nárůstu počtu cizinců v celé České republice, jsme zaznamenali problémy v níže uvedených oblastech.

Vzhledem k vysokému počtu cizinců na území města dochází k velkému tlaku na trh s bydlením, zvyšuje se poptávka cizinců po nájemním bydlení a současně s tím rostou ceny pronájmu. Kvůli zhoršující se dostupnosti segmentu nájemního bydlení dochází také k navyšování počtu agenturních ubytoven pouze pro zaměstnance z řad cizinců. To způsobuje další reálné problémy s hledáním ubytování občanům Pardubic, kteří nemají dostatek finančních prostředků na nájemní nebo vlastnické bydlení. Současně dochází k nárůstu počtu bezdomovců z řad cizinců, pro které nejsou zajištěny dostatečné kapacity krizového bydlení či míst na ubytovnách. Také v oblasti školství se setkáváme s důsledky zvyšujícího se počtu zaměstnanců z řad cizinců a jejich rodinných příslušníků. Dochází k nárůstu počtu dětí cizinců, pro které je nutné zabezpečit dostatečná místa ve školách a školkách a také personální kapacity pro úspěšné zvládnutí přechodu dětí do českého prostředí. Je třeba upozornit na dlouhodobě chybějící, resp. nedostatečně pokrytou lékařskou péči na úrovni praktických lékařů, pediatrie a odborných specializovaných lékařů pro zahraniční dělníky a jejich rodinné příslušníky.

Statutární město Pardubice podporovalo v roce 2018 aktivity národnostních menšin v rámci několika dotačních titulů.

Podpořené organizace zabývající se problematikou cizinců (z Programu podpory v sociální a zdravotní oblasti):

Most Pro, o.p.s. (z Programu podpory v sociální oblasti)

- Integrační kurzy pro cizince: výše dotace 88 700 Kč
- Informační a integrační středisko pro cizince: výše dotace 86 400 Kč
- Multiklub pod mostem: výše dotace 111 800 Kč
- Rodina pod mostem: výše dotace 130 800 Kč

Podpořené spolky cizinců (z Programu podpory kultury):

- Svaz Vietnamců v České republice o.s.
-Přivítání nového lunárního roku a Svátek středu podzimu: výše dotace 10 000 Kč
- Alliance Francaise de Pardubice, z.s.
-Stáž hlasité četby: výše dotace 4 000 Kč
-Festival frankofonie: výše dotace 11 000 Kč
-Bonjour Pardubice: výše dotace 98 000 Kč
-Pořízení přenosného počítače: výše dotace 7 400 Kč
- Goethe - Zentrum Pardubice, z.s.
-Německý divadelní festival 2018 (14. ročník): výše dotace 32 000 Kč

Statutární město Pardubice v roce 2018 realizovalo ve spolupráci s neziskovou organizací Most Pro, o. p. s., projekt „Podpora integrace cizinců - Pardubice 2018". Celkové náklady projektu byly 1 544 640 Kč, povinná spoluúčast města byla 154 464 Kč. Na tento projekt jsme

obdrželi dotaci o Ministerstva vnitra ČR ve výši 1 390 176 Kč. Každoročně je z rozpočtu města finančně podporována činnost Multikulturního centra. Statutární město Pardubice plně financuje provoz Komunitního centra Čěšková. Rozpočet centra je 700 000 Kč na 1 rok. V roce 2018 započaly přípravy na provoz Komunitního centra II. v problémové Husově ulici. Na provoz centra budeme podávat žádost o dotaci na Ministerstvo vnitra ČR.

PLZEŇ

Rada města Plzně svým usnesením č. 67 ze dne 15. ledna 2015 zřídila jako svůj poradní orgán Komisi pro integraci menšin a cizinců (dále jen „KIMC RMP“), složenou ze 13 členů z řad zástupců politických stran. Na podzim roku 2018 proběhly ve městě Plzni volby do místního zastupitelstva. Na základě výsledků těchto voleb, byla dne 30. listopadu 2018, usnesením č. 1240 jmenována Radou města Plzně komise pod novým názvem: Komise pro sociální věci, integraci etnických menšin a cizinců RMP, složenou z 15 členů – zástupců politických stran. Předsedkyně této komise je současně členkou Zastupitelstva města Plzně. K 1. červenci 2017 byl v rámci výkonu přenesené působnosti státní správy Odboru státní sociální péče Magistrátu města Plzně (dále jen „MMP“) zřízen na částečný úvazek post romského koordinátora, kterým byly osloveny organizace pracující s Romy na území města. Žádná z nich zatím neprojevila o spolupráci zájem. I v roce 2018 zachovala zmíněná komise svou činnost. Počet členů komise byl neměnný (tedy 13) do podzimních voleb, poté se počet zvýšil na 15 členů.

V roce 2018 se jednání komise uskutečnilo celkem 4x (do voleb). První jednání nové komise proběhlo až v lednu roku 2019. Město Plzeň se dlouhodobě potýká s problémy spojenými s občany EU, kteří na jeho území přijíždějí za prací a usazují se na různých ubytovnách (kterých je v Plzni 82, ostatních ubytovacích jednotek dalších cca 320) – častější výjezdy policistů, zvýšená kriminalita, kontroly ubytoven, likvidace odpadu kolem nich, hluk, to jsou jen některé z hlavních problémů, které se v souvislosti s jejich pobytem musí ve městě řešit. Podle Úřadu práce je na území města Plzně přibližně 17 tisíc cizinců (= 10 % z celkového počtu Plzeňanů), kteří samosprávu stojí ročně téměř půl miliardy korun.

PROSTĚJOV

V roce 2018 nebyl v působnosti Statutárního města Prostějov ustanoven Výbor pro národnostní menšiny. Nicméně v rámci Střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb na Prostějovsku působí pracovní skupina pro Národnostní menšiny a cizince, která se touto problematikou zabývá. Zejména integraci této cílové skupiny prostřednictvím koncepční spolupráce zainteresovaných resortů. Statutární město Prostějov je v kontaktu s OS Romani gil'i a OS Romani lavuta, jejichž činností je především šíření a zachování romských kulturních tradic. Žádná z organizací národnostních menšin nepodala v roce 2018 projekt, který by měl být dotován z rozpočtu města.

PŘEROV

Na oddělení sociální prevence a pomoci Magistrátu města Přerova působí romský poradce, který se zabývá agendou národnostních menšin. V rámci výkonu státní správy zajišťuje komunikaci a další vztahy romských komunit na území regionu s orgány správy, samosprávy a jinými orgány a organizacemi včetně návrhů příslušných opatření směřujících ke včlenění romských komunit do sociálních vazeb měst a obcí, provádí potřebné poradenské a konzultační činnosti k romské problematice, řeší zásadní problémy romských komunit v oblasti občanského soužití, zaměstnanosti, vzdělání, sociální apod. V rámci výkonu samosprávy zajišťuje spolupráci s národnostními menšinami, spolupracuje se státními i nestátními subjekty.

TŘINEC / TRZYNIEC (Frýdek-Místek)

Výbor pro národnostní menšiny při Zastupitelstvu města Třince působí od roku 2002. V roce 2018 (volební období 2014 - 2018) pracoval výbor v jedenáctičlenném složení. Z toho byli dva členové slovenské národnosti, šest polské národnosti, jeden řecké národnosti, jeden člen

byl romské národnosti a jeden člen německé národnosti. Po komunálních volbách v roce 2018 má Výbor pro národnostní menšiny opět 11 členů, z toho je jeden člen slovenské národnosti, šest polské národnosti, jeden řecké národnosti, jeden člen romské národnosti, jeden člen německé národnosti a jeden člen vietnamské národnosti.

Jako každý rok proběhla i v roce 2018 na území města Třince Přehlídka národnostních menšin na náměstí Svobody, kdy se jednotlivé národnostní menšiny zviditelňují a představují občanům svou kulturu. Na akci se představují hudební skupiny, taneční soubory, jednotlivé národnostní menšiny nabízejí i typická jídla, nápoje a výrobky. Vystupující soubory jsou z Třince a blízkého okolí. Již počtvrté se představily i polské soubory z partnerského města Bielsko-Biala a slovenské soubory z dalšího partnerského města Žilina. Akce byla hrazena z rozpočtu statutárního města Třinec. V roce 2018 se velmi prohloubila spolupráce s partnerským městem Bielsko-Biala v oblasti kultury, sportu a školství. Kabelová televize Třinec spolupracuje s polskou kabelovou televizí již od roku 2013 a obě média pravidelně každý týden seznamují své diváky se zajímavostmi z obou měst navzájem. Město Třinec uzavřelo smlouvu o spolupráci s dalším partnerským městem Žilinou, a tak jako s Bielsko-Bialou, aktivně spolupracuje s kabelovou televizí Severka. Přehlídka národnostních menšin je pak prezentována a následně je vysílán záznam z této akce na kabelových televizích v Bielsko-Biala i v Žilině. Město aktivně spolupracuje s polskými místními organizacemi PZKO. Každá skupina má svůj roční program akcí a měsíčně organizují 2-3 kulturní nebo sportovní akce, nejen pro členy a sympatizanty PZKO, ale i pro širokou veřejnost.

Dotační politika města

Macierz Szkolna w RC - Matice školská v ČR, z.s.

Místní skupina při ZŠ a MŠ s p.j.v.

Poprzeczka Majowa/Květnová laťka – přebor 3.000 Kč

PZKO, místní skupina Třinec – Dolní Líštná, z.s.

Celoroční činnost 23.000Kč

Řecká obec Třinec, pobočný spolek

Kulturní, společenské a sportovní aktivity občanů řecké národnosti, jejich rodinných příslušníků a přátel v rámci Třince a širšího regionu

17.000 Kč

Místní skupina PZKO Nebory, z.s.

Činnost divadelního souboru GAPCIO 10.000 Kč

Niebory mają talent /Nebory mají talent 3.000 Kč

Dzień Oszeldy 10.000 Kč

PZKO, místní skupina Oldřichovice, z.s.

Činnost taneč. souboru OLDRZYCHOWICE a Dožínky na Fojtství 80.000 Kč

PZKO, místní skupina Guty, z.s.

Celoroční činnost 12.000 Kč

Místní skupina PZKO Kanská – Osůvky, z.s.

Podpora celoroční činnosti MS PZKO Kanská – Osůvky 8.000 Kč

Regionálna obec Slovákov v Třinci, z.s.

Celoroční činnost: Tradície nás spojujú– žijeme spoločne 10.000 Kč

Lači melodia Le Romenge – Dobrá melodie pro Roma, z.s.

Celoroční činnost spolku 10.000 Kč

MS PZKO Jablunkov, z.s.

Aktual. a prezentace značení produktů „Górolsko Swoboda ...“ 5.000 Kč

Výbor pro národnostní menšiny města Třince již v minulosti schválil zavedení dvojjazyčných označení vjezdových a výjezdových tabulí ve městě Třinec a jeho částí, dále výbor schválil zavedení označení dvojjazyčných nápisů na železničních zastávkách Třinec Kanská, Třinec a Třinec centrum v polském jazyce. Zastupitelstvo města Třince vzalo na vědomí tato přijatá usnesení Výboru pro národnostní menšiny. Také byly instalovány uvítací tabule při vjezdech do města ve čtyřech jazycích: českém, polském, slovenském a anglickém. Ke zničení ani poškození nikdy nedocházelo. Statutární město Třinec podporuje vzdělávání polské menšiny v mateřském jazyce. Je zřizovatelem jedné základní a jedné mateřské školy. Tyto vykonávají činnost dalších 2 základních a 4 mateřských škol na odloučených pracovištích na území města. Tlumočení během úředního jednání v polském a slovenském jazyce u nás není nutné, jelikož většina úředníků i vedení města velmi dobře rozumí a domluví se jak ve slovenštině, tak i v polštině z důvodu sousedství Polska i Slovenska. U překladu dokumentů využíváme tlumočnicků hlavně u pokynů k volbám.

ÚSTÍ NAD LABEM

Ve městě Ústí nad Labem není zřízen Výbor pro národnostní menšiny ve smyslu § 117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť ve městě žije podle posledního dostupného sčítání lidu, bytů a domů 2011 méně než 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české. Statutární město Ústí nad Labem je aktivním spolutvůrcem a realizátorem cílů a opatření zaměřených na optimalizaci a zvyšování efektivity sociální politiky města. Komunitní plán péče města Ústí nad Labem, je stěžejním strategickým materiálem města ve vztahu k jeho sociální politice, který v sobě shrnuje politické zadání, odborné názory, požadavky poskytovatelů služeb a občanů. V rámci trvale udržitelných struktur komunitního plánování fungují již od roku 1997 koordinační skupiny (KS). Členy KS jsou zástupci poskytovatelů služeb a participujících subjektů. Spolupráce s městem Ústí nad Labem je tak velmi úzká, neboť město je koordinátorem procesu komunitního plánování ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách či zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Pomoc se zajišťováním potřeb a práv národnostních menšin, byla dále posilována v součinnosti s přijetím dvou konzultantů na mapování a sběr statistických dat zaměřených na sociálně vyloučené lokality ve městě Ústí nad Labem.

V roce 2018 byly podpořeny z rozpočtu města Ústí nad Labem následující projekty:

<i>Kulturní akce 2018 - Ústí nad Labem</i>			
Předkladatel projektu	IČ	Název projektu	Přidělená dotace (v Kč)
Bateau, z.s.	1507311	Life and Play III (2018)	45 000,00 Kč
Collegium Bohemicum o.p.s.	27309231	Collegium Bohemicum, o. p. s. – celoroční provoz společnosti	1 100 000,00 Kč
Člověk v tísní, o.p.s.	25755277	Jeden svět 2018 v Ústí nad Labem	80 000,00 Kč
KULT, spolek	26602598	DANCE UP! (Česko-německý taneční projekt)	40 000,00 Kč
Oblastní charita Ústí nad Labem	44225512	Rotahufest XI.	12 000,00 Kč
Poradna pro integraci z.ú.	67362621	Festival Barevná planeta 2018	350 000,00 Kč
Poradna pro integraci z.ú.	67362621	Etnické večery - představování kultur cizinců žijících v Ústí n. L. a okolí	55 000,00 Kč
Romano Jasnica, spolek	68974922	14. Různobarevný festival	30 000,00 Kč
Ústecká kulturní platforma '98	68298587	Festival Sudety 2018, jubilejní 10. ročník	40 000,00 Kč
Výbor pro	67983740	Výstava "Zaniklý svět", aktivizace Česko-Romského	10 000,00 Kč

odškodnění romského holocaustu v ČR, z.s.		porozumění v Ústí nad Labem	
YMCA Ústí nad Labem	26533839	Taneční studio YMCA	59 000,00 Kč
Celkem			1 821 000,00 Kč

Evropskou chartou regionálních a menšinových jazyků (dále jen „Charta“) se zastupitelstvo města nezabývalo. Cíle obsažené v předmětném dokumentu nebyly do struktur města implementovány pro nesplnění kvót procentního zastoupení příslušníků národnostních menšin ve městě Ústí nad Labem.

ZLÍN

Výbor pro národnostní menšiny nebyl v roce 2018 ve Zlíně ustanoven, neboť počet občanů, hlásících se k jiné národnostní menšině než české, nedosahoval dle posledního sčítání lidu 10 % (úst. § 117 odst. 3 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů). Statutární město Zlín (dále SMZ) v kulturní oblasti spolupracuje se Sdružením dětí a mládeže Romů ČR. V oblasti sociální (při řešení nepříznivé sociální situace občanů romského etnika) pak spolupracuje s organizací ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z. s. Statutární město Zlín podporuje nejrůznější prospěšné aktivity prostřednictvím svých fondů. Finanční prostředky jsou poskytovány přímo na konkrétní účel. V roce 2018 však žádná z výše uvedených organizací o dotaci nepožádala (dotace tudíž nebyla poskytnuta). S implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků město nemá zkušenosti.

VYSOKÉ MÝTO

Při Městském úřadu ve Vysokém Mýtě byla v roce 2012 zřízena Komise pro etnické menšiny, která ve městě působí do současné doby. Komise je složena ze zástupců státní i veřejné sféry (zástupci škol, romského etnika, PČR, odboru sociálních věcí a zdravotnictví, bytového družstva, dětských lékařů, podnikatelů atd.). Komise se v roce 2018 zabývala zejména zaměstnaností Romů, jejich problémy v oblasti bydlení, vzdělávání, trávení volného času a začleňování do dění v rámci města. Komise pro etnické menšiny organizuje pravidelná setkání s občany národnostních menšin, podporuje aktivitu organizací, které s menšinami pracují, připravuje podklady pro orgány města, které na ně mohou následně reagovat. V roce 2018 proběhlo multidisciplinární jednání se zaměřením na problematiku menšin, děti z vyloučených lokalit byly zapojeny do dotačního projektu České filharmonie a Idy Kelarové. Byla nově zřízena pozice domovníka a počet asistentů prevence kriminality se zvýšil ze 2 na 3. V roce 2018 začala ve Vysokém Mýtě působit n. o. Šance pro každého, která pracuje především s dětmi předškolního věku a ze strany města Vysoké Mýto bude finančně podporována. Město Vysoké Mýto nezaznamenalo žádný větší problém v souvislosti s menšinami zde žijícími.

Kraje

OTÁZKY PRO KRAJE:

1. a. *Ve kterém roce byl v působnosti kraje ustanoven Výbor pro národnostní menšiny (rada / jiný orgán / koordinátor; dále jen „Výbor“)?*
- b. *Působil v roce 2018 v kraji nadále tento Výbor a v jakém složení; popište, čím se konkrétně zabýval?*

2. *Jaká byla v roce 2018 spolupráce kraje/Výboru s organizacemi příslušníků národnostních menšin?*

a. *příklady dobré praxe v roce 2018,*

b. problémy v roce 2018.

3. Jakým způsobem kraj finančně podporoval v roce 2018 organizace / aktivity národnostních menšin (prostřednictvím zvláštního dotačního titulu v rozpočtu, v rámci jiných dotačních programů, ad hoc podporou jednotlivých akcí, popř. jinak)? Vypište, prosím, veškeré projekty a výši dotace.

4. Jaké zkušenosti má Váš kraj s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (např. tlumočení během úředního jednání, překlady dokumentů, používání menšinového jazyka na webových stránkách kraje či na vývěskách, ve zpravodaji kraje apod.)?

5. Uved'te, prosím, seznam obcí na území kraje, v nichž je zřízen Výbor pro národnostní menšiny popř. jiný poradní orgán (Komise) pro národnostní menšiny.

JIHOČESKÝ KRAJ

V roce 2018 nebyl v působnosti Jihočeského kraje ustanoven Výbor pro národnostní menšiny, ani s Jihočeským krajem aktivně nespolupracovala žádná organizace příslušníků národnostních menšin. Kraj nevyhlašuje samostatný dotační titul na podporu aktivit určených národnostním menšinám. Dotační programy Jihočeského kraje podporují například studium nadaných žáků ze sociálně znevýhodněných rodin, další programy podporují mezinárodní aktivity v oblasti sportu, například podporu kulturních akcí, a to bez ohledu na národnost žadatelů o dotaci nebo jejich účastníků. Pro rok 2018 si z dotačních programů kraje nepožádala o dotaci na tento typ aktivit žádná organizace příslušníků národnostních menšin. V kraji nebyly zaznamenány problémy s právy vyplývajícími z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Co se týče obcí, v územní působnosti Jihočeského kraje se ustanovení § 117, odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, o zřízení výboru pro národnostní menšiny, týká dvou obcí v ORP Český Krumlov a jedné obce v ORP Prachatice. V roce 2018, ani v letech předchozích, nebyl v těchto obcích Výbor zřízen. Na zřízení „výboru“ bylo dotazováno dalších celkem 11 obcí, ve kterých počet obyvatel hlásících se k jiné než české národnosti při posledním sčítání obyvatel přesáhl 10 %. Ani v těchto obcích nebyl v roce 2018 „výbor“ zřízen, a dle slov části dotazovaných o tom obce neuvažují ani do příštích let.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Výbor pro národnostní menšiny byl pro volební období 2016 - 2020 ustanoven na 1. zasedání Zastupitelstva Jihomoravského kraje 16. listopadu 2016 v počtu 13 členů výboru usnesením č. 11/16/Z1. Z toho 6 představitelů zastupuje politické kluby, 7 členů zastupují příslušníci národnostních menšin (národnostní menšina slovenská, ukrajinská, vietnamská, ruská, maďarská, romská a řecká), kteří byli zvoleni na 2. zasedání Zastupitelstva Jihomoravského kraje 15. prosince 2016 usnesením č. 41/16/Z2.

Výbor pro národnostní menšiny se v rámci své působnosti v r. 2018 zabýval situací národnostních menšin žijících na území Jihomoravského kraje a podporoval je na principech rovnosti a vzájemného porozumění, především prostřednictvím konkrétních programů v oblasti vzdělávání a výchovy, volnočasových aktivit dětí a mládeže se zaměřením na činnost výtvarnou, taneční, dramatickou a sportovní. Druhou významnou oblastí v realizovaných projektech byly kulturní aktivity a akce národnostních menšin včetně společného Dne národnostních menšin, kde menšiny prezentují na jednom místě během jednoho jarního víkendového dne svoje kulturní zvyky. Součástí tohoto dne jsou i taneční vystoupení a gastronomie. Výbor pro národnostní menšiny ZJKM připravil a doporučil Radě JMK ke schválení dotačního programu na činnost národnostních menšin pro rok 2018, který byl posléze schválen. Členové výboru navrhli v rámci výše uvedeného programu na základě

dlouhodobých aktivit spolků, které pracují ve prospěch jednotlivých národnostních menšin, na jejich podporu rozdělení finančních prostředků vynakládaných z rozpočtu JMK.

Jihomoravský kraj dlouhodobě podporuje aktivity spolků národnostních menšin, žijících na území kraje, jako jsou národnosti bulharská, moravských Chorvatů, národnosti jižních Slovanů, maďarská, německá, polská, romská, ruská, ukrajinská, rusínská, řecká, slovenská a novodobá vietnamská. Každoročně předposlední květnovou neděli Jihomoravský kraj pořádá pod záštitou hejtmána v lužáneckém parku v Brně již tradiční společné setkání národnostních menšin žijících a působících v jihomoravském regionu – „Den národnostních menšin v Jihomoravském kraji“. Představily se národnostní menšiny žijící v Jihomoravském kraji, a to národnosti bulharská, moravských Chorvatů, jižních Slovanů, maďarská, německá, polská, romská, ruská, ukrajinská, rusínská, řecká, slovenská a novodobá vietnamská. Jejich 20 spolků se prezentovalo především tanečním a hudebním vystoupením, bohatými ukázkami národnostních kuchyní, publikační, dokumentační a sběratelskou činností. Na tuto akci byla z rozpočtu JMK poskytnuta částka ve výši 300 000 Kč. K další ojedinělé akci patří pietní shromáždění k významnému dni, a to 27. lednu - Dnu památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti, kde si tento den společně připomněli představitelé Židovské obce v Brně, s představiteli romské národnostní menšiny a odborem školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

V roce 2018 byl vyhlášen „Dotační program na činnost národnostních menšin v Jihomoravském kraji na rok 2018“, který byl schválen Radou Jihomoravského kraje a na zasedání Zastupitelstva Jihomoravského kraje.

Seznam projektů podpořených dotací z rozpočtu JMK v rámci Dotačního programu na činnost národnostních menšin v Jihomoravském kraji pro rok 2018:

příjemce dotace	účel dotace	schválená částka (v Kč)
nadační fond HELLENIKA	Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti	70.000
nadační fond HELLENIKA	Hellenika, zachování řeckého kulturního povědomí	60.000
FOLKLORNÍ SPOLEK PÚČIK	Využití volného času a zájmové činnosti k prezentaci slovenské národní kultury a lidových tradic	47.000
FOLKLORNÍ SPOLEK PÚČIK	Lidový kroj a krojové součástky	50.000
FOLKLORNÍ SPOLEK PÚČIK	Tanečné ženské topánky ako súčasť ľudového kroja	13.000
Jánošíkov dukát	XX. jubilejní Mezinárodní festival slovenského folklóru v ČR JÁNOŠÍKOV DUKÁT 2018	80.000
Lyceum Řekyň v České republice	Udržení řeckých kulturních tradic	95.000
Porta Balkanica, z.s.	Poznáváme Balkán a jihovýchodní Evropu v roce 20 18	27.000
Sdružení občanů chorvatské národnosti, z.s.	Z jižní Moravy až na konec světa	60.000
Obec Slováků v Brně, z.s.	Kulturní, společenská a vzdělávací činnost Obce Slováků v Brně	50.000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, z.s. - Cseh-és Morvaország Magyarok Szövetsége, z.s.	Uchování, rozvoj a prezentace kultury maďarské národnostní menšiny	50.000
Ruský kulturně osvětový spolek na Moravě, z.s.	10. ročník festivalu ruské kultury "Ruské jaro Moravě"	120.000
Ruský kulturně osvětový spolek na Moravě, z.s.	Škola ruského jazyka i kultury	28.000

Římskokatolická farnost Kuřim	Žijí mezi námi - Den národnostních menšin 2018	45.000
Vietnamská menšina v Česku, Au Co, z.s.	Vietnamci a integrace, zachování kultury a rozvoj v ČR	75.000
Ukrajinská iniciativa jižní Moravy, z.s.	Ukrajinské Variace 2018	59.000
Romské středisko Hodonín, z.s.	Činnost romského střediska	55.000
Sdružení Petrov, z.s.	Odpolední doučování v Dětském domě Zábřovice	67.000
Centrum společného zájmu	Spolu to zvládneme 2018	30.000
Romia, z.s.	Česko - slovenská Miss Róma 2018	200.000
Polonus - Klub Polski w Brniw, z.s.	Kulturně-společenská činnost spolku Polonus - Klub Polski w Brnie, z.s. v roce 2018	70.000
Republice, z.s. - Řecká obec Brno, pobočný spolek	Kulturní a vzdělávací činnost Řecké obce Brno v roce 2018	60.000
Židovská obec Brno	Výstava fotografií Kurta Bardoše (1914-1945)	20.000
Standart Island, z.s.	My jsme svět	69.000
CELKEM		1.500.000

V Jihomoravském kraji není ve smyslu zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů užíváno dvojjazyčného označení. Ústav klasických studií Filozofické fakulty MU Brno uskutečňuje výuku oboru Novořecký jazyk a literatura, Klasický řecký jazyk, Latinský jazyk a literatura, Německý jazyk a literatura, Polská studia, Ruská studia, Ukrajinská studia a Vietnamistiky.

Výbor pro národnostní menšiny je zřízen statutárním městem Brnem a městské části Brno - Kohoutovice.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Výbor pro národnostní menšiny Zastupitelstva Karlovarského kraje (dále jen Výbor) funguje již od roku 2005. Pozici zapisovatele ve Výboru vykonává koordinátor pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců Mgr. Pavel Vaculík, vzděláním etnolog, zařazený v rámci krajského úřadu do odboru sociálních věcí od roku 2002 (dále jen koordinátor).

V roce 2018 vyvíjel Výbor bohaté aktivity, poprvé se sešel 24. 1. 2018 a v průběhu roku pak celkem 9x na svých řádných jednáních, včetně tří výjezdních zasedání. Předsedkyně Výboru Mgr. Bc. Helena Hejnová byla jmenována Zastupitelstvem Karlovarského kraje 22. 11. 2016 a ostatní členové v tomto volebním období byli jmenováni dne 23. 2. 2017. Počet členů Výboru je 15 osob, jednání se účastní i stálý host z řad Policie ČR - styčný důstojník pro národnostní menšiny. Za národnostní menšiny jsou zastoupeni v Karlovarském kraji nejpočetněji Ukrajinci, Rusové, Slováci, Němci, Vietnamci, Romové, Mongolové, Maďaři a dále zástupci politických stran.

Významnou akcí pořádanou Výborem v roce 2018 byl již 10. (a tedy jubilejní) ročník *Dne národnostních menšin* konaný v Sokolově při Dni horníků. Akce měla vysokou návštěvnost s opět velmi pozitivní odezvou. Akce se zúčastnily tisíce lidí v prostředí sokolovského Starého náměstí. Na programu byly hudební, pěvecké, kulinářské i taneční ukázky a jiná vystoupení různých národnostních menšin. Velký úspěch zaznamenala vietnamská národní umělkyně ve hře na tradiční lidové nástroje, zpěváci hrdelního zpěvu a také znovu zpřístupněná mongolská jurta.

Na svém výjezdním zasedání konaném dne 18. 4. 2018 navštívil Výbor velkokapacitní komunitní stan v Chodově na pozvání romské organizace Khamoro, o.p.s. Další výjezdní zasedání se uskutečnilo dne 20. 6. 2018 na pozvání srbské menšiny (pozemek patří Srbsku) v mauzoleu v Jindřichovicích - členové Výboru si mohli prohlédnout pietní uložení 7 200 rakví s ostatky srbských, ruských, černohorských a italských zajatců z 1. světové války. Dne

23. října 2018 zde byl slavnostně otevřen Lesy ČR zrekonstruovaný lesní vojenský hřbitov těchto obětí zajateckého tábora s kaplí. Akce proběhla za účasti hejtmanky Karlovarského kraje Mgr. Jany Mráčkové Vildumetzové a velvyslanců zemí, ze kterých zajatci pocházeli. Na výjezdní zasedání, které se konalo dne 12. 12. 2018 ve městě Březové u Sokolova, byli pozváni členové i ostatních výborů a komisí Karlovarského kraje. Výbor si na svá jednání zval i různé hosty z jiných výborů, předsedu folklorního festivalu Karlovy Vary a ředitele Městského domu kultury Sokolov, jednal u starosty města Chodova spolu s náměstkem hejtmanky Karlovarského kraje pro sociální oblast Mgr. Petrem Kubišem o větší otevřenosti a spolupráci města Chodov s místními Romy. Výbor také uspořádal a zajistil výstavu prezentující výsledky vyhlášené fotografické a výtvarné soutěže. Stejně jako v některých předchozích letech spolupracoval na zajištění programu karlovarského Mezinárodního folklorního festivalu. Podařilo se také oživit spolupráci s výborem města Chomutova a navázat bližší spolupráci s krajským výborem Ústeckého kraje. Všechny zápisy a úkoly z Výboru jsou dostupné a k nahlédnutí na webu Karlovarského kraje.

Spolupráci s organizacemi příslušníků národnostních menšin i jednotlivci zajišťují jak Výbor, tak za krajský úřad koordinátor. Příkladem dobré praxe je rozmanitá činnost Výboru a tvůrčí prostředí. Za jeden z nejdůležitějších výsledků činnosti Výboru roku 2018 je jím vydaná Kniha národních pohádek, která významně přispívá k osvětě o národnostních menšinách v kraji. Takto pojatá práce Výboru je, dle zpětných vazeb, kterých se Výboru dostává, inspirací i pro jiné výbory či komise v rámci celé ČR. Největší problém vidíme v neorganizovanosti většiny národnostních menšin, které jsou v kraji zastoupeny - např. polské, rumunské, bulharské. Zapojit se nedaří ani muslimskou komunitu. Zvýšené jsou xenofobní nálady majority v souvislosti s migrační krizí. V důsledku požadavků, které vznikly po účinnosti nařízení GDPR a administrativní zátěži, která je s tím spojená, se obě soutěže Výboru - fotografická i výtvarná *Ze života národnostních menšin* - konaly v roce 2018 naposledy.

Karlovarský kraj vyčlenil na oblast týkající se národnostních menšin v roce 2018 celkem 245.000 Kč. Z toho 180.000 Kč na akci *Den národnostních menšin Karlovarského kraje*, 21.000 Kč na ceny do výtvarné a fotografické soutěže, 3.625 Kč na zajištění setkání v Březové a dále 38.115 Kč na vydání, ilustrace, grafiku, tisk, korektury aj. 1.500 kusů Knihy národních pohádek. Dále Krajský úřad Karlovarského kraje odbor kultury podpořil Obec Slovákov v Karlových Varech 10.000 Kč na akci Slovenská veselice, akce pořádané Spolkem Němců a přátel německé kultury v ČR částkou 20.000 Kč, 80.000 Kč přispěl na významný koncert Budapešťského cikánského orchestru konaný v Lokti a dále 40.000 Kč na akci *Odsunutí němečtí rodáci z Karlovarska vyprávějí* pořadajícího Žijeme Tuhnice z.s. Otázkou implementace Charty se kraj výslovně nezabýval, neboť nebyl zaznamenán problém s právy vyplývajícími z Charty. V kraji je nedostatek oficiálních tlumočnicků, což je řešeno převážně najímáním komerčních překladatelů v případě potřeby jednání s příslušníky národnostních menšin. Problémy jsou zaznamenávány při dorozumívání se s Vietnamci. Tento problém je zpravidla řešen tak, že dospělým tlumočí jejich děti. Funkční už je jen Komise pro národnostní menšiny v Chebu. V Nejdku již nebyl Výbor pro národnostní menšiny ke konci roku 2018 navolen.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Královéhradecký kraj nemá zřízen Výbor pro národnostní menšiny. V roce 2010 byl rozhodnutím Zastupitelstva Královéhradeckého kraje změněn název původního Výboru pro národnostní menšiny na Výbor pro lidská práva. V roce 2013 byla místo tohoto Výboru ustanovena Komise pro lidská práva, jejíž náplní byla také podpora kulturní a národní identity příslušníků národnostních menšin v Královéhradeckém kraji. Ve struktuře Krajského úřadu je zařazena pozice metodika sociální práce, která v rámci 0,5 úvazku vykonává činnost koordinátora pro romskou menšinu a další menšiny dle § 67 zákona č. 129/2000 Sb. o krajích, ve znění pozdějších předpisů nařizuje krajským úřadům zřídit pozici koordinátora pro romské

záležitosti a § 6 zákona 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin krajský úřad řídí a koordinuje ve svém správním obvodu plnění úkolů na úseku státní politiky napomáhající integraci příslušníků romské komunity do společnosti. Na území Královéhradeckého kraje působí aktivně Obec Slováků. Sdružení Němců v Čechách a na Moravě působí regionálně v okrese Rychnov nad Kněžnou a Mezinárodní kulturní institut Klíč (Ukrajinci) a Regionální ukrajinský spolek ve východních Čechách. Tyto organizace se věnují zejména kulturní a publikační činnosti s cílem udržení a oživení kulturních tradic.

Ukrajinská komunita je shromážděna také okolo Pravoslavné církve a schází se pravidelně v rámci bohoslužeb. Romové mají v kraji několik organizací působících lokálně, věnujících se zejména sportovním a kulturním aktivitám. Člen Komise pro lidská práva, pan Bartoš, ve městě Broumov organizuje celorepublikové mistrovství v malé kopané. Mistrovství se účastní romská družstva z celé České republiky. Pan Galba, také člen Komise pro lidská práva, je členem Komunitního centra v Náchodě. Komise pro lidská práva také rozvinula spolupráci s Centrem pro integraci cizinců, které působí pod Diecézní katolickou charitou v Hradci Králové. Na odboru sociálních věcí pracuje metodička sociální práce a sociální prevence. Do jejích pracovních povinností patří také metodické vedení pracovníků obcí s rozšířenou působností věnujících se problematice integrace romské menšiny a monitoring činností národnostních menšin. V roce 2018 jsme nezaznamenali problémy, které by se dotýkaly národnostních menšin.

Odbor grantů a dotací vyhlášoval dotační řízení pro různé oblasti (kultura, sport, volnočasové aktivity apod.). V dotačních programech byly podpořeny organizace, které se mimo jiné zabývají romskou komunitou. Byla zároveň podpořena základní škola, do které dochází vysoké procento žáků z romské komunity.

<i>Dotace poskytnuté Královéhradeckým krajem v roce 2018 národnostním menšinám</i>		
Název žadatele/příjemce dotace	Název projektu	Výše dotace
Džas dureder dživipnaha, z. s.	Sport pro všechny	40 000 Kč
Základní škola Jaroměř-Josefov, okres Náchod	Aktivity pro sociálně znevýhodněné děti a rodiče v josefovské škole	27 000 Kč
Náchodské komunitní centrum, z. s.	Akce pro děti	33 000 Kč

Královéhradecký kraj prostřednictvím Odboru sociálních věcí financuje organizace poskytující sociální služby podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Tyto organizace podporují i příslušníky národnostních menšin (cílovou skupinou zákona o sociálních službách nejsou národnostní menšiny jako takové). Zejména se jedná o některé služby sociální prevence, jejichž služby ve velké míře využívají příslušníci romské národnostní menšiny. Doposud žádná národnostní menšina v Královéhradeckém kraji nepožadovala aplikaci některých z ustanovení Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Z opatření uvedených v Chartě se systematicky v Královéhradeckém kraji nerealizuje žádný. Pokud by však o to byl kraj požádán, nebo by některá z národnostních menšin tvořila výrazněji početnou skupinu v území, je připravený ustanovení Charty aplikovat. Ochranu regionálních a menšinových jazyků považujeme za potřebnou. Uvědomujeme si, že představuje důležitý prvek k zachování kulturní rozmanitosti v rámci státní svrchovanosti a územní celistvosti. Výbor pro národnostní menšiny, ani Komise pro národnostní menšiny nejsou zřízeny v žádné z obcí Královéhradeckého kraje.

LIBERECKÝ KRAJ

Ve sledovaném roce Liberecký kraj, tak jako v minulých letech, nadále udržoval spolupráci se všemi skupinami osob národnostních menšin a cizinců. Úzká spolupráce nadále pokračovala především s organizacemi: Centrum na podporu integrace cizinců (Správa uprchlických zařízení MV ČR), Centrum pro integraci cizinců, o.p.s. a Svazem Vietnamců Libereckého kraje. Vzhledem k nízkému počtu organizací, které působí v Libereckém kraji, probíhá komunikace se zástupci jednotlivých národnostních menšin individuálně.

V průběhu roku 2018 se krajský koordinátor pro záležitosti národnostních menšin a cizinců zúčastňoval akcí, které byly realizovány jednotlivými organizacemi: 25. 7. - 31. 8. 2018 Dům česko-německého porozumění zrealizoval výstavu „Významní ČEŠI - mezi jazykem, národem a státem 1800-1945. 30. 12. 2018 Svaz Vietnamců v Libereckém kraji uspořádal v rámci své komunity a zástupce spolupracujících organizací a institucí novoroční setkání. Na základě účasti na těchto akcích došlo k navázání hlubší komunikace a spolupráce Libereckého kraje a jednotlivými komunitami národnostních menšin. V září 2017 se Liberecký kraj, jako partner, aktivně zapojil do realizace projektu „Města a inkluzivní strategie“, jehož nositelem je Sdružení pro integraci a migraci. I když se projekt zaměřuje primárně na cílovou skupinu cizinců, některé jeho aktivity se vztahují i na cílovou skupinu národnostních menšin. Projekt je realizovaný podle rozhodnutí č. CZ.03.3X/0.0/0.0/15_124/0006483 podpořeného finančními prostředky z ESF a ze státního rozpočtu v rámci Operačního programu Zaměstnanost (dále jen „projekt“). Projekt byl zahájen dne 1. 9. 2017 a má být ukončen dne 31. 7. 2020.

Koncem roku 2017 byl zprovozněn externí portál úředníka, který je mimo jiné zaměřen na oblast národnostních menšin. Jeho úspěšný provoz probíhal i v roce 2018. Portál je nejjednodušší cesta k informacím a službám sloužícím k integraci národnostních menšin a cizinců. Na jednom místě je zde možné nalézt veřejně přístupné informace veřejné správy včetně zákonů, kontaktů a dalších údajů. Cílem portálu je zefektivnit komunikaci mezi jednotlivými subjekty. Portál je svým zaměřením určen pro státní správu a samosprávu, státní i soukromé organizace. Tomuto dělení odpovídá i struktura nabízených informací. Vzhledem k tomu, že se v současné době jedná o zkušební provoz, mají přístup do portálu pouze vybraní zástupci obcí, kteří zajišťují agendu záležitostí národnostních menšin a cizinců.

V roce 2018 Liberecký kraj uspořádal ve spolupráci s organizací Člověk v tísni, o.p.s. dvoudenní seminář pro pedagogy mateřských škol zaměřený na podporu rozvoje znalostí češtiny u dětí z jazykově odlišného prostředí. Cílem semináře bylo získat informace o procesu osvojování druhého jazyka a o přístupu k češtině jako druhému jazyku. Hlavní pozornost byla věnována možnostem jazykové podpory těchto dětí formou individuální práce, práce s celou třídou se zohledněním přítomnosti dětí bez znalosti češtiny a také formou jazykového kurzu češtiny. Účastníci získali informace o vedení jazykového kurzu v MS - zásady práce, tipy a náměty ke konkrétním činnostem. Součástí semináře byly video záznamy lekce češtiny z praxe a přípravy jazykových činností samotnými účastníky. V roce 2018 nebyly zaznamenány žádné problémy ve spolupráci Libereckého kraje a organizací, jejichž činnost je zaměřena na záležitosti příslušníků národnostních menšin. Ze strany příslušníků národnostních menšin byly zaznamenány problémy, které se týkaly například: začlenění dětí do prvních ročníků základních škol z důvodu neznalosti českého jazyka, zaměstnávání (personální agentury dodává místním firmám velký počet zahraničních dělníků) neutěšená situace některých ubytoven, které ubytovávají zahraniční dělníky, v ojedinělých případech kriminalita.

Liberecký kraj v roce 2018 zřídil v rámci svého dotačního fondu nový dotační program „Podpora integrace národnostních menšin a cizinců“. Celková alokace finančních prostředků pro tento program činila 1 mil. Kč.

Název organizace	Název projektu	Přídělená dotace v Kč
Dům česko-německého porozumění	Rozmanitá setkání- můj soused nekouše	46.154
Centrum pro integraci cizinců, o.p.s.	Realizace depistážní činnosti v obcích o rodinách cizinců v různých lokalitách v Libereckém kraji	82.418
Jiří Gajdoš	Ulice v pohybu	36.923
Celkem		165.495

Organizace mohly dále žádat o finanční podporu v rámci Dotačního fondu Libereckého kraje jako například programu na volnočasové aktivity, sport, zdravotnictví či kulturu. Dotace poskytované z Dotačního fondu Libereckého kraje představují formu finanční podpory kraje projektům věcně, finančně a časově vymezených podmínkami krajem vyhlášených programů resp. podprogramů jednotlivých resortů kraje a odpovídající příslušné výzvě k předkládání žádosti o poskytnutí dotace z rozpočtu kraje. Mezi programy a podprogramy, do kterých se mohou organizace hlásit, patří např. programy resortu školství, mládeže a zaměstnanosti; programy resortu sociálních věcí; programy resortu cestovního ruchu, památkové péče a kultury; programy resortu regionálního rozvoje a evropských projektů.

V roce 2018 Liberecký kraj finančně podpořil v rámci ostatních dotačních programů projekty:

Název organizace	Název projektu	Přídělená dotace v Kč
KSK Liberec, p.o.	Letní festival cizinců a národnostních menšin „Liberec jedno město pro všechny“	45.565
Zapsaný spolek „Liberecké fórum“	Hudební festival národnostních menšin	70.000
Celkem		115.565

Přehled dotačních programů pro oblast záležitostí národnostních menšin mimo romské komunity za rok 2018:

MŠMT ČR

- Podpora vzdělávacích aktivit národnostních menšin
- Podpora výuky dějin 20. Století a vzdělávání v jazycích národnostních menšin

MK ČR

- Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v ČR

Úřad vlády ČR

- Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Liberecký kraj doposud používání menšinového jazyka na svých webových stránkách, vývěskách či ve zpravodaji kraje neaplikuje. Určitou část informací na webových stránkách kraje lze přepnout pouze do režimu anglického jazyka. V Liberci je zřízena Rada pro cizince, národnostní menšiny a další etnika.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Historicky první Výbor pro národnostní menšiny Zastupitelstva Moravskoslezského kraje byl ustanoven na druhém zasedání Zastupitelstva dne 12. 2. 2001 usnesením č. 6/2. Výbor je zřizován na základě ustanovení § 76 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů. Hlavní náplní činnosti Výboru je řešení problematiky národnostních menšin žijících na území kraje, hájení jejich práv a vytváření prostoru k prosazování zájmů a potřeb národnostních menšin. Vzhledem k četnému zastoupení

národnostních menšin v Moravskoslezském kraji zřizuje Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje Výbor pro národnostní menšiny v rámci každého volebního období. Výbor pro národnostní menšiny Zastupitelstva Moravskoslezského kraje byl ustanoven na jednání Zastupitelstva Moravskoslezského kraje dne 10. listopadu 2016 usnesením č. 1/20, předsdkyní Výboru je Ing. Dana Forišková Ph.D. Usnesením č. 7/659 ze dne 14. března 2018 proběhla změna počtu členů Výboru z 15 na 17 a změna jeho složení. Výbor v roce 2018 uskutečnil celkem deset jednání. Ve Výboru jsou zastoupeni reprezentanti politických klubů, kteří jsou zainteresováni v problematice národnostních menšin, popřípadě kteří jsou přímo příslušníky některých z menšin žijících na území kraje. Z hlediska národnostního je nejvíc zastoupena polská národnostní menšina.

V roce 2018 Výbor doporučoval ke schválení orgánům kraje žádosti o finanční podporu organizací realizující aktivity ve prospěch národnostních menšin v rámci dotačního programu vyhlašovaného Moravskoslezským krajem, který je zaměřen na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území kraje na rok 2018. Taktéž projednával přípravu dotačního Programu na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje na rok 2019.

Výbor na svá jednání pravidelně zve zástupce jednotlivých národnostních menšin. V rámci těchto jednání zástupci jednotlivých národnostních menšin prezentují svoji činnost a diskutují se členy výboru potřebnost dalších aktivit na území kraje. Na jednání výboru jsou zváni také zástupci obcí, na jejichž území národnostní menšiny žijí. Na jednání jsou zváni také zástupci jednotlivých institucí, kteří se zástupci národnostních menšin při různých příležitostech spolupracují a také zástupci nestátních neziskových organizací, kteří se problematice národnostních menšin věnují.

Výbor pravidelně navštěvuje organizace realizující aktivity ve prospěch národnostních menšin přímo v místě jejich působení. S ohledem na potřeby příslušníků národnostních menšin Moravskoslezský kraj každoročně vyhlašuje dotační program na podporu činnosti zástupců národnostních menšin, na jehož znění se každoročně podílí Výbor pro národnostní menšiny. V rámci jednání Výboru jsou také doporučovány jednotlivé žádosti o finanční podporu orgánům kraje ke schválení. Administraci dotačního programu zajišťuje Odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu Moravskoslezského kraje. Zástupci kraje jsou pravidelně zváni na aktivity organizací příslušníků národnostních menšin. V rámci jednání výboru byla ve spolupráci s jednotlivými organizacemi pro národnostní menšiny připravována publikace s názvem „Sborník pro národnostní menšiny žijící na území Moravskoslezského kraje“.

Vydání publikace má za cíl přiblížit historii i současnost příslušníků jednotlivých národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje i jejich organizací. Na jednání výboru bylo v roce 2018 přizváno několik zástupců sdružení, které se v rámci svých aktivit věnují udržování tradic či identity národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje, nebo institucí, zaměřených svou činností na problematiku národnostních menšin. Jednání Výboru se v roce 2018 zúčastnili vedoucí odboru cizinecké policie plk. Mgr. Bc. Radomír Jurok, který podal informace o aktivitách Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje a ředitel Domu národnostních menšin o.p.s., který podal informace o aktivitách své organizace.

Z řad představitelů romské menšiny prezentovali Výboru činnost svých organizací předseda spolku Občanské sdružení Sdružení Rómů Severní Moravy, z.s. pan Milan Ferenc a předseda spolku Hnutí romských studentů, z.s. Bc. Vladimír Čermák spolu s místopředsdou spolku panem Vladimírem Kočkem. Činnost organizace prezentovala Výboru rovněž předsdkyně spolku Polský kulturně-osvětový svaz v České republice, z.s. Mgr. Helena Legowicz. Problémy ve spolupráci s jednotlivými zástupci národnostních menšin, které by měly zásadní charakter v návaznosti na problematiku, nebyly během roku 2018 zaznamenány.

Moravskoslezský kraj každoročně vyhlašuje dotační program zaměřený na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje. V roce 2018 byly organizace zajišťující aktivity pro příslušníky národnostních menšin podpořeny v rámci dotačního programu vyhlášeného na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje finanční částkou ve výši 1.650.000 Kč. Program na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje na rok 2018 byl vyhlášen na základě usnesení Rady Moravskoslezského kraje usnesením č. 23/2019 ze dne 24. 10. 2017, kdy byly schváleny podmínky dotačního programu. Do programu bylo předloženo 34 projektů s celkovým požadavkem o dotaci ve výši 2.285.700 Kč. Bylo podpořeno 24 projektů od 20 organizací, realizující aktivity pro polskou, slovenskou, maďarskou, řeckou, vietnamskou, ukrajinskou nebo romskou národnostní menšinu. O poskytnutí dotací v rámci tohoto dotačního programu rozhodlo Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje usnesením č. 7/673 ze dne 14. 3. 2018. Projekty podpořené v rámci dotačního *Programu na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje na rok 2018* společně s jednotlivými částkami jsou obsahem tabulky níže:

Název žadatele	Název projektu	Schválená dotace (v Kč)
ASOCIACE ŘECKÝCH OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICE, z. s. - Řecká obec Karviná, pobočný spolek	Menšinová politika Řecké obce Karviná na rok 2018	80.000
ASOCIACE ŘECKÝCH OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICE, z. s. – Řecká obec Křnov - Město, pobočný spolek	Oslavy a připomenutí historických událostí spojených s řeckou menšinou	40.000
Asociace řeckých obcí v České republice, z.s.	Oslavy 70. výročí příchodu prvních Řeků do České republiky	80.000
Diecézní charita ostravsko-opavská	Ukrajinský festival 2018	67.000
Ducatus Teschinensis o. s.	Śpijwo Anna Chybidziurowa i její sómsiedzi	80.000
Ducatus Teschinensis o. s.	Československá a polská architektura na těšínském Slezsku	80.000
EUROTOPIA.CZ, o.p.s.	Všichni máme šanci	79.700
Górale-Folklorní soubor, spolek	40. MEZINÁRODNÍ PŘEHLÍDKA LIDOVÝCH KAPEL A FOLKLÓRNÍCH SOUBORŮ	80.000
Kongres Poláků v České republice, z.s.	Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2018	80.000
Kongres Poláků v České republice, z.s.	Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR 2018	80.000
Místní skupina Polského kulturně - osvětového svazu v Bystřici, z.s.	Bystrzycki / Bystřičky ZLOT 2018	80.000
Místní skupina Polského kulturně osvětového -svazu v Havířově-Bludovicích, z.s.	"Dożynki Ślaskie"	80.000
Místní skupina Polského kulturně - osvětového svazu v Třinci - Dolní Lištné, z.s.	Přehlídka lidových kapel a souborů z Trojmezí - XII. ročník	30.000
Občanské sdružení Sdružení Romů Severní Moravy, z.s.	Mezinárodní den Romů	76.000
Obec Slováků v Karvinej	Podpora činnosti	69.200
Polský kulturně-osvětový svaz v České republice, z.s.	Publikace "Kalendarz Ślaski 2019"	80.000
Polský kulturně-osvětový svaz v České republice, z.s.	MELPOMENY 2018	80.000

Sdružení přátel polské knihy z.s.	S knihou na cestách 2018	42.000
Společenství Rómů na Moravě Romano jekhetaniben pře Morava	Romfest Rýmařov 3. ročník	76.000
Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w RC - Sdružení polské mládeže v ČR, z.s.	Mtode Zaolzie - Mladé Zaolzí	40.000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích – Cseh-és Morvaország Magyarok Szovetsége, z. s., Pobočný spolek Ostrava	Kulturně-vzdělávací a výchovné aktivity	10.100
Vietnamský spolek Moravskoslezského kraje a Ostravy, z.s.	Den Děti - Trung Thu	80.000
Vietnamský spolek Moravskoslezského kraje a Ostravy, z.s.	Vietnamský nový rok - Lunární rok	80.000
Zaolzie Potrafi, z.s.	Dvojazyčná knižní publikace Poláci a Češi - jací jsme... Boření stereotypů (pracovní název), min. 200 str.	80.000
CELKEM		1.650.000

V roce 2018 byl rovněž připraven, projednán a vyhlášen Program na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje na rok 2019. Usnesením Rady Moravskoslezského kraje č. 49/4308 ze dne 23. 10. 2018 byly schváleny podmínky dotačního programu. Pro rok 2019 činí celkový objem finančních prostředků vyčleněných z rozpočtu Moravskoslezského kraje na poskytování dotací v rámci tohoto dotačního programu 1.650.000 Kč. Do programu bylo předloženo 23 projektů. V rámci programu „Kulturní akce krajského a nadregionálního významu“ byla v roce 2018 Moravskoslezským krajem podpořena jedna organizace realizující činnosti v oblasti národnostních menšin. Jednalo se o organizaci Matice slezská, místní odbor v Dolní Lomné, která realizovala projekt s názvem Kulturní aktivity Matice slezské v Dolní Lomné (49. Slezské dny a 26. Festival na pomezí). Žadateli byla schválena dotace ve výši 500.000 Kč.

Organizace realizující činnost v oblasti národnostních menšin byly rovněž podpořeny v rámci dotačního Programu podpory aktivit v oblasti kultury na rok 2018. Přehled podpořených projektů je uveden v tabulce.

Název žadatele	Název projektu	Schválená dotace (v Kč)
Místní skupina Polského kulturně-osvětového svazu v Karviné - Fryštátě, z.s.	"Dolaňski Gróm 2018"	250.000
Občanské sdružení Sdružení Rómů Severní Moravy z.s.	19. Karvinský Romský festival 2018	199.000
CELKEM		449.000

Dále byly Moravskoslezským krajem podpořeny organizace v rámci programu „Soutěže, festivaly a aktivity v oblasti kultury 2018“ podpořené projekty jsou obsahem tabulky níže.

Název žadatele	Název projektu	Schválená dotace (v Kč)
EducationTalentCulture, z.s.	20. Filmová přehlídka KINO NA HRANICI -KINO NA GRANICY	350.000
Místní skupina Polského kulturně-osvětového svazu v Českém Těšíně – Olza, z.s.	Účast folklorního souboru Olza na „International Folklore Festival Ohrid Necklace“ v Makedonii	100.000

Místní skupina Polského kulturně-osvětového svazu v Jablunkově, z.s.	71. Mezinárodní folklorní setkání "Gorolski Świato"	300.000
Rusko - české vědecké a kulturní fórum, o.p.s.	Dny Ruska v Ostravě 2018	199.000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích Cseh- és Szóvets-s Morvaország Magyarok Szovetsége, z.s., Pobočný spolek Ostrava	Kulturně-vzdělávací aktivity a dny maďarské kultury v Ostravě	159.000
CELKEM		1.108.000

V roce 2018 byla implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (dále v textu „Charta“) zajišťována prostřednictvím dotačního programu Úřadu vlády České republiky vyhlašovaného na podporu implementace Charty. Tajemník výboru pro národnostní menšiny Moravskoslezského kraje je jmenován členem komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků Úřadu vlády České republiky. Projekty žadatelů působících na území Moravskoslezského kraje, které byly podpořeny v rámci dotačního programu *Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků pro rok 2018* společně s jednotlivými částkami jsou obsahem tabulky níže.

Název žadatele	Název projektu	Schválená dotace (v Kč)
Ducatus Teschinensis, z. s.	Śpiwo Anna Chybidziurowa i její sómsiedzi	270.000
Město Jablunkov	Podpora dvojjazyčnosti ve městě Jablunkov díky informačnímu systému MěÚ a rozcestníku	260.851
Obec Vendryně	Podpora tradičních místních názvů v obci Vendryně	64.493
Polský kulturně-osvětový svaz v České republice, z.s.	Polská menšina on-line prostřednictvím www.zwrot.cz	156.400
Polský kulturně-osvětový svaz v České republice, z.s.	Přednáškové aktivity Mezigenerační regionální univerzity (MÚR)	32.364
Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Jana Kubisze, Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Jana Kubisza, příspěvková organizace, Hnojník	Finále XVI. ročníku recitační soutěže Jana Kubisze 2018	80.000
CELKEM		864.108

OLOMOUCKÝ KRAJ

V Olomouckém kraji nebyl Zastupitelstvem Olomouckého kraje Výbor pro národnostní menšiny zřízen. V rámci tvorby a implementace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2018 – 2020 byla zřízena Pracovní skupina Etnické menšiny a cizinci, ve které jsou zastoupeny 2 Romky a 2 Romové z lokalit s vyšším počtem příslušníků romské menšiny. Pracovní skupina se nezabývá pouze sociálními službami, ale i dalšími fakultativními aktivitami, informacemi o kulturních aktivitách, aktuální situací v jednotlivých ORP.

Romové z pracovní skupiny se např. v roce 2018, stejně jako v roce 2017 podíleli na realizaci Veletrhu inkluze, který byl realizován Cyrilometodějskou teologickou fakultou Univerzity

Palackého v Olomouci v projektu ROMSPIDO. Krajská koordinátorka pro záležitosti národnostních menšin byla ve sledovaném období v přímém kontaktu zejména s romskými a proromskými organizacemi, kterým předávala informace o aktuálním dění, informace byly zasílány i ostatním subjektům, které se zabývají národnostními menšinami a cizinci. Zúčastňovala se většiny akcí, které organizace realizovaly a v případě potřeby se podílela i na jejich organizaci.

Prostřednictvím pracovníků obecních úřadů obcí s rozšířenou byly distribuovány informace týkající se možnosti získání podpory z dotačních titulů na aktivity příslušníků národnostních menšin a další informace s problematikou související. Aktéři působící na tomto poli byli informováni také o možnostech získání finančních prostředků na činnost z Ministerstva kultury ČR, nadací i z rozpočtu Olomouckého kraje, zejména pak na kulturní aktivity. Vyjma Asociace řeckých obcí v ČR možnosti získat finanční prostředky nebylo jinými zástupci národnostních menšin využito. Popsány jsou aktivity, z nichž převážná část má již v kraji dlouholetou tradici a jsou navštěvovány příslušníky národnostních menšin i majoritní společností.

Nestátní neziskové organizace, které poskytují služby sociální prevence, pravidelně pořádají drobnější akce - oslavy Dne Romů v dubnu pro své klienty i veřejnost (Charita Olomouc, Oblastní charita Přerov, Charita Kojetín, Společenství Romů na Moravě, o.p.s. Jekhetane). Charita Olomouc v sobotu 15. září 2018 uspořádala jubilejní 20. ročník Romské pouti na Svatém Kopečku u Olomouce. Mši svatou v bazilice Navštívení Panny Marie celebrol romský kněz Vojtěch Vágai. Po bohoslužbě se v ambitech za bazilikou představily známé slovenské hudební skupiny F 6 a Gipsy culy. Hlavním aktérem prezentace romské kultury a udržování tradic je pobočka spolku Společenství Romů na Moravě - Romano jekhetaniben pre Morava v Olomouci, kde její předsedkyně Jiřina Somsiová vede taneční a hudební kroužek, služby sociální prevence a věnuje se i doučování dětí. Své aktivity rozšířila i mimo město Olomouc, od roku 2013 působí i v Pěnčíně. V rámci projektu ROMSPIDO, který realizuje Cyrilometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, se uskutečnil dne 7. 6. 2018 2. ročník Veletrhu inkluze. Mimo odborných přednášek probíhal souběžně i bohatý kulturní program, který zajišťovaly romské hudební skupiny a taneční soubory. Blíže viz webové stránky Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci: <https://romspido.upol.cz/aktuality/veletrh-inkluze-podivejte-se-na-zaznam-z-akce/>.

Dne 6. 4. 2018 uskutečnil spolek oslavu Mezinárodního dne Romů v restauraci U Žida v Olomouci, na které vystoupily taneční soubory SRNM Ternore, Khale jakha, Karika, Mix SRNM Olomouc a taneční soubor Karika z Olomouce. Dne 28. 7. 2018 realizoval spolek v Olomouci v pořadí již 11. ročník festivalu romské kultury Romani Gili na stejném místě. V předchozích letech se tyto akce konaly v Letním kině Olomouc, kde po změně majitele dle vyjádření realizátora došlo nejen k podstatnému zvýšení nájemného, ale i neochotě pronajmout prostor romské organizaci. Dům dětí a mládeže v Hranicích zajišťuje pod vedením romského sociálního pracovníka Mgr. Roberta Sutorého volnočasové aktivity pro děti a doučování, součástí je i hudební a taneční kroužek.

Dne 27. 10. 2018 se uskutečnil v pořadí již 16. ročník taneční soutěže Terne čercheňa. Soutěžilo se ve dvou disciplínách, a to tradičních romských tancích a moderních tancích. Na soutěž se přihlásilo 17 skupin z Ostravy, Přerova, Olomouce, Oder, Vsetína, celkem se zúčastnilo 20 souborů. Ve srovnání s předchozím rokem nepřevažovaly moderní tance. Ocenění a poháry získalo 9 tanečních formací. Kulturní akce realizuje dále v Olomouckém kraji Asociace řeckých obcí v Šumperku a na Jesenicku.

Dne 14. 11. 2018 se konal na doporučení a s podporou partnera Olomouckého kraje v rámci projektu ROMSPIDO Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci workshop Šun, more, který vedly lektorky Karolína Ryvolová a Renata Berkyová. Interaktivní workshop byl zaměřen na význam a prezentaci literatury romských autorů. Akce

měla velmi pozitivní ohlas u účastníků. Od roku 2008 působí v Prostějově organizace Žebřík, z. s., která se zaměřuje na cizince, především Ukrajince. V multikulturním centru Mozaika je vytvořen prostor i pro příslušníky ukrajinské menšiny, kteří zde žijí dlouhodobě, někteří z nich mají již trvalý pobyt na území ČR, případně české občanství. Na facebooku má organizace vytvořenu vlastní uzavřenou skupinu (aktuálně 47 členů). Žebřík, z.s. byl z dotačního titulu Podpora aktivit směřujících k sociálnímu začleňování Olomouckého kraje podpořen částkou 37 503 Kč. Účelem poskytnutí dotace byla částečná úhrada výdajů na projekt „Integrační aktivity pro cizince“, jehož cílem je podpořit proces začleňování cizinců do společnosti a preventivně působit proti sociálnímu vyloučení, národnostní nesnášenlivosti, rasismu a xenofobii.

Multikulturní centrum Mozaika přispívá k propojování a vzájemnému poznání dlouhodobě usazených cizinců a majoritního obyvatelstva. Nezisková organizace Společně – Jekhetane, o.p.s., která zajišťuje služby sociální prevence a komunitní práci v Hanušovicích, uskutečnila v předchozích letech kulturní akce pro děti i dospělé. Do přípravy akcí byli jako dobrovolníci zapojeni i klienti služeb sociální prevence, poměrně vysoká byla i účast majoritní společnosti. V roce 2018 získala organizace od Olomouckého kraje finanční prostředky na akce v rámci dotačního titulu na komunitní práci. Bývalé vedení města v daném roce zvažovalo vyhlášení opatření obecné povahy na území města Hanušovice a nesouhlasilo s realizací těchto akcí, které spojovali s podporou příslušníků romské menšiny. Neúspěšné v tomto směru bylo i jednání krajské koordinátorky pro národnostní menšiny s vedením města.

Olomoucký kraj nevyhlašoval samostatný dotační titul na aktivity směřující k národnostním menšinám. Pro rok 2018 však stejně jako v předchozích letech, vyhlásil Olomoucký kraj „Program podpory kultury v Olomouckém kraji“, který byl určen k podpoře kulturních aktivit různých typů pořádaných fyzickými i právníckými osobami. Dotační titul je zacílen na uměleckou a kulturně – vzdělávací činnost. O dotace mohou žádat i příslušníci národnostních menšin k prezentaci svých kulturních tradic. Podpořen v rámci dotačního titulu byl pouze jeden projekt. Další organizace o podporu nežádaly.

Žadatel	Název projektu	Poskytnutá částka
ASOCIACE ŘECKÝCH OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICĚ, z.s. - Řecká obec Javorník, pobočný spolek	FOLKMÁJ 2018 8. ročník festivalu folkloru a národnostních menšin žijících v ČR, setkávání hudebníků hrajících na nástroje uznané UNESCEM a folklorních souborů z ČR, Slovenska, Řecka, Bulharska, Polska, Německa	50 000 Kč

Dotační program Podpora integrace romských komunit byl směřován k sociálnímu začleňování a prevenci sociálního vyloučení osob. Zacílen byl na podporu akcí/projektů směřujících k sociálnímu začleňování a prevenci sociálního vyloučení příslušníků romských komunit na území Olomouckého kraje a to zejména na komunitní sociální práci. Podporovány mohly být i kulturní aktivity, které přispívají k poznání a vzájemné toleranci mezi národnostní menšinou a majoritní společností. Na tuto oblast byla vyčleněna částka 105 000 Kč.

Žadatel	Název projektu	Poskytnutá částka v Kč
Společně –Jekhetane, o.p.s. Ostrava	Podpora integrace Romů v Hanušovicích	35 000
Společně –Jekhetane, o.p.s. Ostrava	Romský festival v Hanušovicích	35 000
Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava	Komunitní centrum SRNM Olomouc a Pěňčín	35 000
Celkem		105 000

Akcent na financování komunitní práce byl zvolen s ohledem na skutečnost, že téma je podporováno z dotačního programu Úřadu vlády ČR – Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce, kde je požadavek minimálně 30% dofinancování žadatelem. Nižší počet žadatelů je pravděpodobně zapříčiněn i čerpáním finančních prostředků z OPZ a realizací projektů v rámci Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám na Jesenicku a v Moravském Berouně, kde působí Agentura pro sociální začleňování v sociálně vyloučených lokalitách. Olomoucký kraj nemá žádné zkušenosti týkající se implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků.

Výbor pro národnostní menšiny byl v Olomouckém kraji zřízen po volbách v roce 2018 opětovně v obci Kobylá nad Vidnávkou na Jesenicku a nově v obci Bílá Voda, kde byl zvolen předseda, v řešení je sestavení výboru. Pokud jde o statutární města, pak v Olomouci, Přerově a Prostějově v rámci komunitního plánování sociálních služeb byly zřízeny pracovní skupiny pro národnostní/etnické menšiny a cizince.

PARDUBICKÝ KRAJ

V roce 2018 nebyl v působnosti kraje ustanoven žádný Výbor pro národnostní menšiny. Od roku 2002 je Radou Pardubického kraje zřízena Komise pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin. Třináctičlennou komisi v roce 2018 tvořili - člen Rady Pardubického kraje zodpovědný za sociální péči a neziskový sektor, člen Rady Pardubického kraje zodpovědný za školství, vedoucí odboru sociálních věcí, vedoucí odboru školství, odborníci z řad místních samospráv a zástupci poskytovatelů sociálních služeb určených národnostním a etnickým menšinám a styčný důstojník pro národnostní menšiny z Krajského ředitelství policie Pardubického kraje.

V uplynulém roce se komise Rady Pardubického kraje pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin zabývala nadále probíhajícími kontrolami v přenesené působnosti krajského úřadu vůči obcím s rozšířenou působností. V rámci Krajského úřadu Pardubického kraje zodpovídal v roce 2018 za problematiku národnostních a etnických menšin koordinátor pro romské menšiny. V rámci své agendy aktivně spolupracoval zejména s Centrem na podporu integrace cizinců pro Pardubický kraj a Most pro o.p.s.

V roce 2018 pokračovala nadále dobrá spolupráce kraje s poskytovateli sociálních služeb a dalšími institucemi, které působí v oblasti národnostních menšin a jejich integrace. Zástupci těchto organizací byli zastoupeni v komisi Rady Pardubického kraje. Úspěšně pokračovala spolupráce mezi koordinátorem romských poradců a národnostních menšin, Centrem na podporu integrace cizinců pro Pardubický kraj a obecně prospěšnou společností Most pro. Dotčené subjekty se pravidelně setkávaly ve skupině „Cizinci, národnostní a etnické menšiny“ komunitního plánování sociálních služeb v Pardubicích. Vzhledem k nízké míře nezaměstnanosti v ČR firma Foxconn stále nabírá vysoký počet zaměstnanců z ciziny (především z Mongolska). Za těmito zaměstnanci poté přichází jejich rodiny.

V roce 2018 jsme nezaznamenali významné problémy, které by narušovaly vzájemnou spolupráci mezi Pardubickým krajem a organizacemi příslušníků národnostních menšin nebo organizacemi, které s touto cílovou skupinou pracují.

Z programových dotací z rozpočtu Pardubického kraje Program 1 (Podpora sociálních služeb poskytovaných v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách) byla v roce 2018 podpořena organizace Most pro o.p.s. - odborné sociální poradenství (Informační středisko pro cizince), částkou 327 000 Kč a projekt Občanská poradna a poradna pro cizince částkou 144 000 Kč.

Z programových dotací z rozpočtu Pardubického kraje Program 2 (Podpora aktivit navazujících na služby poskytované podle zákona č. 106/2006 Sb., o sociálních službách) byla v roce 2018 podpořena organizace Most pro o.p.s. projekt Integrovaný kurz pro cizince, částkou 72 000 Kč a dále projekt Multiklub pod Mostem, částkou 101 000 Kč a organizace Oblastní charita Pardubice projekt Pomoc romským rodinám částkou 100 000 Kč.

Z účelové dotace na poskytování sociálních služeb poskytnuté v souladu s § 101 a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách byla v roce 2018 podpořena organizace Most pro o.p.s. a její projekt odborné sociální poradenství (Informační středisko pro cizince), částkou 1 287 000 Kč a projekt odborné sociální poradenství (Občanská poradna a poradna pro cizince) částkou 483 000 Kč.

Pardubický kraj nemá zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Obce na území kraje, kde je zřízen Výbor pro národnostní menšiny popř. jiný poradní orgán (Komise pro národnostní menšiny) jsou: Česká Třebová (Komise pro integraci národnostních menšin) a Vysoké Mýto (Etická komise města). Ve města Pardubice je zřízena pracovní skupina „Cizinci, národnostní a etnické menšiny" v rámci komunitního plánování.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Komise pro národnostní menšiny byla ustanovena na základě usnesení Rady Plzeňského kraje č. 4252/15 ze dne 30. 12. 2015, a to s účinností od 1. 1. 2016. Komise ukončila svoji působnost 31. 12. 2016. Otázkami národnostních menšin se v současné době zabývá Komise pro oblast sociálních věcí a národnostních menšin.

Komise pro oblast sociálních věcí a národnostních menšin působila v Plzeňském kraji v roce 2018 v tomto složení: Předseda komise – Mgr. Ing. Pavel Karpíšek, Členové komise – Ing. Lenka Brčková, Martin Haváček, Mgr. Pavel Herbs, RSDr. Zdeňka Hornofová, Petr Jandl, Věra Kojanová, Bc. Jitka Kylišová, Ing. Zdeněk Kuban, Martina Pechová, Drahuše Sekmilerová, Mgr. Marcela Sobotková, Bc. Hana Valachovičová, Mgr. Eva Zrostlíková, Experti komise – Ing. Jiří Lodr, RhDr. Miroslav Valina.

Komise se v roce 2018 zabývala zastoupením cizinců v Plzeňském kraji. Řešila otázky týkající se agenturního zaměstnávání cizinců, dostupnosti lékařské péče, bydlení, vzdělávání, organizací zaměřujících se na pomoc cizincům atd. Na Krajském úřadě Plzeňského kraje probíhají i nadále Platformy pro otázky integrace cizinců na území Plzeňského kraje (4x ročně), které pořádá Centrum na podporu integrace cizinců pro Plzeňský kraj pod vedením Bc. Petry Soukupové. Stálými členy jsou zástupci Krajského úřadu Plzeňského kraje (koordinátor pro romské záležitosti a integraci cizinců, zástupce z odboru školství, mládeže a sportu a odboru vnitřních věcí a krajského živnostenského úřadu), nestátních neziskových organizací, Probační a mediační služby Plzeň, Oblastního inspektorátu práce Plzeň, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Magistrátu města Plzně, Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň - město, Všeobecné zdravotní pojišťovny Plzeň, Úřadu práce v Plzni, Celního ředitelství Plzeň, Národního institutu dalšího vzdělávání – krajské pracoviště Plzeň, Svazu měst a obcí ČR. Díky těmto platformám dochází k lepší spolupráci jednotlivých

subjektů, je nastavena aktivní spolupráce a dochází k flexibilnějšímu řešení jednotlivých případů.

Koncem roku 2018 uspořádali zástupci Krajského úřadu Plzeňského kraje ve spolupráci s Národním institutem dalšího vzdělávání proškolení pracovníků sociálně právní ochrany dětí. Okresní správa sociálního zabezpečení v roce 2018 řešila problémy s personálními agenturami, které přihlašovaly cizince na pár dní a při ukončení zaměstnání je neodhlásily. Každý měsíc se přihlašovalo cca 400 nových cizinců, ale daleko více bylo cizinců nepřihlášených. Zástupci Svazu měst a obcí ČR poukazovali na nepořádek a zhoršující se situaci v obcích, kde jsou cizinci ubytováni. Všeobecná zdravotní pojišťovna poukazovala na problémy s pojištěním kojenců, zejména u příslušníků těchto států: Slovensko, Ukrajina, Rumunsko. S občany Bulharska byly řešeny případy neuhrazených faktur za zdravotní péči a za porody. Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje i nadále provádělo kontroly v průmyslových zónách, kde byly často u cizinců zajištěny padělané doklady, a poukazuje na vracející se fenomén tranzitní migrace.

Dotiční program „Podpora sociálních služeb v rámci individuálního projektu Podpora sociálních služeb v Plzeňském kraji 2016 – 2019“.

Poskytovatel	IČ	Druh sociální služby	ID	V roce 2018 zasláno z celkové výše dotace
Člověk v tísní, o.p.s.	25755277	Terénní programy	7714650	7 506 124,80 Kč
Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	45331154	Terénní programy	8263333	2 774 022,80 Kč
KOTEC, o.p.s.	26648415	Nízkoprahová denní centra	8105952	610 896,00 Kč
Městská charita Plzeň	45334692	Azylové domy	1516852	1 866 623,20 Kč
Městský ústav sociálních služeb Klatovy	49207261	Azylové domy	3944853	1 400 000,00 Kč
NADĚJE	570931	Azylové domy	7581207	1 130 500,00 Kč
NADĚJE	570931	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	8851750	1 818 110,64 Kč
Oblastní charita Rokycany	48380199	Azylové domy	5576205	693 298,80 Kč
Organizace pro pomoc uprchlíkům	45768676	Terénní programy	4707716	860 991,60 Kč
Ponton, z.s.	64355756	Terénní programy	6567026	1 397 107,20 Kč
Středisko křesťanské pomoci Plzeň	40524566	Terénní programy	8052940	2 601 862,00 Kč

Vzhledem k tomu, že ve smyslu Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (dále jen „ECH“), jsou označovány jako regionální či menšinové jazyky, které jsou tradičně užívány na daném území státu občany tohoto státu, kteří tvoří skupinu početně menší než obyvatelstvo státu a jsou odlišné od úředního jazyka (jazyků) tohoto státu, nejsou na úseku matriční a státoobčanské agendy zaznamenány zkušenosti ve smyslu implementace ECH. Matriční a státoobčanská agenda je výkonem státní správy a je upravena zákonnými normami. Krajské úřady jsou kontaktními místy pro podání žádostí cizích státních občanů o udělení státního občanství České republiky (dále jen „ČR“) a výkonným orgánem v řízení ve věci zjednodušeného nabytí státního občanství ČR prohlášením a vydávání tzv. deklaratorních osvědčení tj. dokladů osvědčujících stání občanství občanů ČR. V řízení se jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce. Účastníci řízení mohou jednat a písemnosti mohou být předkládány i v jazyce slovenském (§ 16 správního řádu). Účastník řízení má povinnost jednat jednacím (úředním jazykem) a právo na tlumočníka, kterého si, až na výjimky, obstará

na své náklady. Stanovené doklady, vystavené orgány cizího státu, se předkládají s potřebnými ověřeními, nestanoví-li jinak mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu, a opatřené úředními překlady do českého jazyka, s výjimkou listin vystavených ve slovenském jazyce. Žadatelé o udělení státního občanství ČR musí složit zkoušku z českého jazyka na úrovni B1 Evropského rámce pro jazyky.

Pro Českou republiku, a to území celého státu a tedy i správní území Krajského úřadu Plzeňského kraje, přichází ve smyslu ECH v úvahu jako menšinový jazyk slovenština a částečně němčina a romština. Užívání slovenského jazyka jako jazyka jednacímho má zákonnou oporu. Jak je uvedeno výše, na úseku matriční a státoobčanské agendy nebyly zaznamenány žádné zkušenosti ve smyslu implementace ECH. Většina dotázaných se shoduje, že nemá zkušenosti s používáním menšinových jazyků během jednání (překlady dokumentů, tlumočení). Město Plzeň má jako poradní orgán Rady města Plzně zřízenou Komisi pro sociální věci a integraci etnických menšin a cizinců. Ostatní obce s rozšířenou působností shodně konstatují, že na jejich území není zřízen Výbor ani Komise pro národnostní menšiny.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

V roce 2015 byl po předchozích přípravách zřízen Výbor pro národnostní menšiny ZHMP, který navázal na činnost Komise Rady HMP pro oblast národnostních menšin. Ta zajišťovala funkci oficiálního poradního orgánu již od roku 2000 (v době své činnosti se zabývala později i tématem integrace cizinců). Agendou národnostních menšin se dlouhodobě v rámci Magistrátu hl. m. Prahy zabývá specialista národnostních menšin a záležitostmi romské komunity romský koordinátor.

V září 2014 bylo zřízeno samostatné oddělení národnostních menšin a cizinců, které bylo v roce 2018 součástí odboru „Kancelář ředitele Magistrátu“, kde byly zařazeny výše uvedené specializované pracovní pozice, což umožňovalo meziřesortní komunikaci napříč jednotlivými oblastmi, kterých se dotýká téma národnostních menšin. Oblast národnostních menšin (stejně tak integrace cizinců) byla od roku 2017 svěřena v rámci kompetencí jednotlivých členů Rady HMP radnímu hl. m. Prahy pro oblast kultury, památkové péče, výstavnictví a cestovního ruchu. V průběhu roku 2018 zasedal výbor celkem čtyřikrát (v pořadí 15. až 18. jednání výboru – 26. 2., 16. 4., 4. 6. a 17. 9. 2018). Předsedou výboru byl po celou dobu zastupitel HMP PhDr. Lukáš Kaucký a tajemnicí Mgr. Jana Hajná - zaměstnanec MHMP (vedoucí oddělení národnostních menšin a cizinců). Složení výboru bylo v roce 2018 následující: celkový počet členů výboru - 19:

- 4 členové ZHMP (včetně předsedy výboru),
- 1 odborník (nominován jedním z politických klubů ZHMP),
- 13 zástupců národnostních menšin / zastoupení národnostních menšin bylo následující: běloruská, bulharská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská, vietnamská,
- 1 zástupce židovské komunity.

Stálými hosty výboru byli: tajemník Rady vlády pro národnostní menšiny, ředitel Domu národnostních menšin o.p.s. (dále jen „DNM“), romská koordinátorka, asistenti předsedy výboru. V rámci své činnosti se výbor v roce 2018 zabýval zejména následujícími tématy:

- grantové řízení pro oblast národnostních menšin
- prezentace jednotlivých národnostních menšin členy výboru - v roce 2018 byla prezentována řecká, srbská, ukrajinská národnostní menšina
- příprava a realizace 18. ročníku akce Setkání národnostních menšin (konference a kulturně-společenský večer)
- významné akce národnostních menšin (např. festivaly)

- DNM – pravidelné informace o realizovaných a plánovaných aktivitách (informace podány rovněž ze strany Akademie národnostních menšin, z.s.)
- informace ze strany zástupců národnostních menšin o akcích organizací jednotlivých národnostních menšin
- informace k přípravě materiálu Strategie romské integrace na území HMP
- informace k přípravě webového portálu hl. m. Prahy k oblasti národnostních menšin
- podněty k projednání ze strany členů výboru (v roce 2018 došlo k pojmenování lávky na území MČ Praha 10 po Vasylu Makuchovi, a to na základě podnětu za ukrajinskou národnostní menšinu, který byl bodem jednání výboru v roce 2017)
- informace z výborů ZHMP jsou zveřejňovány na webových stránkách HMP www.praha.eu. Samotná jednání výboru jsou veřejně přístupná.

Oblasti grantového řízení se samostatně věnuje Komise Rady HMP pro udělování grantů v oblasti národnostních menšin a integrace cizinců. Tato komise se v roce 2018 věnovala otázkám spojeným s grantovým řízením pro oblast národnostních menšin – „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2018“, „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy (2018-2021)“ a integrace cizinců – „Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy pro rok 2018“. Dále věnovala pozornost tématu financování aktivit pořádaných nebo spolupořádaných hl. m. Praha v daných oblastech. Komise nejen projednávala návrhy na přidělení grantů, které byly následně předloženy Radě a Zastupitelstvu HMP ke schválení. Hodnotila rovněž efektivitu využití finančních prostředků, které byly poskytnuty na jednotlivé projekty v rámci grantových řízení a současně na akce pořádané či spolupořádané přímo HMP. Rovněž projednávala podmínky grantového řízení na rok 2019.

Otázkami záležitostí romské národnostní menšiny se zabývá Poradní sbor pro záležitosti romské menšiny HMP, jehož členy jsou zástupci MČ Praha 1 – 22, dále romských a proromských organizací, ale i vybraných institucí (KŘ HMP – Policie ČR). Tato platforma je poradní skupinou romského koordinátora. Umožňuje sdílení zkušeností či příkladů dobré praxe v oblasti práce s romskou menšinou a rozvíjí možnosti spolupráce mezi Magistrátem hl. m. Prahy a jednotlivými MČ. Poradní sbor se zabývá ve vztahu k romské komunitě v rámci své činnosti zejména sociálními otázkami, bydlením, zaměstnáváním, dále oblastí vzdělávání a kulturního rozvoje. V roce 2018 pokračovaly práce na koncepčním materiálu speciálně zaměřeném na téma romské menšiny a Poradní sbor pro záležitosti romské menšiny hl. m. Prahy se zabýval jednotlivými prioritami. Významnou je zcela jistě činnost Výboru pro národnostní menšiny ZHMP, který je prostorem k oficiální vzájemné diskusi mezi představiteli hl. m. Prahy, zástupci národnostních menšin ale i veřejnosti (blíže viz bod předchozí).

Dlouhodobě hl. m. Praha podporuje aktivity organizací národnostních menšin prostřednictvím grantového řízení Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy (stejně tak i v roce 2018). Pro rok 2018 bylo poprvé vyhlášeno vedle jednoletého grantového řízení také víceleté grantové řízení na podporu aktivit v oblasti národnostních menšin – Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy (2018-2021), a to program na podporu kontinuální víceleté činnosti v oblasti prezentace kultury národnostních menšin v hl. m. Praze.

V rámci grantového řízení pro oblast národnostních menšin je významně podporován provoz a činnost DNM, a to včetně provozu kanceláří jednotlivých národnostních menšin. Jednotlivé organizace národnostních menšin zde mají zázemí pro rozvoj své činnosti, která byla i v roce 2018 v řadě případů podpořena právě v rámci Celoměstských programů podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy. V roce 2018 využívaly prostory kanceláří DNM tyto národnostní menšiny: Bělorusové, Bulhaři, Maďaři, Němci, Poláci, Romové, Rusíni,

Rusové, Řekové, Slováci, Srbové, Ukrajinci a Vietnamci. DNM je též v jednání s Česko – chorvatskou společností ohledně zprovoznění chorvatského kontaktního místa, kterým by se stala kancelář č. 304. Organizace národnostních menšin využívají vedle svých kanceláří také společné prostory DNM, kterými jsou – zasedací místnost, výstavní sál, společenský sál a kavárna. Společné prostory využívá řada dalších organizací národnostních menšin, organizací cizinců, ale i NNO zaměřené na oblast práce s národnostními menšinami a cizinci. DNM spolupracuje s Integračním centrem Praha o.p.s. (Žitná 1574/51, Praha 1), které je organizací založenou hl. m. Praha výhradně za účelem komplexní a systematické práce v oblasti integrace cizinců, ale pouze v případech, které vyžadují součinnost. Ve společných prostorách DNM se konají zejména výstavy, semináře, přednášky, konference, workshopy, výuka jazyků, pravidelná setkání a besedy spolků národnostních menšin, kulturní vystoupení, filmové projekce, programy pro děti a mládež, zkoušky folklorních souborů národnostních menšin, koncerty, divadelní představení, ale i společenské večery k příležitosti významných svátků jednotlivých národnostních menšin apod. Významné jsou aktivity pro děti a mládež, a to divadelní představení, přednášky, výukové programy a další.

V roce 2018 bylo realizováno několik nových aktivit jako Velikonoce na Východě ve spolupráci s MČ Praha 2 či druhý informační stánek v rámci akce Zažít město jinak, tentokrát vedle zavedené Michle také v Lublaňské ulici v bezprostřední blízkosti sídla organizace. Rovněž byl vydán sborník z konference v roce 2017 s názvem Kamenné instituce národnostních menšin a role samospráv při jejich podpoře. DNM se také věnoval rozvoji činnosti Knihovny a vzdělávacího centra DNM (otevřeno v březnu 2014). Knihovna nabízí k zapůjčení přes 2000 knih v českém jazyce a v jazycích národnostních menšin, dále periodika vydávaná jednotlivými národnostními menšinami. Vzdělávací centrum realizuje autorská čtení, prezentaci nových knih a řadu vzdělávacích programů. DNM se ve spolupráci s organizacemi národnostních menšin také v roce 2018 zapojilo do akcí pro veřejnost s cílem prezentovat kulturu a život národnostních menšin. Jednalo se o akce typu Velikonoce na MČ Praha 4, Muzejní noc, veletrh Svět knihy, Zažít město jinak, Barevná devítka, Setkání kultur, Přehlídka pěveckých sborů apod.

Dalším příkladem dobré spolupráce hl. m. Prahy, DNM a zástupců jednotlivých národnostních menšin je akce Setkání národnostních menšin, v rámci kterého se pravidelně koná konference. V roce 2018 se konal již 18. ročník uvedené akce, která se uskutečnila 22. listopadu a hlavním tématem konference bylo 100. výročí založení Československa a národnostní menšiny v Československu v letech 1918-1938. Konference se konala poprvé ve spolupráci s Národním muzeem v Nové budově Národního muzea a mezi hosty byla také řada zahraničních osobností. Nejen ty zprostředkovaly náhled na klíčový okamžik našich dějin i očima národnostních menšin jako Němců, Maďarů, Poláků, Slováků, Rusínů či Židů. Konference byla snad i díky svému ústřednímu tématu jedním z nejvíce navštívených ročníků (se zhruba 200 přihlášenými účastníky) a v jednání pro rok 2019 je opět uspořádání společné konference s Národním muzeem k tématu života národnostních menšin v období nesvobody v letech 1948 -1989 s akcentem na rok 1989, jehož třicáté výročí se blíží.

Hl. m. Praha při pořádání akcí zaměřených na oblast národnostních menšin vždy komunikuje, a pokud to umožňuje povaha připravované akce, pak i spolupracuje na její realizaci s DNM a organizacemi jednotlivých národnostních menšin. Jedná se zejména o vzdělávací programy určené pro děti a mládež. V rámci výstavy pražského středního školství „Schola Pragensis 2018“ byla, stejně jako v předchozích letech, prezentována činnost hl. m. Prahy v dané oblasti na stánku Magistrátu hl. m. Prahy - oblast národnostních menšin a integrace cizinců. Tato prezentace umožnila předání potřebných informací cílové skupině návštěvníků akce, kterými jsou pedagogičtí pracovníci, žáci 2. stupně základních škol, středoškolská mládež a v neposlední řadě rodiče žáků. Hl. m. Praha i v roce 2018 podpořilo a spolupracovalo s jednotlivými městskými částmi, které pořádají kulturně - osvětové akce, které jsou tematicky zaměřeny na oblast národnostních menšin a integrace cizinců. Jedná se o multikulturní

festival pořádaný MČ Praha 9 pod názvem „Barevná devítka“ (akce je realizována již od r. 2005). Dále byla zajištěna spolupráce a finanční podpora akci MČ Prahy 14 pod názvem „Setkání kultur“, která se konala u příležitosti Mezinárodního dne Romů.

Významnou finanční podporu hl. m. Prahy získaly již tradičně dva festivaly, které se týkají národnostních menšin, tentokrát v rámci víceletého grantového řízení na podporu aktivit v oblasti národnostních menšin. Jsou jimi Světový romský festival Khamoro a Mezinárodní folklorní festival Praha srdce národů. V roce 2018 nebyl zaznamenán výrazně problematický bod v oblasti přímé spolupráce hl. m. Prahy s organizacemi příslušníků národnostních menšin. Aktivity organizací národnostních menšin hl. m. Praha dlouhodobě podporuje prostřednictvím speciálního grantového řízení. Jedná se o „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“. V roce 2018 bylo vedle jednoletého grantového řízení vyhlášeno nově také víceleté grantové řízení v oblasti národnostních menšin (čtyřleté financování na období 2018-2021). V rámci jednoletého grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2018“ byly vyhlášeny následující programy:

- Program č. 1 - Prezentace národnostních kultur v hl. m. Praze - kulturní, společenská a osvětová činnost národnostních menšin,
- Program č. 2 - Publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze.

V rámci programu č. 1 uvedeného grantového řízení byl finančně podporován také provoz DNM, a to včetně kanceláří jednotlivých národnostních menšin. V rámci víceletého grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy (2018-2021)“ byl vyhlášen následující program: Program č. 3 – Kontinuální víceletá činnost v oblasti prezentace kultury národnostních menšin v hl. m. Praze. Celková finanční částka schválená Radou hl. m. Prahy a Zastupitelstvem hl. m. Prahy na podporu projektů podaných v rámci jednoletého grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2018“ činila celkem 5.657.000 Kč a v rámci víceletého grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy (2018-2021)“ činila celkem 4.560.000 Kč pro rok 2018 (viz tabulky – přehled projektů). Tj. schválená podpora Radou hl. m. Prahy a Zastupitelstvem hl. m. Prahy prostřednictvím grantových řízení v oblasti národnostních menšin byla v roce 2018 ve výši 10.217.000 Kč. Formou účelové individuální neinvestiční dotace byla podpořena žádost DNM o finanční podporu ve výši 163.000 Kč na zajištění úhrady nákladů spojených s chodem knihovny DNM, technické zajištění pořadů národnostních menšin a další náklady k realizaci vzdělávacích programů. Na základě podpory rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostních menšin, mohou národnostní menšiny v hl. m. Praze a s její finanční podporou vydávat publikace, knihy (pro dospělé, děti a mládež) ve svém jazyce.

Součástí grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“ je každoročně program č. 2, který je zaměřen speciálně na publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze. Význam podpory publikační činnosti národnostních menšin je důležitý zejména z hlediska uchování a rozvoje jazyka národnostních menšin, ale je také cenným zdrojem pro oblast multikulturní výchovy a umožňuje bližší seznámení majoritní společnosti s otázkami národnostních menšin. V případě běžného úředního kontaktu a zveřejňování informací ze strany hl. m. Prahy nebyla potřebná zvláštní opatření a ani nebyl zaznamenán oddělením národnostních menšin a cizinců žádný podnět vztahující se k tomuto tématu ze strany ostatních pracovišť Magistrátu hl. m. Prahy.

Přehled poradních orgánů národnostních menšin na MČ Praha 1 – 22

MČ	Výbor/Komise/ jiný Poradní orgán pro národnostní menšiny	Poznámka
Praha 1	Není zřízen	-----
Praha 2	Není zřízen	-----
Praha 3	Není zřízen	Problematika národnostních menšin je v gesci Komise pro sociální politiku a zdravotnictví Rady MČ. Dále se tématem zabývá pracovní skupina Sociokulturně znevýhodnění občané v rámci komunitního plánování rozvoje sociálních a návazných služeb. Na ÚMČ je zřízena pracovní pozici poradce pro národnostní menšiny a cizince (Odbor sociálních věcí).
Praha 4	Není zřízen	-----
Praha 5	Tématem národnostních menšin se zabývá Komise sociální a zdravotní	Na konci roku 2018 došlo s nástupem nového volebního období ke změně názvu komise – nově Komise sociální (tj. nezabývá se již tématem zdravotním).
Praha 6	Není zřízen	-----
Praha 7	Není zřízen	Na ÚMČ je zřízeno oddělení integrace cizinců a národnostních menšin. Pracovníci oddělení se aktivně účastní sociální či bytové komise, schůzek s řediteli ZŠ a MŠ, úzce spolupracují s radním MČ, v jehož gesci je daná problematika svěřená. Účastní se tvorby místního akčního plánu pro oblast sociálních a zdravotních služeb, školství, sociálního bydlení. S odborem sociálním (sociální oddělení a OSPOD), stejně jako Úřadem práce ČR úzce spolupracuje na řadě individuálních kauz. Rovněž funguje spolupráce s neziskovými organizacemi.
Praha 8	Komise pro sociální věci a národnostní menšiny	Jedná se o komisi Rady MČ Praha 8, která je iniciativním a poradním orgánem. Na konci roku 2018 došlo s nástupem nového volebního období ke změně názvu komise – nově Komise pro sociální věci, seniory a národnostní menšiny (tj. rozšířena o téma seniorů).
Praha 9	Není zřízen	Pro případné dílčí kroky existuje komise sociálně-zdravotní.
Praha 10	Není zřízen	Problematika cizinců a národnostních menšin je mimo jiné řešena v rámci komunitního plánování sociálních a návazných služeb v pracovní skupině osoby ohrožené sociálním vyloučením.
Praha 11	Není zřízen	-----
Praha 12	Není zřízen	-----
Praha 13	Není zřízen	V rámci projektu „Společná adresa – Praha 13“, zaměřeného však na oblast integrace cizinců, existuje pracovní skupina, která se schází dvakrát ročně.
Praha 14	Není zřízen	V rámci procesu plánování sociálních služeb na MČ Praha 14 je zřízena pracovní skupina „Cizinci a menšiny“, která zajišťuje spolupráci s organizacemi, které se uvedenou problematikou zabývají.
Praha 15	Není zřízen	Záležitosti národnostních menšin jsou řešeny průběžně dotčenými odbory.
Praha 16	Není zřízen	-----
Praha 17	Není zřízen	Tématem národnostních menšin se zabývá koordinátor národnostních menšin a cizinců (1/2 úvazku) organizačně zařazený v rámci Odboru sociálních věcí ÚMČ.
Praha	Není zřízen	-----

18		
Praha 19	Není zřízen	-----
Praha 20	Není zřízen	-----
Praha 21	Není zřízen	-----
Praha 22	Není zřízen	-----

Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území Prahy v roce 2018

Program č. 1 - prezentace národnostních kultur v hl. m. Praze; kulturní, společenská a osvětová činnost národnostních menšin

<i>příjemce dotace</i>	<i>název projektu</i>	<i>dotace (Kč)</i>
ARA ART, z. s.	Oslavy Mezinárodního dne Romů 2018	150 000
ARA ART, z. s.	Venkovní Galerie Phundrado Vudar	61 000
Asociace bulharských spolků v ČR z.s.	Festival pěveckých sborů národnostních menšin	40 000
Asociace bulharských spolků v ČR z.s.	Naším dětem	10 000
Asociace bulharských spolků v ČR z.s.	Pěvecký sbor Hlasy Bulharska	10 000
Asociace ETNICA, z.s.	TRADICE V ETNICE	20 000
Asociace Limbora, z. s.	Limbora v roce 2018	50 000
Asociace Limbora, z. s.	Malá Limborka a Limborka v roce 2018	60 000
Bejt Simcha	Rozvoj židovské kultury - kulturní a vzdělávací programy	20 000
Buči z.s.	Dětský soubor romského folkloru Marcinovci – činnost 2018	40 000
Buči z.s.	Oslavy Mezinárodního dne Romů 2018	40 000
Bulharská beseda	Umění spojuje	10 000
Bulharská kulturně osvětová organizace Sv. Cyrila a Metoděje v Praze	Klubová činnost a Cyrilometodějské koncerty	20 000
ČeskoSlovenská scéna	Mladé slovenské ochotnické divadlo v Praze	40 000
ČHAVORIKANO LUMA - KROUŽEK HER A NÁPADŮ O.S.	Kulturní prezentace spolku Čhavorikano Luma z.s.	30 000
Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR	DOMUS SM k 100. výročí Československa	50 000
Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR	Slovensko v Československu a česko-slovenské vztahy. Pražská mezinárodní konference slovenských a českých žáků k 100.výročí Československa	40 000
Dům národnostních menšin o.p.s.	18. setkání národnostních menšin - konference + společenský večer	310 000
Dům národnostních menšin o.p.s.	Aktivity a propagace Domu národnostních menšin	300 000

Dům národnostních menšin o.p.s.	Chod DNM - místo prezentace národnostních menšin	960 000
Dům národnostních menšin o.p.s.	Provoz Domu národnostních menšin - energie a služby	930 000
Džerelo	Dětský mezinárodní festival ukrajinských folklórních sdružení v Praze - „Folklórní mozaika“	40 000
„Folklórní soubor Šarvanci“	Folklórní večery a taneční školy pro veřejnost	30 000
„Folklórní soubor Šarvanci“	Pravidelná činnost Folklórního souboru Šarvanci	40 000
"INFO-DRÁČEK, z.s."	Asie vzdálená a blízká	70 000
Klub Polski v Praze , z.s.	Divadlo- Alternatywny Teatr Klub-PL Praha	20 000
Klub Polski v Praze , z.s.	Jubilejní výstava členky KPvP- Nová síň	30 000
Klub Polski v Praze , z.s.	Koncert: " Piosenki lat 20,30"- populární polské písně a písničky 20,30 let.	10 000
Klub Polski v Praze , z.s.	Podpora činnosti KPvP v DNM	10 000
Klub Polski v Praze , z.s.	SETKÁNÍ KULTUR- hudba, diskuze, spolupráce.	20 000
Lastavica z.s.	Celoroční přehlídka filmů	30 000
Lastavica z.s.	Knihovna - archivace dokumentů	20 000
"Operace Ester"	Kulturně společenská činnost se zaměřením na propagaci židovské kultury ve většinové společnosti	15 000
POST BELLUM, o.p.s.	Nejsme tu sami: příběhy našich menšin III.	60 000
ROMANO DŽANIBEN	Krajinou příběhů romské historie	50 000
RomPraha	Akce pro neorganizované děti, mládež a dospělé Romy	80 000
Rusíni.cz-rusínská iniciativa v ČR	Rusínské dětské centrum	30 000 Odstoupení od projektu
Ruská tradice, z.s.	Celoroční činnost dětského divadelního souboru Krásný sarafán	50 000
Ruská tradice, z.s.	Klubová činnost ruské národnostní menšiny v DNM v roce 2018	40 000
Řecká obec Praha, o.s.	Dětský zájmový a taneční soubor	7 000
Řecká obec Praha, o.s.	Kulturní, společenská a osvětová činnost	60 000
Řecká obec Praha, o.s.	Pěvecký a taneční soubor Akropolis - dospělí	28 000
Sdružení ARBESÁČKY	Akce pro děti z „Arbesáku“	80 000
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Duo MarOlja	20 000
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Sbor sv. Vladimíra a spolková činnost SUPU, z.s.	55 000
Sdružení Ukrajinců v ČR BEREHYŇA z.s.	„ SVĚTOVÝ DEN VÝŠIVKY“	10 000
Sdružení Ukrajinců v ČR BEREHYŇA z.s.	PRAHA UKR FEST	40 000
Sdružení Ukrajinců v ČR BEREHYŇA z.s.	Prezentace Ukrajinské kultury v ČR	10 000
Slovensko-český klub	Pražští Slováci na pódiu Slovenského domu v Praze	30 000
Slovenský literárny klub v ČR	Kvarteto	20 000

Slovenský literární klub v ČR	Literární soutěž Jána Kollára	20 000
Společnost přátel Lužice	Kulturní most mezi Prahou a srbskou Lužicí 2018	120 000
Společnost přátel Podkarpatské Rusi	Akademie národnostních menšin konané ke 100.výročí založení Československé republiky	15 000
Spolek Iglice	Zpřístupnění maďarského jazyka a kultury členům maďarské menšiny i většinové společnosti	50 000
Spolek maďarských lékařů a přírodovědců v ČR	Kulturní a společenské osobnosti národnostních menšin v Praze	10 000
Spolek Němců a přátel německé kultury v ČR	Činnost pražské základní organizace Spolku Němců a přátel německé kultury	30 000
Spolek rodičů a přátel Polské školy v Praze, z.s.	Podpora činnosti sdružení rodičů a přátel Polské školy v Praze (náklady na provoz: najem a teplo)	20 000
Spolek Zaedno	Soutěž „Vícejazyčnost je bohatství“ – 6. ročník	40 000
Spolek Zaedno	Trifon Zarezan, bulharský svátek vína 2018	60 000
Spolok Detvan, z.s.	Detvianske večery	10 000
Spolok Detvan, z.s.	Slovenská Praha aneb rozvoj moderních československých vztahů včera, dnes a zítra	10 000
Srbské sdružení sv. Sáva, z.s.	Kulturně-společenské aktivity srbského sdružení sv. Sáva, z.s. v roce 2018	30 000
Srbský kulturní spolek Radost	Naplnění cílů Srbského kulturního spolku Radost v roce 2018 - Folklorní činnost spolku	60 000
Srbský kulturní spolek Radost	Naplnění cílů Srbského kulturního spolku Radost v roce 2018 - Škola srbského jazyka - pravidelná výuka	30 000
Studentský kroužek Endre Adyho - Ady Endre Diákkör, z.s.	Pěstování maďarské studentské kultury v Praze	20 000
Svaz Maďarů - CSMMSZ, z.s. Pobočný spolek Praha, z.s.	Kulturní aktivity a Dny maďarské kultury v Praze	40 000
Svaz Maďarů - CSMMSZ, z.s. Pobočný spolek Praha, z.s.	Taneční skupina Nyitnikék	40 000
TramPOLina	Společný čas a vzájemná pomoc = lepší integrace	40 000
"tranzit.cz"	Knihovna Romafuturismo	60 000
Ukrajinská iniciativa v České republice	Koncertní a osvětová činnost ukrajinské skupiny Ignis v Praze	35 000
Ukrajinský národní dům z.s.	Dny ukrajinské kultury v Praze	20 000
"Ulpan, o.s."	Cyklus přednášek o židovské a izraelské kultuře „Ulpan uvádí...“	15 000
VAZRAŽDANE	Dny bulharské kultury	40 000
VAZRAŽDANE	Klub Vazraždane	40 000
Židovská obec v Praze	„Stigmatizovaná místa“ Výstava v Jeruzalémské synagoze autor výstavy: Karel Cudlín	50 000
Židovská obec v Praze	Dětské divadlo Feigele . Projekt na rok 2018	25 000
Židovská obec v Praze	Chanuka a Purim - Oslava židovských svátků v roce 2018. Hudebně dramatické představení a komponovaný pořad na oslavu židovských svátků, kdy se sejdou ke společné slavnosti členové židovské komunity.	20 000
Židovská obec v Praze	Káva o čtvrté	20 000

Židovská obec v Praze	Svátky světél v Jeruzalémské synagoze 2018	15 000
Židovská obec v Praze	Třígenerační komunitní centrum v Domově sociální péče Hagibor - Oslava svátku Purim 2018	20 000
Židovská obec v Praze	Učíme se tradicím našich předků	20 000
Městská část Praha 14	Setkání kultur 2018	50 000
Celkem		5 271 000
Celkem při odstoupení od projektu		5 241 000

Program č. 2 – Publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze

<i>příjemce dotace</i>	<i>název projektu</i>	<i>dotace (Kč)</i>
BONA FIDE	Bruško, bruško, kto v tebe býva? - Bříško, bříško, kdo v tobě bydlí?	85 000
Bulharská beseda	Andělé zlatého města	10 000
Čavič Jadranka	Bilingvální vydání sbírky povídek srbské spisovatelky J. Čavič žijící v Praze	59 000
ROMANO DŽANIBEN	Časopis Romano džaniben 2018	120 000
Spolek Zaedno	Kamarádi, časopis pro děti z národnostních menšin (VII. ročník)	112 000
Celkem		386 000

Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy (2018 – 2021)

Program č. V – Kontinuální víceletá činnost v oblasti národnostních menšin na území hl. m. Prahy (2018 -2021)

<i>příjemce dotace</i>	<i>název projektu</i>	<i>dotace (Kč)</i>	
Asociace Etnica, z.s..	PRAHA SRDCE NÁRODŮ 2018 - 2021	Rok 2018	1 800 000 Kč
		2019	1 850 000 Kč
		2020	1 900 000 Kč
		2021	1 950 000 Kč
			7 500 000 Kč
BONA FIDE	Festival české a slovenské tvorby pro děti	Rok 2018	160 000 Kč
		2019	160 000 Kč
		2020	160 000 Kč
		2021	160 000 Kč
			640 000 Kč
Slovo 21, z.s.	Světový romský festival KHAMORO 2018 -2021	Rok 2018	2 600 000 Kč
		2019	2 350 000 Kč
		2020	2 400 000 Kč
		2021	2 450 000 Kč
			9 800 000 Kč
Celkem rok 2018		4 560 000 Kč	
Celkem 2018 - 2021		17 940 000 Kč	

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Zastupitelstvo Středočeského kraje, ve smyslu zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, v platném znění, Výbor pro národnostní menšiny nezřídilo. O jeho ustavení prozatím neuvažujeme, neboť podmínka pro jeho zřízení, 5 % občanů hlásících se k

jiné než české národnosti, stanovená § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, nebyla splněna.

V oblasti dotační politiky pro národnostní menšiny Středočeský kraj zaměřuje svou činnost především na podporu romské národnostní menšiny. Aktivity nevládních organizací sdružujících ostatní příslušníky národnostních menšin pečlivě sledujeme, ale považujeme je za minimální. Zvýšenou pozornost věnujeme problematice integrace cizinců. Krajský úřad Středočeského kraje na svých internetových stránkách <http://www.kr-stredocesky.cz/web/socialni-oblast/integrace-azylantu-a-cizincu> zřídil odkaz, který je věnován této problematice. Na základě dosavadních zkušeností s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, lze konstatovat, že žádný z menšinových jazyků na území Středočeského kraje, nelze definovat ve smyslu čl. 1 Charty, tj. jako jazyk ve smyslu užšího územního vymezení, kde je vyjadřovacím prostředkem takového počtu osob, který by přijetí různých ochranných a podpůrných opatření opodstatňoval. V rámci Statutárního města Mladá Boleslav byla zřízena jako poradní orgán Rady města Komise pro integraci etnik a národnostních menšin, která ve městě působí několik let.

ÚSTECKÝ KRAJ

Výbor pro národnostní menšiny Zastupitelstva Ústeckého kraje (dále jen „Výbor pro národnostní menšiny“) byl ustanoven na 1. zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje - IV. volební období 2012 - 2016 konaném dne 20. 11. 2012. Zřízení výborů Zastupitelstva Ústeckého kraje, jako i funkce, pro kterou budou členové zastupitelstva uvolněni, jsou ustanovena v Usnesení č. 21/1 Z/2012.

Výbor pro národnostní menšiny byl ustanoven i v navazujícím V. volebním období 2016 - 2020 Usnesením č. 25/1 Z/2016 na 1. Zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje, jež se konalo dne 21. 11. 2016. Složení výboru je dlouhodobě neměnné, i v roce 2018 byl výbor složen z 6 zástupců politických stran (KSČM, ODS, ČSSD, ANO, SPD+SPO) a 9 zástupců národnostních menšin žijících v Ústeckém kraji, mezi něž patří ukrajinská národnostní menšina, Obec Slováků, Svaz Maďarů, Svaz Vietnamců, Židovská obec Teplice, Bulharský spolek Cyrila a Metoděje, Kulturní sdružení občanů německé národnosti a zástupci romské a ruské menšiny). Jednání Výboru pro národnostní menšiny se účastní taktéž pravidelní hosté: 1. náměstek hejtmána a člen Rady Ústeckého kraje pro finance, bezpečnost a sociálně vyloučené lokality PhDr. Martin Klika, MBA, DBA, koordinátor pro romské záležitosti Mgr. Štefan Lukáč a ředitel ústecké pobočky neziskové organizace Poradny pro integraci, z.ú. Jan Kubíček.

Výbor pro národnostní menšiny se zaměřoval na podporu kulturně-společenských aktivit národnostních menšin žijících v Ústeckém kraji a vytváření příležitostí pro společná setkávání národnostních menšin, a to za účelem vzájemného poznání, prohlubování tolerance a dobrých vztahů.

Spolupráce Výboru pro národnostní menšiny a organizací příslušníků národnostních menšin byla velmi dobrá a efektivní, především v souvislosti s realizací kulturně-společenských aktivit, které Výbor pro národnostní menšiny realizoval. Organizace národnostních menšin se podílí na předávání informací zástupcům národnostních menšin i samotné realizaci aktivit, a to prostřednictvím jejich aktivní účasti na kulturně-společenských aktivitách. O aktivitách výboru jsou organizace příslušníků národnostních menšin informovány zástupci národnostních menšin, jež jsou členy Výboru pro národnostní menšiny. Národnostní menšiny zastoupené v kraji jsou při realizaci kulturně-společenských aktivit velmi aktivní. Díky tomu došlo i v roce 2018 k celé řadě těchto aktivit, na nichž se Výbor pro národnostní menšiny podílel. Za příklad dobré praxe lze uvést „Vítání lunárního roku“ s vietnamskou národnostní menšinou, přehlídku písní a tanců Vietnamu s názvem „Písničky pro Hanoj“, vzpomínkové a

výchovně vzdělávací akce Židovské obce o holokaustu, jež se konají na základních a středních školách, jejichž vyvrcholením je beseda s přeživšími holokaustu a promítání filmu, 864. oslavy Zahájení lázeňské sezóny v Teplicích, kulturní akce bulharské obce k příležitosti slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje aj.

Ve sledovaném roce bylo realizováno také několik kulturně-společenských aktivit, které se zaměřovaly na romskou menšinu. Jednalo se například o 5. charitativní romský ples, festival Sdružení Romano jasnica s názvem „Různobarevný festival“, oslavy Mezinárodního dne Romů a jiné. Výbor pro národnostní menšiny v roce 2018 realizoval kulturní akci s názvem „Barevný region v Ústí nad Labem“, jejímž cílem bylo představení kultur, tradic a gastronomie národnostních menšin. Této akce se zúčastnili zástupci národnostních menšin, organizace příslušníků národnostních menšin i velvyslanci jednotlivých zemí. Další aktivitou Výboru pro národnostní menšiny a Ústeckého kraje byla soutěž o Nejlepšího studenta národnostních menšin za rok 2018, jejímž cílem byla podpora motivace studentů středních škol. Vybraní studenti národnostních menšin byli oceněni hejtmánem Ústeckého kraje za vynikající školní prospěch a volnočasové aktivity. Spolupráce Výboru pro národnostní menšiny a organizací příslušníků národnostních menšin byla velmi efektivní a přínosná, z tohoto pohledu nebyly problémy zaznamenány.

Ústecký kraj nemá dotační titul primárně zaměřený na podporu kulturně-společenských aktivit národnostních menšin, nicméně díky podpoře a zájmu kraje jsou tyto aktivity podporovány z dotačního titulu určeného na podporu kultury a společenských organizací. Některé kulturní aktivity byly také finančně podpořeny z Fondu Ústeckého kraje, jednalo se například o následující:

- Obec Slovákovi v České republice, z.s. - „Poznej zemi kde žiješ“ - poskytnutá dotace ve výši 24 500 Kč
- Svaz Vietnamců v Ústeckém kraji, z.s. - „Vietnamský Nový rok v Ústeckém kraji 2019“ - poskytnutá dotace ve výši 90 000 Kč

S implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků nemá Ústecký kraj zkušenost. Podpora cizinců při jednání s úřady a dalšími institucemi je zajišťována především neziskovými organizacemi, pro příklad lze uvést organizaci Poradna pro integraci, z.ú., která se věnuje tlumočení během úředních jednání, výuce českého jazyka a dalším aktivitám, jež napomáhají integraci cizinců.

V Ústeckém kraji působí tři poradní orgány rady nebo zastupitelstva obcí (komise a výbor pro národnostní menšiny), a to ve městech Most, Kadaň a Chomutov. S těmito orgány Výbor pro národnostní menšiny dlouhodobě spolupracuje. Dochází ke vzájemnému předávání informací o kulturně-společenských aktivitách v území i společnému jednání, kterého se účastní zástupci výše uvedených komisí a výborů. Kromě podpory kulturně-společenských aktivit a dalších oblastí sociálního života se Ústecký kraj zaměřuje i na podporu mladých lidí na zvýšení jejich uplatnění na trhu práce, tedy i příslušníků národnostních menšin. Z tohoto důvodu Ústecký kraj realizoval od 1. 6. 2016 do 31. 12. 2018 v rámci iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí, tedy v rámci SC 1.5. OP Zaměstnanost v širokém partnerství s regionálními neziskovými organizacemi dva projekty pod názvy: Komplexní program podpory mladých lidí na trhu práce v Ústeckém kraji - TRANSFER, registrační číslo CZ.03.1.49/0.0/0.0/15_116/0001786 " a „Program podpory mladých lidí na trhu práce v regionu Děčínská a Šluknovského výběžku - CESTA, registrační číslo CZ.03.1.49/0.0/0.0/15_116/0001785". Obecným cílem uvedených projektů bylo snížení počtu mladých lidí do 29 let věku, kteří nejsou zapojeni na trhu práce ani nejsou součástí vzdělávacího proudu. Do obou projektů se zapojili také příslušníci národnostních menšin.

VYSOČINA

Z důvodu nenaplnění podmínky uvedené v ust. § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, nebyl ani v roce 2018 ustanoven Krajem Vysočina výbor pro národnostní menšiny. V rámci Krajského úřadu Kraje Vysočina je zřízeno funkční místo koordinátora pro romské záležitosti. V roce 2018 v rámci Kraje Vysočina působila pracovní skupina poskytovatelů služeb pro národnostní a etnické menšiny, osoby bez přístřeší a oběti trestné činnosti, která se již v předchozích letech podílela na aktualizaci Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Kraji Vysočina na roky 2016 – 2020.

Kraj Vysočina v roce 2018 spolupracoval především s romskými poradci jednotlivých obcí s rozšířenou působností Kraje Vysočina, Oblastní charitou Jihlava a Třebíč, nestátními neziskovými organizacemi a dalšími organizacemi zabývajícími se otázkou národnostních menšin žijících na území Kraje Vysočina. Zároveň probíhala spolupráce s Policií ČR a Městskou policií Jihlava.

Akce zaměřené na romskou menšinu:

- Erko – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež při Oblastní charitě Jihlava uspořádalo dne 27. 4. 2018 již jedenáctý ročník taneční soutěže Amen Khelas, kterého se zúčastnilo celkem 80 tanečníků a tanečnic ve 20 skupinách.

Je však nutné upozornit na skutečnost, že míra účasti Romů v romské občanské společnosti je všeobecně nízká. Romové se většinou pouze pasivně účastní akcí pořádaných neromskými organizacemi a sami nevyvíjí žádnou organizovanou společenskou aktivitu.

V roce 2018 byly pro národnostní menšiny žijící v Kraji Vysočina Centrem na podporu integrace cizinců pro Kraj Vysočinu uspořádány tyto akce:

- Dne 25. 2. 2018 se uskutečnila akce „Balkánský večer“. V prostorách Cafe Etage v Jihlavě byl připraven hudební i kulturní program zaměřený na představení balkánské kultury majoritní společnosti.
- Dne 10. 3. 2018 se konal první ročník plesu „Rytmy světa“. Přítomní měli možnost ochutnat národní pokrmy z různých zemí a také se seznámit s tanci jednotlivých kultur. V průběhu akce byl připravený doprovodný program pro děti a taneční workshopy pro dospělé.
- Dne 11. 5. 2018 byl uspořádán workshop „Svátek matek“. Vietnamské i české děti vyráběly jarní dekorace a dárky ke dni matek.
- Ve spolupráci s Vietnamským spolkem na Jihlavsku, z.s. byla uspořádána akce „Táborový desetiboj“. V rekreačním areálu Horní Březinka byly vietnamským rodinám představeny letní aktivity pro děti – tábory a táborové hry.
- Dne 28. 9. 2018 se konal tradiční „Vietnamský den dětí“. Ve spolupráci s Vietnamským spolkem na Jihlavsku, z.s. byl připraven bohatý hudební a taneční program. V závěru akce byli vyhlášeni nejlepší žáci a studenti roku 2018.
- Dne 8. 11. 2018 byla uspořádána akce pro děti – „Podzimní tvoření“. Při tvorbě podzimních dekorací se s dětmi hovořilo o podzimu a podzimních svátcích v ČR s cílem navázat interkulturní dialog ohledně významu podzimu v jednotlivých kulturách.
- Vzhledem k rostoucí ukrajinské komunitě byla dne 25. 11. 2018 uspořádána akce „Ukrajinský večer“. V prostorách DIOD Jihlava byl připravený hudební program a ochutnávka národního pokrmu – boršč.
- Dne 1. 12. 2018 se konala akce „Bowlingový turnaj“. Cílem akce bylo v neformální atmosféře navázat kontakt mezi cizinci a majoritní společností.
- Ve spolupráci s oddělením prevence Městské policie Jihlava bylo v rámci interaktivního programu pro žáky 8. tříd základních škol a pro studenty 3. ročníků středních škol uspořádáno celkem 27 přednášek. Tématem přednášek byla

„Integrace cizinců a předsudky“. Cílem bylo přispět k pochopení předsudků, základních práv a povinností cizinců na území České republiky. Přednášky byly žáky, studenty i pedagogy velmi pozitivně hodnoceny.

Centrum na podporu integrace cizinců pro Kraj Vysočinu dále v roce 2018 uspořádalo 28 sociokulturních kurzů na rozličná témata. Nejčastěji se jednalo o témata spojená s pobytovou rodinnou a pracovní problematikou. Dále v roce 2018 uspořádala F POINT, z.s. akce pro národnostní menšiny:

- 29. 3. 2018 - Velikonoční tvoření
- 30. 5. 2018 - Letem světem - odpoledne se sportem a zábavou
- 22. 6. 2018 - Hurá na prázdniny
- 20. - 31. 8. 2018 - Letní klub
- 11. 10. 2018 - Moldavská večere
- 5. 12. 2018 - Mikuláš
- 17. 12. 2018 - Vánoční besídka "Šťastné a veselé!"

V Kraji Vysočina existují neziskové organizace, které působí ve prospěch etnických menšin. Kraj Vysočina systematicky a kontinuálně podporuje síť registrovaných sociálních služeb v kraji, tak může koncepčně zajistit jejich vývoj a efektivní dopad pro všechny cílové skupiny, včetně etnických menšin, v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb.

Kraj Vysočina dosud nemá zkušenosti s implementací Evropské Charty regionálních či menšinových jazyků. Kraj Vysočina nemá na svém území z hlediska dlouhodobého vývoje usazenou žádnou početně významnou národnostní menšinu, s výjimkou osídlení příslušníky romského etnika v několika lokalitách. Z toho důvodu je problematika národnostních a etnických menšin zúžená, jak vyplývá z výše uvedených bodů. Vedení Kraje Vysočina si je ale vědomo skutečnosti, že příslušníci národnostních či etnických menšin nebo cizinci se vzhledem k řadě specifik mohou dostávat do situace, která vede k sociálnímu a kulturnímu vyloučení. Tato otázka je v současné době stále více aktuální s ohledem na uprchlickou krizi a masový příchod pracovních sil ze zemí jako např. Ukrajiny, Rumunska, Bulharska a dalších. Věnujeme této oblasti neustálou pozornost s cílem rozvíjet aktivity napomáhající dobrému soužití mezi většinovou společností a lidmi, kteří se od ní odlišují na základě národnostní nebo etnické příslušnosti. Dle našich informací na území Kraje Vysočina není obec, ve které by byl zřízen Výbor pro národnostní menšiny, popř. jiný poradní orgán (Komise) pro národnostní menšiny.

ZLÍNSKÝ KRAJ

Výbor pro národnostní menšiny zřízen nebyl, jelikož kraj nesplňuje zastoupení občanů jiné národnosti dle zákona o krajích 129/2000 Sb., v platném znění. Zlínský kraj má v rámci krajského úřadu zřízenou funkci koordinátora pro romské poradce, jejíž součástí je také agenda národnostních menšin. Tato funkce je zařazena v Odboru Kancelář hejtmána od roku 2000. Podrobná zpráva o činnosti krajského koordinátora je každoročně zasílána sekretariátu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny. Prostřednictvím krajského koordinátora probíhá spolupráce s romskými i proromskými neziskovými organizacemi, zabývajícími se integrací romské komunity a také s organizacemi, které se věnují i dalším národnostním menšinám, pokud v kraji působí. Výbor ani žádný jiný orgán nebyl v kraji zřízen, tudíž ani v roce 2018 nepůsobil. V rámci správních řízení, týkajících se státoobčanství, bývá používáno tlumočení během úředního jednání. Získání tlumočnicka je však pro krajský úřad časově náročné, probíhá úzká spolupráce s Centrem na podporu integrace cizinců, tak jsou poučeny i městské úřady. Kraj vzhledem k minimálnímu výskytu cizinců nepoužívá menšinové jazyky na webových stránkách kraje. Webové stránky je možné přepnout na anglický jazyk. Krajský úřad nemá informaci o existenci Výboru pro národnostní menšiny ani o jiném poradním orgánu měst na území kraje.

Příloha 2

Dotiční program Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků – přehled podpořených projektů v roce 2018

<i>Žadatel/příjemce dotace</i>	<i>název projektu</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Amaro suno - feder dživipen, z.s.	Mluvme romsky - Vakeras romanes	129 800
Polský kulturně-osvětový svaz v České republice, z.s.	Přednáškové aktivity Mezigenerační regionální univerzity (MUR)	32 364
Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Jana Kubisze, Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Jana Kubisza, příspěvková organizace, Hnojník	Finále XVI. ročníku recitační soutěže Jana Kubisze 2018	80 000
Ducatus Teschinensis	Špiwo Anna Chybidziurowa i její sómsiedzi	270 000
Spolek Zaedno	Kamarádi, celoroční vzdělávací aktivity pro děti	449 940
BONA FIDE	Slovenská mozaika	201 600
Nová škola, o. p. s.	Romano suno 2018	324 630
Polský kulturně-osvětový svaz v České republice, z.s.	Polská menšina on-line prostřednictvím www.zwrot.cz	156 400
KHER	Romština a literatura Romů jako klíč k vzájemnému pochopení	192 400
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR, z.s.	Dokumentace nejstarších mluvčích moravské chorvatštiny - 2. část	110 000
Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR, z.s.	... nezabudni! Scénické čtení z nové slovenské literatury - CD s průvodním bookletem	165 450
Obec Vendryně	Podpora tradičních místních názvů v obci Vendryně	64 493
Město Jablunkov	Podpora dvojjazyčnosti ve městě Jablunkov díky informačnímu systému MěÚ a rozcestníku	260 851
BONA FIDE	Bříško, bříško, kdo v tobě bydlí? - Bruško, bruško, kto v tebe býva?	140 000
Celkem		2 577 928

Příloha 3

Program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2018

<i>Žadatel/příjemce dotace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Bulharská menšina		
PIRIN	Výuka bulharských lidových tanců a písní	62 000
Chorvatská menšina		
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Soupis pravidel gramatiky moravské chorvatštiny	191 750
Maďarská menšina		
Spolek Iglice	Zpřístupnění maďarského jazyka a maďarské kultury dětem příslušníků maďarské menšiny a dětí ze smíšených česko-maďarských rodin	497 000
Polská menšina		
Sdružení polské mládeže v ČR	Jazykový tábor	50 000
Sdružení přátel polské knihy	S knihou na cestách 2018	122 000
Kongres Poláků v České republice	Zelená škola nad Baltem - Podpora vzdělávání žáků sedmých tříd polských menšinových škol v přirozeném prostředí	310 000
ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Jana Kubisze - Skola podstawowa i Przedszkole im. Jana Kubisza Hnojník	Ocalmy od zapomnienia - zachraňme před zapomněním	63 000
ZŠ Jablunkov	Žijeme na Trojmezí	181 686
Matice školská u ZŠ s polským jazykem vyučovacím, Karviná-Fryštát	Realizace ŠVP s pomocí regionálních prvků aneb "Výpravy za poznáním Těšínského Slezska"	80 000
	Rozvíjení schopností a dovedností žáků s pomocí kulturních aktivit	140 000
celkem		946 686
Romská menšina		
Nová škola	Vaker romanés 2018	256 404
Romano džaniben	Krajinou příběhů romské historie	158 700
celkem		415 104
Rusínská menšina		
Spřiznění volbou. Podkarpatské a rusínské inspirace	Spřiznění volbou. Podkarpatské a rusínské inspirace	30 000
Ruská menšina		
Sdružení krajanů a přátel ruské tradice v ČR (Ruská tradice, o.s.)	SLOVO NAŠIM DĚTJAM - příloha časopisu Ruskoje slovo	185 000
Řecká menšina		
Asociace řeckých obcí v České republice	Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže, příslušníků řecké národnostní menšiny v ČR	189 640
Lyceum Řekyň v ČR	Výuka řeckých tanců a písní	393 000
celkem		582 640
Slovenská menšina		
Slovenské združenie LIMBORA	Škola ozvěn domova	320 000
Asociace Etnica	Škola oživených tradic	275 000
BONA FIDE	Čítajme, počúvajte a učme sa!	350 000
Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR	Slovensko v Československu. K 100. výročí Československa	207 500

Slovensko-český klub	Slovenské mimoškolní vzdělávací aktivity ve Slovenském domě v Praze	210 000
Slovenský literární klub v ČR	Literární soutěž Jána Kollára (14. ročník)	135 000
celkem		1 497 500

Ukrajinská menšina

Ukrajinská iniciativa v České republice	Dětský klub Smoloskyp 2018	280 000

Vietnamská menšina

Sdružení pro podporu vietnamsko-české jazykové vzájemnosti	Dokončení Velkého učebního česko-vietnamského slovníku 6 díl (V-Ž)	1 500 000
Vietnamský spolek Moravskoslezského kraje a Ostravy z.s	Výuka vietnamského jazyka v Moravskoslezském kraji pro děti a mládež vietnamské národnostní menšiny	100 540
Středisko vietnamského jazyka v Praze, z. s.	Provozování bezplatné výuky vietnamštiny pro vietnamské žáky ve věku 8-15 roků	96 000
celkem		1 696 540

Multikulturní výchova

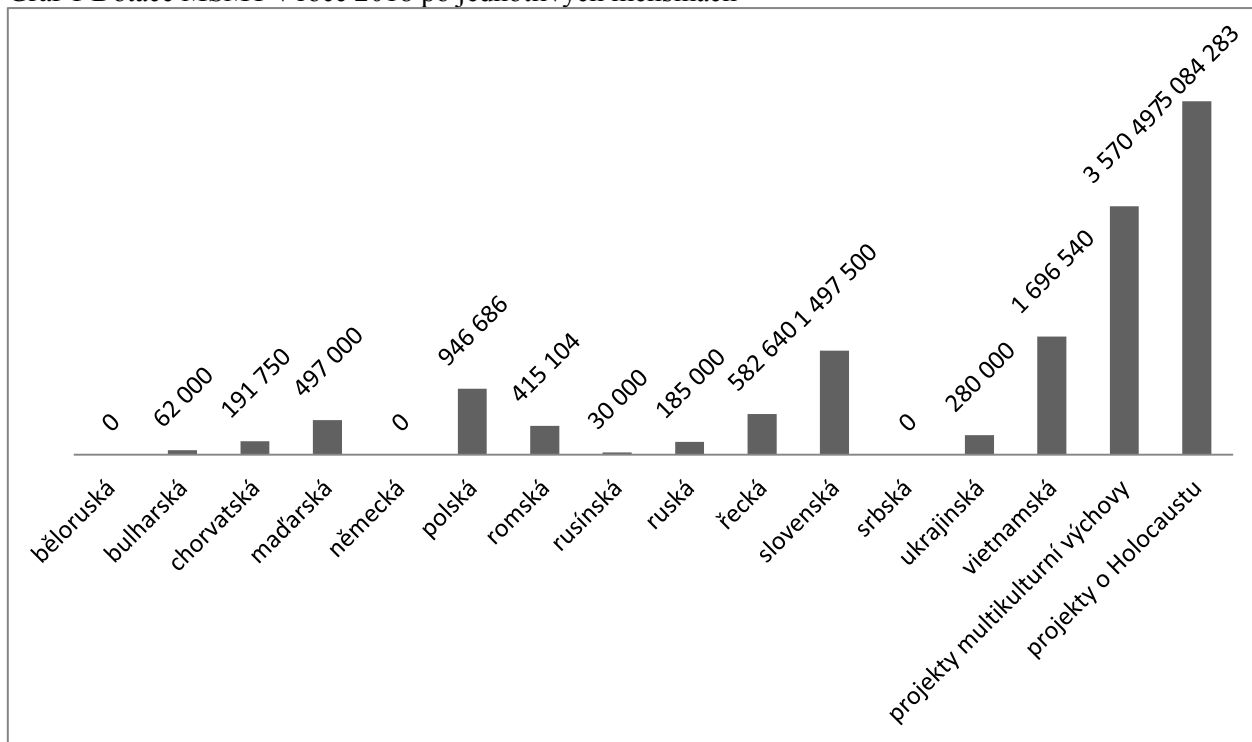
Spolek Zaedno	Kamarádi, celoroční aktivity pro děti z národnostních menšin	488 000
ZŠ a MŠ Brno	Česká a brněnská emigrace a exil v letech 1914-1989	290 000
ZŠ Varnsdorf	Nevíš - pomohu Ti!	43 500
Sdružení D	Prožitkem k potírání nesnášenlivosti a rozvoji humanismu - interaktivní vzdělávací programy pro žáky základních a středních škol ve třech krajích ČR	317 800
Západočeská univerzita v Plzni	Postgraduální vzdělávání učitelů - kompetence k tvorbě vzdělávacích programů a výukových materiálů pro témata multikulturalita, Holocaust a integrace menšin	386 748
InBáze, z.s.	Multikulturní vzdělávací programy pro děti a žáky: Bedýnky příběhů	378 521
ZŠ Zachar Kroměříž	Bojíme historické bariéry s ohledem na evropské kulturní tradice	170 500
ZŠ Mělník, Jaroslava Seiferta	Evropa nás baví	416 628
ZUŠ Louny	K čemu Slunce, když není den?	216 800
ZŠ Praha 3 Cimburkova	Naučit se žít spolu	150 000
VOŠ pedagogická a sociální, SOŠ pedagogická a gymnázium Praha 6	Začleňování dětí s odlišným mateřským jazykem do mateřských a základních škol	51 000
Evangelická akademie VOŠ sociální práce a SOŠ	Kulturně historické stýkání a potýkání	90 000
Eurotopia o.p.s.	Výchovou k toleranci	143 055
Knižní stezka k dětem	Výuková řada Manamana	427 945
celkem		3 570 497

Židovské a Holocaust

Terezínská iniciativa	Vzdělávací zájezdy českých škol do Památníku Terezín	500 000
Institut Terezínské iniciativy	"Nechte mě být, jaká jsem". Životní příběh Anne Frankové	450 560
Památník Terezín	Semináře pro pedagogy k výuce o holocaustu	1 800 000
Spolek Nicholase Wintona	Vzdělávací projekt pro ZŠ a SŠ "RUCE PRYČ OD ČESKOSLOVENSKA - Mnichovská dohoda a záchrana dětí vedená N. Wintonem"	490 000
Židovská liberální unie v České republice	Kontinuita židovské menšiny v České republice po holocaustu a po roce 1948	216 000
Židovské muzeum v Praze	Židé, dějiny a kultura	237 125
Židovská obec v Praze (ŽOP)	Židovské tradice a programy pro děti	150 000
Lauderova MŠ, ZŠ a gymnázium při Židovské obci v Praze	Výuka moderní hebrejštiny na základní škole a gymnáziu Lauderových škol	200 000

OA a jazyková škola Přerov	Po stopách naší kulturní historie, Holocaustu a 2. světové války ve středoevropském prostoru	140 330
Živá paměť o.p.s.	Zmizelí Romové a Romové dnes	225 000
ZŠ Kojetín	Zmizelí sousedé Kojetína	60 000
Památník Lidice	Mezinárodní vědomostní soutěž pro mládež Lidice pro 21. století	615 268
celkem		5 084 283
všechny menšiny celkem		15 039 000

Graf 1 Dotace MŠMT v roce 2018 po jednotlivých menšinách

**Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu kulturních aktivit
příslušníků národnostních menšin v roce 2018**

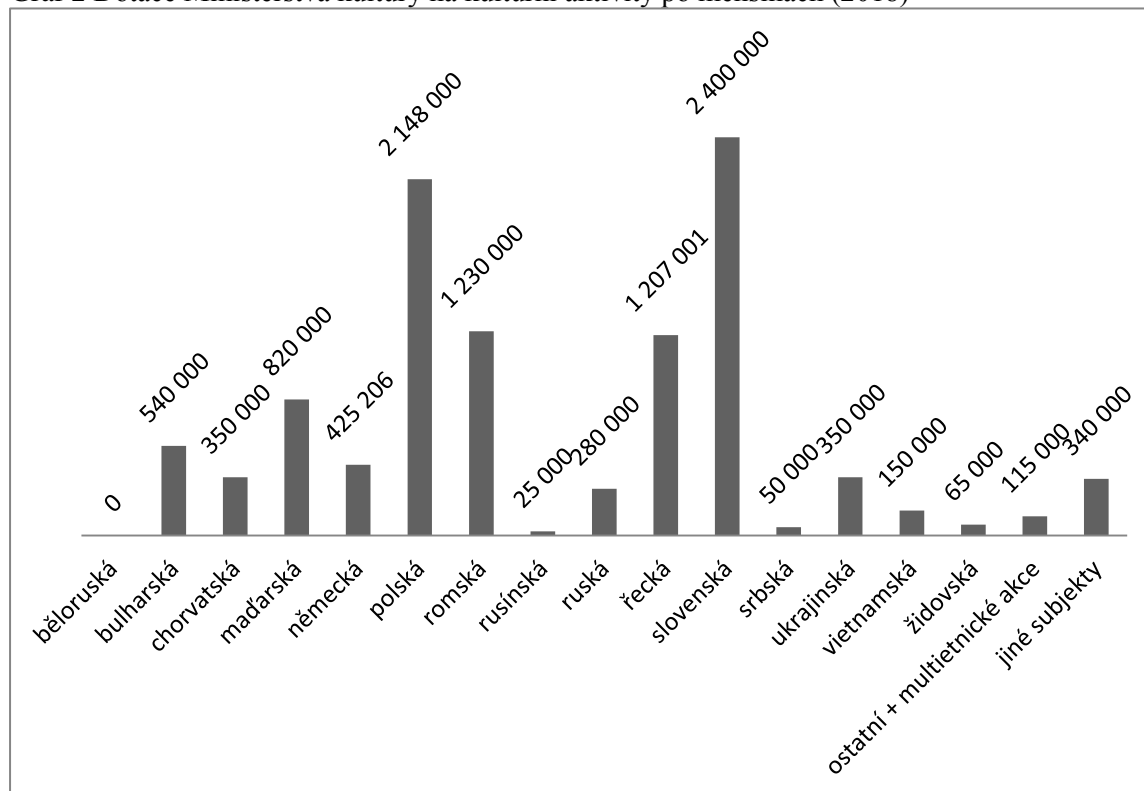
<i>žadatel/příjemce dotace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
bulharská		540 000
Asociace bulharských spolků v ČR, z. s.	Krajanské setkání v Mikulčicích	80 000
	Smíšený pěvecký sbor HLASY BULHARSKA	45 000
Pirin, z.s.	Uchování bulharských lidových tradic a tanců	50 000
Spolek Zaedno	Zachování bulharských tradic	200 000
Vazraždane	Dny bulharské kultury	85 000
	Klub Vazraždane	80 000
chorvatská		350 000
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR, z.s.	Dokumentace chorvatské národnostní menšiny a její prezentace veřejnosti	200 000
	27. chorvatský kulturní den (kiritof)	150 000
maďarská		820 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích - Cseh-és Morvaország Magyarok Szövetsége, z.s.	Dny maďarské kultury - šíření maďarské kultury v českém prostředí	200 000
	Kulturní, informační a dokumentační činnost maďarské menšiny v České republice	620 000
německá		425 206
Sdružení Němců - regionální skupina Hřebečsko, z.s.	24. ročník Dnů česko-německé kultury "Hřebečské přástky"	70 000
Shromáždění německých spolků v České republice, z.s.	Velké kulturní setkání německé menšiny 2018	240 000
Spolek Němců a přátel německé kultury v ČR	Aktivity celostátního Spolku Němců a přátel německé kultury	56 200
	Kulturní aktivity Spolku Němců a přátel německé kultury ZO Kraslice na území ČR	30 000
Spolek Němců v Čechách, z.s.	"Vandrující Chebští muzikanti"	29 006
polská		2 148 000
Górole - folklorní soubor, spolek	Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů 2018	85 000
Kongres Poláků v České republice, z.s.	Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR	280 000
	Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2018	330 000
Polské umělecké sdružení ARS MUSICA, z.s. - Polskie Towarzystwo Artystyczne Ars Musica, z.s.	Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem na vysoké umělecké úrovni	40 000
Polský kulturně-osvětový svaz v České republice, z.s.	Kulturně - společenské aktivity a dokumentační činnost PZKO	1 250 000
Polský pěvecký spolek Collegium Cantorum	Rozvoj umění sborového zpěvu	40 000
Sdružení přátel polské knihy, z.s.	Já čtu tobě a ty mně 2018	20 000
Sdružení uměleckých a zájmových aktivit Třinec, z.s.	Podpora činnosti Polského pěveckého souboru HUTNIK	43 000
Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w RC - Sdružení polské mládeže v ČR, z.s.	Dny studentské kultury 2018	25 000
	Independent.pl - setkání s polskou nezávislou kulturou 2018	35 000
romská		1 230 000
Slovo 21, z.s.	20. ročník Světového romského festivalu KHAMORO	1 100 000
Výbor pro odškodnění romského holocaustu v ČR, z.s.	Putování výstavy "Zaniklý svět" aktivizace Česko - romského porozumění krajem Ústí nad Labem	130 000
rusínská		25 000
Spolek Folklorní soubor Skejušan	Naše kořeny - naše dědictví	25 000

ruská		280 000
Ruská tradice, z.s.	Kniha A. Kopřivová: Najít přístřeší, zanechat stopu	90 000
	Kulturně -společenská činnost Ruské tradice v roce 2018	190 000
řecká		1 207 001
Asociace řeckých obcí v České republice, z.s. Lyceum Řekyň v České republice	Kulturní činnost řecké menšiny v ČR	945 000
	Oslavy 70. výročí příchodu první Řeků do České republiky	142 001
	Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v ČR	120 000
slovenská		2 400 000
Asociace Etnica, z.s.	Oživené tradice	90 000
	Praha srdce národů - 20. výročí	400 000
Asociace Limbora, z.s.	Dětské soubory Limborka a Malá Limborka v roce 2018	120 000
	Limbora v roce 2018	350 000
BONA FIDE	Rozprávky	180 000
Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR, z.s.	DOMUS SM v ČR k 100. výročí Československa	150 000
Folklorní spolek Púčík	Taneční dílna slovenských lidových tanců	40 000
Folklorní soubor Šarvanci	Folklorní večery a taneční školy pro veřejnost	80 000
	Pravidelná činnost Folklorního souboru Šarvanci	150 000
Jánošíkov dukát, z.s.	Mezinárodní festival slovenského folkloru v ČR Jánošíkův dukát 2018	150 000
Slovensko-český klub, z.s.	Dni slovenskej kultúry po ČR (23. ročník)	140 000
	Komplexný program kultúrnych aktivít slovenskej národnostnej menšiny v ČR	400 000
Slovenský literárny klub v ČR	Kvarteto	80 000
	Živá dielňa slovenských spisovateľov	70 000
srbská		50 000
Srbské sdružení sv. Sáva, z.s.	Kulturní a společenské aktivity Srbského sdružení sv. Sáva v roce 2018	50 000
ukrajinská		350 000
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny, z.s.	Duo MarOlja	25 000
	Sbor sv. Vladimíra a spolková činnost SUPU	125 000
Ukrajinská iniciativa v České republice	Dny ukrajinské kultury v ČR 2018	200 000
vietnamská		150 000
INFO-DRÁČEK, z.s.	Asie vzdálená a blízká	150 000
ostatní spolky + multietnické		155 000
Matice slezská - pobočný spolek v Dolní Lomné	49. Slezské dny	70 000
Sdružení členů a přátel folklorního souboru Jackové	XX. ročník Mezinárodního dětského folklorního festivalu "Jackové dětem"	45 000
Ulpan Teplice	Dny židovské kultury Teplický cimes 2018	40 000
jiné subjekty (předkladatelem není spolek)		365 000
ArtProm, s.r.o.	Babylonská setkání 2018 - programová linie festivalu Živá ulice 2018	30 000
Dům kultury města Orlové, příspěvková organizace	XII. Festival národnostních kultur v Orlové	30 000
Post Bellum, o. p. s.	Nejsme tu sami: příběhy našich menšin III	130 000
TIC, příspěvková organizace	Babylonfest 2018	100 000
Vyšší odborná škola pedagogická a sociální a Střední pedagogická škola Kroměříž	Kroměříž bez hranic	50 000
Židovská obec v Praze	Stigmatizovaná místa. Výstava fotografií Karla Cudlína v Jeruzalémské synagoze	25 000

Do výběrového dotačního řízení Ministerstva kultury v Programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice v roce 2018 bylo předloženo 67 projektů od 46 předkladatelů. Dotaci ze státního rozpočtu obdrželo 61 projektů. Celková výše finančních prostředků rozdělených v tomto programu k 31. 12. 2018 činila 10 507 006,- Kč, z této částky poskytlo Ministerstvo kultury na realizaci projektu Světový romský festival KHAMORO 2018 dotaci ve výši 1 100 000,- Kč.

V přehledu jsou uvedeny částky včetně vrácení nevyužitých finančních prostředků (stav k 21. 2. 2019), celkem 10 495 207,- Kč.

Graf 2 Dotace Ministerstva kultury na kulturní aktivity po menšinách (2018)

**Ministerstvo kultury - Projekty s tematikou národnostních menšin dotované
v dalších oblastech v roce 2018**

- Odbor umění, oddělení literatury a knihoven

Žadatel/příjemce dotace	Název projektu	Dotace (Kč)
Obec Horní Suchá	Obnova a doplnění fondu polských knih v Obci Horní Suchá	20 000
Základní škola a mateřská škola Stonava	Výměna zastaralého fondu pro všechny věkové skupiny, zejména pro rodiny s dětmi, polské národnostní menšiny v Místní knihovně Stonava	30 000
Obec Vendryně	Od prvňáčků k dospělým	15 000
Obec Hrádek	Nové polské knihy pro mladé čtenáře	10 000
Multikulturní centrum Praha, z.s.	Interaktivní semináře o multikulturním knihovnictví	36 000
Regionální knihovna Karviná	Doplnění knihovního fondu polské a slovenské literatury v rámci kulturních aktivit knihovny	23 000

- Podpora literárních akcí

žadatel	projekt	dotace (Kč)
Slovensko - český klub, z.s., Praha	Dům česko-slovenských literárních kontaktů (celoroční přehlídka)	100 000
Slovenský literární klub v ČR, Praha	Li-terárium	50 000

- Odbor církví

Příjemce	Název projektu	Obsah	Dotace (Kč)
Federace židovských obcí v České republice	Koncert a setkání ke Dni památky obětí holocaustu	Slavnostní shromáždění u příležitosti Dne památky obětí holocaustu s mnoha těmi, kteří přežili holocaust, se zástupci institucí a organizací ČR a s mezinárodní účastí.	65 000
Židovská obec v Praze	Cyklus varhanních koncertů v Jeruzalémské synagoze – 6. ročník	Pravidelné koncerty sólové varhanní hudby, jednou měsíčně od dubna do října, v Jeruzalémské synagoze v Praze, bez vstupného.	50 000
Židovská obec v Praze	Výstava fotografií v Jeruzalémské synagoze v roce 2018	"Stigmatizovaná místa." Výstava fotografií Karla Cudlína v Jeruzalémské synagoze.	50 000
CCJW – Společnost židovských žen ČR	Návrat liturgické hudby do synagog: hlasy kantorské tradice	Představení synagogálního chazanského umění širší veřejnosti formou koncertů; zachování chazanské/ kantorské tradice v rámci synagogální liturgie.	30 000
Společnost křesťanů a Židů	Mezináboženský festival Stánek míru	Hudebně-kulturní festival vycházející z myšlenky společného slavení židovského svátku stánků – Sukot.	20 000
Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém, z.s.	Kulturou proti antisemitismu	Pochod městem a veřejné shromáždění proti antisemitismu a na podporu přátelství mezi různými náboženskými a etnickými skupinami.	30 000

- Samostatné oddělení ochrany kulturních statků

Kulturní aktivity na podporu projektů spolků a pobočných spolků i příspěvkové organizace MK:

<i>Příjemce</i>	<i>Název projektu</i>	<i>Výše dotace (Kč)</i>
Vlastivědný spolek Českolipska	140. výročí založení Nordböhmischer Excursions-Clubu	150 000

Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví – preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí (ISO/ D):

<i>Žadatel</i>	<i>Podpořené položky</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Muzeum romské kultury	Vybavení depozitářů a stálých expozic: Zásuvkový blok A0/5 zásuvek do depozitáře B5	110 000

- Odbor výzkumu a vývoje

Odbor výzkumu a vývoje v roce 2018 finančně podporoval projekt aplikovaného výzkumu s identifikačním kódem: DG16P02R057 – Zkušenost exilu: Osudy exulantů z území bývalého Ruského impéria v meziválečném Československu. Podrobné údaje o dosažených výsledcích budou předmětem hodnocení a předány do IS VaVaI.

- Odbor investic a veřejných zakázek

Odbor podporuje

- v rámci Podprogramu 134D212 – Podpora reprodukce majetku regionálních kulturních zařízení projekty na aktivitu národnostních menšin tuto akci:

EDS 134D212000009, název akce: Muzeum moravských Chorvatů – rekonstrukce objektu v Jevišovce. Cílem akce je vybudování muzea a kulturně společenského centra chorvatské menšiny v České republice. Akce je rozdělena do dvou etap, v rámci I. etapy byla zrekonstruována původní nemovitost, ve II. etapě, která probíhá v roce 2018-2019 má řešit přístavbu k muzeu za účelem rozšíření prostor pro expozice a zřízení společenských prostor. Celkové náklady na II. etapu by měly činit 24 986 233,- Kč, které jsou alokovány v rozpočtu kapitoly 334 – MK na realizaci výše uvedené akce ve zmíněném podprogramu. Realizace se předpokládá v průběhu let 2019 – 2020. V roce 2018 bylo čerpáno: 1 991 810,- Kč. Akce bude pokračovat v roce 2019.

- v rámci Podprogramu 134V131 – Podpora reprodukce majetku státních kulturních zařízení projekty na aktivitu národnostních menšin tuto akci:

SMVS: 134V131000082, název akce: Demolice areálu vepřína v Letech u Písku a archeologický průzkum. Příjemce dotace: Muzeum romské kultury s.p.o. MK. Cílem akce je příprava pozemků dotčených demolicí areálu výkrmny k následné výstavbě památníku a na pozemcích dotčených bývalým táborem uskutečnit archeologický průzkum. Celkové náklady: 111 500 000,- Kč, akce proběhla v roce 2018. V roce 2018 čerpáno: 48 900,- Kč. Akce bude pokračovat v roce 2019.

- Projekty s tematikou národnostních menšin dotované v oblasti kinematografie a médií v rámci programu Kulturních aktivit v roce 2018

Každoročně jsou podporovány projekty zaměřené na dokumentární filmy (problematika národnostních menšin bývá jejich námětem) a projekty, které seznamují s kulturními aktivitami menšin s vědomím, že poznání kultury, životního stylu a jazyka národnostních menšin přispívá k lepšímu vzájemnému soužití.

Projekty, kde se často objevuje tematika národnostních menšin, jsou festivaly dokumentárních filmů. Obecně prospěšná společnost Člověk v tísni realizovala 20. ročník Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů o lidských právech – JEDEN SVĚT, podpořený dotací 4 800 000,- Kč. DOC.DREAM services s.r.o., obdržel dotaci ve výši 4 900 000,- Kč na projekt 22. Mezinárodní festival dokumentárních filmů Ji.hlava 2018.

Další projekty, které stojí za zmínku, jsou svým rozsahem co do počtu diváků či území poměrně malé a tematicky jsou zaměřeny na národní kinematografie: Bardzo fajny festival v Praze - 50 000,- Kč, XXV. seminář ruských filmů v Hodoníně - 80 000,- Kč, Kino na hranici - Kino na granicy 2018 v Českém Těšíně a Cieszynie – 300 000,- Kč, 13. ročník festivalu německy mluvených filmů DAS FILMFEST - 50 000,- Kč v Praze, KineDok – Dokumentární Česko 2018 v přibližně 25 městech – 300 000,- Kč, Boskovice 2018 – festival pro židovskou čtvrť, filmová část, v Boskovicích – 35 000,- Kč, Vsetínský filmový maraton 2018, 11. přehlídka balkánských filmů - nový srbský film a filmový profil významného absolventa FAMU - Gorana Markoviče - 30 000,- Kč.

Muzea a národnostní menšiny v roce 2018

Činnost speciálně zaměřenou na národnostní menšiny vyvíjejí zejména tyto státní příspěvkové organizace v působnosti Ministerstva kultury (Odbor médií a audiovizí): *Národní muzeum, Slezské zemské muzeum, Památník Lidice, Památník Tereziín, Muzeum romské kultury.*

o Národní muzeum

Centrum pro prezentaci kulturního dědictví

2018 Pražská muzejní noc

I v roce 2018 koordinovalo Centrum pro prezentaci kulturního dědictví další ročník Pražské muzejní noci, v pořadí již patnáctý, který proběhl v sobotu 9. června 2018. V rámci Pražské muzejní noci prezentovaly také svou činnost prostřednictvím expozic, výstav i doprovodných aktivit vybrané kulturní instituty, které podporují vědeckou, kulturní a společenskou výměnu mezi Českou republikou a konkrétními státy, a zároveň také představují národnostní menšiny v ČR. Do loňského ročníku se z těchto institucí zapojily konkrétně Galerie Bulharského kulturního institutu, Goethe Institut, Slovenský dom v Praze a také Dům národnostních menšin.

Historické muzeum Národního Muzea

Dne 9. září 2018 se v Národopisném muzeu uskutečnil již 9. ročník Slavnosti Rumunů v České republice, kterou ve spolupráci s Národním muzeem uspořádaly Sdružení Rumunů v České republice a Moldavská komunita v České republice.

Slavnost začala bohoslužbou v Chrámu sv. archanděla Michaela a pokračovala přehlídkou rumunských a moldavských folklorních souborů a dalších umělců, nechyběly ani aktivity pro děti, prodejní výstava řemesel, ochutnávka tradičních kulinářských specialit a rumunských vín a tombola s četnými cenami. Jde o slavnost, na kterou se sjíždějí Rumuni i Moldavané z celé České republiky.

Náprstkovo muzeum Národního Muzea

Náprstkovo muzeum pokračovalo v cyklu akcí Barevné nádvoří a v roce 2018 uskutečnilo celkem 6 festivalů, díky nimž mohli návštěvníci poznat rozmanité mimoevropské kultury přímo v centru Prahy. Cílem festivalů je představení jednotlivých mimoevropských kultur, podpora interkulturní komunikaci mezi různými komunitami a zároveň prezentace role Náprstkova muzea v jejich uchování. Muzeum se snaží vytvořit prostor pro vedení multikulturního dialogu a vzájemnému poznávání a obohacování. Do organizace akcí se zapojují i zástupci menšinových komunit žijících v ČR, v rámci akce prezentují svou kulturu (tanec, hudbu, zvyky, jídlo atd.). Vstupné na akce bylo zdarma.

Akce byly pořádány ve spolupráci s:

KITAP – Turkie Association in Prague

Tibet open House

Mezinárodní komunita dzogčenu

Velvyslanectví Spojených států Mexických

Komunita Latinoameričanů, zástupci Indonésie, Indie a Tibetu

Jednotlivé akce a termíny konání:

Indiánský den - 26. 5. 2018

Himálajský den - 23. 6. 2018

Festival Jižní Ameriky - 14. 7. 2018

Etnopiknik - 18. 8. 2018

Festival turkické kultury - 06. 10. 2018

Día de muertos / den mrtvých - 3. 11. 2018

- Slezské zemské muzeum (SZM)

Zaměstnanci památníku již dlouhodobě spolupracují s ruskou menšinou žijící na území ČR. Nejinak tomu bylo i v roce 2018. Jsou v úzkém kontaktu s honorárním i generálním konzulátem Ruské federace, spolupracuje s nimi také Česko-ruská společnost z Ostravy. Ruská menšina navštěvuje památník převážně při pietních aktech, každoročně se ve spolupráci s honorárním konzulátem v Ostravě konají v objektu památníku také Dny Ruska (červen).

Expozice památníku navštěvují také občané vietnamské národnosti. Tito lidé nejsou začleněni do žádné organizace, navštěvují památník individuálně.

Úzce SZM spolupracuje s Židovskou obcí Ostrava, Nadačním fondem obětí holocaustu a Historickou skupinou Osvětím, a to zvláště při aktivitách týkajících se perzekucí a holocaustu v období II. světové války.

V nabídce edukačních aktivit památníku je rovněž edukační program s názvem Holocaust a transporty židovského obyvatelstva, který objasňuje dějiny Židů od středověku až do současnosti, přičemž největší důraz klade na objasnění událostí II. světové války. V rámci programu se účastníci seznámí i se židovským náboženstvím a také s projevy antisemitismu v minulosti a v současnosti. Program je v nabídce památníku již delší dobu, přesto patří každoročně k těm nejnavštěvovanějším. Edukační program je určen pro žáky vyšších ročníků základních škol, studenty středních škol i pro skupiny zájemců z řad široké veřejnosti.

V měsíci srpnu se uskutečnily dva turnusy letních edukačních aktivit (obdoba příměstského tábora), kterých se v roce 2018 neúčastnily romské děti, přesto v rámci školní výuky děti expozice památníku navštěvují pravidelně. Veřejnosti byl nabízen také vánoční program s názvem Vánoční zázrak, který seznamoval své návštěvníky s oslavou Vánoc v období II. světové války u civilního obyvatelstva protektorátu Čechy a Morava a Sudet, s oslavou Vánoc u vojáků na frontě (jak na východní, tak na západní), tak také připomínal oslavy vězňů koncentračních táborů, jež byli jednak židovského původu, tak to byli třeba i Rusové, kteří slavili podle pravidel své pravoslavné církve.

V rámci řešení projektu NAKI II Právní, historické a společenskovední aspekty nových a tradičních menšin došlo během roku 2018 k rozšíření spolupráce se sdruženími reprezentujícími německou, polskou, řeckou a ukrajinskou menšinu v regionu. V listopadu se uskutečnil workshop Tradiční a nové menšiny ve Slezsku od roku 1945, zástupci OHV se také účastnili prosincového workshopu pořádaného Právníckou fakultou UK. V roce 2019 bude realizována výstava fotografií Jindřicha Štreita z prostředí ukrajinské menšiny a výstava o historii německé a polské menšiny ve Slezsku a na severní Moravě. Oddělení dále participuje na projektu NAKI Velký historický atlas Slezska – identita, kultura a společnost českého Slezska v procesu společenské modernizace s dopadem na kulturní krajinu v součinnosti s Filozofickou fakultou Ostravské univerzity. Historii národnostních menšin v regionu se věnuje také připravovaná edice vzpomínek pedagoga a etnografa Jana Rohla, jež vyjde v roce 2019 s podporou programu DKRVO.

V roce 2018 bylo např. ukončeno řešení projektu v rámci „Fondu mikroprojektů 2014-2020 v Euroregionu Silesia“ v programu Interreg V-A Česká republika – Polsko s názvem "Poznáváme krásy arboret". V areálech SZM jsou k dispozici tištěné verze cizojazyčných průvodců v polském, německém a anglickém jazyce a ve vybraných areálech jsou k dispozici také audio-průvodci v těchto jazykových mutacích.

- Moravské zemské muzeum (MZM)

Historické muzeum MZM, Etnografický ústav, program *Menšiny*

1/ V roce 2018 vydalo MZM publikaci vycházející z tříletého výzkumu na téma Vánoce a vánoční svátky národnostních menšin v ČR: Poláková, Jana. Čtrnáct barev Vánoc. Jiný obraz svátků očima etnologa. Brno: Moravské zemské muzeum, 2018. 529 s. ISBN 978-80-7028-512-1.

2/ Výstava „Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti“.

3/ Stejnomený filmový dokument Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti“

V roce 1948 našlo na území tehdejšího Československa útočiště před občanskou válkou okolo 13.000 uprchlíků z Řecka, dospělých i dětí. Původně dočasně plánovaný pobyt se jim vývojem politických událostí v Řecku prodloužil o několik desetiletí, některým dodnes. Stát poskytl exulantům vzdělání, práci či bydlení. Většina dětí prošla ústavní výchovou dětských domovů. Přesto, že Řekové nebyli chápáni jako národnostní menšina, dostali možnost udržovat a rozvíjet některé prvky vlastní kultury, především jazyk, hudební a taneční projevy. Na druhou stranu podléhala komunita českým vlivům. Jakmile to dovolily podmínky v Řecku, většina uprchlíků a jejich potomků se vrátila do vlasti. Proč ale někteří z nich zůstali zde? Jak prožívali jako děti útěk z válečné vřavy? Jak se sžívali se zcela cizím prostředím? Udržují dnes Řekové prvky původní kultury nebo jsou zcela asimilováni do české společnosti? Která země pro ně představuje domov? Na tyto a podobné otázky odpovídá výstava. V doprovodném filmovém dokumentu se k nim vyjádří představitelé několika generací z pěti řeckých rodin žijících v České republice. Projekt reflektuje 70. výročí příchodu Řeků na české území, historii a současnost řecké národnostní menšiny a soužití minority s majoritní českou společností.

Výstava i film vznikly ve spolupráci Etnografického ústavu MZM a nadačního fondu Hellenika, materiálem přispěly kulturní a paměťové instituce (archivy, muzea, knihovny) z celé republiky. Výstava je uzpůsobena možnému zapůjčování do kulturních, paměťových i vzdělávacích institucí. Nad výstavou převzal záštitu hejtman Jihomoravského kraje a Velvyslanectví Řecké republiky v ČR.

Přehled akcí spojených s výstavou a dokumentárním filmem:

20. 9. 2018 Babylonfest – festival národnostních menšin, Brno: předpremiéra dokumentárního filmu.

1. 10. 2018 Etnografická komise Asociace muzeí a galerií, Strážnice: studijní promítání dokumentárního filmu odborným zástupcům kulturních institucí.

10. 10. 2018 34. Mikulovské sympozium – Formování hranice na Moravě po roce 1918, Mikulov: studijní promítání dokumentárního filmu odborným zástupcům archivnictví, historie a příbuzných vědních oborů.

10. – 30. 11. 2018 Výstava „Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti“, krajský úřad Jihomoravského kraje, Brno: v rámci vernisáže výstavy 9. 11. byl promítán také dokumentární film. Součástí výstavy byly dvě komentované prohlídky 14. a 22. 11. 2018 a promítání filmu 27. 11. 2018.

Metodické centrum muzejní pedagogiky

V akreditovaném kurzu Muzejní edukátor proběhly dva dny praktické výuky 10. a 11. 9. 2018 v Muzeu romské kultury, s cílem představit muzeum etnické menšiny účastníkům kurzu. Pro teoretickou výuku kurzu jsou publikovány studijní texty „Muzejní edukátor. Studijní materiál“, které se zabývají přístupy k národnostním menšinám v muzejní edukaci. http://www.mcmp.cz/fileadmin/user_upload/vzdelavani/STUDIJNI_MATERIAL_2019.pdf

- Národní galerie Praha (NGP)

V roce 2018 spolupracovala NGP s kulturními instituty na přípravě vzdělávacích a veřejných programů. Nejuzší spolupráce proběhla s Goethe Institutem a s Francouzským kulturním institutem (IFP). S IFP byla realizována přednáška předního francouzského filosofa Jacquese Ranciéra v souvislosti s výročím roku 1968, a také symposium na téma matematiky a filosofie, jejímž hlavním hostem byl významný filosof francouzského původu Alan Badiou. S IFP se realizovala také série přednášek francouzských kurátorů a historiků umění v souvislosti s výstavou Františka Kupky, zaměřená na detaily tvorby tohoto nejvýznamnějšího umělce českého původu a jeho vztahy s francouzským kulturním prostředím.

Ve spolupráci s japonskými umělci byla představena tanečně pohybová kaligrafická performance pro Malou dvoranu Veletržního paláce. Nově byl také otevřen studijní depozitář umění Asie a Afriky, v němž probíhají mimo jiné přednášky a tematické komentované prohlídky.

NGP rovněž navázala spolupráci s Muzeem romské kultury a zvažuje možné společné programy.

- Moravská galerie v Brně (MGB)

MGB již druhým rokem realizuje projekt „My Moravian gallery“, jehož cílem je otevřít pomyslné brány galerie občanům cizích národností žijícím v ČR a ukázat jim, že právě toto místo nabízí skvělou příležitost k neformální společenské integraci a seznámení se zdejším kulturně-historickým prostředím.

Projekt je rozdělen na tři programové okruhy: komentované prohlídky výstav a komponované pořady odehrávající se přímo v prostorách galerie pod názvem „To nej.. z umění“, série exkurzí „Jedeme na výlet“ a nově také prohlídky po zajímavých brněnských zákoutích prezentovaných pod názvem „Výpravy po městě“.

Program „JEDEME NA VÝLET“ má za cíl představit účastníkům formou dvou celodenních zájezdů zajímavá místa naší země s návštěvami památek, které přímo či nepřímo tematicky navazují na expozice MGB. Účastníci se přitom blíže seznámí s geografickými, historickými a kulturními specifiky daného kraje či regionu České republiky a zároveň je seznámí s budovami, sbírkami, výstavním i doprovodným programem MGB. V roce 2018 byly realizovány zájezdy „Po kraji Vysočina s návštěvou rodného domu Josefa Hoffmanna v Brtnici u Jihlavy a zastávkou v Jihlavě při zpáteční cestě. Dále do Jurkovičovy vily a lázní Luhačovice („Za krásami Východní Moravy po stopách Dušana Jurkoviče“). Oba dva zájezdy měly plnou účast 45 osob, většinou ruského a ukrajinského původu, ale také např. z Argentiny.

Program „To Nej.. z galerie“ zapojil účastníky do komentovaných prohlídek a otevřených výtvarných dílen, které se nesly v interaktivním duchu.

Výklad má tradičně popularizační charakter a bude se blížit formátu rodinných akcí s otevřenou výtvarnou dílnou (dobrovolnou aktivitou) pro děti i dospělé.

Volně nabídnuté prostřednictvím integračních brněnských a jihomoravských center byly dva programy, jeden v termínu 28. 6. 2018 v budově Místodržitelského paláce, kde je situována stálá expozice Starého umění od středověku po konec 19. století. Program se jmenoval „Od středověku po věk páry“ s připravenou verzí v češtině i v angličtině. O programu MGB s dostatečným předstihem informovala na sociálních sítích i prostřednictvím řady relevantních organizací. Bohužel, i přes tuto skutečnost tento program nikdo nenavštívil, ačkoliv několik zájemců se předem ohlásilo.

Dalším realizovaným programem v rámci tohoto projektu bylo představení letošního Bienále Grafického designu Brno v termínu 21. 6. 2018, který navštívili 4 účastníci.

Nově MGB v tomto roce zařadila také program Výpravy (p)o městě, které představují propojení úspěšného formátu exkurze a komentovaných prohlídek, které lze rozšířit i na poznávání města, jeho urbanistického vývoje, historie a architektury. První úvodní prohlídka po brněnských pamětihodnostech v termínu 9. 6. 2018 („exkurze Poprvé v Brně“) ve spolupráci s Turistickým informačním centrem Brno. Akce se zúčastnilo 13 účastníků, prohlídka byla opět v češtině. Na základě spolupráce s Jihomoravským regionálním centrem pro podporu integrace cizinců proběhly další dvě prohlídky - Brno a jeho chrámy – církevní turistika v česko-ruské jazykové mutaci (27.9.2018). Věž Staré radnice spojenou s prohlídkou podzemí v česko-anglické verzi (25.10. 2018). Obě exkurze navštívilo přes 20 účastníků.

Od začátku roku MGB hromadně oslovovala zahraniční studenty na brněnských vysokých školách s nabídkou spolupráce. Podařilo se MGB navázat pravidelnou spoluprací se zahraničními studenty z USA nebo Itálie, kteří v Moravské galerii pravidelně realizují komentované prohlídky a edukační pořady pro školy i veřejnost v anglickém jazyce. Zájemci zde také organizují přednášky ve výstavách přímo v rámci předmětu Culture Sociology Interpretation Class pro zahraniční studenty na FSS MU nebo pro University College Prague.

Zahraníční studenti a dobrovolníci u nás rovněž realizují programy v angličtině pro české školy nebo smíšené mateřské školky. O tento formát je velký zájem a v roce 2018 bylo zrealizováno kolem třiceti programů a prohlídek.

Pro rok 2019 plánuje MGB uvést nabídku rodinného programového formátu (zábavné odpoledne ve výstavách a expozicích s prohlídkou, občerstvením a doprovodným programem) pro zahraniční nebo smíšené rodiny žijící v ČR. Nabídku směřuje především prostřednictvím Brno EXPAT Centre. V letošním roce byla v lednu uskutečněna pilotní akce s plánovanými reprízami cca jednou za 2-3 měsíce.

- Muzeum umění Olomouc (MUO)

Mimo pravidelných (již 11 ročníků) Dní židovské kultury v MUO neprobíhají programy konkrétně zaměřené na národnostní menšiny mimo těch, které jsou popsány ve zprávě o integraci cizinců.

- Památník Lidice (PL)

V termínu 18.12.2017 – 18.2.2018 došlo k převodu KP Lety na Muzeum romské kultury. Památník Lidice se proto problematice národnostních menšin věnoval méně než v letech minulých. Pracovníci PL se zapojili do přípravných panelů ke stálé expozici památníku v Letech a připomínkovali materiály zasílané pracovníky Muzea romské kultury.

- Muzeum romské kultury (MRK)

Mezi hlavní činnosti Muzea romské kultury, s. p. o. (MRK) patří výzkumná, dokumentační, sbírkotvorná, výstavní a sociálně-edukační činnost. Od 1. 1. 2018 se MRK stalo oficiálním správcem památníků obětem romského holocaustu na místech někdejších protektorátních tzv. cikánských táborů v Hodoníně u Kunštátu a Letech u Písku. Tím dochází k posunu v činnosti a významu muzea, a to jak z hlediska geografického, kdy Muzeum již nepůsobí výhradně jen v Brně, tak i z hlediska zaměření jeho činnosti s větším důrazem na uchování památky holocaustu Romů.

Památníky holocaustu Romů

Dne 25. 1. 2018 MRK převzalo Památník Hodonín u Kunštátu do své péče a zahájilo reklamační řízení na vady již dříve dodaného majetku, správu místa, což znamenalo zahájit

zde výkon práce nových pracovníků (správa a údržba objektu, technicko-zahradnické práce). Souběžně začal tým muzea pracovat na realizaci nedokončené stálé expozice, její zpřístupnění a zároveň otevření celého areálu veřejnosti je plánováno na srpen roku 2019. Dne 18. srpna 2018 byl celý areál poprvé (byť zatím jen dočasně) zpřístupněn veřejnosti při příležitosti konání tradičního pietního aktu, za MK se zúčastnil pan náměstek Jiří Vzientek. Dne 12. 2. MRK převzalo do správy od Památníku Lidice Kulturní památku Lety - více viz kapitola 9.1.1. této zprávy.

Centrum Romů a Sintů v Praze

Rozšířená činnost muzea o správu památníků holokaustu Romů vytváří prostor i potřebu pro doplnění činnosti Muzea o pobočku v hlavním městě Praze, která by přiblížila informace o činnostech muzea i tématicke holokaustu a soustředila je do jednoho místa pro širší veřejnost, které bude veřejnosti při návštěvě hlavního města dostupné. MRK vypracovalo vizi a vybralo prostory pro provoz Centra. MRK začalo jak ve věcech Památníků holokaustu, tak přípravy Centra v Praze čile komunikovat s romskými komunitami a zejména pak s představiteli původních českých a moravských Romů, kterých se holokaust Romů nejvíce týkal.

Sbírkotvorná činnost MRK

Sbírkotvorná činnost MRK probíhala v souladu se Sbírkotvornou koncepcí, všechny 4 podsbírkky byly průběžně rozšiřovány sběrem, koupí, dary a výzkumnou činností, nesbírkové kolekce povětšinou vlastní dokumentací. Celkový počet přírůstků do sbírky Muzea romské kultury za rok 2018 činí 371 přírůstkových čísel, která odpovídají celkem 1115 ks sbírkových předmětů. Nesbírkové kolekce se za uvedený rok rozrostly o 609 přírůstkových čísel tvořících 17 474 ks předmětů. Právě v nesbírkových kolekcích se z důvodu své tzv. born digital povahy nachází všechny audio a videozáznamy s romskými pamětníky a narátory.

Výzkumná a dokumentační činnost

Výzkumná a dokumentační činnost muzea pokračovala v roce 2018 ve všech mapovaných oblastech romské kultury a historie. Zájem byl soustředěn zejména na okolnosti založení Svazu Cikánů-Romů v ČSR a Zvázu Cigánov-Rómov v SSR a společensko-politickou angažovanost Romů a snahy o založení romské organizace v poválečném Československu vůbec, dále na fotografickou tvorbu nám dosud prvního známého romského fotografa na území ČSSR Andreje Pešty a oblast romské hudby (v souvislosti s přípravnou fází plánované výstavy *Lavutara – cestami romských muzikantů a jejich písní*). Pokračoval také výzkum v oblasti holokaustu Romů a výtvarného umění.

Výstavní činnost

MRK nabízí svým návštěvníkům permanentně rozsáhlou stálou expozici PŘÍBĚH ROMŮ situovanou do šesti výstavních sálů. Během roku 2018 nabídlo MRK buď přímo v prostorách budovy, kde sídlí nebo v jiných institucích tyto přechodné výstavy:

do 28. 1. 2018 výstava Vesmír je černý / O kosmos hino kalo (zahájena 2. 11. 2017), Místodržitelský palác Moravské galerie v Brně

Umělecký projekt Ladislavy Gažiové konstruoval chronologický příběh romského umění na základě sbírkového fondu Muzea romské kultury. Osvobozoval tento vizuální materiál z bezčasí, do kterého jej zvykově vřazují stereotypně nadužívané kategorie insitní umění nebo Art Brut. Naopak zdůrazňoval formální a stylové momenty tvorby, které mají filiace k "obecným" dějinám umění a vyhledával vazby ke konkrétním společensko-emancipačním fenoménům v historii Romů. Součástí výstavy byly také výsledky z Uměleckého symposia, 5. setkání romských umělců, které proběhlo v Muzeu romské kultury v roce 2017.

do 25. 2. 2018 pokračovala výstava Bez nenávisti? (zahájena 13. 10. 2017)

Výstava *Bez nenávisti?* navazovala na projekt HateFree reagující na nárůst nenávistných postojů vůči menšinám v ČR a výstavu *Hatefree?* v Centru současného umění DOX v roce 2016. Její podoba uvedená v MRK se zaměřila na romskou menšinu.

25. 1. – 25. 2. *Miranda – romský holokaust – výstava*

Výstava finské organizace DROM v sídle Veřejné ochránkyně práv v Brně založená na životním příběhu Mirandy narozené na Slovensku, vyprávějící o umlčené genocidě Romů za druhé světové války.

Od 23. 3. (až do 10. 3. 2019) *výstava Andrej Pešta: Mire sveti / Světy Andreje Pešty*

Fotografická výstava nám dosud prvního známého romského fotografa Andreje Pešty. Pešta (1921–2009) byl významnou romskou osobností, amatérským fotografem, literátem a výtvarníkem, jehož životní osud nebyl dosud nějak komplexněji zpracován a prezentován. Výstava představila odkaz Andreje Pešty prostřednictvím fotografií ze sbírky muzea. Rozsáhlý archiv Peštových fotografií umožňuje nahlédnout do života Romů v Československu v období 50. – 80. let 20. stol. Divák je konfrontován s jinou výpovědí o Romech, než na jakou je v české a slovenské dokumentární fotografii zvyklý. Svou autenticitou a tematickým zaměřením fixuje nadčasové hodnoty romské kultury. Výstava doprovází reprezentativní fotografická publikace *Andrej Pešta: O Fotki* a stejnojmenný krátkometrážní dokumentární film (obojí z produkce MRK), který na festivalu MUSAIONfilm 2018 získal hlavní cenu Černý Janek 2018 a na festivalu Etnofilm Čadca získal hlavní cenu v kategorii Nejlepší český film. K přípravě výstavy byly využity sbírky MRK z fondů výtvarného umění, fondu fotodokumentace, videodokumentace, písemného materiálu a knihovního fondu.

Kromě uvedených přechodných výstav realizovalo MRK v roce 2018 také řadu výpůjček z nabídky putovních výstav – zde výběr:

- Pivovar Svijany, výstava *Krásné časy...?*, dlouhodobá výpůjčka od 16. 9. 2017
- výstavní sál Městské knihovny Hodonín v rámci projektu *Obrazy a slova boří hranice* financovaného z grantu MK ČR *Knihovna 21. století*, výstava *Krásné časy...?*
- Galerie SVČ Lužánky, Brno, výstava *Krásné časy...?*
- Dítě a kůň, sdružení pro hipoterapii, Miskovice (u Kutné Hory), NZDM Archa v rámci akce *Projektový den a den otevřených dveří*, výstava *Stálá expozice Příběh Romů – putovní verze*
- IQ Roma Service Břeclav v rámci oslav Mezinárodního dne Romů, výstava *Stálá expozice Příběh Romů – putovní verze*
- EUROTOPIA.CZ, o.p.s. Opava, v rámci oslav Mezinárodního dne Romů, výstava *Stálá expozice Příběh Romů – putovní verze*
- Den otevřených dveří na Ministerstvu kultury, 28. 9., propagační panely o Muzeu romské kultury
- Jiřice, Střední škola VIZE, výstava *Genocida Romů v době II. světové války v české a anglické verzi*
- Technické muzeum Brno, workshop *Živé památky II*, putovní výstava *Řemesla našich předků / Sikh'ard'i bu'i - somnakuňi bu'i*

Oslavy 100 let republiky

MRK se zapojilo do celorepublikových oslav 100letého výročí republiky – přípravou publikace *Aby bylo i s námi počítáno* (viz publikační činnost), uspořádáním komponovaného večera *Romové a 1968* a veřejnou debatou *Romové a stát*, kdy na brněnské Staré radnici v reprezentačním sále za aktivní účasti veřejné ochránkyně práv Anny Šabatové došlo k předání Ceny MRK za rok 2018 Davidu Tišerovi a proběhla velmi podnětná veřejná diskuse

s romskými i neromskými odborníky/panelisty, s nimiž jsme společně prožité století probrali a okomentovali směrem k budoucím vizím dobrého soužití.

Výběr dalších akcí pro veřejnost:

7. 3. Pietní akt – připomínka obětí genocidy Romů v období druhé světové války u příležitosti 75. výročí zahájení transportů evropských Romů do vyhlazovacího koncentračního tábora Auschwitz II-Birkenau. První velký transport Romů z tehdejšího Protektorátu Čechy a Morava byl vypraven z Brna, vagóny s více než tisícem romských mužů, žen a dětí dorazily do Auschwitz dne 7. března 1943.

8.-13. 4. Týden romské kultury

V rámci týdne romské kultury se MRK zapojilo do oslav pořádaných ve spolupráci s ostatními romskými organizacemi v Brně (DROM, IQRomaServis, Ratolest, Armáda spásy). Společně byl připraven bohatý program pro návštěvníky v centru Brna i různé doprovodné akce přímo v budově MRK (komentované prohlídky ve výstavách, workshopy, koncert).

12. 4. Jom ha-šoa

U příležitosti Dne holokaustu a hrdinství, hebrejsky „Jom ha-šoa ve ha-gvura“ se MRK připojilo k připomínce památky židovských i romských obětí holokaustu a veřejného čtení jmen obětí v centru města Brna.

19. 5. Brněnská muzejní noc

Jako každoročně se MRK zapojilo do oslav Brněnské muzejní noci, kdy nabídlo návštěvníkům prohlídky stálé expozice Příběh Romů, komentované prohlídky v přechodné výstavě Světy Andreje Pešty, výtvarné dílny a v prostorách před muzeem pak dřevěný kolotoč řezbáře Matěje Holuba a koncert Eriky Fečové & Live Band a jam session.

7. 6. 17 hod. Romové a 1968

Komponovaný večer tematizující společenskou angažovanost Romů v Československu po druhé světové válce, která v roce 1968 vyústila ve snahy o založení celorepublikové organizace. Zvláště bylo připomenuto 50. výročí aktivu Romů z Jihomoravského kraje konaného 18. 5. 1968 v Brně. V průběhu moderovaného večera vystoupili historik Petr Lhotka, romistka Helena Sadílková, romistka a historička Milada Závodská a historik Dušan Slačka. Kromě přiblížení a připomenutí událostí zejména let 1968–1969 byly promítány unikátní filmové a rozhlasové záznamy z této doby a byla představena podoba budoucí publikace *Aby bylo i s námi počítáno*. Společensko-politická angažovanost Romů a snahy o založení romské organizace v poválečném Československu.

26. 7. 2018 18 hod. Cikánské melodie života

Projekce filmu (ČST – Brno, 1975) s hudebním vystoupením

11. 10. 2018 Beseda s fotografy dokumentujícími romskou tematiku

Moderovaná beseda s fotografy Jindřichem Štreitem, Karlem Tůmou a Lucií Sekerkovou.

7. 11. 2018 Projekce krátkometrážního dokumentárního filmu Kluci z Torysek (ČT – Brno, 1999) s přednáškou

Vzdělávací a lektorská činnost

Muzeum romské kultury v roce 2018 navštívilo 36 424 návštěvníků, včetně 10 037 návštěvníků KP Lety a 170 návštěvníků pietního aktu v Hodoníně.

MRK v roce 2018 realizovalo 157 vzdělávacích programů, zaměřených na kulturu a dějiny Romů v několika variantách (pro školní skupiny od MŠ po VŠ a VOŠ, a pro nejružnější

zájmové útvary). Programů se zúčastnilo více než 3 518 návštěvníků. Po domluvě s vyučujícími lektorka program doplňovala o další výklad a aktivity, například o informace o romském holocaustu, obrazu Romů v médiích aj. Program zaměřený na holocaust realizovalo MRK jedenáctkrát ve spolupráci s brněnskou pobočkou Židovského muzea v Praze (217 účastníků).

Ve spolupráci s Institutem Tereziánské iniciativy (ITI) a Romeou uspořádalo Muzeum romské kultury letní školu pro učitele. Třídenního semináře s názvem „Lidé a místa. Síla příběhů ve vyprávění o moderních dějinách“, akreditovaného MŠMT pod č.j. 15134/2018-1-547, se zúčastnilo 20 pedagogů a více než desítka lektorů a hostů. Součástí programu byly dílny s odbornými pracovníky muzea, muzejní pedagožkou i externími lektory (Mgr. Veroniky Rodová, Ph.D., MgA. Martin Hak, Mgr. Marie Smutná a Dana Gabařová - obě ITI), veřejnosti přístupná beseda s Petrem Torákem a promítání filmu Stíny romského holocaustu s navazující besedou s jeho autorkou Renatou Berkyovou. Poslední den letní školy probíhal v památníku na místě bývalého tzv. cikánského tábora v Hodoníně u Kunštátu, kde měli účastníci možnost být přítomni pietnímu shromáždění k uctění památky romských obětí holocaustu, absolvovali komentovanou prohlídku areálu s historikem Mgr. Michalem Schusterem a následně zde v nově vybudovaném vzdělávacím centru absolvovali seminář o vzdělávání na místech paměti. S odbornými příspěvky vystoupili PhDr. Hana Havlůjová, Ph.D., Mgr. Josef Márc, historička Aletta Beck a PhDr. Jana Horváthová.

MRK se dlouhodobě věnuje sociálně-edukační činnosti, především v oblasti individuálního doučování romských dětí. Doučování zajišťuje koordinátorka projektu, tři mentorky a celkem 67 dobrovolníků a 19 studentů PdF MU. Efektivita doučování je podpořena komunikací se všemi aktéry vzdělávacího procesu, kterou má na starosti mentor. Ke zkvalitňování programu přispívá systematická práce s doučujícími dobrovolníky a podpora 4 expertních doučujících. V prvním pololetí roku 2018 docházelo na doučování celkem 81 dětí, z toho 31 vícekrát týdně, v druhém pololetí roku 2018 docházelo na individuální doučování celkem 69 dětí a 28 dětí docházelo intenzivněji.

V roce 2018 MRK nabízelo dětem Dětský muzejní volnočasový klub, v němž se scházejí zejména romské děti, které docházejí na individuální doučování. Nabídka dětského muzejního klubu čítá pravidelné odpolední kroužky a nepravidelné víkendové akce. Většinu aktivit v klubu zajišťují mentoři a dobrovolníci pod vedením muzejní lektorky. Kroužky a výlety jsou pro děti odměnou za pravidelné doučování. V roce 2018 měly děti možnost pravidelně navštěvovat výtvarný kroužek a kroužek romských tanců pod vedením Veroniky Kačové. V průběhu roku se uskutečnilo celkem 25 akcí, při kterých měly děti možnost navštívit nejrůznější instituce a lokality jak v městě Brně, tak mimo něj. Celkem se akcí zúčastnilo 360 dětí a dobrovolníků. Vyvrcholením letních aktivit byl týdenní letní tábor, kterého se zúčastnilo 25 účastníků.

Publikační činnost

SADÍLKOVÁ, Helena – SLAČKA, Dušan – ZÁVODSKÁ, Milada. *Aby bylo i s námi počítáno. Společensko-politická angažovanost Romů a snahy o založení romské organizace v poválečném Československu*. Brno: Muzeum romské kultury, 2018, 230 stran.

Kniha je koncipována jako výběrová pramenová edice: v první části obsahuje výkladové odborné texty jednotlivých autorů věnující se pramenům a literatuře k založení Svazu Cikánů-Romů (Milada Závodská), poválečné sebeorganizaci a angažovanosti Romů v Československu (Helena Sadílková) a možnostem a limitům sebeorganizačních a aktivistických snah (Dušan Slačka), jež jsou doplněny unikátními historickými fotografiemi. Druhá část publikace je edicí dvanácti vybraných archivních pramenů z archivních institucí v ČR a na Slovensku (NA, MZA, Archiv Kanceláře prezidenta republiky, SNA, ŠA Košice), které jsou otištěny v podobě kvalitních barevných reprodukcí, a jsou opatřeny obsáhlým

ediční a poznámkovým aparátem. Otištěné prameny i výkladové texty přibližují aktivismus a společensko-politickou participaci Romů a pokusy o založení celostátní romské organizace v období let 1948–1968/9. Založení Svazu Cikánů-Romů a Zvazu Cigánov-Rómov v závěru sledovaného období autoři textu nevnímají jako historickou singularitu, ale spíše vyústění dlouhodobého historického procesu vyjednávání participace Romů na společensko-politickém řešení věcí veřejných, včetně státních politik zaměřených na Romy od závěru 40. do konce 60. let. 20. století. Cílem publikace je přiblížit toto téma včetně primárních archivních pramenů historikům, romistům a dalším odborníkům, stejně jako laickým čtenářům se zájmem o dějiny romského aktivismu. Publikace byla vydána díky finanční podpoře Ministerstva kultury České republiky v rámci grantové výzvy Podpora projektů k připomínce významných výročí naší státnosti (1918, 1968 a 1993).

Bulletin Muzea romské kultury 26/2017

26. číslo Bulletinu Muzea romské kultury, jenž od roku 2014 vychází jako odborný romistický časopis s příspěvky procházejícími recenzním řízením.

Spolupráce s tuzemskými organizacemi (výběr)

- Památník Terezín (akreditovaný seminář Jak vyučovat o holokaustu)
- Brněnské Oddělení pro vzdělávání a kulturu Židovské muzeum v Praze (Jom ha šoa)
- Institut Terezínské iniciativy (ITI) (Mezinárodní setkání mládeže s tématem identity evropských Romů ve 20. století v Mannheimu a Heidelbergu mezinárodní konference, letní škola pro učitele)
- Opus Lacrimosa a romské středisko Drom (spolupráce na projektu Stolpersteinen / Kameny Danielů)
- Seminář romistiky FF UK Praha
- Pedagogická fakulta a Historický ústav FFMU (přednáškový blok)
- Romano Hangos / Romský hlas (publikační činnost)
- Středisko volného času Lužánky (volnočasové aktivity, Evropská dobrovolnická služba)
- Moravská galerie v Brně (spolupráce v rámci výstavy Vesmír je černý)
- TIC – Turistické a informační centrum města Brna (Festival Meeting Brno)
- Tripitaka (festival Ghettofest)
- Nakladatelství Baobab (Festival malých nakladatelů Tabook)

Spolupráce se zahraničními organizacemi (výběr)

- RomArchive / Digitální archiv Romů a Sintů Berlín, SRN
- International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA)

Ocenění

Za svou činnost obdrželo MRK v roce 2018 hned 4 prestižní ceny. V lednu 2018 fotograf muzea Mgr. Adam Holubovský převzal první cenu za kolekci svých muzejně dokumentačních snímků v soutěži Musaion Photo, kterou každoročně pořádá Moravské zemské muzeum. V dubnu MRK v Madridu převzalo cenu Instituto de Cultura Gitana za působení muzea v oblasti romské kultury - výtvarného umění. V červenci vyhrál hlavní cenu Černý Janek na 21. ročníku festivalu muzejního filmu v Uherském Brodě – MUSAIONfilm 2018 dokument videodokumentaristky MRK MgA. Anny Babjárové – Andrej Pešta: O fotki, který je doprovodným filmem k aktuální přechodné výstavě muzea. Za stejný film MRK ke konci roku obdrželo první místo v kategorii nejlepší český film na festivalu dokumentární tvorby Etnofilm Čadca.

MRK a jeho odborní pracovníci účinkovali v řadě mediálních pořadů, zejména těch, které popularizují dějiny a kulturu Romů, za všechny jmenujme natáčení pořadu ČT Historie.cs v areálu Památníku Hodonín u Kunštátu na téma holokaust Romů. Bohatá byla i účast odborných pracovníků muzea na konferencích.

Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti v roce 2018⁴⁰

BULHARSKÁ MENŠINA

○ *Roden glas*⁴¹

Roden glas Rodný hlas	2018
Výše dotace	500 000,- Kč
Vydání	6 x, příloha 500 ks minimálně /Kuchařka/
Cena výtisku	25,- Kč
Celkový náklad	600 ks/ číslo, celkem 3 600 ks
Celkové náklady - rozpočet	R 714 285,- Kč / S 854 032,- Kč
Podíl dotace na projektu	R do 70 % / S 58,5%
Příjmy z prodeje, inzerce	30 475,- Kč, 14 400,- Kč
Příjmy dary	37 252,- Kč
Remitenda	3 ks/č, 19 ks/r, 475,- Kč
Vklad realizátora projektu	100 000,- Kč / S 271 905,- Kč

Vydavatelem časopisu je *spolek Asociace bulharských spolků v ČR, z.s.* Dotace posloužila k vydání 6 čísel a přílohy, Bulharská sváteční tabule. Podařilo se udržet náklad, předplatitelů je velmi málo, ale během roku se počet mírně zvýšil. Časopis je distribuován do jednotlivých Bulharských klubů, kterých je 9. Těší se oblibě i díky zajímavostem, které o jejich činnosti publikuje. Senioři navíc dostávají časopis bezplatně, za příspěvky.

○ *Balgari*⁴²

Balgari Bulhaři	2018
Výše dotace	610 000,- Kč
Vydání	5x, jedno dvojčíslo, příloha Pravoslavný kalendář
Cena výtisku	30,- Kč / dvojčíslo 60,- Kč
Celkový náklad	minimálně 600 ks / číslo, celkem 3 000 ks
Celkové náklady - rozpočet	R 902 000,- Kč / S 872 438,- Kč
Podíl dotace na projektu	R do 70 % / S 70 %
Příjmy z prodeje, inzerce	107 640,- Kč
Příjmy dary	43 767,- Kč
Remitenda	20 ks/č, 100 ks/r, 3 600,-Kč
Vklad realizátora projektu	40 000,- Kč / S 111 031,- Kč

Realizátorem projektu je *spolek Vazraždane, z.s.* Časopis vyšel 5x (1 dvojčíslo) a s prosincovým číslem byl distribuován i Pravoslavný kalendář. Podařilo se stabilizovat náklad i prodejnost a celý časopis je s časovým odstupem uveřejňován na webu. Tím se dostává do povědomí i mimo území ČR, má tak ohlasy z celého světa. Přispívá k uchování

⁴⁰ V číselné části tabulek jsou použity následující zkratky: R nebo pokud není nic jiného uvedeno – rozhodnutí, S skutečnost, ks/č – kusů za číslo, ks/r – kusů za rok.

⁴¹ <http://bgklub.cz/rodenglas/index-rg1101.html>

⁴² <http://www.blgari.eu/>

a rozvoji bulharského spisovného jazyka jako komunikačního prostředku uvnitř bulharské menšiny.

MAĎARSKÁ MENŠINA

- *Prágai Tükör*⁴³

○ Prágai Tükör <i>Pražské zrcadlo</i>	2018
Výše dotace	1 125 000,- Kč
Vydání	6 x
Cena výtisku	30,- Kč
Celkový náklad	1 000 ks / číslo, celkem 6 000 ks
Celkové náklady	R 1 642 000,- Kč / S 1 652 000, Kč
Podíl dotace na projektu	R do 70 % / S 69%
Příjmy z prodeje	88 000,- Kč
Remitenda	84 ks/r, 2 520,- Kč
Vklad realizátora projektu	60 000,- Kč

Vydavatelem je *spolek Svaz Maďarů žijících v Českých zemích, z.s.* Jde o časopis se společenským zaměřením, který přispívá k zachování kulturní identity Maďarů žijících v ČR. Časopis, o rozsahu 80 a více stran, je tištěn v maďarštině a každé číslo obsahuje i krátkou sumarizaci v češtině a angličtině. Je velmi dobře přijímán maďarsky mluvící komunitou. Čtenáři oceňují tradiční rubriky, ale i texty v současné maďarštině, daří se i mírně zvyšovat počet předplatitelů. Projekt byl podpořen i z Maďarska, nadací Bethlem Gábor, částkou 379 000,-Kč.

NĚMECKÁ MENŠINA

- *Landes-Echo*⁴⁴

○ LandesEcho <i>Zemské Echo</i>	2018
Výše dotace v roce	1 436 000,- Kč
Vydání	11 x, 1 dvojčíslo
Cena výtisku	22 Kč, 21 Kč předplatné
Celkový náklad	2 000 kusů /číslo, celkem 22 000 ks
Celkové náklady	R 2 117 806,- Kč / S 2 347 639,- Kč
Podíl dotace na projektu	do 70 %, S 61,2 %
Příjmy z prodeje	86 046,-Kč
Příjmy jiné, Institut Stuttgart IFA (redaktor)	517 641,-Kč
Remitenda	6 488 ks/r, 142 736,- Kč
Vklad realizátora projektu	80 000,- Kč / 86 075,- Kč

Vydavatelem měsíčníku je *spolek Shromáždění německých spolků v České republice, z.s.* Časopis slouží k informování o aktuálním dění v rámci německé menšiny na území ČR i v evropském regionu. Za důležitý aspekt spolek považuje i možnost vzdělávat se a prohlubovat si znalosti němčiny jako mateřského jazyka. 8 000 ks časopisu bylo dáno bezplatně k dispozici k výuce němčiny na školách a v klubech. I časopisy, které jsou

⁴³ <http://www.pragaitukor.com/archive/pt200805/index.php>

⁴⁴ <http://www.landeszeitung.cz/>

označeny jako remitenda, jsou při akcích spolku dále bezplatně distribuovány. Projekt je financován prostřednictvím velvyslanectví i přímo ze Spolkové republiky Německa.

o *HeimatRuf*⁴⁵

o Heimatruf <i>Volání domoviny</i>	2018
Výše dotace	27 000,- Kč
Vydání	12x
Cena výtisku	12,50 Kč
Celkový náklad	minimálně 80 kusů / číslo, celkem 960 ks
Celkové náklady	R 57 000,- Kč / S 55 923,- Kč
Podíl dotace na projektu	R do 70 % / S 48,3 %
Příjmy z prodeje / předplatné a inzerce	6 628,- Kč,
Remitenda	0
Vklad realizátora projektu	10 000,- Kč / 22 325,- Kč

Vydavatelem je *spolek Spolek Němců v Čechách z.s.*, jedná se o regionální tiskovinu distribuovanou v rámci německy mluvící komunity i mimo region Chebska. Je volně dostupná i dalším zájemcům. Rozesílá se zejména v rámci spolku. Celý náklad je rozebrán, předplatitelů je okolo 35. Je obohacením spektra německy mluvící menšiny.

o *Troppauer Nachrichten*

o Troppauer Nachrichten <i>Opavský zpravodaj</i>	2018
Výše dotace	44 000,- Kč
Vydání	6x
Cena výtisku	cena nestanovena
Celkový náklad	180 kusů / číslo, celkem 1 080 ks
Celkové náklady	R 90 200,- Kč / S 88 931,- Kč
Podíl dotace na projektu	R do 60 % / S 49,5%
Příjmy z prodeje / předplatné a inzerce	0
Remitenda	0
Vklad realizátora projektu	46 200,- Kč

Vydavatelem je *spolek Slezský německý svaz, z.s.* Jde o regionální tiskovinu, která dříve vycházela jen v rámci spolku. Dotace dala prostor pro rozšíření a zkvalitnění časopisu a podpořila i prezentaci německé menšiny v rámci regionu. Projekt je podporován Shromážděním německých spolků v ČR.

POLSKÁ MENŠINA

o *Glos*⁴⁶

o Glos <i>Hlas</i>	2018
Výše dotace	5 050 000,- Kč
Vydání	2x týdně, 97 čísel
Cena výtisku	dle stran a barevnosti 13,- Kč / 17,- Kč
Celkový náklad	3 500 ks minimálně/číslo, 97 čísel,

⁴⁵ <http://www.deutschboehmen.com/index.php/download>

⁴⁶ <http://www.glosludu.cz/>

	celkem 339 500 ks / S 97 čísel
Celkové náklady - rozpočet	R 10 001 590,- Kč / S 9 278 292,- Kč
Podíl dotace na projektu	R do 65% / S 54,4%
Příjmy z prodeje	3 541 314,- Kč
Příjmy z inzerce	inzerce 528 555,- Kč
Remitenda	655 ks/č/ 63 544 ks/r, 934 689,- Kč
Vklad realizátora projektu	100 000,- Kč

Vydavatelem novin byl *spolek Kongres Poláků v ČR, z.s.* Došlo ke změně jména tiskoviny a noviny vycházely jen 2x týdně. Noviny si však udržely původní stránkový rozsah. *Kongresu Poláků* se, vedle vkladu spolku, daří získat velkou částku financí i prodejem novin a inzerce.

Projekt byl podpořen i polskou stranou, Generálním konzulátem Polské republiky v Ostravě, částkou 58 116,- Kč. Velkým problémem byla dříve cena distribuce, kdy si monopolní distributor, Česká pošta, diktovala ceny a podmínky. Změna periodicity a způsobu doručování formou tiskové zásilky se podařilo tento problém vyřešit.

Internetový portál, který přivádí i čtenáře z řad mladší generace, je již nedílnou součástí projektu. Noviny v listinné podobě však nadále zůstávají pro mnohé, zejména starší čtenáře, jediným kontaktem s živým polským slovem. Přispívají k udržování polštiny a jsou pro menšinu siným integračním prostředkem. Vydávání těchto novin je menšinou považováno za prioritní.

o *Zwrot*⁴⁷

o Zwrot <i>Návrat</i>	2018
Výše dotace	950 000,- Kč
Vydání	12 x, měsíčník
Cena výtisku	prodej 30,- Kč
Celkový náklad	1 600 ks / číslo, celkem 19 200 ks
Celkové náklady - rozpočet	2 40 728,- Kč / S 2 505 588,- Kč
Podíl dotace na projektu	R do 60 % / S 37,9%
Příjmy z prodeje	553 099,- Kč
Příjmy z inzerce, jiné - reklama	
Remitenda	119 ks/č, 1 430 ks/r, 42 900,- Kč
Vklad realizátora projektu	100 000,- Kč

Kulturní měsíčník *Zwrot* vydává *spolek Polský kulturně osvětový svaz v ČR, z.s.* Dotace, finanční podpora ze strany Generálního konzulátu Polské republiky v Ostravě ve výši 900 415,- Kč a prodejnost periodika napomohly udržet rozsah, barevnost časopisu i jeho náklad. Periodikum má své webové stránky a daří se získávat i čtenáře z řad mladší generace. Časopis je nedílnou součástí regionu, bez dotace by nešel projet realizovat.

ROMSKÁ MENŠINA

o *Kereka*

o Kereka <i>Kruh</i>	2018
Výše dotace	1 050 000,- Kč
Vydání	7x
Cena výtisku	12,- Kč / 20,- Kč

⁴⁷ <http://www.pzko.cz/index.php/Kontakt-Zwrot/>

Celkový náklad	3 000 ks / číslo, celkem 21 000 ks
Celkové náklady	R 1 645 000,- Kč / S 1 652 393,- Kč
Podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 63,5%
Příjmy z prodeje	210 380,- Kč
Příjmy jiné - dary	377 013,- Kč
Remitenda	352 ks/č, 2 450 ks/r, 49 000,- Kč
Vklad realizátora projektu	15 000,- Kč

Uvedený časopis vydává *spolek Demokratická aliance Romů v ČR, z.s.* Vydalo se 7 čísel. Časopis je distribuován do škol i předškolních zařízení, je třeba i nadále věnovat péči skutečné práci s periodikem. Část nákladu je dále při akcích spolku bezplatně rozdávána. Zvýšil se však podíl textů v romštině, v jednotlivých číslech je 10-13 stran romských textů.

- *Romano hangos*⁴⁸

○ Romano hangos Romský hlas	2018
Výše dotace	849 000,- Kč
Vydání	17 x, z toho 2x dvojičíslo
Cena výtisku	15,- Kč / dvojičíslo 22,- Kč
Celkový náklad	3 000 ks / číslo, celkem 51 000 ks
Celkové náklady	R 1 213 450,- Kč / S 1 213 450,- Kč
Podíl dotace na projektu	R do 70 % / S 70 %
Bezplatně distribuováno	2 900 ks / číslo
Příjmy z prodeje / inzerce	9 605,- Kč / 4 650,- Kč
Příjmy (peníze z grantů kraje, města, evropských fondů)	29 795,- Kč / 26 912,- Kč / 286 686,- Kč
Remitenda	0
Vklad realizátora projektu	5 000,- Kč / S 6 802,- Kč

Vydavatelem byl *spolek Společenství Romů na Moravě*. Jde o novinový formát, který vyšel během roku 17x, náklad je z velké většiny distribuován bezplatně. Redakční práce leží v podstatě na šéfredaktorovi a na základně dopisovatelů a přispěvatelů. Je to cesta, která postupně povede k posílení čtenářské základny. Noviny jsou s časovým odstupem prezentovány i na webu www.issuu.com.

- *Romano džaniben*⁴⁹

Romano džaniben Romské vědění	2018
Výše dotace	440 000,- Kč
Vydání	2 x
Cena výtisku	160,- Kč
Celkový náklad	300 ks / číslo, celkem 600 ks
Celkové náklady	R 692 000,- Kč / S 630 019,- Kč
Podíl dotace na projektu	R do 70 % / S 69,8%
Příjmy z prodeje	12 067,- Kč
Příjmy jiné (dotace a sponzorské dary)	158 000,- Kč
Remitenda	35 ks/č, 70 ks/r, 11 200,- Kč bezplatně rozesíláno 154 ks/číslo

⁴⁸ <http://www.srn.m.cz/cz/romanohangos.htm>

⁴⁹ <http://www.dzaniben.cz/>

Vklad realizátora projektu	20 000,- Kč

Vydavatelem titulu je *spolek Romano džaniben, z.s.*, byl to již 24. ročník. Projekt byl podpořen ze strany Magistrátu hlavního města (120 000,- Kč) a získal i příspěvek od Pražského fóra pro romské dějiny při Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR (30 000,- Kč). Odborné články jsou zdrojem nejen pro odbornou veřejnost, ale slouží i jako zdroj informací pro zájemce o romskou kulturu. Obě čísla byla tematicky zaměřena k válečné a poválečné historii Romů v Československu. Pomalu se zvyšuje i počet předplatitelů. Přínosem projektu je i vysoký podíl práce studentů romistiky. Na webových stránkách spolku se daří zpřístupňovat i starší ročníky a informovat tak zájemce na sociálních sítích.

○ *Romano Vodí*⁵⁰

Romano vod'í Romská duše	2018
Výše dotace	880 000,- Kč
Vydání	10 x, 2 dvojčísla
Cena výtisku	20,- Kč
Celkový náklad	1 000 ks / číslo, celkem 10 000 ks
Celkové náklady	R 1 539 138,- Kč / S 1 454 852,- Kč
Podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 60,5%
Příjmy z prodeje / reklamy	23 387,- Kč / 26 379,- Kč
Příjmy jiné - dary	515 086,- Kč
Remitenda	2 879 ks/r, 57 580, Kč
Vklad realizátora projektu	10 000,- Kč

Vydavatelem časopisu *Romano vod'í* je *ROMEIA o.p.s.*, časopis je určen širokému spektru čtenářů a je dobře přijímán i mimo komunitu. Hlavní funkcí je informovat, vzdělávat a podporovat česko-romské soužití. Na serveru www.romea.cz jsou pravidelně publikovány články, internetová podoba časopisu umožňuje navázat kontakt se čtenáři prostřednictvím diskusních fór. Server má vybudovanou vysokou návštěvnost, čímž se zvyšuje i povědomí o časopise a jeho zaměření. Na webu www.romanovodi.cz jsou publikovány i starší články. Při akcích společnosti bylo rozdáno bezplatně 5 931 ks a na projekt přispěly i nadace Bader Filantropies a FVZ Foundation.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

○ *Podkarpatská Rus*⁵¹

Podkarpatská Rus	2018
Výše dotace	90 000,- Kč
Vydání	4x ročně
Cena výtisku	cena dobrovolná, v rámci sdružení za příspěvky
Celkový náklad	700 ks / číslo, celkem 2 800 ks
Celkové náklady	R 128 000,- Kč / S 128 000,- Kč
Podíl dotace na projektu	R do 70 % / S 70 %
Příjmy z prodeje	příspěvky
Remitenda	0
Vklad realizátora projektu	38 000,- Kč

⁵⁰ <http://www.romea.cz/rv/>, www.romanovodi.cz

⁵¹ <http://www.podkarpatskarus.cz/noviny.htm>

Realizátorem projektu je *spolek Společnost přátel Podkarpatské Rusi*, z.s. Byla vydána 4 čísla, jde o periodikum bezplatně distribuované v rámci menšiny, za příspěvky. Upozorňuje a snaží se mapovat tradice a zvyky této národnostní menšiny. V rámci menšiny slouží i ke hledání rusínských kořenů známých, příbuzných nebo přátel. Ohlasy jsou zaznamenávány nejen ze severní Moravy, ale i ze Slovenska. Projekt má menší rozsah, ale je obohacením spektra v rámci národností žijících na území ČR. Projekt je realizován ve stejném formátu a rozsahu již řadu let.

RUSKÁ MENŠINA

- *Ruskoje slovo*⁵²

○ Ruské slovo	2018
Výše dotace	1 750 000,- Kč
Vydání	12 x
Cena výtisku	60,- Kč
Celkový náklad	750 ks / číslo, celkem 9 000 ks
Celkové náklady - rozpočet	R 2 502 000,- Kč / S 2 507 429,- Kč
Podíl dotace na projektu	R do 70 % / S 69,8 %
Příjmy z prodeje	36 794,- Kč
Příjmy z inzerce, jiné - reklama	641 300,- Kč
Remitenda	0
Vklad realizátora projektu	55 000,- Kč / S 79 335,- Kč

Vydavatelem je *spolek Ruské tradice*, z.s. s celostátní působností v České republice, který pokračuje v rozvíjení kulturních a společenských tradic spolkové činnosti, pomáhá i nové generaci krajanů z Ruska adaptovat se v prostředí ČR. Příjmy z prodeje jsou nízké, téměř 2/3 nákladu jsou distribuovány bezplatně. Projekt je financován z inzerce, reklamy, darů a prostředků spolku. V roce 2018 byla provedena kontrola dotace roku 2017 a průběžná za rok 2018, bez nálezu.

ŘECKÁ MENŠINA

- *Kalimera*⁵³

○ Kalimera	2018
Výše dotace	269 000,- Kč
Vydání	6x ročně
Cena výtisku	nestanovena
Celkový náklad	800 ks / číslo, celkem 4 800 ks
Celkové náklady	R 446 200,- Kč / S 412 742,- Kč
Podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 65 %
Příjmy z prodeje	bezplatná distribuce, za příspěvky
Příjmy ostatní	113 259,- Kč
Remitenda	vše rozešlou a rozdají
Vklad realizátora projektu	60 900,- Kč / 70 000,- Kč

⁵² <http://www.ruslo.cz/magazine/>

⁵³ <http://www.ropraha.eu/index.php?section=kalimera>

Vydavatelem periodika je *spolek Řecká obec Praha*. Tiskovina je bezplatně distribuována členům obce za příspěvky, je rozesílána jiným řeckým obcím na území ČR. Je dostupný i v řeckých obchodech a tavernách. I v tomto roce bylo vydáno 6 čísel, která se vedle života menšiny věnovala i kulturním tradicím a otázkám, které zajímají členy sdružení. Slouží potřebám nejen pražské obce, ale celá řecké diaspory.

SLOVENSKÁ MENŠINA

o *Listy*⁵⁴

Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť viac	2018
Výše dotace	1 335 000,- Kč
Vydání	10 x
Cena výtisku	30,- Kč
Celkový náklad	minimálně 1 900 ks/č celkem 19 000 ks
Celkové náklady	R 2 558 000,- Kč / S 2 558 000,- Kč
Podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 54,6% podíl včetně MŠMT
Příjmy z prodeje	časopis je distribuován za příspěvky
Příjmy z projektu - reklama, inzerce	988 000,- Kč
Remitenda	9 ks/č, 90 ks/r, 2 700,- Kč/r
Vklad realizátora projektu	30 000,- Kč

Vydavatelem je *spolek Dokumentační a muzejní středisko slovenské národnostní menšiny v České republice, z.s.* Na realizaci projektu se podílí dva další slovenské spolky. Je koncipován tak, že nejen vede k udržení jazyka, ale aby byl i přínosem pro obor slavistiky v ČR. Časopis píše i o dalších projektech spolků. Do financování projektu je zahrnuta i částka 60 640,- Kč od MŠMT. Z každého čísla je distribuováno cca 700 kusů, zejména starším členům spolku, bezplatně. Bezplatně je časopis poskytován i do části středních škol, které mají zájem o Slovensko a účastní se jiných projektů spolku.

o *Slovenské dotyky*⁵⁵

Slovenské dotyky	2018
Výše dotace	1 280 000,- Kč
Vydání	8x, 4 dvojčísla
Cena výtisku	18,- Kč, předplatné 10,- Kč
Celkový náklad	8 000 ks /č, celkem 64 000 ks / 2 čísla 8 300 ks S 64 600 ks
Celkové náklady	R 3 620 468,- Kč / S 2 614 781,-Kč
Podíl dotace na projektu	do 60 %, S 49 %
Příjmy z prodeje	1 035 486,- Kč
Příjmy z inzerce, dary od partnerů	75 000,- Kč / 100 000,- Kč
Remitenda	1,3 %, 840 ks/r, 15 120,- Kč
Vklad realizátora projektu	13 478,25 Kč / 21 575,- Kč

⁵⁴ http://www.klubsk.net/index.php?option=com_content&task=blogsection&id=10&Itemid=14

⁵⁵ <http://www.czsk.net/dotyky/archiv.html>; na uvedeném webu je dostupný archiv pouze do roku 2009, aktuální čísla nelze dohledat.

Časopis vydává *spolek Slovensko-český klub z.s.* Charakter časopisu se nemění, byl zaměřen nejen na členy slovenské komunity, ale i na celou společnost v ČR. Daří se zachovat vysoký náklad, vyšel 8x. Do časopisu byl vkládán jako příloha časopis *Korene*, dvoustránka. To mělo za následek i mírné zvýšení nákladu dvou čísel o 300 ks. Projekt byl podpořen i ze Slovenské republiky, Úřadem pro Slováky žijící v zahraničí, částkou 4 000,- EUR. Časopis má sice i svou internetovou podobu, ale pro většinu starší generace je rozhodující tištěná podoba časopisu.

○ *Slovenská mozaika*⁵⁶

○ Slovenská mozaika	2018
Výše dotace	90 000,- Kč
Účelové určení	11 min, 2 premiéry a 2 reprízy/měsíc, 26 premiér rozhlasový pořad ve slovenštině
Vysílání relací	Rádio ZET
Celkové náklady	R 518 535,- Kč / S 543 637,- Kč
Podíl dotace na projektu	do 70%, S 53,6 % společně s dotací ÚV
Honoráře	90 000,- Kč
Vklad realizátora projektu	6 000,-Kč / 145 612,- Kč
Dotace z programu Podpory implementace Evropské charty regionálních menšinových jazyků	náklady na jednu relaci 20 909,- Kč

V rámci projektu, jehož realizátorem je *spolek BONA FIDE, z.s.* byla podpořena výroba relací ve slovenštině, které byly vysílány na Rádiu ZET. Další prostředky ve výši 201 600,- Kč byly získány z dotačního programu, jehož gestorem je Úřad vlády ČR*. Ohlasy jsou příznivé a všechny relace jsou k poslechu jak na webových stránkách spolku, tak v archivu rádia.

SRBSKÁ MENŠINA

○ *Srpska reč*⁵⁷

○ Srbské slovo	2018
Výše dotace	550 000,- Kč
Vydání	6 x
Cena výtisku	60,- Kč
Celkový náklad	400 ks / číslo, celkem 2 400 ks
Celkové náklady	R 785 000,- Kč / S 785 563,- Kč
Podíl dotace na projektu	do 70 % / S 70%
Příjmy z prodeje	101 820,- Kč
Příjmy - příspěvky, dary	114 000,- Kč
Remitenda	180 ks/r, 10 800,- Kč
Vklad realizátora projektu	20 000,- Kč

Vydavatelem periodika *Srbské slovo* byl *spolek Srbské sdružení Sv. Sáva*. Dotace umožnila vydání 6 čísel. Náklad zůstal, daří se udržet i počet předplatitelů. Členové redakce se vzdávají

⁵⁶ <http://www.zet.cz/>

⁵⁷ <http://sv-sava.cz/casopis-srpska-rec>

části honorářů ve prospěch projektu. Časopis má ustálenou podobu, věnuje se především aktivitám spolku v ČR, přináší zprávy i ze Srbska, publikuje fejetony a zajímavosti i ukázky ze současné české i srbské literatury. Diasporou je velmi dobře přijímán.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

○ *Porohy*⁵⁸

Porohy Prahy	2018
Výše dotace	714 000,- Kč,
Vydání	12x
Cena výtisku	20,- Kč
Celkový náklad	1000 ks / číslo, celkem 12 000 ks
Celkové náklady	R 1 020 000,- Kč / S 1 020 000,- Kč
Podíl dotace na projektu	do 70% / S 70 %
Příjmy z prodeje	216 000,- Kč
Příjmy z inzerce / sponzorské dary	90 000,- Kč / 296 000,- Kč
Remitenda	200 ks/č, 2 400 ks/rok, 48 000,- Kč
Vklad realizátora projektu	10 000,- Kč

Vydavatelem periodika je *spolek Ukrajinská iniciativa v ČR, z.s.* Časopis má stálý okruh čtenářů, má pravidelné rubriky, které zahrnují kulturně-historické, politicko-analytické, sociálně-migrační okruhy, které jsou pro členy menšiny zde žijící a pracující důležité, s akcentem na aktuální situaci na Ukrajině, je tiskovina velice žádaná. Časopis je dostupný i na internetu.

○ *Ukrajinský žurnál*⁵⁹

Ukrajinský žurnál	2018
Výše dotace	1 201 000,- Kč
Vydání	8x a 1 tematická čísla
Cena výtisku	30,- Kč
Celkový náklad	1 200 ks / číslo, celkem 9 600 ks 1 x 3 000ks mimořádná čísla 3 000 ks
Celkové náklady	R 2 027 287,- Kč / S 1 720 555,- Kč
Podíl dotace na projektu	do 70 % / S 70 %
Příjmy z prodeje, předplatné	114 690,- Kč
Příjmy z reklamy	92 000,- Kč
Remitenda	4 677 ks/r, 140 310,- Kč
Vklad realizátora projektu	84 287,- Kč / S 122 277,- Kč

Tento projekt je realizován *spolkem RUTA, z.s.* Časopis má stabilní čtenářskou obec, rozšiřuje se stále okruh přispěvatelů. Jsou pořádány večery na aktuální témata a na nich je Žurnál prezentován. Je vyhledáván i zájemci z řad Ukrajinců, kteří přichází na území ČR za prací. Časopis je vždy se zpožděním přístupný na webu, www.urkzurnal.eu, a také na Facebooku. Projekt byl podpořen Velvyslanectvím Ukrajiny v ČR částkou 112 500,- Kč. Spolek si velmi cení vydání tematického čísla věnovaného ukrajinské kinematografii, které bylo distribuováno

⁵⁸ <http://www.ukrajinci.cz/porohy>

⁵⁹ www.urkzurnal.eu

během Týdne ukrajinského filmu. Ukrajinsky mluvící komunita vítá informace nezátížené propagandou. V roce 2018 byla provedena kontrola dotace roku 2017 a průběžná za rok 2018, bez negativního nálezu.

VIETNAMSKÁ MENŠINA

○ *Vůně lotusu*

○ Vůně lotosu	2018
Výše dotace	350 000,- Kč
Vydání	4x
Cena výtisku	30 Kč
Celkový náklad	750 kusů /číslo, celkem 3 000 ks
Celkové náklady	R 597 000,- Kč / S 528 953,- Kč
Podíl dotace na projektu	do 70 %, / S 66 %
Příjmy z prodeje	15 000,-
Příjmy z inzerce	14 520,-
Remitenda – nechávají si jako archiv	
Vklad realizátora projektu	85 000,- Kč

Vydavatelem je *Viet Media, s.r.o.* Byla vydána čtyři čísla. V nich se realizátoři projektu zaměřili na prezentaci osobností vietnamské komunity žijící v ČR. Nabídlí články, povídky a pohádky, určené k rozšíření případně udržení rodného jazyka pro druhou generaci Vietnamců, kteří se již narodili v ČR. Slouží i k sebevzdělání a prezentaci úspěšných vzorů z řad vietnamské komunity.

ŽIDOVSKÁ MENŠINA

○ *Maskil*⁶⁰

○ Maskil <i>Vzdělání</i>	2018
Výše dotace	260 000,- Kč
Vydání	minimálně 11x
Cena výtisku	zdarma v komunitě
Celkový náklad	650 ks / číslo, celkem 7 150 ks
Celkové náklady	R 472 824,- Kč / S 403 601,- Kč
Podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 64,4 %
Příjmy z inzerce	4 000,- Kč
Příjmy z prodeje	40-50 předplatitelů, rozesíláno za poštovné
Remitenda	30-40ks/č, 340 ks/r
Vklad realizátora projektu	34 824,- Kč / 37 081,- Kč

Vydavatelem titulu je *spolek Bejt Simcha z.s.* Jde o kulturní měsíčník, který je distribuován zdarma do všech židovských obcí a institucí v ČR, do domovů seniorů, na fakultu judaistiky při Husitské teologické fakultě a studentům Lauderova gymnasia v Praze. Za poštovné a balné mohou časopis získat i zájemci mimo komunitu. Projekt je dále financován ze sponzorských darů jednotlivců 18 520,- Kč, Nadačního fondu obětí holocaustu 27 000,- Kč a od European Union for Progressive Judaism částkou 84 000,-Kč.

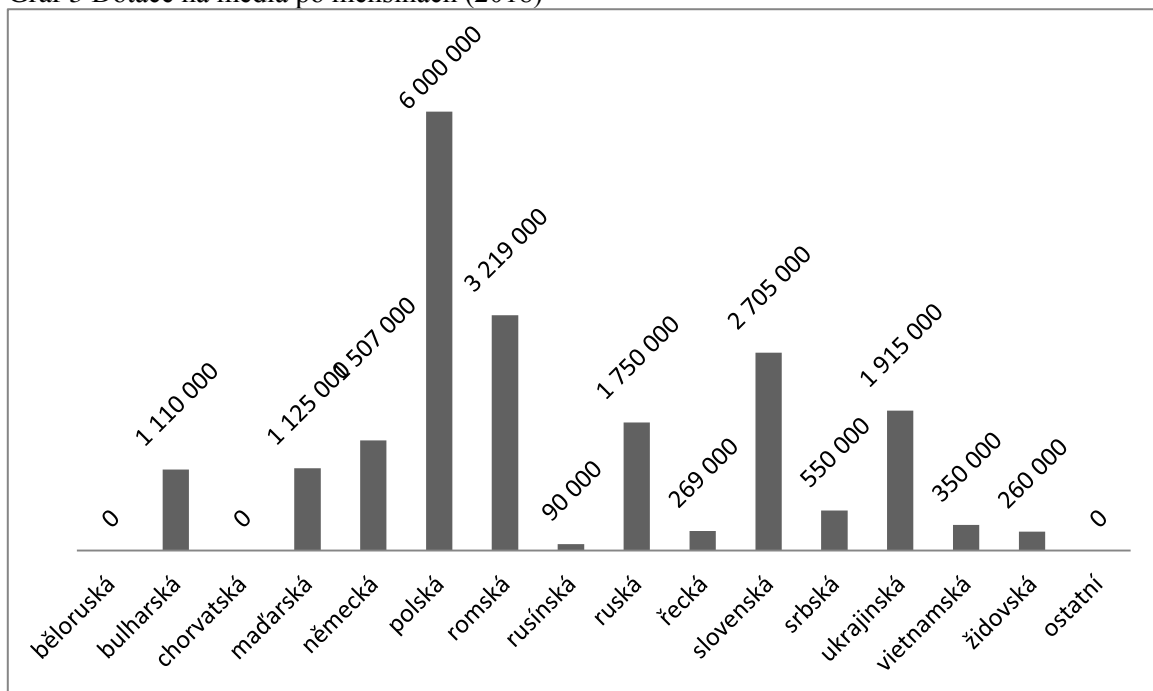
⁶⁰ <http://www.maskil.cz/>

Celkový přehled výdajů v rámci dotačního programu na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti v roce 2018:

<i>příjemce dotace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace v Kč</i>
BULHARSKÁ MENŠINA		
Asociace bulharských spolků, spolek	Roden glas	500 000
Vazražďane, spolek	Balgari	610 000
	celkem	1 110 000
MAĎARSKÁ MENŠINA		
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, spolek	Prágai Tükör - Pražské zrcadlo	1 125 000
NĚMECKÁ MENŠINA		
Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, spolek	Landes-Echo	1 436 000
Spolek Němců v Čechách, spolek	HeimatRuf	27 000
Slezský německý svaz, o.s., spolek	Troppauer Nachrichten	44 000
	celkem	1 507 000
POLSKÁ MENŠINA		
Kongres Poláků, o.s.	Głos	5 050 000
Polský kulturně osvětový svaz v ČR, o.s.	ZWROT	950 000
	celkem	6 000 000
ROMSKÁ MENŠINA		
Demokratická aliance Romů, o.s.	Kereka	1 050 000
Romano Džaniben	Romano Džaniben	440 000
Společenství Romů na Moravě, o.s.	Romano hangos	849 000
Romea, o.p.s.	Romano vodi	880 000
	celkem	3 219 000
RUSÍNSKÁ MENŠINA		
Společnost přátel Podkarpatské Rusi, o.s.	Podkarpatská Rus	90 000
RUSKÁ MENŠINA		
Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice, o.s.	Ruské slovo	1 750 000
ŘECKÁ MENŠINA		
Řecká obec Praha, o.s.	Kalimera	269 000
SLOVENSKÁ MENŠINA		
Dokumentální a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR o. s	Listy Slovákov a Čechov	1 335 000
Slovensko-český klub, o.s.	Slovenské dotyky	1 280 000
Slovenská mozaika	Bona Fide	90 000
	celkem	2 705 000
SRBSKÁ MENŠINA		
Srbské sdružení sv. Sáva, o.s.	Srpska reč - Srbské slovo	550 000
UKRAJINSKÁ MENŠINA		
Ukrajinská iniciativa, o.s .	Porohy	714 000
RUTA, o.s.	Ukrajinský žurnál	1 201 000

		celkem	1 915 000
VIETNAMSKÁ MENŠINA			
Viet Media, s.r.o.	Vůně lotusu		350 000
ŽIDOVSKÁ MENŠINA			
Bejt Simcha, o.s.	Maskil		260 000
		celkem	20 850 000

Graf 3 Dotace na média po menšinách (2018)

**Ministerstvo kultury - Program na podporu integrace příslušníků romské menšiny
v roce 2018 (v Kč)**

<i>Předkladatel, místo</i>	<i>Projekt</i>	<i>Dotace</i>
Ara Art, z.s., Praha 2	ARA FEST 2018	33 000
Ara Art, z.s., Praha 2	Oslavy Mezinárodního dne Romů 2018	50 000
Demokratická aliance Romů v ČR, Valašské Meziříčí	Romská píseň 2018	115 000
Drom, romské středisko, Brno	Pojď se bavit s námi	215 000
Farní charita Lovosice	Amicus	18 200
Hudební společnost Ústěk - Musikgesellschaft Auscha, Ústěk	Světová premiéra kompozice Kolomana Poláka/"Mám strach, že Osvienčin ještě žije..."	50 000
Charita Olomouc	Romská pouť 2018	31 000
Cheiron T, o. p. s., Tábor	Znít čistým tónem	70 000
IQ Roma servis, z.s., Brno	Týden romské kultury v Brně 2018	9 225
KoCeRo - Komunitní centrum Rovnost o. p. s., Český Krumlov	Amaro Dživipen	42 550
KoCeRo - Komunitní centrum Rovnost o. p. s., Český Krumlov	Rozdáváme radost a pomáháme	38 000
Lampa, z.s., Mimoň	Kale Jakha - IV. ročník	45 000
MIRET, z.s., Bystré	Čhavorenge 2018	130 000
Oblastní charita Pardubice	Podpora romské hudební, pěvecké a taneční skupiny Loly Růža	34 089
Oblastní charita Ústí nad Labem	Rotahufest XI.	28 000
Ponton, z.s., Plzeň	Miro Suno	13 616
R-Mosty, z.s., Praha 3	Başaven čhavale! - součást volnočasových aktivit Nízkoprahového klubu R-Mosty	135 000
Romano jasnica, spolek, Trmice	14. Různobarevný festival	115 000
Romea, o. p. s., Praha 1	Dokumentace romské kultury a její trvalé zpřístupnění široké veřejnosti v roce 2018	200 000
Romodrom o. p. s., Praha 1	Miri gili	69 000
Sdružení Petrov, z.s., Brno	Taneční kroužek Romane čhave	28 000
Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava, Brno	Kulturní aktivity SRNM Olomouc	70 000
Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava, Brno	Django Fest 17. ročník	52 000
SPOLEČNĚ-JEKHETANE, o. p. s., Ostrava	Setkání vzájemného porozumění	75 000
Spolek ProART, Brno	Současný tanec pro Romy a "neromy" na ProART Festivalu 2018	40 000
Tělocvičná jednota Sokol Jihlava	Rozpravy	44 000
tranzit.cz, Praha 2	Knihovna Romafuturismo - Diskusní a přednáškový program	100 000
Výbor pro odškodnění romského holocaustu, Hořice	Kulturní program při pietním aktu na místě KP Lety 2018	27 000
Vzájemné soužití o.p.s., Ostrava	Zrcadlo poznání	29 815
zapsaný spolek "Liberecké fórum", Liberec	7. ročník hudebního festivalu národnostních menšin	65 000
Celkem		1 972 495

Příloha 9

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Program na podporu integrace romské menšiny v roce 2018

organizace	projekt	dotace (Kč)
S.T.O.P., z.s.	Podpora vzdělávání romských žáků a studentů 2018	995 720
OD5K10, z. s.	Spolu v Centru 5KA 7	125 000
Amaro suno - feder dživipen, z.s.	Volnočasový klub v roce 2018	301 000
Středisko ROSA, z. s.	Hrajeme si a učíme se spolu	81 740
Společnost Podané ruce o.p.s.	ROMANODROM - volnočasové aktivity	250 000
Oblastní charita Most	Učíme se učit prostřednictvím metody Grunnet	428 966
IQ Roma servis, z.s.	Gendalos - nejsi v tom sám!	531 012
Charita Valašské Meziříčí	Most mezi dítětem, školou a rodiči	226 000
R - Mosty, z.s.	Metodická a informační podpora pedagogických pracovníků, kteří se setkávají se sociokulturními a jazykovými specifiky romských žáků	344 800
Muzeum romské kultury	Společně za vzděláním	71 000
Romano jasnica, spolek	Předškolní centrum Šneček v Trmicích	686 908
SPOLEČNĚ-JEKHETANE, o.p.s.	Rovný start 2018	220 940
Centrum společného zájmu, z.s.	Doučování dětí z vyloučených lokalit - Spolu to zvládneme	109 200
Slovo 21, z.s.	DŽA DUREDER 2018	619 580
Salesiánské středisko mládeže - dům dětí a mládeže České Budějovice	Pedagogické programy Salesiánského střediska mládeže - DDM České Budějovice	168 840
Mateřská škola Orlová-Lutyně K. Dvořáčka 1228 okres Karviná, příspěvková organizace	Hrajeme si všichni spolu	128 100
Bílý nosorožec, o.p.s.	Společně do školky 2018	613 000
Základní škola Budišov nad Budišovkou, okres Opava, příspěvková organizace	Máš na to!	96 600
KoCeRo - komunitní centrum Rovnost o.p.s.	Na barvách duhy	398 000
ROMEIA, o.p.s.	Romský mentor 2018 – integrace romských dětí realizací volnočasových aktivit	332 470
Salesiánské středisko Štěpána Trochty - dům dětí a mládeže	Učíme se V.	162 750
Šance pro Tebe, z.s.	Předškolní příprava a včasná péče na Chrudimsku - pokračující projekt	600 000
Kleja, z.s.	Předškolní centrum Klíček	607 920
Bunkr, o.p.s.	Odpoledne nap(i)no	100 000
R - Mosty, z.s.	Volnočasové aktivity v Klubu R-Mosty	204 000
Romodrom o.p.s.	Centrum pro podporu rodičovských kompetencí	524 787
Základní škola Ústí nad Labem, Školní náměstí 100/5, příspěvková organizace	Předlice sobě 13	358 700
Oblastní charita Šluknov	Ambrelka – předškolní centrum pro děti a rodiče	775 100
Tosara, z.s.	Předškolní vzdělávání pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí ve Slaném	579 892
Kostka Krásná Lípa, p.o.	Klub Včelka 2018	464 530
Městská charita České Budějovice	Učíme se po škole	520 416
Liberecké fórum, zapsaný spolek	BEZ VZDĚLÁNÍ NENÍ BUDOUCNOST	492 250
Oblastní charita Pardubice	Žádoucí vzdělávací zázemí pro romské děti a rodiče	130 885
EUROTOPIA.CZ, o.p.s.	Můžeme jít dál	101 500
Aufori, o.p.s.	Učí (se) celá rodina - terénní pedagogická práce v ohrožených rodinách	448 394

celkem 12 800 000

Ministerstvo práce a sociálních věcí a národnostní menšiny

Činnost obcí a výkon činnosti sociální práce

Výkon činností sociální práce je rozlišován dle cílových skupin a podle druhu činností, nikoli na základě etnicity nebo národnosti klientů, pomoc sociálních pracovníků je pro ně stejně dostupná jako pro klienty české národnosti. V současné době se stává prioritou obcí řešit nepříznivou sociální situaci osob ohrožených sociálním vyloučením, a to především v sociálně vyloučených lokalitách. Včasná intervence je nesmírně důležitá, aby se zamezilo rozvoji a prohlubování problému, neřešení problémů přinese o to větší těžkosti v budoucnosti. Obec je povinna zajistit výkon sociální práce v přenesené působnosti v potřebné kvalitě a množství, a tuto povinnost primárně zajišťuje prostřednictvím obecného příspěvku na výkon přenesené působnosti od Ministerstva vnitra, v němž je stále zahrnut i výkon sociální práce při obecních úřadech.

Ministerstvo práce a sociálních věcí poskytuje od roku 2015 na základě účinnosti zákona č. 254/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, příspěvek na výkon sociální práce (s výjimkou agendy sociálně-právní ochrany dětí) formou dotace ze státního rozpočtu krajům, hl. m. Praze, obcím s rozšířenou působností a obcím s pověřeným obecním úřadem (dále jen „příspěvek na výkon sociální práce“) s cílem podpořit výkon sociální práce finančními prostředky, které jsou přidělovány nad rámec příspěvku Ministerstva vnitra na výkon činností v přenesené působnosti. Příspěvek na výkon sociální práce díky svojí účelové vázanosti a metodickému vymezení zajišťuje, že finance získané prostřednictvím této dotace budou skutečně využity na podporu a rozvoj sociální práce v obci, a ta se tak zkvalitňuje a stává se reálně dostupnou pro všechny.

Hodnocení legislativních i nelegislativních opatření ve vztahu k právům příslušníků národnostních menšin

Veškerá legislativní i nelegislativních opatření týkající se nepojistných sociálních a rodinných dávek jsou ve vztahu k právům příslušníků národnostních menšin zásadně koncipována jako nediskriminační. Bylo tomu tak i v roce 2018.

Tabulka 8 Přehled počtu soutěžních projektů na národnostní menšiny v roce 2018

OPZ, investiční priorita 1.1 „Přístup k zaměstnání“		
	Počet projektů	Souhrnná výše dotací za projekty v příslušné výzvě (Kč)
1. Výzva č. 40 (v r. 2018 realizace)	1	4 447 550
2. Výzva č. 53 (v r. 2018 realizace)	1	5 622 925
3. Výzva č. 68 (v r. 2018 realizace)	6	23 385 628,50
4. Výzva č. 75 (v r. 2018 zahájené)	5	22 034 304,50
Celkem v OPZ na IP 1.1 realizovaných projektů (ukončených, v realizaci i zahájených)	13	55 490 408

V Operačním programu Zaměstnanost na IP 1.1 „Podpora zaměstnanosti“ bylo v roce 2018 v plné realizaci osm soutěžních projektů zaměřených na národnostní menšiny (ve výzvách č. 40, 53 a 68). V druhém pololetí roku 2018 vstoupilo do realizace dalších pět projektů z výzvy č. 75. Ve výzvách č. 68 a 75 byly vyčleněny dílčí alokace pro projekty s cílovou skupinou národnostní menšiny, čímž bylo podpořeno předložení a realizace takto cílených projektů.

Projekty s cílovou skupinou „Národnostní menšiny“ se zaměřují převážně na integraci romské menšiny na trhu práce. Jeden projekt je zaměřen na podporu polské národnostní menšiny v oblasti Třinecka a Jablunkovska. Příslušníci národnostních menšin se však účastní i projektů pro jiné cílové skupiny, např. Fyzické osoby starší 50 let, Osoby do 25 let věku a mladistvé do 18 let bez kvalifikace nebo Osoby s nízkou úrovní kvalifikace, Osoby dlouhodobě nezaměstnané, apod.

Cílem výše uvedených projektů je řešit sociální vyloučení na trhu práce. Nejčastějšími aktivitami jsou motivační kurzy, pracovní diagnostika, vzdělávací kurzy a rekvalifikace, poradenství, odborné praxe, místa na zkoušku, zprostředkování zaměstnání a podpora pracovních míst, obvykle s čerpáním mzdových příspěvků.

Bližší informace k projektům cíleným na národnostní menšiny (a realizovaným v roce 2018) jsou uvedeny v přehledové tabulce (viz tabulka níže).

Tabulka 9 Přehled projektů pro cílovou skupinu národnostní menšiny realizovaných v roce 2018 na IP 1.1 OPZ

<i>Přehled projektů pro cílovou skupinu národnostní menšiny realizovaných v roce 2018 na IP 1.1 OPZ</i>			
Název projektu	Číslo projektu	Název příjemce	Výše dotace (v Kč)
Výzva č. 40. realizace 2016 - 2018			
Pomoc romským obyvatelům Opavy k pracovní integraci	CZ.03.1.48/0.0/0.0/15_040/0002462	DŽIVIPEN, o.p.s.	4 447 550,00
Výzva č. 53 , realizace 1., 2.Q 2017 - 2019			
NOVÝ SMĚR	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_053/0003952	LEADER ACADEMY, o.p.s.	5 622 925,00
Výzva č. 68, realizace 4.Q 2017 - 2019			
Zkusme to	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007024	VS Rychleby s.r.o.	2 108 500,00
Správná příprava na zaměstnání	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007075	DŮM ROMSKÉ KULTURY, o.p.s.	5 399 225,00
Dokážeme to v menšině v Olomouckém kraji	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007134	Asociace pro rozvoj regionů, z.s.	3 061 437,50
Zvládneme to v menšině v Jihomoravském kraji	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007150	RCI, z.s.	3 181 437,50
Umíme se domluvit	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007170	MAS Jablunkovsko, z. s.	4 185 937,50
Zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti osob ze sociálně vyloučených lokalit ve Varnsdorfu	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007200	MOST KE VZDĚLÁNÍ - BRIDGE TO EDUCATION, z.s.	5 449 091,00
Výzva č. 75, zahájení 3. a 4.Q 2018			
Rovné šance všem	CZ.03.1.48/0.0/0.0/17_075/0009137	MAS Vladař, o.p.s.	4 976 200,00
Pracovní podpora- cesta k úspěchu	CZ.03.1.48/0.0/0.0/17_075/0009171	Romodrom, o.p.s.	3 933 392,50
Rom-nejlepší zaměstnanec	CZ.03.1.48/0.0/0.0/17_075/0009242	RomPraha, z. s.	5 991 400,00
Rozum a cit, pomáhejme si navzájem	CZ.03.1.48/0.0/0.0/17_075/0009147	Charita Třinec	2 999 375,00
Vzdělávacím k vyšším kompetencím II.	CZ.03.1.48/0.0/0.0/17_075/0009186	Šedová clean service, o.p.s.	4 133 937,00

Informace o podpoře projektů na aktivity národnostních menšin a na podporu integrace romské komunity v rámci Prioritní osy 2 Sociální začleňování a boj s chudobou OP Zaměstnanost 2014 – 2020

Vyhlášené výzvy v roce 2018:

Výzva č. 03_16_052 - Podpora sociálního začleňování v sociálně vyloučených lokalitách
Jedná se o již třetí v pořadí vyhlášenou výzvu v rámci tzv. koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám, který je podporován v rámci Investiční priority 2.1 OPZ. Výzva byla vyhlášena dne 16. 1. 2017 s průběžným datem podávání žádostí o podporu, a to do 29. 6. 2018. V listopadu 2018 došlo na základě revize č. 5 k prodloužení termínu pro podávání žádostí o podporu o 6 měsíců, tj. do 30. 6. 2020 a k navýšení alokaci výzvy o 400 mil. Kč, tj. na 1,2 mld. Kč, zároveň byla rozšířena možnost podpory v rámci dalších obcí se sociálně vyloučenou lokalitou. *Výzva je určena pro obce* (nositele Strategického plánu sociálního začleňování), které byly vybrány Monitorovacím výborem Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny pro činnost Agentury pro sociální začleňování, a to v období do 30. 6. 2019. Dalšími podmínkami pro zařazení obce/obcí do výzvy je podepsaná smlouva o spolupráci (tzv. memorandum) s Úřadem vlády ČR, Agenturou pro sociální začleňování, schválený Strategický plán sociálního začleňování, zastupitelstvem obce. Dále byla v listopadu 2018 na základě revize výzvy č. 5 (a navýšení alokace) výzva rozšířena i pro projekty vycházející z tzv. tematického akčního plánu (TAP) vytvořeného na základě vzdálené dílčí a komplexní podpory ASZ. Tematický akční plán je novým nástrojem, kterým ASZ reaguje na situaci v lokalitách.

Mezi oprávněné žadatele patří: nestátní neziskové organizace, sociální družstva, obce, organizace zřizované obcemi, organizace zřizované kraji, dobrovolné svazky obcí, poskytovatelé sociálních služeb. *Podporovanými cílovými skupinami* jsou osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, a to

- národnostní menšiny,
- osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách.

Podporované aktivity:

- 1) Podpora sociálních služeb (služeb sociální prevence a odborného sociálního poradenství)
- 2) Podpora profesionální realizace sociální práce
- 3) Podpora komunitní sociální práce a komunitních center, včetně podpory koordinační role obcí v této oblasti
- 4) Podpora osob v přístupu k bydlení
- 5) Podpora osob v přístupu k zaměstnání a jeho udržení
- 6) Podpora služeb pro ohrožené děti a rodiny a podpora směřující k obnovení narušených funkcí rodiny
- 7) Podpora služeb pro osoby závislé nebo závislostí ohrožené a pro jejich rodinné příslušníky
- 8) Podpora aktivit přispívající k boji s diskriminací
- 9) Podpora programů prevence sociálně patologických jevů, prevence kriminality a veřejného pořádku
- 10) Podpora služeb pro osoby po výkonu trestu

Další výzvy:

V následujícím textu jsou uvedeny výzvy, které nejsou zaměřeny pouze na národnostní menšiny či osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách. Tyto cílové skupiny jsou však uvedeny ve výčtu cílových skupin podporovaných výzvou.

Cílová skupina „Osoby žijících v sociálně vyloučených lokalitách“ byla zařazena i do dalších výzev, mezi které patří:

- *Výzva č. 03_16_048 - Integrované územní investice (ITI) – průběžná výzva*

Výzva je vyhlášena v rámci Investiční priority 2.1 OPZ. Výzva je vyhlášena s možností příjmu žádostí od 31. 3. 2016 do 30. 6. 2019.

Výzva je cílena na podporu řešení problematiky regionální politiky a rozvoj metropolitních oblastí prostřednictvím integrovaného nástroje ITI (integrované územní investice). Jedná se o metropolitní oblasti a aglomerace - Brněnská, Plzeňská, Ústecko-Chomutovská aglomerace. Projekty podané do této výzvy musí splňovat charakter zásadního významu pro dané území, musí být cíleny na podporu nejdůležitějších potřeb území, jejichž vyřešení přinese v území významnou pozitivní změnu. Řešení problematiky je popsáno ve schválených integrovaných strategiích a má formu podpory aktivit při využití sociálních služeb, aktivit souvisejících s komunitní sociální prací, aktivit souvisejících s prevencí kriminality, aktivit souvisejících s propojením podpory bydlení, zaměstnání, zdraví a sociální práce.

- *Výzva č. 03_16_049 - Integrované plány rozvoje území (IPRÚ) – průběžná výzva*
Výzva je vyhlášena v rámci Investiční priority 2.1 OPZ. Výzva je vyhlášena s možností příjmu žádostí od 31. 3. 2016 do 30. 6. 2019.

Výzva je cílena na podporu řešení problematiky regionální politiky prostřednictvím integrovaného nástroje IPRÚ (Integrovaných plánů rozvoje území). Jedná se o aglomerace Karlovy Vary, Liberec-Jablonec nad Nisou, Jihlava, Mladá Boleslav a Zlín. Projekty podané do této výzvy musí splňovat charakter zásadního významu pro dané území, musí být cíleny na podporu nejdůležitějších potřeb území, jejichž vyřešení přinese v území významnou pozitivní změnu. Řešení problematiky je popsáno ve schválených integrovaných strategiích a má formu podpory aktivit při využití sociálních služeb, aktivit souvisejících s komunitní sociální prací, aktivit souvisejících s prevencí kriminality, aktivit souvisejících s propojením podpory bydlení, zaměstnání, zdraví a sociální práce.

- *Výzva č. 03_16_047*

Výzva je vyhlášena s možností příjmu žádostí od 29. 4. 2016 do 30. 6. 2020. Výzva je vyhlášena v rámci Investiční priority 2.3 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje a je určena pro Místní akční skupiny (MAS) se schváleným programovým rámcem Operačního programu Zaměstnanost příslušné strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD). V této výzvě stanovuje Řídicí orgán OPZ závazné podmínky pro vyhlášení výzev MAS na předkládání integrovaných projektů v území MAS. Výzvy MAS musí být v souladu s výzvou ŘO a s příslušnou SCLLD. Integrované projekty získají podporu, pokud jsou řádně vybrány v rámci výzvy MAS navazující na výzvu ŘO.

Podporované aktivity:

- Podpora sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím poskytování vybraných sociálních služeb a prostřednictvím dalších programů a činností v oblasti sociálního začleňování
- Podpora komunitní sociální práce a komunitních center jako prostředků sociálního začleňování nebo prevence sociálního vyloučení
- Podpora opatření v oblasti zaměstnanosti
- Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání
- Podpora prarodinných opatření obcí a dalších aktérů na místní úrovni.

Reflexe národnostních menšin

Tato příloha je tvořena výlučně texty zástupců národnostních menšin. Ty nejsou z věcného a stylistického hlediska korigovány, ve výjimečných případech k nim je přidána vysvětlující poznámka pod čarou. Jednotliví autoři jsou jmenovitě uvedeni v poznámkách pod čarou. Zástupci národnostních menšin odpovídali na 10 otázek, které byly vybrány tak, aby reflektovaly aktuální situaci každé národnostní menšiny:

1. *Zhodnoťte, prosím, činnost organizací vlastní národnostní menšiny v roce 2018 (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).*
2. *Uveďte, prosím, stručný přehled jejich aktivit v roce 2018.*
3. *Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech v roce 2018?*
4. *Jaká byla v roce 2018 spolupráce s ostatními národnostními menšinami?*
5. *Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin v roce 2018?*
6. *Uveďte přehled finanční podpory organizací Vaší národnostní menšiny v roce 2018, a to podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů / měst / obcí, ostatní donoři).*
7. *Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny?*
8. *Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě vlády pro národnostní menšiny?*
9. *Jakými tématy by se podle Vás měla Rada vlády pro národnostní menšiny prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným popisem)*
10. *Jaké má Vaše komunita zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků?*

BĚLORUSKÁ MENŠINA⁶¹

Nejvýznamnější události roku 2018 byly spojeny s projektem „Bělorusko-české osmičky“, iniciovaným osvětovým spolkem Skaryna a podpořeným napříč běloruskou komunitou a českými institucemi. Během roku jsme pořádali akce, které zdůrazňovaly historické souvislosti v životě obou národů v letech 1918 nebo 1948. Tak jsme 25. března 2018 společně s českými přáteli oslavili 100 let od vyhlášení Běloruské lidové republiky. Pro tuto příležitost nám Magistrát hl. města Prahy propůjčil reprezentační prostory Brožíková sálu na Staroměstské radnici. Diskuse na téma „BLR a Československo: dvě vytoužené republiky“ proběhla 26. března 2018 v Knihovně Václava Havla. Viz blíže:

<https://www.facebook.com/belarusianscz/photos/pcb.1924580097587429/567604176965729/?type=3&theater>

Menšina také usilovala o to, aby byly učiněny kroky k nápravě historické nespravedlivosti z roku 1948 vůči významným představitelům běloruské emigrace v Československu. Zaměřili jsme se na osud kultovní běloruské básnířky a československé občanky Larysy Henijuš. Žila zde se svým manželem Janem Henijušem, který v rámci masarykovské „ruské pomocné akce“

⁶¹ Text zpracovala Alena Kovářová, předsedkyně spolku Skaryna.

vystudoval medicínu na Univerzitě Karlově. Avšak v roce 1948 na žádost sovětských orgánů byli manželé Henijušovi vydáni do SSSR a putovali do gulagu. K 70. výročí těchto událostí se nám podařilo realizovat překlad do češtiny memoárů Larisy Henijuš a koncem roku vyšla i kniha Paní doktorová 0-287, aneb z Československa do gulagu. Projekt byl unikátní tím, že ho realizoval bělorusko-český tým z celé republiky (česká překladatelka Světlana Vránová z Pardubic, nakladatel Jiří Brauner z Brna, běloruský badatel Siarhej Knyrevič z Olomouce, běloruský básník Max Ščur z Prahy). Finančně překlad memoárů podpořily města a regiony, které jsou spojeny s osudem manželů Henijušových (městská část Praha 7, městská část Praha 4, město Prachatice nebo Jihočeský kraj).

Sociální síť a aktivity mladší generace

Tematická a kulturní setkání Bělorusů probíhají pravidelně také díky aktivním sociálním platformám *Bělorusové v ČR* a *BLRČR* na Facebooku. Neformální „Běloruské pivo s...“ nebo „Běloruský branč“ navštěvují desítky účastníků nejen z Prahy. Setkání mají většinou svého speciálního hosta – známou osobnost nebo profesního odborníka. Skupina BLRČR pravidelně prezentuje běloruskou kuchyni a tradici na pražských festivalech (jako např. Refufest, Jablkobraní aj). Oblíbený mezi mládeží zůstává folklorní svátek Kupalle (Letní slunovrat na sv. Jana). Vloni ho uspořádaly spolek Pahonia, skupina BLRČR, hostem byl běloruský folklorní sbor Guda. Viz blíže:

<https://www.facebook.com/hashtag/%D0%BA%D1%83%D0%BF%D0%B0%D0%BB%D0%BB%D0%B52018?epa=HASHTAG>

Spolupráce s DNM

Od roku 2017 v budově Domů národnostních menšin v Praze má svou kancelář nejstarší běloruský spolek v ČR Skaryna. Máme výbornou spolupráci s ředitelem a administrací DNM. Prostory DNM využíváme pravidelně pro konání valných shromáždění spolku, setkání rady nebo kulturní akce. I v roce 2018 zde probíhaly kurzy nedávno založeného Běloruského tanečního spolku.

Běloruské hroby a běloruské bohoslužby

Každoročně běloruská komunita oslavuje Den zesnulých 2. listopadu v běloruské tradici jako Dziady. Spolek Skaryna se zapojil do projektu Správy pražských hřbitovů - Adopce významných hrobů a adoptoval 3 hroby na Olšanech. Jsou to 2 hroby prezidentů běloruské exilové vlády Petra Krečeuskeho a Vasila Zacharky, a také operního pěvce Michala Zabejdy-Sumického. Spolek investuje vlastní prostředky na nájemné, realizoval také vydláždění cesty k jednomu z hrobů. V roce 2018 byla instalována pamětní deska na hrob Mikalaje Vjaršynina, významného činitele 20. let minulého století (Olšanské hřbitovy).

Během oslav největších běloruských svátků (Dziady na podzim nebo Den volí na jaře) probíhají také běloruské bohoslužby, ke kterým nám propůjčuje prostor kostel Sv. Kozmy a Damiána na pražských Emauzech (Na Slovanech). Na bohoslužby dojíždí otec Andrus Ablamějka z Minsku.

Ocenění běloruských talentů v ČR

V roce 2018 se běloruská designérka z Prahy Nastassia Aleinikava stala absolutní vítězkou soutěže Czech Grand Design. N.Alejnikava je absolventkou UMPRUM, navrhuje šperky nebo sluneční brýle. Viz blíže:

https://www.lidovky.cz/relax/design/grand-designerkou-roku-je-nastassia-aleinikava.A180327_131916_in-bydleni_ape

Mediální prezentace a přítomnost běloruštiny

Běloruské příspěvky se pravidelně zařadily do pořadu ČRo Plus Mezi námi, příležitostně ve vysílání Rádio Praha. V prvním případě se jedná o vysílání v češtině, v druhém – v ruštině. Jako mediální informační prostředek běloruštinu využíváme jen v moderaci/komunikaci skupiny Bělorusové v ČR na Facebooku. Vhodným řešením pro mediální orgán Bělorusů v ČR by mohla být internetová stránka s odkazy na rozhlasové nebo video příspěvky na iTunes, Cloud nebo Youtube. Tištěná média dnes mají menší popularitu, vyžadují větší náklady na distribuci a navíc nemají zvukovou (video) podobu. Navrhujeme proto Radě vlády, aby usilovala o zařazení internetové multimediální prezentace mezi podporovaná média ze státních zdrojů.

Jiné návrhy pro činnost Rady vlády

Bělorusové (bývalí občané Běloruska) doposud nemohou využívat výhod tzv. dílčího důchodu, na který mají v České republice nárok např. Rusové nebo Ukrajinci. Navrhujeme, aby Rada vlády v tomto směru usilovala o rychlejší implementaci mezistátních dohod s Běloruskem.

BULHARSKÁ MENŠINA⁶²

V roce 2018 vycházely na území ČR tři časopisy bulharské menšiny: časopis *Balgari* (vydává spolek *Vazraždane*), časopis *Roden glas* (vydává Asociace bulharských spolků v České republice) a časopis pro děti *Kamarádi* (vydává spolek *Zaedno*). Hlavní zdroj finančních prostředků na vydávání časopisů jsou Ministerstvo kultury ČR, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Magistrát hl. m. Prahy.

Spolek *Vazraždane* působí na území hl. m. Prahy od r. 2001 a patří mezi neaktivnější spolky bulharské menšiny v ČR. Má bohatou kulturní a osvětovou činnost, kterou vyvíjí s finanční podporou Ministerstva kultury ČR, Magistrátu hl. m. Prahy a Ministerstva školství Bulharské republiky. Vzájemnou komunikaci v rámci spolku shledáváme jako velice dobrou. Velmi dobře spolupracujeme s dalšími bulharskými sdruženími, jako např. Pirin, Bulharský kulturní klub v Ostravě, BKOO Sv. Cyrila a Metoděje v Praze.

Spolek *Zaedno* je aktivní a jeho aktivity jsou smysluplné a důsledné. Interní spolupráci hodnotí tradičně jako výbornou. Váží si i dobré spolupráce s partnery a příslušnými úřady.

Činnost spolku *Bulharské pravoslavné obce* se zaměřuje na organizování a pořádání seminářů, výstav, informačních přednášek a diskuzí ve spojení s vírou. Kulturně osvětová činnost bulharské menšiny má dlouholeté kořeny a těší se vzájemné prospěšné spolupráci na všech úrovních. Důraz je kladen nejen na zachování bulharské kultury, ale i na spolupráci s majoritní společností se snahou o vzájemné kulturní a duchovní obohacování obou bratrských křesťansko-slovanských národů, jejichž hodnoty zaměřené především na rodinu je potřebné uchovávat.

Cílem spolků je popularizovat pravoslavnou etiku a církevní svátky, prezentovat národnostně menšinovou kulturu a zvyky. O toto se snaží mimo jiné vydáváním a distribucí tiskových materiálů s národnostní tematikou (dvojjazyčně) a předmětů a symbolů spojených s vírou, dále pořádáním akcí a bazarů, jejichž výtěžek bývá použit na pomoc talentovaných dětí bulharského původu. Spolek popularizuje svou činnost prostřednictvím informací o svých aktivitách, zveřejňovaných v médiích – fotografie a audiovizuální záznamy na YouTube a Facebooku, články na webových stránkách spolku, rozhovory a reportáže v Českém rozhlase a ohlasy na stránkách časopisu Roden Glas.

Organizované svátky a akce jsou určeny členům sdružení, veřejnosti, zástupcům ostatních menšin a členům majoritní společnosti všech věkových kategorií.

Cílem je upevňování identit a kultur bulharských a jiných národnostních menšin žijících v

⁶² Text zpracovala Světlana Lazarová, členka Rady.

České republice.

Mezi hlavními projekty spolku *Vazražďane* patří *Klub Vazražďane*, Dny bulharské kultury, časopis *Balgari* a *Bulharská škola Vazražďane* pro děti z bulharské menšiny. Součástí projektu *Klub Vazražďane* je oslavování bulharských státních a lidových svátků: Babinden, Trifon Zarezan, Baba Marta, Pravoslavné Velikonoce, Svátek bulharského písemnictví a kultury slovanských věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje, Koleda (Vánoce). Na oslavě Svátku bulharského písemnictví a kultury a slovanských věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje (19. května 2018) v Mikulčicích jsme si připomněli jejich příchod na Velkou Moravu. Spolek *Vazražďane* se zúčastnil slavnostního setkání organizovaného Velvyslanectvím Bulharské republiky, kde vystoupil vokální a taneční soubor Sdružení. Mezi přítomnými byl velvyslanec, viceprezidentka, poslanci Bulharské republiky a významní zástupci Jihomoravského kraje. Účinkovaly také folklórní soubory Pirin z Brna, Kitka z Vídně. Pro děti bulharské menšiny spolek organizoval velikonoční a vánoční dílnu a dílnu Martenica. Všechny tyto dílny proběhly v Domě národnostních menšin.

14. ročník *Dnů bulharské kultury* proběhl v dubnu, listopadu a v prosinci. Tento projekt je financován Ministerstvem kultury, hl. m. Prahy a spolkem *Vazražďane*. V roce 2018 se uskutečnila 3 literární setkání a divadelní večer, 2 výstavy, folklórní večer atd. 11. prosince 2018 se v Rudolfinu uskutečnil tradiční Vánoční koncert, kterého se zúčastnili příslušníci bulharské, ruské a slovenské menšiny. Tento koncert je velmi oblíbený i u majoritní společnosti. Spolek *Vazražďane* organizoval také setkání českých překladatelů do bulharštiny se známou vydavatelkou a básnířkou Božanou Apostolovovou a se spisovatelkou Bojkou Asiovou v DNM.

Časopis Balgari vychází za podpory Ministerstva kultury ČR v písemné a internetové podobě (www.blgari.eu). Distribuuje se téměř po celé České republice, posílá se také Karlově universitě, Velvyslanectví Bulharské republiky a Bulharské škole v Praze. V roce 2018 vyšlo 5 čísel (z toho jedno dvojčíslo) s jednou přílohou. Časopis je velmi oblíbený nejenom v České republice, ale i v zahraničí. Má dvě ocenění Ministerstva kultury Bulharské republiky za nejlepší bulharský mediální počín v cizině a za zachování a šíření bulharské kultury v zahraničí.

Spolek *Vazražďane* provozuje také *Bulharskou školu Vazražďane* pro děti z bulharské menšiny, která probíhá v Praze v DNM. Škola je velmi oblíbená bulharskou menšinou v ČR. Jedná se o odpolední a víkendové výuky v průběhu školního roku podpořené Ministerstvem školství Bulharské republiky. Spolek se také podílí na uchování bulharských folklórních tradic. Součástí spolku je také vokálně-taneční soubor Orfej, který vystupuje na koncertech v celé České republice.

I nadále zůstává pro spolek *Zaedno* jedním z hlavních témat bulharský a balkánský folklor a udržování lidových tradic. *Folklórní soubor Bulgari* působil i v roce 2018. Jeho členové se potkávají jednou až dvakrát týdně a je jich již kolem třiceti pěti. Za podpory MKČR a ze zdrojů spolku jsou pořízené nové kroje pro taneční soubor.

I v roce 2018 proběhl *Trifon Zarezan*, který spolek organizuje už dlouhá léta. Letošní ročník svátku vína *Trifon Zarezan* proběhl v tradičním duchu. Oslava proběhla v Kulturním domě Ládví. Jako každý rok byl připraven rozmanitý program s více než 80 účinkujícími. Letos navštívilo svátek vína celkem cca 450 lidí (Zejména Bulhaři a Češi, ale i příslušníci jiných menšin.). Projekt byl financován z dotací MHMP a MK ČR. Na sklonku roku 2018 spolek vydal dvojjazyčnou, bulharsko-českou populárně-naučnou knihu s názvem *Традиционно българско облекло / Tradiční bulharský oděv*. Autory knihy jsou spolupracovníci spolku z Bulharska - doc. Angel Jankov, Ph.D. a Grozdelina Georgieva. Do češtiny knihu přeložila Mgr. Barbora Navrátilová, Ph.D. Kniha je ilustrována kresbami Sevdaliny Kovářové, inspirovanými starými archivními fotografiemi. Zároveň s tištěnou publikací byly vytvořeny

digitální verze určené k prohlížení na PC a na různých čtečkách. Tyto verze jsou dostupné na internetových stránkách spolku a na e-shopech patřících pod palmknihy.cz. Projekt byl financován z dotace MK ČR. Mezi další důležité aktivity spolku patří dětský časopis *Kamarádi*, který spolek v roce 2018 úspěšně vydával již 7. rokem. Během této doby se časopis stal žádaným i oblíbeným společníkem mnoha dětí a jejich dospělých příbuzných či pedagogů a to nejen v Praze. Vybudovalo se funkční partnerství s mnoha NNO a institucemi. O časopis je čím dál větší zájem – momentálně je celý náklad rozeslán výhradně na objednávky. Z finančních důvodů není možné, aby všichni potenciální zájemci dostali *Kamarády* v tištěné podobě. Proto se vyvíjí a zdokonaluje interaktivní verze časopisu, která je dostupná na PC nebo tabletu komukoliv a kdykoliv. Časopis byl finančně podpořen Úřadem vlády České republiky, MŠMT a Magistrátem Hl. m. Prahy. Jako součást projektu *Kamarádi* je i úspěšná celorepubliková soutěž - „*Vícejazyčnost je bohatství*“. Soutěž je určena dětem, které pocházejí z vícejazyčných rodin, národnostních menšin, mají zahraniční kořeny nebo se učí a komunikují vedle češtiny také v dalším jazyce. 6. ročníku soutěže se zúčastnilo kolem 500 dětí z 35 škol a dalších organizací z celé České republiky. Vyhlášení výsledků a slavnostní předání cen proběhlo 23. 11. v Domě národnostních menšin v Praze. Na předání cen se jako každoročně sjely děti z celé republiky (dohromady jich bylo 180).

Na podporu integrace dětí nově přicházejících cizinců na území hl. m. Prahy spolek vydal knihu *Malovaná slovíčka z Prahy*. Zároveň s tištěnou publikací byla vytvořena digitální verze určená k prohlížení na PC a na různých čtečkách. Tato verze je dostupná na internetových stránkách projektu *Kamarádi* (pod který tento projekt spadá) a na e-shopech patřících pod palmknihy.cz. Kniha vychází s finanční podporou Magistrátu hlavního města Prahy a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Nově jsme začali organizovat multikulturní programy pro děti z pražských škol. Byl realizován samostatný projekt financovaný z MHMP. V rámci 5 různých programů proběhlo 20 lekcí pro celkem 600 dětí. Hlavním tématem byla multikulturní společnost, jak žijí Romové, jak žijí Bulhaři, jak žijí Rusové a jak žijí Vietnamci. Hlavním cílem této aktivity je rozvoj poznání mezi cizinci, národnostními menšinami a majoritní společností. Spolek nadále pravidelně vede archiv své činnosti. I v roce 2018 byla udržována internetová stránka sdružení – www.zaedno.org. Stránka obsahuje 17letý archiv akcí sdružení, videa, fotogalerie a přehled aktualit. Díky své aktuálnosti i užitečnosti je stránka navštěvována denně cca 40 osobami. Pokud je zveřejněna nějaká aktualita, na stránce bývá až 500 návštěv denně. Dále udržujeme facebookové stránky *Българи в Прага*, *Ensemble Bulgari Prague* a *Spolek Zaedno*, kde probíhají různorodé diskuse a výměna informací. Projekt *Kamarádi* má samostatnou stránku www.kamaradi.eu. Tato stránka je velice bohatá na informace, ale i na výukové materiály, které spolek vytváří. O aktivitách spolku natáčela Česká televize v roce 2018 celkem 3 dokumenty – pro ČT2 *Magazín Sousedé* a ČT2 *Babylon*. Byly to zejména rozhovory s realizátory a reportáže z různých akcí. Dále o činnosti spolku jeví zájem Český rozhlas – pořad *Mezi námi*. V roce 2018 odvysílali dvě reportáže. Články o aktivitách spolku byly zveřejněny v médiích a na internetu.

Spolek *Bulharská pravoslavná obec* pracoval v roce 2018 v několika rovinách:

Multikulturní a společenské večery v duchu pravoslavných tradic, zvyků a ukázek typických obřadních tradičních jídel, charakteristických pro daný svátek.

Baba Marta – výroba martenic

Velikonoční sobota a neděle, vaření velikonočních pokrmů

Mikulčice 2018

První krajské setkání Bulharů v Norimberku 07.07.2018

Kurs českého jazyka – Rodinný klub Ulitka

Sousedské slavnosti „Zažít město jinak“ 15.09.2018

Zadušnice/ Dušičky a den buditele 02.11.2018

Exkurze do Norimberka, den buditele v Německu 03.11.2018

Vánoce - ukázky vánočních tradic, spolupráce s Rodinným klubem Ulitka

Nikulden/ Mikuláš 06.12.2018

Exkurze členů spolku do Drážďan - vánoční trhy – 15.12.2018

Oslava k Novému roku 28.12.2018

Workshopy: Baba Marta - marteničky, Pravoslavné Velikonoce - výroba velikonočních dekorací, Pravoslavné Vánoce - Survačky a vánoční lidové ozdoby.

Výrobky, které jsou vytvořené na workshopech se prodávají na dalších akcích, díky čemuž spolek získává prostředky pro svou další činnost, případně tyto prostředky věnuje talentovaným dětem bulharského původu (úzká spolupráce s bulharskou školou Dr. Petra Barona v Praze)

Bazary, tomboly – bazary mají většinou charitativní charakter. Prodávají se na nich výrobky z chráněných dílen, workshopů pořádaných spolkem a výrobky, které věnují firmy soukromého sektoru na podporu činnosti spolku.

Výstavy – umělecké výstavy se zaměřením na základní pilíře bulharské kultury

Kulinární večery s obřadní kuchyní vyžadovanou jednotlivými pravoslavnými svátky

Programy pro seniory a pro rodiny s dětmi - různorodé aktivizační programy, tematicky zaměřená setkání a přednášky. Například setkání s etnografkou, diskuse o adventních zvycích a obyčejích, duchovní témata nebo rukodělné aktivity, výroby velikonočních a adventních dekorací apod. oblíbený „Den s Biblií“ - den pro celou rodinu včetně workshopů.

Charitativní sbírky.

Organizování a pořádání seminářů, informačních přednášek a diskuze.

Součástí většiny akcí je doprovodný program - hudební, taneční, pěvecká a jiná vystoupení, besedy a rozhovory s významnými hosty a občerstvení vycházející z bulharských tradic.

V listopadu 2018 proběhl již čtvrtý Balkánský večer, který připravil občanský spolek *Bulharská beseda*. Akce proběhla v restauraci Na Hrádku na Praze 6 a i tento rok se setkala s velkým úspěchem. Z tohoto důvodu chce sdružení i v příštích letech pokračovat v pořádání těchto společenských večerů. Balkánský večer podpořil finančně Magistrát hl. m. Prahy.

Další významnou akcí spolku v roce 2018 bylo vydání sbírky poezie Lidie Galabové s názvem *Andělé zlatého města*. V prosinci 2018 proběhl křest knihy v Literární kavárně na Praze 1.

Spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech

Spolek *Vazražďane* úspěšně spolupracuje s MK ČR a s hl. m. Praha, spolek *Zaedno* hodnotí spolupráci jako velmi dobrou, spolek *Bulharská pravoslavná obec* se během spolupráce setkával se vstřícností a pochopením. Bulharské spolky úzce spolupracují s velvyslanectvím Bulharské republiky v Praze, s Českou televizí, Českým rozhlasem a místními deníky.

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami

Spolu s ostatními národnostními menšinami účinkoval spolek *Vazražďane* na Světu knihy Praha 2018 v květnu, na Muzejní noci v DNM v červnu a na konferenci organizované Akademií národnostních menšin v říjnu. Na našem Vánočním koncertě v Rudolfinu každoročně vystupují interpreti z různých národnostních menšin. Spolek se také podílel na různých akcích organizovaných Akademií národnostních menšin – společenské setkání v lednu (Nový rok) a v únoru (Masopust). V březnu ve spolupráci se slovenskou, ruskou, rusínskou a ukrajinskou menšinou se zúčastnili členové spolku *Vazražďane* velikonočního večera organizovaného spolkem DOMUS. Taneční soubor spolku *Vazražďane* účinkoval v červnu na festivalu Folklórní mozaika, který organizoval ukrajinský spolek *Džerelo*.

V roce 2012 začalo sdružení vydávat dětský časopis Kamarádi, který je zaměřen na děti z národnostních menšin. V roce 2018 byl časopis vydáván a distribuován do stovky škol, knihoven a neziskových organizací po celé ČR. Tento fakt spolupráci s ostatními menšinami zesílil. S redakcí časopisu spolupracují lidé, kteří patří k různým národnostním menšinám, či žijí ve smíšených manželstvích. Až na malé výjimky téměř všechny bulharské spolky, kluby a organizace i v loňském roce spolupracovaly s jinými menšinami při přípravě různých multikulturních akcí, při výměně informací a zkušeností. Spolek *Bulharská pravoslavná obec* spolupracoval převážně s ukrajinskou, ruskou, srbskou a ostatními menšinami pravoslavného vyznání.

Problémy v životě společenství národnostních menšin

Jedním z nemalých problémů pro spolek *Bulharská pravoslavná obec* bylo získání prostředků na dofinancování, a následně získávání dobrovolníků na pokrytí potřebných prací, spojených s přípravou a realizací projektů.

Přehled finanční podpory organizací bulharské národnostní menšiny podle dárců:

o Spolek Vazražďane

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy:

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Vazražďane	Časopis <i>Balgari</i> Klub Vazražďane Dny bulharské kultury	MK ČR	610 000,- 80 000,- 85 000,-

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji:

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Vazražďane	Klub Vazražďane Dny bulharské kultury	MHMP	40 000,- 40 000,-

o Spolek Zaedno

- státní rozpočet – 1 137 940,- Kč

- rozpočet krajů/měst/obcí – 437 000,- Kč

- ostatní příjmy (dary, poskytované služby, členské příspěvky) – 110 359,- Kč

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy:

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Spolek Zaedno	Projekt Kamarádi	MŠMT	488 000,-
Spolek Zaedno	Projekt Kamarádi	UV	449 940,-
Spolek Zaedno	Trifon Zarezan a bulharské aktivity	MKČR	200 000,-

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji:

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Spolek Zaedno	Časopis Kamarádi	MHMP	112 000,-
Spolek Zaedno	Soutěž Vícejazyčnost je bohatství	MHMP	40 000,-
Spolek Zaedno	Publikace Malovaná slovíčka z Prahy	MHMP	125 000,-
Spolek Zaedno	Multikulturní programy pro děti z pražských škol	MHMP	100 000,-
	Trifon Zarezan	MHMP	60 000,-

o BKOS Brno

Magistrát města Brno podpořil částkou 95 200,- Kč.

○ *Spolek Bulharská beseda*

Magistrát hl. m. Prahy podpořil částkou 10 000,- Kč.

Co pro národnostní menšinu znamená zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny?

Spolky obecně shledávají své zastoupení v Radě jako významné. Zastoupení v Radě dává především možnost řešit otázky a problémy spjaté s životem a integrací bulharské menšiny a získání aktuálních informací o legislativě.

Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě vlády pro národnostní menšiny?
Dosavadní práce zástupců v Radě je hodnocena pozitivně.

Jakými tématy by se podle Vás měla Rada vlády pro národnostní menšiny prioritně zabývat?
Praktickou pomocí spolkům národnostních menšin při podpoře jejich kulturní identity; problémem radikalizace společnosti a xenofobie; prezentací v médiích.; objektivní prezentací ve vztahu k majoritní společnosti; podporou a koordinováním projektů, do kterých se zapojí více menšin, aby byly více viditelné a medializované. Tyto aktivity by měly u majoritní společnosti, a hlavně mezi dětmi a mládeží postupně budovat větší porozumění a toleranci k odlišnému. Pokusit se vyvolat společenskou diskuzi na menšinová a multikulturní témata. Palčivou je také otázka agenturního zaměstnávání a následného zneužívání pracovníků pracujících pod hlavičkou agentury. Důležitá je také otázka zkvalitnění komunikace mezi státními/nestátními neziskovými organizacemi a konzulárním oddělením Bulharského velvyslanectví v ČR.

CHORVATSKÁ MENŠINA⁶³

V roce 2018 se *Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR (dále jen Sdružení)* věnovalo svým tradičním a dlouhodobým projektům (viz níže) a soustředilo své síly na rekonstrukci *Chorvatského domu v Jevišovce* a přípravu *Muzea moravských Chorvatů*. V roce 2018 probíhaly přípravné práce na realizaci druhé etapy jeho výstavby a přípravu expozice. Další aktivity sdružení byly uskutečňovány zejména se záměrem dokumentovat historii chorvatské menšiny, šířit povědomí o existenci moravských Chorvatů, posilovat vazby mezi příslušníky komunity, aktivizovat mladší generaci příslušníků, resp. potomků příslušníků menšiny. V roce 2018 Sdružení pokračovalo v realizaci projektů na podporu moravské chorvatštiny. Pokračuje sběr materiálu (nahrávek jazyka) a jeho třídění. Cílem je zejména získat co nejvíce materiálů dokumentujících mizející jazyk. Soudě z ohlasů, které se zpětně dostávají, je možné konstatovat, že se to daří.

Stručný přehled aktivit v roce 2018

V roce 2018 Sdružení realizovalo následující projekty:

- Rekonstrukce Chorvatského domu v Jevišovce (celoroční projekt)
- Dokumentace osudů a jazyka chorvatské národnostní menšiny (celoroční projekt)
- Dokumentace nejstarších mluvčích moravské chorvatštiny (celoroční projekt)
- 1. září 2018 – organizace 27. chorvatského kulturního dne v Jevišovce („kiritov“)
- Prezentace knihy *Barvy chorvatské Moravy* (Jevišovka, Nový Přerov, Praha, Brno)
- Provádění zájemců o historii moravských Chorvatů po Jevišovce (skupiny, individuální návštěvníci)
- Participace na dalších projektech organizací gradišťanských Chorvatů (Rakousko, Slovensko, Maďarsko) a organizací z Chorvatska (Središni državni ured za Hrvate izvan RH, Matica Hrvatska)

⁶³ Text zpracovala Lenka Kopřivová, členka Rady.

Spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech v roce 2018

Spolupráce s představiteli nejvyšších orgánů státní správy (Úřad vlády ČR, Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, Rada vlády pro národnostní menšiny) a s Jihomoravským krajem je hodnocena jako kladná a vstřícná.

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami byla v roce 2018 dobrá, a to především s příslušníky německé menšiny, kteří se pravidelně účastní chorvatského kulturního dne v Jevišovce.

Problémy v životě společenství národnostních menšin v roce 2018

Dlouhodobý problém, který velice znesnadňuje jakoukoliv práci v rámci komunity, je disperzní rozšíření Chorvatů po 1948. To, že Chorvati žijí roztroušeně na území celé republiky, má velmi neblahé dopady na předávání národnostní identity. Tomuto problému se menšina snaží čelit, zejména propojováním kontaktů mezi jednotlivými příslušníky, kteří o to mají zájem. Velkým úkolem bude, jak k posílení vazeb využít zrekonstruovaný Chorvatský dům. V současné době se snaží příslušníky menšiny propojovat alespoň v rámci různých projektů, které jsou realizovány – např. dokumentační projekt, zejména ale kiritof (chorvatský kulturní den). V roce 2018 došlo k nárůstu návštěvníků na Kiritofu z řad potomků moravských Chorvatů, kteří si nově uvědomili své kořeny.

Přehled finanční podpory organizací chorvatské národnostní menšiny v roce 2018

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	27. chorvatský kulturní den (Kiritof)	MK ČR	150 000,-
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Dokumentace chorvatské národnostní menšiny	MK ČR	200 000,-
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Dokumentace nejstarších mluvčích moravské chorvatštiny (2. část)	Úřad vlády	110 000,-
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Soupis pravidel gramatiky moravské chorvatštiny	MŠMT	191 750,-
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Muzeum moravských Chorvatů	MK ČR	1 991 810,-

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Z jižní Moravy až na konec světa	Jihomoravský kraj	60 000,-
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	27. chorvatský kulturní den (Kiritof)	Obec Jevišovka	30 000,-

Projekty podpořené ostatními (i zahraničními) donory

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>Dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Republika Hrvatska	Aktivity menšiny v roce 2018.	Chorvatsko	305 253,-

Co pro menšinu znamená zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny

Zastoupení v Radě vlády představuje pro chorvatskou menšinu důležitý akt uznání existence menšiny v České republice, poskytuje informovanost o aktuálních problémech národnostních menšin v ČR a možnost podílet se na hledání jejich řešení.

MAĎARSKÁ MENŠINA⁶⁴

V roce 2018 maďarskou menšinu reprezentovaly organizace Svaz Maďarů žijících v českých zemích, z.s., jehož pobočný spolek v Brně oslavil v říjnu významnou událost,

25. výročí svého založení, dále Spolek Jánose Esterházyho, politicko-občanské hnutí Coexistentia-Soužití – Maďarská sekce, Česko-maďarská obchodní komora, Spolek maďarských lékařů a přírodovědců v ČR, Společnost Artura Görgeyho, Nadace Rákóczi, Spolek Iglice v Praze, maďarská katolická fara v Praze a pražská obec Maďarské reformované církve. S týdenní frekvencí probíhají katolické mše v kostele Sv. Jindřicha a reformované bohoslužby v Klimentstské ulici 18 v Praze. Kromě těchto organizací stále aktivně působí dva maďarské studentské spolky: Spolek Endre Adyho v Praze (AED) a Spolek Ference Kazinczyho (KAFEDIK) v Brně. Tyto spolky sdružují vysokoškolské studenty maďarské národnosti v uvedených městech. Ve většině případů se jedná o občany Slovenské republiky. Tyto spolky aktivně spolupracují s ostatními, již zmíněnými maďarskými organizacemi.

Stručný přehled aktivit v roce 2018

Všechny organizace uspořádaly vzpomínkové akce při příležitosti 170. výročí maďarské revoluce v roce 1848/49. V Dobřanech byla slavnostně odhalena památní deska Norberta Auffenberga Ormayho, místního rodáka z Dobřan, plukovníka maďarské revoluce a boje za svobodu, který zahynul mučednickou smrtí. O vznik památní desky se zasloužil Maďarský Institut v Praze. Uctění památky plukovníka Ormayho se zúčastnili všichni reprezentanti maďarských organizací.

V listopadu se konalo již 18. setkání národnostních menšin v organizaci Domu národnostních menšin v Praze, které se věnovalo otázce národnostních menšin v Československu 1918 – 1938. Konference se zúčastnili představitelé Svazu Maďarů žijících v českých zemích, Spolku Jánose Esterházyho, Spolku maďarských lékařů a přírodovědců v ČR a Společnosti Artura Görgeyho. Svaz Maďarů žijících v českých zemích vyvíjí již řadu let rozsáhlou kulturní činnost. Svaz Maďarů s celostátní působností pokračoval ve své činnosti ve stejných intencích jako v předcházejících letech. Tj. kulturní, vzdělávací zaměření na zachování maďarského jazyka, a to na co nejlepší úrovni. Tento záměr se prolíná do činností všech pobočných spolků, působících v Praze, Brně, Ostravě, Plzni, Teplicích, Lovosicích, Karlových Varech.

Hlavním finančním zdrojem pro činnost Svazu Maďarů je dotace, poskytnutá MKČR na základě předložené žádosti o grant. Finanční podpora je centrálně rozdělena s ohledem na jednotlivé plánované akce u jednotlivých pobočných spolků podle vnitřních pravidel. Je zřejmé, že výše přidělených finančních prostředků úplně nepokryje předpokládané potřeby a také jejich strukturální rozdělení. Nejvýznamnějším projektem jsou každoročně pořádané Dny maďarské kultury – prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí, konané v několika městech v ČR (Praha, Brno, Ostrava, Teplice a Lovosice). Cílem je prohloubení identity maďarské menšiny, udržování kulturních tradic, prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí. Dále pokračovala realizace projektu Kulturní, informační a dokumentační činnost maďarské menšiny v ČR, zaměřená na zachování jazykové a národnostní kultury, uspokojení specifických kulturních potřeb, poznávání a rozvíjení vzájemných česko - maďarských kulturních vztahů a též přiblížení kulturních hodnot maďarského národa českým spoluobčanům. Významným momentem života Svazu Maďarů žijících v českých zemích je již tradiční třídní vzdělávací tábor, konaný v posledním srpnovém týdnu.

⁶⁴ Text zpracovala Anna Rákóczi, kandidátka na členství v Radě.

V česko-maďarských vztazích je významnou akcí tradiční pražský maďarský ples, navštěvovaný i českými účastníky v nemalém počtu. Stává se již tradicí aktivní účast pražské organizace na Muzejní noci v Domě národnostních menšin, kde taneční soubor Nyitnikék prezentuje a vyučuje typické maďarské tance a jsou také nabízeny speciality maďarské kuchyně. Zde můžeme také zmínit již tradiční operetní večírek v Lovosicích, kterého se kromě místních obyvatel a členů pobočného spolku zúčastnili i členové Svazu Maďarů žijících v českých zemích z Prahy, Teplic a Plzně. Novinkou byly v roce 2018 tzv. dětské dny konané s dvouměsíční frekvencí, které organizoval pobočný spolek Ostrava (masopustní oslavy, velikonoční besídka, den dětí, adventní zvyky). V pobočném spolku Lovosice od začátku roku nově probíhaly s týdenní frekvencí kurzy maďarského jazyka pro děti a dospělé.

Na různých akcích celorepublikově účinkují: folklorní skupina NYITNIKÉK, pěvecký sbor CSALOGÁNYOK z Ostravy a MILLE DOMI z Prahy. Koncem roku 2018 oslavila folklorní skupina NYITNIKÉK 15. výročí svého znovuzaložení celovečerním slavnostním vystoupením v divadle Dobeška, po které následovala výuka lidových tanců pro obecnost. V obci Zlatá Koruna při příležitosti tradičního ukládání věnců u hrobů protifašistických bojovníků byla také uspořádána výstava v galerii kláštera, pod názvem Očista. Pietní akt byl dovršen slavnostním koncertem v podání mladých maďarských umělců. Mimořádně dobře se daří práce s dětmi předškolního i školního věku, zaměřená hlavně na osvojení a zdokonalení maďarského jazyka, kterou zajišťuje spolek Iglice. Pro děti předškolního a školního věku spolek Iglice pravidelně připravuje koncerty, loutková představení, setkání se spisovatelem dětské literatury, letní tábor pro děti atd. Mezi velice významné činnosti Svazu Maďarů patří ediční činnost - vydávání jedinečného časopisu Prágai Tükör (Pražské zrcadlo). V roce 2018 vyšla také publikace v maďarském jazyce s názvem Krónika 2017, kterou připravil Spolek maďarských lékařů a přírodovědců v ČR. Tato kronika nabízí pohled do života všech organizací v Čechách a na Moravě.

Spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy v roce 2018
Spolupráce s orgány veřejné správy jak na celostátní, tak i místní úrovni probíhá bez problémů, v normálních intencích, bez kolizí. Nadprůměrná součinnost je v Teplicích a Lovosicích.

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami

Pobočný spolek Svazu Maďarů v Praze se v loňském roce spolu s ostatními národnostními menšinami úspěšně zúčastnil Pražské muzejní noci v prostorách Domu národnostních menšin. Taneční soubor NYITNIKÉK vystoupil na zahájení lázeňské sezóny v Teplicích. Pobočný spolek v Brně se pravidelně účastní folklorního festivalu národnostních menšin Babylonfest v Brně. V loňském roce brněnský spolek byl též spolupořadatelem této významné akce, která důstojně prezentuje kulturu a tradici místních národnostních menšin.

Problémy v životě společenství národnostních menšin v roce 2018
Problémy byly pouze běžného charakteru, ničím se významně nelišily od předcházejících let.

Přehled finanční podpory organizací Vaší národnostní menšiny v roce 2018

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt/účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů	Prágai Tükör	MK ČR	1 125 000
Svaz Maďarů	Kulturně inf. a dok. činnost	MK ČR	620 000
Svaz Maďarů	Dny maďarské kultury	MK ČR	200 000

Projekty podpořené obcemi/ statutárními městy/ kraji

Svaz Maďarů – p.s. Praha	Folk. soubor Nyitnikék	Magistrát hl. m. Prahy	40 000
Svaz Maďarů – p.s. Praha	Kulturně inf. a dok. činnost	Magistrát hl. m. Prahy	40 000

	a Dny maďarské kultury		
Svaz Maďarů – p.s. Brno	Kulturně inf. a dok. činnost	Magistrát Město Brno	63 000
Svaz Maďarů – p.s. Brno	Kulturně inf. a dok. činnost	Jihomoravský kraj	26 000
Svaz Maďarů – p.s. Brno	Dny maďarské kultury	Jihomoravský kraj	19 000
Svaz Maďarů – p.s. Ostrava	Kulturně inf. a dok. činnost	Moravskoslezský kraj	105 000
Svaz Maďarů – p.s. Ostrava	Dny maďarské kultury	Moravskoslezský kraj	54 000
Svaz Maďarů – p.s. Ostrava	Dny maďarské kultury	St. Město Ostrava	40 000
Svaz Maďarů – p.s. Teplice	Kulturně inf. a dok. činnost	Město Teplice	15 000
Svaz Maďarů – p.s. Teplice	Kulturně inf. a dok. činnost	Město Most	15 000
Svaz Maďarů – p.s. Teplice	Kulturně inf. a dok. činnost	Ústecký kraj	43 000
Svaz Maďarů – p.s. Teplice	Dny maďarské kultury	Město Most	20 000
Svaz Maďarů – p.s. Lovosice	Kulturně inf. a dok. činnost	Město Lovosice	40 000
Svaz Maďarů – p.s. Lovosice	Kulturně inf. a dok. činnost	Ústecký kraj	70 000

Projekty podpořené ostatními donátory

Svaz Maďarů – p.s. Praha a Ostrava	Kulturně inf. a dok. činnost	Dary na základě darovací smlouvy od sponzorů	43 000
Svaz Maďarů	Prágai Tükör	Sponzoři	60 000
Svaz Maďarů	Prágai Tükör	Ministerstvo MR - BGA	423 000
Svaz Maďarů a 7 pob. spolků	Kulturní aktivity	Ministerstvo MR - BGA	364 400
Svaz Maďarů	Kulturní aktivity	Nadace Rákóczi Praha	326 000

Co pro nás znamená zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny

Zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny je pro nás nejvýznamnější platformou pro seznámení se s problémy ostatních národností, pro získání informací z legislativní sféry. Mimořádně kladně hodnotíme každoročně uspořádanou konferenci.

Hodnocení dosavadní práce zástupců v Radě vlády pro národnostní menšiny

Pozitivní hodnocení.

NĚMECKÁ MENŠINA

V České republice pracují dvě zastřešující organizace německé menšiny - *Spolek Němců a přátel německé kultury v ČR* a *Shromáždění německých spolků ČR*. Obě organizace pracují samostatně, řeší však podobné problémy a vcelku se respektují. Oba subjekty se navzájem informují, zvou se na společenské akce a vzájemně hostují na kulturních vystoupeních. Některé skupiny na venkově mají dvojí členství (např. Skalná, Sokolov) a spolupracují (např. Trutnov, Jablonec nad Nisou). Existují také zajímavé projekty, které spojují německou menšinu a českou většinu. Německá menšina v ČR spolupracuje s organizacemi v Německu a Rakousku. Mimo rámec Spolku Němců a Shromáždění Němců je mnoho dalších organizací, které přispívají k dobrým česko-německým vztahům. Do jejich budování se zapojují i německé firmy podnikající v ČR.

Spolek Němců a přátel německé kultury v ČR⁶⁵

Stručný přehled aktivit v roce 2018

Činnost *Spolku Němců a přátel německé kultury v ČR* (dále jen Spolek) se soustřeďuje na nepolitická témata - kulturu, udržování národnostních tradic, tradiční svátky, poznávací a kulturní zájezdy, církevní poutě, spolupráci s výzkumnými institucemi, muzei, školami a médii při výzkumu česko-německých vztahů a regionální historie, pořádání výstav, přednášek a na obnovu památek a paměti kraje. Důležitá pro členy Spolku je především možnost vzájemné komunikace. Spolek Němců a přátel německé kultury v ČR má asi 1 000 členů ve 20 základních organizacích. Aktivní jsou zejména místní skupiny Praha, Jablonec nad Nisou –

⁶⁵ Text Spolku Němců a přátel německé kultury v ČR zpracoval Petr Rojík, člen Rady.

Rýnovice, Ústí nad Labem, Chomutov, Šluknov, Sokolov, Jiříkov u Šluknova, Kraslice, Skalná u Chebu, Nový Bor, Liberec – Vratislavice nad Nisou, Nové Buky, Žacléř a Varnsdorf. Jádrem činnosti spolku je klubové setkávání členů a sympatizantů spolku, poznávací zájezdy v ČR a Německu, návštěva a pořádání vlastních koncertů a výstav, vycházky po stopách česko-německé historie, rozvíjení přeshraničního partnerství měst a farností, součinnost při organizaci církevních poutí, Nocí kostelů a Muzejních nocí, organizace pietních aktů, oprava německých hřbitovů a sakrálních památek, instalace pamětních desek v obcích apod. Spolek aktivně spolupracuje s rozhlasovými a regionálními televizními studii v ČR a Německu, nabízí užitečnou pomoc školám všech stupňů, univerzitám, pracovištím Akademie věd ČR, muzeím a podílí se na publikační činnosti.

Spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy v roce 2018

Posláním Spolku Němců je v duchu stanov udržovat kulturní tradice německé menšiny a pomáhat odbourávat předsudky v česko-německých vztazích. O konstruktivní činnosti organizací německé menšiny vypovídá fakt, že v současnosti není žádný vyhrocený politický spor mezi českou majoritou a německou minoritou v ČR. I v Karlovarském kraji, kde je německá menšina nejpočetnější, ustaly nepřátelské aktivity vůči Němcům. Německá menšina není nikde v ČR spojována s kriminalitou. Na krajské úrovni funguje spolupráce mezi Spolkem Němců a Magistrátem hlavního města Prahy při pořádání výstav, literárních večerů a besed. Magistrátem pronajatá kancelář v Domě národnostních menšin slouží nejen místní skupině, ale funguje i jako centrála Spolku Němců.

Dobrá je spolupráce Spolku s Karlovarským krajem. Zde je německá menšina zastoupena nejpočetněji v republice. Karlovarský kraj pořádá pravidelně Den národnostních menšin a Dny národního kulturního dědictví. Německá menšina má zastoupení v krajských a magistrátních výborech pro národnostní menšiny. Tyto výbory jsou ustanoveny ze zákona v hlavním městě Praze a v kraji Moravskoslezském i Karlovarském, dobrovolně pak v kraji Ústeckém a Jihomoravském. Výbory pro národnostní menšiny v obcích se scházejí většinou jen formálně. Spolek Němců spolupracuje s většinou dotčených obcí neformálně, na základě osobních vztahů s členy radnice. Některé místní skupiny Spolku dostaly v roce 2018 od obcí finanční příspěvek na činnost. Spolek pomáhá obcím při pamětních akcích, poznávání místní historie, překladech a vydávání dokumentů, údržbě památek, v rozvíjení přeshraničního partnerství měst a farností.

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami

Národnostní komunity v ČR žijí většinou odděleně. Výjimkou jsou lokality, které motivují národnosti k setkávání pod jednou střešou (např. Dům národnostních menšin v Praze). Přátelské vztahy mezi členy Kulturního sdružení a ostatními jazykovými menšinami jsou zatím pouze mezi jednotlivci.

Problémy v životě společenství národnostních menšin v roce 2018

Existují základní problémy, prezentované Spolkem Němců, které jsou zčásti důsledkem minulosti:

- (1) Územní roztržitost: Německá menšina v ČR je malá (19 000 osob podle sčítání lidu 2011) a žije roztržitě po celém území ČR. To ztěžuje vzájemnou komunikaci, spolkový život, výuku německého jazyka, předávání kulturních tradic a urychluje asimilaci.
- (2) Věková struktura: Občané německé národnosti jsou převážně vyššího, důchodového věku. S tím souvisí horší zdravotní stav, nízká dopravní mobilita, počítačová nevybavenost, horší informovanost a také informovatelnost.

- (3) Málo osobností, které jsou ochotné převzít organizační roli v místních skupinách.
- (4) Náročná administrativní agenda spojená s podáváním a vyúčtováním projektů, která je pro dobrovolníky často náročnější než organizace akcí samotných.

Přehled finanční podpory organizací německé národnostní menšiny v roce 2018 (za Spolek Němců)

Finanční podpora Spolku Němců a přátel německé kultury v roce 2018

Příjemce	Projekt, účel dotace	Dárce	Dotace (Kč)

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy			
Spolek Němců a přátel německé kultury v ČR	Kulturní, dokumentační a informační činnost celostátního spolku německé menšiny v ČR	Ministerstvo kultury ČR	45 000
Spolek Němců etc., ZO Kraslice	Podpora kulturních aktivit příslušníků nár. menšin žijících v ČR	Ministerstvo kultury ČR	30 000
Spolek Němců etc., ZO Kraslice	Přeshraniční přátelské vztahy a kulturní akce pro seniory	Česko-německý fond budoucnosti	100 000
Celkem			175 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji			
Spolek Němců etc., ZO Kraslice	Vybrané projekty	Karlovarský kraj	65 000
Spolek Němců etc., ZO Skalná	celoroční činnost	Město Skalná	6 000
Spolek Němců etc., ZO Praha	Celoroční činnost	Magistrát hlavního města Prahy	30 000
Spolek Němců etc., ZO Kraslice	celoroční činnost	MěÚ Kraslice	25 000
Spolek Němců etc., ZO Kraslice	celoroční činnost	MěÚ Rotava	8 000
Spolek Němců etc., ZO Kraslice	Den národ. menšin Karlovarského kraje	Karlovarský kraj	5 000
Spolek Němců etc. ZO Šluknov	celoroční činnost	Město Šluknov	10 000
Spolek Němců etc., ZO Mladé Buky	Celoroční činnost	Městys Mladé Buky	10 000
Spolek Němců etc., ZO Vratislavice	Celoroční činnost	Městský obvod Liberec – Vratislavice nad Nisou	10 000
Celkem			169 000

Projekty podpořené ostatními (i zahraničními) donory			
Spolek Němců etc., ZO Kraslice	Vybrané projekty	Spolkové ministerstvo vnitra SRN	91 000
KSONN Kraslice	Vybrané projekty	nadace Breuer (SRN)	75 000
Celkem			166 000

Co pro nás znamená zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny

Spolek hodnotí své zastoupení v Radě vlády jednoznačně kladně, jako významné a správné gesto ze strany českého státu, které nebylo v minulosti samozřejmostí jako je dnes. *Hodnocení dosavadní práce zástupců v Radě vlády pro národnostní menšiny*

Dosavadními zástupci Spolku Němců (dříve Kulturního sdružení občanů ČR německé národnosti) v Radě vlády byli Ing. Erich Lederer (Ústí nad Labem) a Irena Nováková

(Jablonec / Praha). Oba projevíli zájem i schopnosti a byli dobrými prostředníky mezi Radou vlády a Spolkem Němců. V současném volebním období Spolek Němců zastupuje Petr Rojík.

Jakými tématy by se měla Rada vlády pro národnostní menšiny prioritně zabývat

V činnosti Rady by se měl klást důraz na praktickou pomoc pro spolky národnostních menšin, na podporu jejich kulturní identity a na projekty podporující průnik s českou majoritou. Souhlasíme s návrhem dr. Sulitky iniciovat novelu zákona o národnostních menšinách tak, aby Rada integrovala všechny, i oficiálně neregistrované menšiny. Finanční a mediální podpora státu národnostním menšinám je dlouhodobě finančně podhodnocená. To se týká i výuky německého jazyka včetně zajištění pobytu lektorů v regionech.

Zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Trvá zájem českých pracovníků německých firem a českých dospělých členů Spolku Němců o konverzační výuku němčiny. Je rozpor mezi směřováním dotací pro jazykové vzdělávání, které klade v ČR a hlavně v Německu důraz na práci s dětmi a mládeží, přičemž tato věková skupina má o výuku němčiny malý zájem. Naopak dotační programy se neorientují na hlavní motivační skupinu - občany v produktivním věku, kteří potřebují znalost němčiny v zaměstnání nebo hledají svoje německé rodinné kořeny. Na užívání německých názvů v označení obcí, sídelních částí, ulic a významných budov převládá mezi členy spolku negativní názor. Případná úředně nařízená dvojjazyčnost by provokovala vandalské útoky a zbytečně vyvolávala napětí tam, kde je žádoucí uklidnění vztahů. V „měkkých“ projektech (např. pamětní tabule, naučné stezky, turistické informace) není s vícejazyčnými informacemi problém. Zde bývají původní německá jména ponechána v historickém kontextu, vedle českých jmen. Z praktické zkušenosti vyplývá, že pokud česká nebo německá strana netrvá na užívání pouze jediného jazyka, pak nevzniká žádný problém.

Shromáždění německých spolků ČR⁶⁶

Shromáždění německých spolků v České republice, z.s., dále SN (jako střešní organizace se sídlem v Praze), sdružovalo v roce 2018 dvacet dva německých svazů a čtrnáct setkávacích středisek. Vrcholným orgánem SN je tzv. konference delegátů neboli Zemské shromáždění, jež se dle platných stanov svolává dvakrát do roka. Konferenci tvoří jednotliví zástupci německých občanských sdružení, podle předem stanoveného klíče. Delegáti jsou ve svých domovských organizacích voleni valnou hromadou na příslušné volební období. Počet delegátů je dán dle stanoveného klíče, předem schváleného Zemským shromážděním. V současné době čítá Zemské shromáždění 45 delegátů. Tito volí Prezídium SN a dále prezidenta/prezidentku SN. Volební období je tříleté. Poslední řádné volby proběhly 6. listopadu 2016. Prezídium má 7 členů. Statutární zástupce SN je prezident SN. Seskupené svazy SN vykazují dle posledních údajů cca 7000 organizovaných členů.

SN je zřizovatelem Obecně prospěšné společnosti BOHEMIA. Ta se zabývá ekonomicko-hospodářskou činností a podporuje podnikání v řadách německé menšiny v ČR. SN je zřizovatelem gymnázia Thomase Manna a Základní školy česko-německého porozumění v Praze. SN je vydavatelem periodika Landesecha, v současné době jediného celostátního periodika německé menšiny na území ČR.

Stručný přehled aktivit v roce 2018

Komunikace se všemi zastřešenými svazy SN probíhá bez problémů. SN svolává dvakrát ročně valnou hromadu, její nejvyšší orgán, který se sestává se zástupců všech sdružených svazů. Ti mají možnosti komunikovat svoje záležitosti, problémy, návrhy apod. SN je tedy v kontaktu se všemi jejími svazy osobně při jarním a podzimním zasedání a dalších projektech, které se konají během roku. Spolupráci mezi jednotlivými svazy, které

⁶⁶ Text Shromáždění německých spolků v ČR, z.s. zpracoval Martin Dzingel, člen Rady.

zastřešujeme, považujeme za velmi přátelskou, přínosnou a efektivní. Důležitým nástrojem vzájemné komunikace je také periodikum Landesecho, jehož jsme vydavatelem. Dále probíhá komunikace telefonicky, emailem a poštovní cestou. Komunikace s předsedkyní Spolku Němců a přátel německé kultury v ČR (SNPNK) paní Novákovou je na velmi dobré úrovni.

Financování činnosti SN má následující strukturu:

Provozní a personální náklady

Financování našich jedenácti kulturně setkávacích středisek je v současné době zajištěno převážně státními dotacemi Spolkové republiky Německo. Příděl dotací je realizován prostřednictvím organizace Baden Württemberg International Stuttgart. SN rozděluje finanční prostředky přímo svazům, provádí kontrolu vyúčtování a komunikaci se svazy.

Programové náklady-projekty

Financování projektů je zajišťováno z různých pramenů. Jednak přes dotace Ministerstva vnitra SRN, Ministerstva zahraničních věcí SRN, Ministerstva kultury ČR a dále pak různými institucemi, fondy, např. i Česko-německým fondem budoucnosti.

Aktivita SN a jednotlivých svazů jsou velmi různorodé. Jedná se přitom o pravidelné projekty, organizované každoročně, a dále o akce, které reagují na aktuální podněty související s cíli SN a jednotlivých regionálních svazů. Větší projekty, které se v roce 2018 uskutečnily, jsou např.:

- Mládežnické prázdninové tábory
- Mezinárodní letní kemp „Sommercamp 2018“ na Orlíku
- Vzdělávací semináře v regionech
- Velký kulturní setkání německé menšiny v Praze
- Mezinárodní konferenci s tématem jazyk a identita, konané na MZV ČR
- Pravidelné vánoční, velikonoční slavnosti v jednotlivých regionech
- Česko-německé dny v jednotlivých regionech
- Česko-německý dětský den v Jablonci, Hlučíně a Trutnově
- Mládežnický projekt „Oral history“ v Chomutově
- Projekt „Německé dialekty na území ČR“ – formou filmu

Jako zástupný plán aktivit roku 2018 uvádíme např. výčet činností svazu v Trutnově:

- výstava fotosoutěže pro mládež - Německé kořeny v Krkonoších a na Trutnovsku
- účast při debatě na téma - konfrontace, vyhnání a usmíření - konané a organizované radnicí v německém Würzburgu
- terénní hra pro mládež - zmizelá obec Debrné - jarní termín
- přednáška o významném trutnovském spisovateli Josefu Mühlbergerovi
- Česko-německý dětský den v Trutnově
- poznávací zájezd do Králík a Šumperka spojený se setkáním se členy česko-německého spolku v Šumperku
- účast na 10. výročí partnerství města Trutnova a německé obce Lohfelden
- Česko-německé dny v Trutnově 29.-30.9.2018 - akce zahrnující několik míst v Trutnově, propojení s německými partnerskými městy Trutnova, cílená na všechny věkové kategorie veřejnosti
- účast na velkém setkání všech německých spolků k 25. výročí trvání konaném v Liberci
- terénní hra pro mládež - zmizelá obec Debrné - podzimní termín
- přednáška z cyklu - významné trutnovské osobnosti minulosti
- čtvrtletní setkávání našich členů v prostorách Centra setkávání Trutnov
- výroční schůze spolku
- kurzy německého jazyka
- příspěvky z našeho kraje do časopisu LandesEcho

- zpracovávání knižního fondu spolkové knihovny
- pomoc odsunutým původním obyvatelům a jejich potomkům při hledání svých kořenů - doprovod po obcích, nasměrování, kam se obrátit pro další informace

Spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy v roce 2018

Jednotlivé Svazy Shromáždění německých spolků v ČR žádali o dotace, co se státních orgánů v ČR týče, především u Ministerstva kultury ČR. V některých regionech se jednalo také o dotace a spolupráci s městskými či obecními úřady. Spolupráce s jednotlivými orgány veřejné správy na všech úrovních byla svazy uvedena jako standardní. Žádné stížnosti nebyly zaznamenány.

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami

Společné projekty s jinými národnostními menšinami nebyly v Praze realizovány. Spolupráce probíhala například v Domě národnostních menšin v Praze nebo se zástupci jiných národnostních menšin v Radě vlády pro národnostní menšiny. Podobně probíhala přínosná spolupráce v rámci komisí pro národnostní menšiny v jednotlivých krajích. V regionech je situace odlišná. Jednotlivé svazy udávají spolupráci s vietnamskou, romskou, ukrajinskou či polskou menšinou (např. region Hlučínsko). Dále uvedlo dobrou spolupráci s ostatními národnostními menšinami Brno – Dům národnostních menšin. Většina svazů nicméně uvádí nulovou přímou spolupráci s ostatními národnostními menšinami.

Problémy v životě společenství národnostních menšin v roce 2018

Jednotlivé svazy udávají následující problémy:

- přetrvávající pocit křivdy v souvislosti s diskriminací německé národnostní menšiny v důsledku konfiskace majetku, zákazu používání vysokoškolských titulů; stížnosti na malé důchody, žádná omluva ze strany státu
- vysoký věk členů a malý nárůst mladších v důsledku čtyřicetileté diskriminace německé národnostní menšiny, řízené asimilace, faktického zákazu mateřštiny, nemožnosti vzdělávat se v mateřském jazyce
- malý nebo žádný respekt většinového obyvatelstva vůči německé národnostní menšině
- svaz v Brně uvádí problém spolupráce a nevraživosti krajanského spolku BRUNY v SRN; v ostatních regionech je spolupráce naopak vynikající
- stále přetrvává problematika německých hrobů a jejich zanedbané péče (toto se aktuálně řeší v Radě).

Přehled finanční podpory organizací německé národnostní menšiny v roce 2018 (za Shromáždění Němců)

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení Němců – regionální skupina Hřebečsko (Mor. Třebová)	24. ročník Dnů česko-německé kultury	Min. kultury	70 000
Shromáždění něm. spolků	Velké kulturní setkání německé menšiny 2018	Min. kultury	240 000
Shromáždění něm. spolků	LandesEcho (tisk novin)	Min. kultury	1 436 000
Spolek Němců a přátel něm. kultury	Aktivity celostátního Spolku Němců	Min. kultury	60 000
Spolek Němců a přátel něm. kultury	Kulturní aktivity Spolku ZO Kraslice na území ČR	Min. kultury	60 000
Spolek Němců v Čechách	Vandrující Chebští muzikanti	Min. kultury	40 000
Slezský něm. spolek	Troppauer Nachrichten	Min. kultury	44 000

Projekty podpořené obcemi /statutárními městy/ kraji

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Mor. Třebová	Dny kultury	Město M. Třebová	20 000

Projekty podpořené ostatními (i zahraničními) donory

<i>organizace</i>	<i>Projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>Dotace celkem (Kč)</i>
Bolatice	1	Min. vnitra SRN	
Bolatice	1	Velvyslanectví SRN	
DSKV Brno	9	Min. vnitra SRN	
Šumavský spolek	1	Velvyslanectví SRN	
Cheb	5	Min. vnitra SRN	
Cheb	1	Velvyslanectví SRN	
Chomutov	2	Min. vnitra SRN	
Hlučín	11	Min. vnitra SRN	
Kravaře	7	Min. vnitra SRN	
Plzeň	4	Min. vnitra SRN	
Haviřov	7	Min. vnitra SRN	
Haviřov	1	Velvyslanectví SRN	
Liberec	6	Min. vnitra SRN	
Liberec	1	Velvyslanectví SRN	
Šumperk	8	Min. vnitra SRN	
Trutnov	5	Min. vnitra SRN	
Trutnov	1	Velvyslanectví SRN	
Opava	11	Min. vnitra SRN	
Opava	1	Velvyslanectví SRN	
Moravská Třebová	4	Min. vnitra SRN	
Nečtiny	4	Min. vnitra SRN	
Spolek Němců a přátel něm. kultury	10	Min. vnitra SRN	
Jablonec	4	Min. vnitra SRN	
Bohemia Troppau	2	Min. vnitra SRN	
Praha	2	Min. vnitra SRN	
Shromáždění něm. spolků	Podpora Shromáždění něm. spolků, setkávacích středisek a JUKONU v oblasti personální, provozní a projektové	Min. vnitra SRN	
Celkem			676 507

Co pro nás znamená zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny

Zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny považujeme za velmi důležité. Zástupci německé menšiny iniciovali v uplynulém období několik zásadních podnětů.

Hodnocení dosavadní práce zástupců v Radě vlády pro národnostní menšiny

S činností zástupců naší národnostní menšiny jsme spokojeni. Bylo by ovšem vhodnější, kdyby politici, i současný předseda Rady brali problematiku národnostních menšin vážněji. Bohužel se zde evidentně odráží postoj společnosti.

Jakými tématy by se měla Rada vlády pro národnostní menšiny prioritně zabývat

- situací nedostatečné finanční podpory v rámci dotačních programů národnostních menšin, zejména regionální národnostní kultury a podporou národnostních médií a audiovizí
- malou pozorností nebo intolancí národnostních menšin většinovým obyvatelstvem

Zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Zkušenosti jsou pozitivní, konkrétně se do výběrového řízení přihlásila organizace BOHEMIA Troppau.

POLSKÁ MENŠINA⁶⁷

Zastřešující organizací polské národnostní menšiny je *Kongres Poláků v ČR*. Jeho stanovy umožňují všem příslušníkům polské menšiny bez ohledu na členství v jakémkoliv spolku vyvíjet činnost a ovlivňovat dění v této organizaci, jak na místní, tak na centrální úrovni. Jeho členy je přes 30 spolků, mezi největší patří: *Polský kulturně osvětový svaz v ČR*, *Maticе školská* a *Polské turisticko-sportovní sdružení Beskid Śląski*. Činnost *Kongresu Poláků* a dalších organizací je financována především z dotací, grantů, realizace projektů v rámci evropských fondů, vlastních prostředků a sponzorských darů a rovněž z příjmů z pronájmu prostor.

Základním pilířem činnosti polské menšiny v České republice je činnost *Polského kulturně-osvětového svazu v ČR* (PZKO). Tento spolek se svými 79 místními skupinami a více než 10 tisíci členy realizuje své statutární cíle konáním významných kulturně-společenských aktivit. Jedná se i o folklorní festivaly, včetně mezinárodních, činnost dětských souborů i dospělých, činnost pěveckých souborů, kapel, amatérských divadelních souborů apod. Uvedené aktivity mají dlouhodobou tradici a setkávají se s velkým ohlasem.

Hlavní výbor PZKO (HV PZKO) je statutárním orgánem *Polského kulturně-osvětového svazu v České republice* - zapsaného spolku, polské národnostní menšiny v České republice. Hlavní výbor PZKO tvoří 10 členů a předseda PZKO. Předseda PZKO je statutárním zástupcem PZKO. Všichni byli zvoleni delegáty v přímé volbě na sjezdu PZKO. Hlavní výbor PZKO tvoří program činnosti PZKO a program činnosti PZKO koordinuje a usměrňuje. Organizačně, finančně a metodicky podporuje činnost místních skupin PZKO. Hlavní výbor PZKO řídí svazovou činnost zpracováním ročního programu činnosti a jeho realizací. Osvětová činnost, pořádaná Hlavním výborem PZKO, spočívá v aktivitách, přednáškách, školeních a publikační činnosti v rámci specializovaných sekcí. Sekce historie regionu se zabývá hlavně vědeckým výzkumem spojeným s dějinami regionu, ve kterém žijeme. Národopisná sekce se zabývá výzkumem regionální materiální lidové kultury, spolupracuje s vědeckými institucemi a středisky, etnografickými a regionálními muzei v ČR a v zahraničí. Sekce žen koordinuje a sdružuje činnost všech Klubů žen v rámci celého PZKO.

Akademická sekce „Jedność“ sdružuje polskou mládež z českého Těšínska, studující na vysokých školách v Polsku, v České republice a na Slovensku. Při Hlavním výboru PZKO působí rovněž samostatná organizační jednotka - dětský taneční soubor „Rytmika“. HV PZKO organizuje vzdělávání v rámci Mezigenerační regionální univerzity, která každý měsíc pro zájemce o regionální kulturu nabízí přednášky pro všechny věkové kategorie z různých oborů na vysokoškolské úrovni.

Místní skupiny PZKO pořádají desítky kulturních, společenských a vzdělávacích akcí, jejichž adresátem jsou zejména příslušníci polské národnostní menšiny, a mají své trvalé místo v kulturním kalendáři celého regionu. V rámci svých statutárních činností nabízí místní skupiny PZKO svým členům řadu zájmových aktivit. Ve většině místních skupinách PZKO pracují tematicky zaměřené kluby a soubory. Jsou to kluby mládeže, žen, seniorů, diskusní a společenské kluby. V rámci všech místních skupin PZKO působí pěvecké sbory, soubory písní a tanců, lidové kapely, amatérské divadelní soubory, a jiné zájmové kroužky. V Místní skupině PZKO Vendryně působí nejstarší akrobatická skupina gymnastů na českém Těšínsku (vznikla v roce 1905). Většina místních skupin PZKO provozuje svou činnost v prostorách vlastních objektů, tzv. „Domech PZKO“, postavených v minulosti vlastním nákladem a

⁶⁷ Text zpracoval Dariusz Branny, člen Rady.

brigádnickou prací. Pravidelné činnosti v místních skupinách PZKO jsou odborně vedeny svazovými dobrovolníky, náklady na činnost jsou hrazeny především z vlastních prostředků členů a z příjmů z hospodářské činnosti (kulturně-zábavné akce, koncerty, představení, jednorázové pronájmy sálů a místností občanům a organizacím), grantů a dotací. Místní skupiny PZKO se účastní organizování oblastních a celosvazových projektů, které vede, spolufinancuje a koordinuje Hlavní výbor PZKO.

K propagaci lidové kultury a folklorních akcí PZKO patří takové akce jako „Bal Gorolski“ v Mostech u Jablunkova, Mezinárodní folklorní setkání „Gorolski Święto” pořádané Místní skupinou PZKO v Jablunkově nebo Dožinky v Gutech, Oldřichovicích, Havířově-Bludovicích, Horní Suché, „Koncert Święteczny“ v Kulturním domě Trisia v Třinci, Folklorní festival „Maj nad Olzą“, Fedrování s folklorem, Přehlídka lidových kapel „TROJMEZÍ“ a další. Je třeba se zde také zmínit o akcích pořádaných mladými členy svazu, které jsou určeny pro mládež: hudební rockový festival v Karviné Dolański Gróm, dále Hawaii Party, Zlot Klubów Młodych, Powitanie wakacji nebo ples s dlouholetou tradicí Bal Akademicki.

Organizace sdružené v Kongresu Poláků vzájemně spolupracují, zejména na poli Rady představitelů, kterou tvoří zástupci konkrétních členských organizací a dále zmocněnci z obcí, ve kterých polská menšina žije. Polská společnost turisticko-sportovní „Beskid Śląski“ v ČR je jednou z řady organizací vyvíjejících aktivity ve prospěch polské menšiny v ČR, které jsou sdružené v rámci Kongresu Poláků v ČR. Činnost Společnosti se zaměřuje na sport a turistiku, úzce spolupracuje s Klubem českých turistů, s Klubem slovenských turistů a PTTK – obdobnou organizací v Polsku. Organizace je financována z vlastních zdrojů (členské příspěvky) a částečně ze zdrojů Města Český Těšín a polské organizace pro menšiny „Wspólnota Polska“, prostřednictvím Generálního konzulátu PR v Ostravě. Společnost polských učitelů v ČR je dobrovolnou, samosprávnou, nezávislou organizací učitelů, studentů pedagogiky a důchodců spojených s činností učení a vyučování polské národnosti v České republice. Spolupracuje se školami s polským jazykem vyučovacím, školskou komisí Kongresu Poláků, organizací Macierz Szkolna, Pedagogickým centrem v Českém Těšíně a jinými. Činnost je financována z členských příspěvků a dotací.

Stručný přehled aktivit v roce 2018

Aktivity členů polské menšiny jsou zaměřeny zejména na oblast Těšínska, kde je tato menšina hojně zastoupena. Nelze však opomíjet aktivity polské menšiny v Brně a v Praze.

K aktivitám na Těšínsku patří vydávání menšinových novin *Głos* a časopisu *Zwrot*, dokumentace národnostní menšiny, kulturní a společenské aktivity. Redakce obou polských periodik se snaží oslovit předpokládanou část polské komunity žijící nejenom na Těšínsku, ale na území celé České republiky. Daří se oslovit rovněž mladší čtenáře prostřednictvím internetových portálů www.glos.live a www.zwrot.cz a také profilů na Facebooku a jiných sociálních sítích.

V rámci *Kongresu Poláků* vyvíjí činnost Dokumentační centrum polské menšiny, které vedle sběratelské a archivní činnosti organizuje každoročně několik výstav. Kongres Poláků provozuje celoroční projekt *Takoví jsme-Tacy jesteśmy*, který vrcholí na podzim galavečerem, na kterém se představuje výběr toho nejlepšího z dění polské menšiny za poslední rok. Polské organizace mají bohatou spolkovou činnost, která se projevuje v desítkách menších i velkých kulturních akcí (různorodá kulturní setkání, koncerty, vystoupení, apod.).

Polská menšina je rovněž velmi dobře zorganizovaná, co se týče reprezentace vlastních zájmů vůči polské a české straně. Úlohu hlasatele polských zájmů plní *Kongres Poláků v České republice*, který reprezentuje společné zájmy všech organizací a menšinových středisek. Jinak všechny organizace jsou absolutně samostatné a vyvíjejí vlastní činnost. PZKO je vydavatelem ročního kalendáře, ve kterém jsou publikovány texty vztahující se k ročním

svátkům, ročním obdobím. Tematicky je „Kalendarz Śląski“ každoročně jinak zaměřen. Těší se velké oblibě a jeho jednorázový náklad 1400 ks je distribuován především mezi všechny místní skupiny PZKO a další zájemce. PTTS Beskid Śląski uskutečnil v roce 2018 cca 70 akcí: 60 turistických výletů, z toho 15 autobusových zájezdů (jedno- i vícedenních) a 11 náročných vícedenních výletů pro menší počet účastníků, účast sportovců na mezinárodní zimní olympiádě pro polské menšiny na světě, která se konala v Krynicy Zdroju, turnaj ve stolním tenise, 6 cyklistických akcí jednodenních a dvě 7 denní. Významnou akcí byl závod „Běh nezávislosti“ (délka trasy 1918 m) k oslavě 100 let nezávislosti. Rodzina Katyńska organizovala několik slavnostních shromáždění v Českém Těšíně u pomníku „Na Kontešinci“ u příležitosti různých výročí. V září se konal dvoudenní zájezd do Polska (Żywiec, Pławniowice, Tarnowskie Góry), kde účastníci měli možnost shlédnout muzeum, zámek a další pamětihodnosti.

Hlavním realizovaným projektem byl projekt *S knihou na cestách 2018*, který byl realizován v několika rovinách. Přímými beneficienty projektu je skupina dětí, mládeže, knihovníků, pedagogických pracovníků cca 2 000 účastníků. 35 autorských besed se zúčastnilo 625 dětí, literární beseda v Těšínském divadle dne 17. 10. 2018 - 370 účastníků, vyhodnocení soutěže pro žáky 1-2 tříd v Regionální knihovně Karviná – 45 účastníků, vyhodnocení soutěže III. věkové kategorie. Jedná se o skupinu dětí a mládeže, která navštěvuje ZŠ s polským jazykem vyučovacím, a proto je nezbytný přímý kontakt s polštinou a to v nejlepším přednesu. V říjnu 2018 se konala akce *S knihou na cestách* na Těšínském Slezsku, v jejím rámci řada autorských setkání pro děti a mládež ZŠ s polským jazykem vyučovacím. Hlavním organizátorem projektu bylo Sdružení přátel polské knihy ve spolupráci s Regionální knihovnou Karviná, Městskou knihovnou v Českém Těšíně a nakladatelstvím Literatura z Lodže. Ve dnech 15. - 16. 10. 2018 se celkem 25 besed zúčastnilo 625 žáků. Hosty dětí byli spisovatelé Anna Czerwińska-Rydel, Grażyna Bąkiewicz, Katarzyna Wasilkowska, Barbara Gawryluk, Katarzyna Ryrych a ilustrátorka Katarzyna Kołodziej.

Součástí celého projektu je také čtenářská soutěž, o které informují regionální časopisy pro děti a mládež *Jutrzenka* a *Ogniwo* a noviny *Głos*. V rámci realizace projektu proběhla čtenářská soutěž pro žáky I. a II. stupně ZŠ, které se zúčastnilo ve třech kategoriích celkem 711 žáků. Pro účastníky II. kategorie byl dne 17. 10. 2018 v Těšínském divadle připraven Literární festival za účasti všech hostujících autorů, 370 účastníků. Završením soutěže pro I. kategorii byla výstava oceněných ilustrací v prostorách Regionální knihovny Karviná se slavnostním předáním cen a setkáním s kostymérkou Těšínského divadla Agatou Kokotek dne 12. 12. 2018. Pro účastníky III. kategorie, kteří získali ocenění poroty, bylo připraveno dne 13. 12. 2018 setkání v kavárně AVION v Českém Těšíně spojeno s autorským setkáním s Renatou Piątkowskou. Druhým realizovaným projektem na podporu čtenářství je *Ja čtu tobě a ty mně*. Základním cílem projektu je, aby si rodiče uvědomili důležitost předčítání dětem. Projekt navazuje na hlavní cíle kampaně *Cała Polska czyta dzieciom* a *Celé Česko čte dětem*. V rámci projektu v roce 2018 se v červnu děti a rodiče v Českém Těšíně setkali s Rafałem Witkiem. V podzimní edici se v návaznosti na akci *S knihou na cestách* dne 16. 10. 2018 konala autorská rodinná setkání v Místní knihovně v Mostech u Jablunkova s Katarzynou Wasilkowskou, v Milíkově s Annou Czerwińską Rydel, Katarzynou Kołodziej v Oldřichovicích, Beatou Gawryluk v Těrlicku. Zejména setkání v malotřídních školách jsou setkání vítaná jako obohacení spolupráce rodičů se školou. V rámci projektu proběhla také setkání s Katarzynou Ryrych a Renatou Piątkowskou.

Setkáním pro rodiče s dětmi byla vždy na straně organizátorů věnována velká pozornost, a to nejen četbě a prezentaci autora, ale také rozhovoru a diskuzi dospělých s autory zaměřených na propagaci četby, otázky psychologie a pedagogiky. Setkání s dětmi a s jejich rodiči měly vždy velký ohlas. Celá realizace projektu *Já čtu tobě a ty mně* podle ohlasu z terénu plní své cíle a je o tyto akce velký zájem jak rodičů, tak pedagogů. Třetí projekt byl zaměřen na vydání knihy Renaty Putzlacher a Zbigniewa Kubeczky. U příležitosti 80-tých narozenin

Zbigniewa Kubiczki, grafika, autora přes 1400 exlibris, SPPK připravilo vydání sbírky básní Renaty Putzlacher Pamięć. Sbíрка byla vydána v počtu 200 ks – bibliofilské vydání s originály exlibris Zbigniewa Kubiczky, 200 ks knižní vydání (ISBN 978-80-907310-0-4). Kniha byla uvedena na trh u příležitosti vernisáže 3. října 2018 v Regionální knihovně Karviná a 3. listopadu 2018 za účasti obou autorů v Kavárně Avion v Českém Těšíně.

Spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy v roce 2018
V Radě vlády pro národnostní menšiny má polská menšina právo na dva zástupce. V roce 2018 zemřel PaedDr. Evžen Delong, avšak nový zástupce polské menšiny nebyl vládou, i přes včasnou konsensuální nominaci ze strany polské menšiny, jmenován. V dotačních komisích na Úřadu vlády, Ministerstvu kultury a Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy jsou polskou menšinou delegováni zástupci. Kongres Poláků deleguje do výborů zřízených v jednotlivých obcích své zmocněnce zvolené na místních sněmech z řad příslušníků polské menšiny. Stejně tak deleguje své zástupce do Výboru zastupitelstva Moravskoslezského kraje. Ne vždy je však představitel Kongresu do tohoto poradního orgánu zvolen, nicméně vždy se členy výboru stanou občané z řad příslušníků polské menšiny.

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami

Kongres Poláků spolupracuje s ostatními národnostními menšinami pouze na celostátní úrovni v rámci Rady a na krajské úrovni v rámci Výboru zastupitelstva Moravskoslezského kraje. Velice kladně hodnotíme spolupráci s Moravskoslezským krajem a jeho výborem pro národnostní menšiny. Místopředseda Kongresu Poláků je členem výboru a zastává funkci místopředsedy výboru.

Problémy v životě společenství národnostních menšin v roce 2018

Nadále polskou menšinu tíží způsob financování aktivit polské menšiny, zejména pokud se jedná o vydávání novin Głos a časopisu Zwrot. Grantová politika státu srovnává vydavatele těchto titulů, které vycházejí po několik desetiletí, s tituly, jež dosud ani nevyšly nebo vycházejí jen krátce, a nutí je každoročně předkládat žádosti o dotace a čekat několik měsíců, zda titul bude podpořen. Polská menšina již několik let navrhuje, aby u těchto zavedených projektů bylo možné žádat o dotace v delším cyklu, např. 5 nebo 10 let.

Dalším problémem při vydávání novin je jejich distribuce. Jednání s jediným možným distributorem - Českou poštou, s.p. nejsou úspěšná a náklady již dnes činí téměř 7 Kč za dodání jednoho výtisku novin. S ohledem na skutečnost, že se situace stala dlouhodobě neúnosnou, vydavatel Głosu, Kongres Poláků, byl nucen snížit četnost vydávání ze tří výtisků týdně na pouhé dva. Velký problém, který tíží již několik let Kongres Poláků, je otázka sídla. Stávající sídlo v Českém Těšíně, které užíval na základě politických dohod v souladu se smlouvou o výpůjčce prostor téměř 20 let, byl nucen společně s dalšími členskými organizacemi opustit, když nynější správce objektu Albrechtova střední škola potřebovala a skončila stěhováním do ne zcela vyhovujícího objektu ve vlastnictví města Český Těšín. Sdružení polských učitelů řešilo v roce 2018 opětovně problémy s financováním některých škol s polským jazykem vyučovacím (zejména Dolní Lutyně, Mosty u Jablunkova aj.).

Přehled finanční podpory organizací Vaší národnostní menšiny v roce 2018

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Ministerstvo kultury ČR	Zwrot Měsíčník	950 000
Ministerstvo kultury ČR	Kulturně-společenské aktivity a dokumentační	1 250 000
Úřad vlády ČR	Polská menšina on-line prostřednictvím www.zwrot.cz	156 400
Úřad vlády ČR	Přednáškové aktivity Mezigenerační regionální univerzity (MUR)	32 354

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Moravskoslezský kraj	Divadelní přehlídka Melpomeny	80 000
Moravskoslezský kraj	Publikace Kalenarz Śląski 2019	80 000
Město Český Těšín	Večer věnovaný Ireně Sendlerové	10 000
Město Český Těšín	Konkurs Literacki	21 000
Město Český Těšín	PTTS Beskid Śląski	12 000

Projekty podpořené ostatními (i zahraničními) donory

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie	Spotkania integracyjne MUR	19 235
Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie	Wsparcie portalu www.zwrot.	330 770
Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie	Miesięcznik Zwrot	745 194
Stowarzyszenie Wspólnota Polska	Melpomeny	45 560
Konsulat Generalny RP	Działalność statutowa PZKO 7 projektów	248 195
Konsulat Generalny RP	Rodzina Katyńska	9 550
Nadace „Pomoc Polakom na Wschodzie“	Rodzina Katyńska	90 000
Konzulát PR v Ostravě	Den učitelů 2018	12 000
Wspólnota Polska	Sdružení polských učitelů - edukační výlety pro žáky	40 000 PLN
Wspólnota Polska a Fundacja Pomoc	Polakom na Wschodzie	2 800 Euro

Některé projekty byly hrazeny z více zdrojů:

1. Publikace „S knihou na cestách“:

Celkové náklady na realizaci činily 260 742,- Kč a vydání finančně podpořili Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Moravskoslezský kraj, Generální konzulát Polské republiky a město Český Těšín.

2. Publikace „Já čtu tobě a ty mně“:

Celkové náklady na realizaci činily 47 741,- Kč, vydání finančně podpořili Ministerstvo kultury ČR a zahraniční nadace Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie.

3. Sbírká básní Renaty Putzlacher „Pamięć“ s exlibrisy grafika Zbigniewa Kubeczky.

Celkové náklady na realizaci činily 18 823,- Kč, vydání sbírky podpořili Generální konzulát PR v Ostravě, Město Český Těšín a Fundacja Rozwoju Zaolzia.

Co pro nás znamená zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny

Přístup ke strategickým informacím týkajících se národnostních menšin. Posuzování vznikajících zákonů, obhajoba vlastních projektů pro podporu kulturních a vydavatelských aktivit národnostních menšin. Možnost upozorňovat na problémy při zavádění evropských standardů. Členství v Radě dává prostor přednášet a řešit na jejím plénu záležitosti, které polskou komunitu tíží, seznamovat se s problémy jiných komunit žijících v ČR, a v neposlední řadě možnost navrhnout změny v legislativě týkající se menšin.

Hodnocení dosavadní práce zástupců v Radě vlády pro národnostní menšiny

Hodnotí pozitivně. Zástupci polské menšiny jsou vybíráni konsensuálně a mají absolutní podporu všech skupin a frakcí polské menšiny.

Jakými tématy by se měla Rada vlády pro národnostní menšiny prioritně zabývat

Informovaností většinové společnosti ohledně ochrany národnostních menšin a menšinových či regionálních jazyků. Navrhujeme provést zhodnocení 20-leté praxe zákona o právech příslušníků národnostních menšin a případné vytvoření pracovní skupiny pro novelizaci tohoto zákona zpracované na základě tohoto zhodnocení a požadavků jednotlivých národnostních menšin.

Zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Polská menšina využívá financování související s implementací Charty v oblasti vícejazyčných názvů a označení a popularizace polského jazyka.

ROMSKÁ MENŠINA

Nedodala podklady.

RUSÍNSKÁ MENŠINA⁶⁸

V ČR působí již tradičně tři rusínské organizace: *Společnost přátel Podkarpatské Rusi* (SPPR), *Rusínská iniciativa.cz* a spolek *Skejušan*. Nově vzniklo *Karpato-rusínské krajské centrum, z.s.*, které se vyprofilovalo odštěpením od spolku *Rusínská iniciativa*.

Společnost přátel Podkarpatské Rusi, z.s. pořádá vlastní akce nebo se podílí na multikulturních společných pořadech ostatních menšin, ať již odborných nebo populárně - naučných. Aktivně se podílí na mezinárodní spolupráci s dalšími zahraničními rusínskými organizacemi; je členem Světové rady Rusínů. Je to nejdéle působící organizace v ČR, řadu let působí jako stabilní prvek v rámci rusínského společenství. Členové Společnosti jsou členy dotačních komisí na Ministerstvu kultury a také výboru pro národnostní menšiny na Magistrátu hl.m.Prahy.

Stručný přehled aktivit v roce 2018

27. – 28. 3. 2018 účast na mezinárodní konferenci, kterou pořádal Národní archiv „Čtvrt století spolu“. V závěru vystoupila PhDr. A. Pilátová s příspěvkem *Podkarpatská Rus jako nevysychající zdroj inspirací pro současnou mladou generaci*.

10. - 13. 5. 2018 účast na Mezinárodním knižním veletrhu ve stánku Domu národnostních menšin. Byly představeny publikace, které společnost vydala i periodikum „Podkarpatská Rus“.

1. 11. 2018 - Vernisáž výstavy *Spříznění volbou. Rusínské inspirace a výzvy v české literatuře*. Výstava proběhla v Národní knihovně ČR – Slovanská knihovna a byla uspořádána k příležitosti vzniku Československé republiky. Výstava se setkala s velkým ohlasech návštěvníků a v současnosti jednáme o její zapůjčení do dalších měst v ČR.

8. 11. 2018 - Akademie národnostních menšin, kde se Společnost podílela jak organizačně, tak také formou vlastního vystoupení, připravila a uskutečnila celodenní program přednášek a diskusí u kulatého stolu na téma *Československo a národnostní menšiny: mýty a skutečnost*. Ve společenském sále Domu národnostních menšin se sešli renomovaní historici z České i Slovenské republiky, kteří přednesli podnětné příspěvky věnované jednotlivým etapám československých dějin se zvláštním zřetelem k postavení národnostních menšin. Pořadatelé rozdělili jednání do tří částí, které obsáhly základní historická období stoletých dějin republiky: první část ohraničila léta 1918 – 1938, druhá sledovala etapu 1945 – 1989, třetí krátké závěrečné období Československa, léta 1989 – 1992. Většina příspěvků měla diskusní charakter a k diskusi také inspirovala. Jednotliví referenti přinášeli zajímavá, leckdy málo známá fakta a souvislosti i nestandardní reflexe. Po referátech vždy následovala diskuse i dotazy k tématu.

⁶⁸ Text zpracovala Dagmar Březinová, členka Rady.

U kulatého stolu zasedli významní čeští i slovenští historici z vědeckých institucí a vysokých škol (mj. Dušan Kováč z Historického ústavu SAV, Tadeusz Siwek z Ostravské univerzity, Jiří Pernes z Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR a další). Problematiku Podkarpatska kvalifikovaně a zároveň z nekonvenčního úhlu pohledu pojal profesor Peter Švorc z Prešovské university. Jako téma své přednášky zvolil složitou cestu Rusínů do ČSR. Z jednání plánuje ANM vydat sborník s hlavními příspěvky.

15. 11. 2018 - Pozvání od paní Taťány Pirnikové do *Literární kavárny* v Prešově zástupcům SPPR, aby vyprávěli o Rusínech a jejich aktivitách v České republice. Zúčastnili se Agáta Pilátová, Dagmar Březinová, Jan Čopík.

3. 12. 2018 - Beseda s fotografkou Danou Kyndrovou v rámci výstavy „Spříznění volbou“.

Ediční činnost:

Rudolf Štursa: *Duše krajiny a lidí. Fotografie z Podkarpatské Rusi*. Vznikl reprezentativní soubor černobílých a barevných snímků z cest do rodné země z let 1960 – 1990.

Projekt – *časopis Podkarpatská Rus* – rovněž v roce 2018 průběžně naplňuje realizační záměr a své poslání určené stanovami vydávající organizace. Konkrétní naplňování záměru je samozřejmě aktualizováno v souladu s potřebami doby, organizace, členské základny. Obsah byl v rozhodující míře zaměřen na jubilejní „osmičkový“ rok, na historické souvislosti vzniku Československé republiky a její význam pro region Podkarpatské Rusi, dále na výročí významných osobností a událostí. Časopis rovněž informoval o aktivitách Společnosti přátel Podkarpatské Rusi, Domu národnostních menšin a dalších rusínských organizací. Z významných materiálů v tomto období lze jmenovat např. reportáž o prezentaci publikace vydané SPPR *Duše krajiny a lidí – Fotografie z Podkarpatské Rusi*, která představila tvorbu vyznaného fotografa Rudolfa Štursy; dále rozhovor s rusínskou malířkou Viktorií Manajlo-Prichod'ko, která měla výstavu v Domě národnostních menšin (pořádala Společnost přátel Podkarpatské Rusi); stať o Adolfu Dobrjanském; další pokračování studie *Deportace Židů z Podkarpatské Rusi*; rozhovor s historikem Karlem Richterem o rusínských bojovnících na východní frontě; články k životním jubileím historika Ivana Popa a režiséra Juraje Jakubiska; studii o Heliodoru Píkovi, který zachránil Rusíny ze sovětského gulagu; atd. Dobře se ujala rubrika o rusínských sportovcích, která dále pokračuje.

Rusínská iniciativa.cz je kulturní, nezisková a samosprávná organizace, jejímž primárním cílem je vytváření spjatého a aktivně integrujícího společenství Rusínů žijících v ČR, které by zastřešovalo a hájilo jejich národnostně-kulturní zájmy. Členům poskytuje stabilní a pravidelnou společenskou základnu pro vnímání, uchování a rozvíjení jejich vlastní národnostní identity, kultury a jazyka. To všechno realizuje hlavně prostřednictvím tvorby široké škály příležitostí, potřebných nejen ke vzniku, ale i k prohlubování vzájemných vztahů mezi Rusíny, kteří zde žijí a působí. Zároveň rovněž seznamuje majoritní obyvatelstvo s existencí národnostní menšiny jako historickou a nedílnou součástí české společnosti, plně participující na jejím rozvoji.

Neformální aktivity odstartovaly už v roce 2009 v podobě pravidelných posezení Rusínů žijících v Praze a okolí. Cílem je vytvořit stálou personální základnu, už formálně zakotvenou komunitní existenci. Později vznikly projekty: *Rusíni – mlčící menšina*, *Cestou rusínské tradice*, *Dětské rusínské centrum v Praze nebo Rusíni – o nás s Vámi*. Svou podstatou se jednalo o celoroční aktivity uskutečněné formou vystoupení, přednášek, promítání nebo workshopů. Snaha je přiblížit majoritnímu obyvatelstvu rusínskou menšinu, její kulturu a historii v co nejobširněji prezentovaném rámci. Představilo se tak mnoho hostů z různorodých sfér rusínského společenského života, a zároveň z různých koutů světa.

Aktivní spolkový život pomáhá naplňovat také další pravidelné komunitní platformy. Jsou jimi například rusínský lidový ples, taneční zábavy, členská posezení, prezentace, společné výlety a další. Zároveň pod spolkem funguje mužská pěvecká skupina *Kantar*, ale i instrumentální kapela. Obě reprezentují bohatou písňovou kulturu Rusínů. Taktéž se zaměřili

na nejmladší generaci a založili rusínské dětské centrum v Praze. Jeho prvořadou úlohou je zachovat povědomí o vlastní identitě, řeči a kultuře u naší nejmladší generace. Hlavním cílem do budoucna je i nadále udržovat a rozvíjet již zaběhnuté spolkové platformy a to ve snaze vtáhnout do našich aktivit co nejvíc mladých lidí. To vše prostřednictvím zařazení populárních a mladé generaci blízkých trendů do naší činnosti.

Ve zprávě spolku Rusínská iniciativa.cz se uvádí:

„Zároveň se se stejným důrazem budeme prostřednictvím naší činnosti nadále snažit přibližovat Rusíny majoritní společnosti v co nejvyšší možné míře. Všechny zmíněné cíle a výstupy našich aktivit se vždy budeme snažit koncipovat tak, abychom Rusínům zde žijícím co nejvíc přiblížili fakt, že přihlášení se k rusínské národnosti je odrazem nejen jejich aktivního postoje, ale i hybným motorem vyššího principu. A tím je zachování rusínské národnosti menšiny pro další generace“.

Karpato-rusínské krajanské centrum, z.s. se vyprofilovalo jako nové rusínské společenství odštěpením od spolku *Rusínská iniciativa*. Svou tvář však teprve hledá. Za cíl si klade udržet a rozvíjet vlastní identitu, kulturu, folklor, jazyk atd. prostřednictvím kulturních akcí (taneční zábavy, plesy, hudební vystoupení ...). V rámci dětského centra spolek dále pokračuje v práci s dětmi ve snaze udržet a rozvíjet rusínský jazyk formou dětských písniček, říkadel apod. Chce pořádat výlety, zájezdy, sportovní aktivity, také spolupracovat s akademickou sférou, založit knihovnu, digitalizovat písemnosti a audiovizuální materiály.

Folklorní soubor *Skejušan*, který má 22 členů, upravuje tradiční rusínské písně a folklorní zvyky v rámci svého repertoáru, který čítá přes sto rusínských písní. Reprezentuje písňovou tvorbu Rusínů a seznamuje českou veřejnost s rusínskou kulturou. Doprovází také bohoslužby ve staroslověnině. V roce 2018 soubor vystoupil na 45 akcích doma i v zahraničí. Za dlouholetou neúnavnou činnost v oblasti folkloru obdržela vedoucí souboru ocenění „Paměť národa“. Soubor je velmi kladně hodnocen Statutárním městem Chomutov, kde také působí.

Projekty podpořené ústředními orgány

organizace	projekt	dárce	dotace (Kč)
SPPR	Podkarpatská Rus časopis	MK odb.médií	90 000
SPPR	Akademie nár.menšin konané ke 100.výročí založení ČSR	Magistrát hl.m.Prahy	15 000
SPPR	Ediční činnost	MŠMT	30 000
Skejušan	Činnost souboru	MK	25 000

Projekty podpořené statutárními městy

Skejušan	Činnost spolku	Krajský úřad Ústí n. Labem	32 000
Skejušan	Činnost spolku	Statutární město Chomutov	24 500

Spolupráce mezi jednotlivými organizacemi rusínské národnostní menšiny je velmi dobrá, přestože se jedná o spolky generačně rozdílné. Všechny spolky mají za cíl seznamovat českou veřejnost s rusínskou kulturou, tradicemi, historií a slovesnou lidovou tvorbou.

Co pro nás znamená zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny

Zastoupení v Radě má pro rusínskou komunitu velký význam. Znamená uznání národnostně menšinového postavení v České republice i možnost sebevymezení vůči ukrajinské menšině. Připomeňme, že k tomuto uznání došlo v ČR až po listopadu 1989.

RUSKÁ MENŠINA ⁶⁹

Činnost organizací ruské národnostní menšiny v roce 2018

Poznatky, uvedené ve Zprávách za předchozí roky, stále platí. Situace v ruské národnostní menšině a celé ruskojazyčné komunitě se v roce 2018 dále politizuje. Potvrdila to i výroční zpráva BIS.

V roce 2018 se jako organizace ruské národnostní menšiny presentovaly:

- Ruská tradice, z.s.
- Spolek KOVČEG-ARCHA
- Všekozácký svaz českých zemí a Slovenska, z.s.
- Sportovní klub SAMBO Praha
- Dědictví a tradice, z.s.

První čtyři organizace jsou uváděny i ve Zprávách za předchozí roky, sdružení Dědictví a tradice, z.s. založila Elena Sorokina 7. března 2018. Podle dostupných informací je zakladatelka předsedkyní a jediným členem tohoto sdružení. Zakladatelka je organizátorkou ceny v oblasti rozvoje česko-ruských vztahů Stříbrný Lukostřelec – ČR, místopředsedkyní Koordinační rady ruských krajanů v České republice a šéfredaktorkou lázeňského časopisu Pramen určeného pro obyvatele a návštěvníky Mariánských Lázní (<http://istochnikcz.ru/>).

Vzájemná spolupráce uvedených organizací (zájmových sdružení) není dost dobře možná, protože každá z nich vykonává činnost, která nemá prakticky nic společného s činností těch ostatních.

Ruská tradice, z.s. si klade za cíl zachovat a rozvíjet dědictví prvorepublikové emigrace v Československu. Navazuje na Masarykův odkaz a jeho podporu pronásledované ruské demokratické inteligence. Intenzivně spolupracuje se současnými umělci, hudebníky, nezávislými novináři, politickými analytiky a lidsko-právními aktivisty z Ruska, Ukrajiny, Běloruska a s jejich protějšky ve střední Evropě na podporu dodržování lidských práv, hodnot evropské civilizace a lidskosti. Současně vystupuje proti pokusům o zkreslování historie, zamlčování zločinů proti lidskosti bolševického režimu v SSSR a genocidy kozáckého národa. To se projevuje i v konkrétní podpoře historika K. Alexandrova, pronásledovaného zejména za zveřejnění pravdivých údajů o Pražském povstání a osvobození Prahy. Dále V. Melichova, pronásledovaného za to, že zřídil a provozuje muzea antikomunistického odboje v Jelanské a Podolsku a organizoval i vybudování kaple v rakouském městě Lienz.

Spolek KOVČEG-ARCHA je orientován zejména na výuku ruského jazyka, vydávání učebnic a sdružování ruskojazyčných cizinců na severu Čech a jejich podporu v integraci do české společnosti a na péči o hroby rudoarmějců.

Všekozácký svaz českých zemí a Slovenska, z.s. je společenská organizace orientovaná na kozácké kulturně – etnické tradice.

Sportovní klub SAMBO Praha je tělocvičným spolkem se zaměřením na bojová umění.

Dědictví a tradice, z.s. je nově vzniklé sdružení, jehož jediná členka a předsedkyně se dosud orientovala na lázeňskou turistiku občanů RF. Je také organizátorkou ceny v oblasti rozvoje česko-ruských vztahů Stříbrný Lukostřelec – ČR, místopředsedkyní Koordinační rady ruských krajanů v České republice.

⁶⁹ Text zpracoval Alexej N. Kelin, člen Rady.

Informace o způsobu financování svých aktivit poskytla jen Ruská tradice, z.s. Ostatní spolky tyto informace neposkytly.

Stručný přehled aktivit v roce 2018

Nejvýznamnější aktivity spolku Ruská tradice v roce 2018 byly:

- Vydávání časopisu Russkoje slovo s podporou Ministerstva kultury, odbor médií a audiovize, byl to v roce 2018 již 16. rok vydávání našeho časopisu.
- V roce 2018 jsme pokračovali ve vydávání dětské přílohy časopisu Russkoje slovo pod názvem Slovo molodym s podporou MŠMT.
- Kulturně-společenská činnost Ruské tradice s podporou Ministerstva kultury, odbor regionální a národnostní kultury, z níž lze uvést:
 - Vydání knihy A. Kopřivové „Najti prijut, ostavit' sled“.
 - Spoluorganizace při udělování cen Rudolfa Medka (16. června 2017, Zrcadlová kaple, Klementinum).
 - Tradiční akce na Olšanech:
dne 5. 5. 2018 v den zahájení Pražského povstání připomínáme účast vojáků ROA při osvobození Prahy.
 - dne 11. 5 2018 u pamětní desky „Oni byli první“ připomínáme oběti ruské emigrace odvečené do sovětských GULAGů v květnu 1945.
 - Jednou z klíčových akcí roku 2018 byla konference-kulatý stůl „Československo a národnostní menšiny: Mýty a skutečnosti“, uspořádána Akademií národnostních menšin ke 100. výročí vzniku Československa. Konference proběhla dne 31. října 2018 v DNM v Praze.
 - Od 16. 11. 2018 do 30. 11. 2018 v DNM proběhla výstava s názvem Ruská pomocná akce, která byla věnována 100letému výročí vzniku ČSR.
 - Spoluúčast na pořádání folklorního festivalu Praha srdce národů, (24. – 27. 5. 2018).
 - Spoluúčast a mediální partnerství na hudebním festivalu České dotyky hudby (16. 12. 2018 – 6. 1. 2018).
- Celoroční činnost dětského divadelního souboru Krásný sarafán s podporou Magistrátu hl. m. Prahy a příprava představení Sněhurka.
- Klubová a kulturně-společenská činnost ruské národnostní menšiny v DNM v roce 2018, v rámci níž byly pořádány:
 - Prezentace ruského překladu knihy P. Žáčka „Praha pod pancířem vlasovců“ vydané Ruskou tradicí proběhla v DNM dne 22. ledna 2018.
 - Večer věnovaný ruskému básníku a písničkáři A. Galičovi, který se uskutečnil v DNM dne 19. 10. 2018.
 - Výstava a beseda o divadelních aktivitách národnostních menšin - ruské divadlo Krásný sarafán, které proběhly v rámci Muzejní noci v DNM.
 - Celoroční činnost šachového kroužku pod vedením D. Pliseckeho.

Občanské sdružení Kovčeg – Archa

V souvislosti s tím, že učebnice ruštiny «Классные друзья» и «Класс!» získávají mezi českými učiteli a žáky stále větší popularitu, pracuje česko-ruská skupina autorů vedená Natálií Orlovovou, společně s vydavatelstvím „Klett“ na dalším zdokonalování těchto učebnic tak, aby lépe odpovídaly české legislativě a mentalitě českých žáků. Uskutečnilo se nové vydání první učebnice «Класс1» pod názvem «Снова класс 1», připravuje se nové vydání učebnice «Класс 2» a vychází internetový měsíčník «Классный журнал»

Amatérští umělci Kovčegu se zúčastnili 4. Ročníku festivalu lidové tvorby národnostních menšin v Ústeckém kraji „Barevná planeta“.

Sdružení Všekozácký Svaz Českých zemí a Slovenska (VSČzS) poskytl tyto údaje:

„Mezi největší a nejvýznamnější každoroční akce pro veřejnost, pořádané Všekozáckým Svazem Českých zemí a Slovenska, z.s. byly v lednu Vánoční setkání s kozáky; v únoru Kozácký bál; v červenci Master Class – kozácká bojová umění; v říjnu Mezinárodní festival Pokrova na Vltavě; v prosinci Atamanská Jolka.

Stručný přehled aktivit:

Pravidelné akce pro veřejnost:

1/2018 – Vánoční setkání s Kozáky (v Domě národnostních menšin a v Chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Praze)

1/2018 - Vzpomínková akce uctění památky obětí genocidy Kozáckého národa (panychida v chrámu Zesnutí Přesvaté Bohorodice na Olšanských hřbitovech)

2/2018 - V. Kozácký bál v Praze

3/2018 - Vzpomínková akce uctění památky obětí genocidy Těeských Kozáků (panychida v chrámu na Olšanech v Praze, Teplicích, Ústí n. L.)

3/2018 Předvelikonoční „subotnik“ (brigáda, úklid) – Olšanské hřbitovy

4/2018 – přednáška o kozácké historii a exkurze na Olšanských hřbitovech a v chrámu Zesnutí Přesvaté Bohorodice pro studenty školy ze Staré Boleslavi

5/2018 - Vzpomínková akce na oběti represí 1945 (panychida a položení květin u památeční desky u chrámu Zesnutí Přesvaté Bohorodice na Olšanských hřbitovech)

6/2018 – přednáška o kozácké historii pro studenty v Jindřichově Hradci

6/2018 – „Kozácký den“ na Zámku Pluhův Žďár

7/2018 - Den pravoslavných zamilovaných sv. Petra a Fevroni – Den pravoslavné rodiny, jedná se o víkendovou akci v přírodě se sportovním a kulturním programem.

7/2018 – Master Class Kozácké bojové umění

7/2018 – Kozácký program pro skupinu dětí v rámci z 12. Ročníku Mezinárodní Letní školy ruského a českého jazyka v Březnici

9/2018 – Vzpomínkové akce věnované 10. výročí přenesení ostatků Kubáňského Kozáka F. Ščerbiny z České republiky do Ruska: Kulatý stůl a odhalení pamětní náhrobní desky v kryptě chrámu Zesnutí Přesvaté Bohorodice

9/2018 – organizace a otevření výstavy „Revoluční události 1917 a osudy ruského Kozáctva“ v Praze

10/2018 – VI. Mezinárodní festival „Pokrova na Vltavě“ v Praze

11/2018 - Vzpomínková akce na Gallipolské hnutí, panychida v chrámu Zesnutí Přesvaté Bohorodice na Olšanech

12/2018 - Atamanská jolka pro děti

Akce pro členy Svazu, jejich rodiny a přátele:

5/2018 Víkend na Kozácké farmě v Božanově

6/2018 „Řeka života“ – připomínka Dne dárců krve (darování krve)

8/2018 Kozácký bivak II, víkendový výjezd - tradice, sport, beseda, vzpomínková akce k 205. výročí bitvy u Chlumce (1813)

11/2018 - 97. výročí založení Všekozáckého Svazu Českých zemí a Slovenska, svátek našeho patrona sv. archanděla Michaela

Pravidelné pracovní akce pouze pro členy Svazu (vč. našeho Souboru a naší Kozácké školy):

2/2018 - “Kruh VSČzS“ (roční členská schůze)

5/2018 - “Kruh Bratislavské kozácké stanice VSČzS“ (roční členská schůze)

Pravidelná zasedání Atamanské Rady VSČzS - každých 14dní. V roce 2018 zasedala At. rada 26x.

Pravidelné zkoušky Folklorního souboru VSČzS Kozáci Vltavy – 1x týdně kromě prázdnin. V roce 2018 bylo provedeno 33 zkoušek souboru.

Pravidelné přednášky v Kozácké kadetské škole při Pravoslavné nedělní škole v Ústí nad Labem (6x v roce 2018).

Účast VSČzS na akcích pořádaných nebo spolupřádaných s jinými organizátory:

2/2018 - Maslenica (Praha - Šeberák). Vystoupení FS VSČzS Kozáci Vltavy. Organizovaná Koordinační radou ruských krajanů, z.s. 5/2018 – Nesmrtelný pluk - akce k 73. výročí Vítězství (VSČzS – pomoc při organizaci průvodu). Organizováno společně s Občanským sdružením pro Evropskou Multikulturní Společnost, z.s.

6/2018 – svátek sv. Ivana českého, Svatý Jan pod Skalou. Sváteční setkání věřících, příprava pohostění. 6/2018 – Vzpomínková akce k 76. výročí boje čsl. parašutistů proti nacismu; panychida a položení věnců u chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Reslově ul. v Praze 8/2018 – koncert FS Kozáci Vltavy v Muzeu Ústí nad Labem u příležitosti vzpomínkových akcí k 205. výročí bitvy u Kulmu (Chlumce).

Účast VSČzS na akcích pořádaných jinými organizátory v ČR i zahraničí:

1/2018 – účast a konferenční příspěvek na XXVII. Mezinárodních vánočních vzdělávacích čtení (Moskva, RF)

3/2018 – účast na Mezinárodním fóru „Společně s Ruskem“ (Moskva, RF)

4/2018 – odhalení pamětní desky se jmény sovětských vojáků padlých při osvobození Prahy (1945). Chodovský hřbitov, Praha

5/2018 – účast a konferenční příspěvek na III. Mezinárodní konferenci „Revoluční události a osudy Kozáctva“ (Paříž, Francie)

5/2018 – chrámový svátek Kaple sv. Jiří v Poděbradech

5/2018 - účast na Pietní akci k 73. výročí osvobození Evropy od fašismu (uctění památky padlých u Památníku Rudoarmějců a Československých vojáků na Olšanských hřbitovech v Praze)

5/2018 - účast na Pietní akci k 73. výročí osvobození Evropy od fašismu (uctění památky padlých u Památníků Rudoarmějců v Bratislavě, Košicích a v Chabařovicích)

5/2018 – Folklorní festival v Lovosicích, Svaz Maďarů žijících v ČR. Vystoupení souboru VSČzS Kozáci Vltavy

7/2018 – 2. Mezinárodní umělecký festival mládeže (Praha). Účast dětí VSČzS v programu festivalu a v soutěži malování obrázků

9/2018 – svátek Povýšení sv. Kříže (Teplice). Vystoupení souboru VSČzS Kozáci Vltavy

10/2018 – Festival Všechny chutě světa (Praha 13). Vystoupení FS Kozáci Vltavy, stánek Kozácká kuchyně.

10/2018 – svátek Pokrova Přesvaté Bohorodice (Jablonec nad Nisou)

11/2018 – Konference „Uchování historicko-kulturního a duchovně-mravního dědictví kozáctva v současném Rusku. Zkušenosti a praktické příklady Jamalo-Něnecké autonomní oblasti“ (Nojabrsk, RF)

11/2018 – V. volební KRUH SKVRiZ (Moskva, RF). Účast delegace VSČzS.

Sportovní klub SAMBO, poskytl tyto údaje:

Účast v pěti mezinárodních turnajích. Výsledek: Martina Ptáčková (2. místo na Mistrovství Evropy a 1. místo na Mistrovství Světa do 21 let), Jakub Babiár (3. místo na Mistrovství Evropy).

Organizace a provedení 3. ročníku Memoriálu Nikolaje Martynova

Dědictví a tradice, z.s. poskytl tyto údaje:

Ještě před svým vznikem připravil 7. ledna 2018 spolek Dědictví a tradice v Mariánských Lázních již posedmé vánoční stromeček s nadílkou pro děti. Slavnostní akce se vždy koná po Vánocích a začíná ranní bohoslužbou v pravoslavném chrámu sv. Vladimíra.

Spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech v roce 2018

Ruská tradice, z.s.

Za Ruskou tradici považujeme naši spolupráci s orgány veřejné správy na všech úrovních celkově za dobrou. Jisté problémy a rozličné přístupy k chápání činností spolků národnostních menšin se projeví v Praze na úrovni magistrátu a jím zřízené o.p.s. Domu národnostních menšin. Doposud nebyl zřízen poradní orgán ředitele DNM ačkoliv toto bylo uloženo Výborem pro národnostní menšiny zastupitelstva hl. m. Prahy. V DNM tak nefunguje (po zrušení Programové rady v r. 2016) žádný samosprávný či poradní orgán ze zástupců národnostních menšin. Pro potřebu vzájemné koordinace činnosti a spolupráci neaktivnější spolky v DNM vytvořily zastřešující organizaci Akademie národnostních menšin, a výsledkem její činnosti byla kromě pravidelných setkání výše uvedená konference k stému výročí vzniku ČR.

Sdružení Všeokázský Svaz Českých zemí a Slovenska

Máme dlouhodobě dobrou spolupráci s Domem národnostních menšin, o.p.s. Velmi kladně hodnotíme jejich profesionální přístup v nelehké práci s národnostními menšinami.

Bohužel sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny v r. 2018 doposud nezaslal žádnou odpověď na dvě podané (v 3/18 a 9/18) kandidatury na zástupce ruské menšiny.

o.s. Kovčeg – Archa

Většinu akcí realizovalo o.s. Kovčeg – Archa společně s organizacemi a orgány Ústeckého kraje:

- Komisi pro národnostní menšiny
- Centrem pro integraci cizinců
- Univerzitou J. E. Purkyně
- Městským muzeem v Ústí n.L.
- Společností česko-ruského přátelství
- Českou pobočkou vydavatelství pedagogické literatury „Klett“

Sportovní klub SAMBO

- Sportovní klub SAMBO Praha uspořádal pod záštitou prezidenta ČR Miloše Zemana svůj 3. ročník Memoriálu Nikolaje Martynova

Dědictví a tradice, z.s.

V roce 2018 byla předsedkyně Elena Sorokina doporučena, aby se stala členkou komise města Mariánské Lázně pro cestovní ruch a rozvoj lázeňství.

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami

Ruská tradice, z.s.

Neaktivnější spolupráce s ostatními národnostními menšinami byla zejména v rámci činnosti Akademie národnostních menšin v DNM a na pořádání společných akcí a ve Výboru zastupitelstva hl. m. Prahy pro národnostní menšiny a Rady vlády pro národnostní menšiny. K nejtěsnější spolupráci doházelo s národnostními menšinami slovenskou, ukrajinskou, bulharskou, rusínskou a německou.

o.s. Kovčeg – Archa má dobré vztahy se všemi představiteli národnostních menšin Ústeckého kraje. Nejproduktivnější jsou vztahy s židovskou, bulharskou a romskou menšinou.

Sdružení Všeokázský Svaz Českých zemí a Slovenska (VSCzS)

V rámci našeho Festivalu Pokrova na Vltavě jsme spolupracovali se soubory příslušníků národnostních menšin – srbské, rusínské a ruské.

V roce 2018 jsme se v rámci kulturní spolupráce s maďarskou menšinou zúčastnili Folklorního festivalu v Lovosicích, kde vystoupil náš folklorní soubor Kozáci Vltavy.

Sportovní klub SAMBO

Naše organizace spolupracuje kromě ruské národnostní menšiny také s menšinami: kazašskou, uzbeckou, ukrajinskou, maďarskou a slovenskou.

Dědictví a tradice, z.s.

Se zástupci ostatních menšin jsme nenavázali spolupráci.

Problémy v životě společenství národnostních menšin v roce 2018

Ruská tradice, z.s.

Stav se výrazně nezměnil oproti předchozím letům (popsaným od roku 2013 ve zprávách RV). Nadále přetrvává agresivní, prokremelský a protievropský postoj řady spolků sdružujících se v Koordinační radě při velvyslanectví RF v ČR.

o.s. Kovčeg – Archa

Žádné závažné problémy se nevyskytly.

Sdružení Všekožácký Svaz Českých zemí a Slovenska (VSČzS): Nezabýváme se cizími problémy. Přehled a objektivní hodnocení by měli dávat jednotliví zástupci národnostních menšin zvolení v Radě vlády pro národnostní menšiny.

Předsedkyně *Dědictví a tradice, z.s.* nabízí tento pohled:

„K velkým problémům ruské menšiny patří přetrvávající stereotypy ohledně Rusů v české společnosti. Mezi tyto stereotypy bych zařadila představu, že jsou Rusové nevychovaní, nepřátelští, nemají rádi partnerské, rovnoprávné vztahy, nejsou vzdělaní, nechťejí se učit česky, nechťejí se integrovat do české společnosti a že se k Čechům chovají pohrdavě. Překonání těchto stereotypů je podle mého názoru velice důležité. Stejně tak odvedení profesionální práce vedoucí k utvoření nové image, která odpovídá tomu, co představuje novou realitu. Cena Stříbrný Lukostřelec – ČR (www.lukostrelec-pr.cz) za tři roky své existence ukázala, jaký obrovský pozitivní potenciál má ruská komunita pro Českou republiku. Je tu nesmírné množství úspěšných a talentovaných Rusů, kteří se přestěhovali do České republiky, integrovali se do společnosti, pracují a realizují různé projekty v oblasti česko-ruských vztahů. Česká společnost o nich bohužel neví. V televizi se projekty objevují málo a v novinách se o nich málo píše. Mezi tyto projekty bych mohla zařadit: Bard klub Praha, festival Slovanské tradice v Praze, Kynšperský pivovar, mezinárodní středisko Klíč, ruskou školu Věda, divadlo Teatro Pinocchio, Mezinárodní soutěž operních pěvců, vokální soubor Ruská duše, Svaz ruskojazyčných spisovatelů v České republice, Mezinárodní hudební festival Eduarda Nápravníka a Dětský bál. Podle mého názoru je zcela nutné najít prostředky a provést nezávislý podrobný sociologický výzkum o ruské národnostní menšině, jehož výsledky budou prezentovány v médiích. Ke společnosti se v dnešní době dostávají poněkud zkreslené informace, v nichž se jednoznačně promítají již vytvořené stereotypy.“

Přehled finanční podpory organizací Vaší národnostní menšiny v roce 2018

Informace o způsobu financování svých aktivit poskytla jen Ruská tradice z.s. - ostatní spolky tyto informace neposkytly.

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Ruská tradice, z.s.	Vydávání časopisu Russkoje slovo (Русское слово) v roce 2018	MK, odbor médií a audiovizí	1 750 000
Ruská tradice, z.s.	Kulturně-společenská činnost Ruské tradice v roce 2017	MK, odbor ORNK	190 000
Ruská tradice, z.s.	Vydání kniha: A. Kopřivové Najti přijut, ostaviť sled...	MK, odbor ORNK	90 000
Ruská tradice, z.s.	Vydávání přílohy časopisu Russkoje slovo pod názvem SLOVO MOLODYM	MŠMT	185 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Ruská tradice, z.s.	Celoroční činnost dětského divadelního souboru Krásný sarafán v roce 2018	MHMP	50 000
Ruská tradice, z.s.	Klubová činnost ruské národnostní menšiny v DNM v roce 2018	MHMP	40 000

Projekty podpořené ostatními (i zahraničními) donory

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
0	0	0	0

Co pro nás znamená zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny

o. s. Kovčeg – Archa

Pokládáme za velice důležité, že ruskou národnostní menšinu zastupuje v Radě vlády pan Kelin, protože poskytuje vládě objektivní informace o životě a činnosti ruské diaspory.

Sdružení Všeckožácký Svaz Českých zemí a Slovenska (VSCŽS) Víme, že existuje. Sledujeme termíny zasedání a zápisy z jednání RVNM. Dostáváme mailem také informace o vyhlášených grantových programech

Sportovní klub SAMBO

Možnosti spolupracovat do budoucna s jinými národnostními menšinami, získávat lepší možnosti a benefity pro naši národnostní menšinu. Je to pro nás velmi důležité.

Dědictví a tradice, z.s.

Se zájmem sleduji vystoupení zástupce ruské národnostní menšiny Alexeje Kelina ve sdělovacích prostředcích.

Hodnocení dosavadní práce zástupců v Radě vlády pro národnostní menšiny

Ruská tradice, z.s.

Činnost zástupce za ruskou národnostní menšinu v Radě vlády pro NM, Alexeje Kelina hodnotíme jako velmi přínosnou pro nás a také obecně pro celkové vnímání významu vládní národnostně-menšinové politiky ve společnosti.

o. s. Kovčeg – Archa

Výborně.

Sdružení Všeckožácký Svaz Českých zemí a Slovenska (VSCŽS)

Nijak. Na naše loňské doporučení a téma, uvedené ve Zprávě o činnosti národnostních menšin v ČR za r. 2017, nebyla žádná reakce.

Sportovní klub SAMBO

Co se týká informativnosti, tak kladně. Dostáváme nyní daleko více informací o dění v Radě vlády.

Co se týká konkrétní pomoci tak zatím hodnotíme neutrálně, protože se nám v roce 2018 žádné nedostalo.

Dědictví a tradice, z.s.

Vážím si práce, kterou Alexej Kelin odvedl. Myslím si ale, že je nutné provést změny a tuto pozici obsadit novým kandidátem. Musí to být tolerantní člověk ve všech smyslech tohoto slova, aby k činnosti Rady přilákal co možná nejvíc iniciativních a zainteresovaných lidí.

Jakými tématy by se měla Rada vlády pro národnostní menšiny prioritně zabývat

Ruská tradice, z.s.

Očekáváme od Rady vlády pro národnostní menšiny aktivnější postoje a hodnocení pozitivních a negativních jevů v životě národnostních menšin, podporu spolkům aktivně pracujícím a větší vliv na rozhodnutí příslušných komisí na ministerstvech a místních úrovních.

o. s. Kovčeg – Archa

Objektivním informováním o činnosti regionálních organizací národnostních menšin v hromadných sdělovacích prostředcích. Umožnit představitelům regionálních organizací vystoupit na jednání Rady vlády pro národnostní menšiny.

Sdružení Všekožácký Svaz Českých zemí a Slovenska (VSČzS)

Účast členů RVNM na akcích menšinových organizací k získání přehledu o životě menšiny a nabytí osobních zkušeností s činností jednotlivých národnostních spolků. Neomezovat se jen na ty, které mají svého zástupce v RVNM.

Sportovní klub SAMBO

1. rozdělení financí pro každou národnostní skupinu
2. včasná uzávěrka financí každé ze skupin za uplynulý rok
3. Měla by se zabývat velkými historickými tématy, např.: oslava, v rámci sportovní akce nebo turnaje konce 2. světové války apod. Vždy doprovázeno nějakou akcí, buďto sportovní, nebo jinou.
4. Dělat oficiální schůze představitelů národnostních menšin a i konkrétních organizací, jako je například naše, např.: jednou za 3 měsíce.
5. Lépe analyzovat situaci a pomáhat potřebným organizacím.

Dědictví a tradice, z.s.

Poznávání ruské menšiny. Popularizace činnosti ruské menšiny. Pomoc nově příchozím Rusům s integrací. Pomoc při získávání grantů a dotací.

Shrnutí:

Vzhledem k tomu, že se činnost Rady vlády pro národnostní menšiny zastavila již v květnu roku 2018, zůstávají závěry z předchozí zprávy za rok 2017 stále aktuální a je třeba je zopakovat.

„Je nutné mít na paměti specifický stav ruskojazyčné komunity v ČR a do jisté míry i ruské národnostní menšiny. Převážná většina těch, kdo emigrovali z RF do ČR tak učinila proto, aby unikli před důsledky autoritářského režimu, k nimž patří všeobecná korupce ve všech sférách státní správy, samosprávy, policie, soudnictví, zdravotnictví, školství atd. S potěšením využívají všech výhod našeho systému obnovující se demokracie. Mají rádi svou vlast a tak sledují státem řízená média RF, která nemohou připustit, že zdroj problémů, před nimiž utekli,

je absence demokratických mechanismů, které v úspěšných zemích brání zneužití moci a okrádání občanů. Vina za rozklad státu je úmyslně kladena na cizí mocnosti.

Řešením tohoto problému, stejně jako rostoucích xenofobních nálad ve většinové společnosti se nikdo soustavně a koncepčně nezabývá.

Tuzemští poskytovatelé satelitní i kabelové televize a rozhlasu distribují pouze oficiální propagandistické kanály RF, ale neposkytují žádný alternativní zdroj informací v ruštině, který by události osvětlil z demokratického pohledu (např. TV Dožd' -<https://tvrain.ru>).

Ministerstvo vnitra zřídilo 1. 1. 2017 Centrum proti terorizmu a hybridním hrozbám, které by mělo, mimo jiné, upozorňovat na závažné dezinformace a směrem k veřejnosti i směrem ke státním institucím poskytovat odborná stanoviska. V praxi se jedná o pasivní obranu proti aktivním dezinformacím, která se na stavu mysli ruskojazyčné komunity nikterak neprojevila.

Rádio Praha vysílá v ruštině a redakce se nyní věnuje i vzájemným vztahům s RF a Ukrajinou. Se změnou zaměření roste i sledovanost v ruskojazyčné komunitě v ČR.

Stále stoupá sledovanost portálu www.ruslo.cz, který, mimo jiné zpřístupňuje i archiv posledních deseti ročníků časopisu Ruské slovo. Tento časopis je vysoce hodnocen i v zahraničí, jakožto vizitka menšinové politiky ČR

Koncem roku zahájil činnost ruskojazyčný internetový portál „Jiný pohled“ - www.drugoivzgliad.com Jeho sledovanost rychle roste současně s kvalitou analytických příspěvků. Jeho působení je ale značně omezeno nedostatkem finančních prostředků.

Od února 2017 pracuje televizní kanál „Současná doba“ <https://www.currenttime.tv/>, který je sledován na Internetu, přes satelit a v 26 kabelových sítích.

Jako reakce na zrušení Programové rady Domu národnostních menšin vznikla Akademie národnostních menšin, z.s., jejímž zaměřením je naplňování společného zájmu, kterým je především pořádání společných kulturních, vzdělávacích a společenských akcí národnostních menšin v České republice.

Rozdělení ruskojazyčné komunity a částečně i ruské národnostní menšiny již přesáhlo meze žádoucí názorové plurality, a nebezpečně zasahuje i většinovou společnost. Jde o projevy propagace autoritářských systémů a politiků směřujících k totalitě, které jsou v protikladu s demokratickými hodnotami, k nimž se náš stát hlásí a projevil je i členstvím v EU a zavazuje se ctít v Ústavě a dalších dokumentech. Propaganda současné autoritářské politiky RF je vedena na vysoké profesionální úrovni a s vynaložením obrovského objemu finančních prostředků. Podstatná část ruské inteligence zaujímá k vývoji v RF kritický postoj, nicméně jen část z ní si dovolí tento postoj veřejně deklarovat, ať už účastí na setkáních, přednáškách, konferencích nebo v sociálních sítích. Viditelní jsou zastánci z opačného konce názorového spektra, ale ani ti nejsou jednotní.

Pro zlepšení situace chybí jasně a srozumitelně definovaný a veřejně deklarovaný systém evropských demokratických hodnot, k nimž se náš stát hlásí. Dokumenty EU, Rady Evropy a NATO jsou pro většinu občanů RF, ale i ČR příliš obsáhlé a nepřehledné, a tak jsou často odkázáni jen na propagandistické zdroje.

Vzhledem k tomu, že Rada vlády nedisponuje nezbytným počtem odborníků, kteří by mohli situaci v ruskojazyčné komunitě v plném rozsahu monitorovat a analyzovat, měla by zvážit zahájení spolupráce nejen s odbornými institucemi, které má náš stát k dispozici (např. Ústav mezinárodních vztahů, ÚSTR, CTHH MV) ale i s neziskovými organizacemi (např. AMO, The Prague Civil Society Centre a nově i Akademického centra Borise Němcova). Jenom za předpokladu účinné spolupráce a návazné angažovanosti veřejnoprávních médií máme šanci změnit dosavadní neúčinnou defenzivu v efektivnější obranu demokracie, která by dokázala

čelit vydatně financované zahraniční propagandě, usilující o destrukci EU a naši rodící se demokracie.

Snad nejdůležitější a nezbytnou investicí do budoucnosti České republiky, kterou by měla Rada vlády doporučit, je radikální změna systému výuky na základních a středních školách. Ta musí seznámit vyrůstající generace s tragickými důsledky selhání společnosti, které přivedly k nacistické a komunistické totalitě a k propadu naší poválečné ekonomiky o 30 míst. Výsledky voleb ukazují, že ani značná část dospělých nic neví o podstatě demokracie, jejich silných a slabých stránkách a její zranitelnosti. Proto je výchova a vzdělávání dalších generací v této oblasti naprostou prioritou“.

ŘECKÁ MENŠINA ⁷⁰

Činnost organizací řecké národnostní menšiny v roce 2018

Organizace, které jsou činné v rámci řecké menšiny v ČR: *Asociace řeckých obcí v České republice, z.s. a její pobočné spolky, Řecká obec Praha, Lyceum Řekyň v ČR a nadační fond HELLENIKA.*

Asociace řeckých obcí v České republice, z.s. (dále jen „AŘO“) sdružuje místně příslušné řecké obce v Bohumíně, Brně, Havířově, Javorníku, Jeseníku, Karviné, Krnově, Ostravě, Šumperku, Třinci, Vrbně pod Pradědem a Zlatých Horách a zajišťuje koordinaci aktivit přesahujících místní úroveň. Na úrovni AŘO jsou zajištěny administrativní úkony spojené s žádostmi o dotace od ústředních orgánů, spolupráce v rámci AŘO vytváří širší prostor pro koordinaci všech aktivit jednotlivých obcí – od výuky řečtiny přes organizaci oslav významných výročí a setkání seniorů.

Spolupráce AŘO s ostatními subjekty řecké menšiny probíhá na ad hoc/projektové bázi (např. Řecký den na hradě Veveří, výuka řečtiny, vystoupení v rámci jednotlivých akcí, apod.). Financování menšinových organizací probíhá formou dotací (na celostátní úrovni MK a MŠMT, krajské i místní úrovni), ve formě členských příspěvků a darů.

Mezi hlavní cíle AŘO patří prohlubování a podpora přátelských vztahů mezi Řeky žijícími v České republice a Českou republikou, zejména na poli kulturním a společenském. Podpora a rozvoj řecké identity prostřednictvím kulturních a vzdělávacích akcí, zachování a rozvíjení řeckého jazyka - v tomto smyslu byla činnost AŘO a řeckých obcí, které sdružuje, v roce 2018 úspěšná. Podářilo se zrealizovat mnoho projektů, které měly příznivý ohlas nejen u příslušníků řecké národnostní menšiny žijící v ČR, ale také u české majoritní veřejnosti a u ostatních národnostních menšin.

Co se týče jednotlivých řeckých obcí, tak jejich činnost a cíle jsou totožné s těmi AŘO s ohledem však i na místní specifikaci, např.:

Řecká obec Brno (dále jen ŘOB) v roce 2018, podobně jako v předchozích letech, aktivně působila na kulturní a společenské scéně města Brna, Jihomoravského kraje i České republiky. Široké spektrum aktivit ŘOB zahrnovalo akce kulturního, společenského i vzdělávacího charakteru se zaměřením na dospělé i děti, informační činnost, udržování tradic a obyčejů řecké menšiny v ČR a prezentaci řecké kultury, jazyka i gastronomie široké veřejnosti. Činnost kanceláře, poskytnutí prostoru pro pravidelná setkání členů, komunikace s úřady i jednotlivci, prezentace řecké kultury i organizace různorodých akcí byly nejdůležitějšími směry činnosti ŘOB. Finanční situace ŘOB je stabilní. Financování činnosti a akcí probíhalo z dotací Ministerstva kultury (prostřednictvím Asociace řeckých obcí, AŘO), Statutárního města Brna (SMB) a Jihomoravského kraje (JMK). Podstatnou finanční podporu získala ŘOB od členů formou členských příspěvků a darů.

⁷⁰ Text zpracoval Adriano Mandilas, člen Rady.

Řecká obec v Karviné již řadu let realizuje aktivity a činnosti, které podporují udržovat a šířit tradice řecké kultury. Za dobu dlouholetého působení se obci podařilo zorganizovat spousty akcí, které již mají tradici v Karviné a jsou nedílnou součástí kulturního života v regionu. Plán obsahuje jednak kontinuální akce (činnost rady a dozorčí rady, provoz tanečního souboru) a také tradiční akce (např. oslavy státních a náboženských svátků Řecka, sportovní akce, účast na akcích ostatních řeckých obcí a AŘO). Aktivity obce jsou vždy zveřejněny na webových stránkách, facebooku nebo v regionálním tisku, nebo televizi.

Pořádání akcí a projektů ovlivnilo pohled a přístup majority na řeckou menšinu. To je patrné ze zvýšeného počtu návštěvníků z řad majoritní společnosti a účastníků řeckých akcí. Obec spolupracuje také s ostatními menšinami, zejména s polskou a slovenskou. Karvinský taneční soubor je každoročně zván na významné kulturní akce pořádané Městem Karviná a Kulturním domem Karviná a na akce ostatních Řeckých obcí. V tomto ohledu jsou členové obce přesvědčení, že naplňují záměr projektu, kterým je udržovat a seznamovat majoritu s tradicemi Řecka. Současně obec umožňuje obyvatelům hlásícím se k řecké národnosti udržovat helenismus.

Financování akcí probíhá výhradně formou dotací (MK prostřednictvím AŘO, Moravskoslezský kraj, Statutární město Karviná), ve formě členských příspěvků a darů.

Řecká obec Ostrava jako pobočný spolek je členem Asociace řeckých obcí (AŘO) v České republice. Řecká obec Ostrava byla založena v roce 1996 jako součást Asociace řeckých obcí v ČR a je dobrovolným, nepolitickým, neziskovým sdružením nezávislým na státních či politických institucích. Řecká obec Ostrava je ztotožněna a převzala cíle a stanovky AŘO, které jsou společenské, zejména při prohlubování a podpoře přátelských vztahů mezi Řeky žijícími v České republice a Českou republikou zejména na poli kulturním a společenském, při podpoře a rozvoji řecké identity prostřednictvím kulturních a vzdělávacích akcí, zachování a rozvíjení řeckého jazyka, při uchování a rozvoji vztahů s mateřskou vlastí, včetně společenské a hmotné pomoci krajanům od orgánů a institucí jak Řecké republiky tak jiných, a při šíření odkazu řecké kultury prostřednictvím vzdělávacích institucí, pořádáním přednášek a seminářů, seznamování s novodobou řeckou kulturou, pořádání akcí folklórně hudebních, tanečních a sportovních aktivit.

Oblasti zájmu Řecké obce Ostrava jsou:

- Oblast kultury a svátků, která si klade za cíl propagovat řeckou kulturu, hudbu, tanec, literaturu a seznamovat veřejnost s významem svátků slavených v Řecku. Obec je organizátorem mnoha akcí, které se již staly tradicí.
- Oblast práce s dětmi a mládeží má za cíl vytvářet aktivity pro využití volného času dětí a mládeže zaměřené na hudbu, tanec, sport, organizace soustředění, výletů a besídek pro děti za účelem prohlubování znalostí jazyka.
- Oblast organizace setkávání řeckých seniorů v rámci Ostravy i celé České republiky. Obec zaměřuje svoji činnost také na dlouhodobě nemocné spoluobčany.
- Oblast práce s informacemi: obec shromažďuje informace a novinky o dění v Řecku, cestování a dopravě, možnosti příjmu řeckého televizního vysílání apod. Tyto informace předává obec nejen svým členům, ale i široké veřejnosti. Je spuštěna web stránka www.reckaobecostrava.cz se souhrnnými informacemi o orgánech a činnostech v Řecké obci Ostrava - zatím však pouze v české mutaci.
- Oblast zachování jazyka a tradic se věnuje zejména rozvoji znalosti novořeckého jazyka, pořádáním jazykových kurzů pro děti, mládež i dospělé.
- Oblast pomoci v adaptaci Řeků přicházejících do České republiky, zajištění informací o bydlení, školství a zdravotnictví.
- Oblast pomoci při vyhledávání kontaktů na příbuzenstvo, bývalé spolužáky či spolupracovníky se vztahem k řecké komunitě.

Řecká obec Šumperk staví svou činnost na aktivní práci své předsedkyně a ostatních členů. Jedná se o malou obec s 36 členy, z nichž je 25 seniorů ve věku 70 plus.

Další organizací, která se realizuje v rámci řecké menšiny v ČR, je *Lyceum Řekyň v ČR*, které je pobočkou Lycea Řekyň, které bylo založeno v roce 1911 v Athénách. Jedná se o organizaci, která sdružuje řecké ženy, jak v Řecku, tak i v zahraničí.

V prosinci 2000 schválila Správní rada Ústředního Lycea v Athénách žádost řeckých žen žijících v ČR o založení české pobočky. Lyceum Řekyň je v ČR registrováno MV ČR jako občanské sdružení ve smyslu zákona č. 83/1990 Sb. Sídlem Lycea se stalo Brno. Cílem Lycea je hlavně uchování řeckých zvyků a tradic, studium a pěstování folklorního umění, podpora ženy a morální podpora matky a dítěte. V roce 2015 Lyceum stabilizovalo svou činnost s pomocí poskytnutých dotací ze státního rozpočtu České republiky a dotací Jihomoravského kraje a Statutárního města Brna, poprvé od roku 2010, kdy bylo zastaveno financování řecké diaspory ze strany Ministerstva zahraničí Řecké republiky.

V roce 2018 Lyceum Řekyň v ČR pokračovalo ve spolupráci s organizacemi řecké diaspory a to zejména s nadačním fondem Hellenika a Řeckou obcí Brno, dále s řeckými obcemi v Bohumíně, Javorníku, Praze a Karviné. *Lyceum Řekyň v ČR* bylo v roce 2018 opět garantem celodenního kulturního programu 8. ročníku Řecké soboty na hradě Veverí. Připravilo celodenní výuku řeckých tanců, kterou vedli nejlepší učitelé v ČR. Předsedkyně Lycea Řekyň v ČR je členkou Přípravného výboru, společně s dalšími 3 členy, kteří zajišťují propagaci, historický program a moderování celé akce. Řecká sobota na hradě Veverí je jedinečná tím, že se zde prezentují současně organizace a instituce, které se v Brně a v České republice zabývají Řeckem a řeckou kulturou. Organizátoři touto akcí zprostředkovávají veřejnosti zejména kulturní tradice a historické vazby Moravy na Řecko. Další organizací, která se realizuje v rámci řecké menšiny, je *Řecká obec Praha, o.s.* Řecká obec Praha spolupracuje se všemi ostatními řeckými obcemi v ČR. Předsedkyně obce je v kontaktu s ostatními předsedy obcí. Do všech řeckých obcí rozesílá Řecká obec Praha časopis Kalimera, který je dosud jediným časopisem v ČR, který vychází v řeckém jazyce. Časopis popisuje život Řeků v České republice a zaznamenává historii helénismu v České republice na základě archivních materiálů a fotografií

Dalším subjektem, který se realizuje v rámci řecké menšiny v ČR je *Nadační fond HELLENIKA*, který se zaměřujeme na podporu kultury řecké menšiny žijící v Brně a přilehlých oblastech. Prioritou fondu je zejména uchování a rozvoj řeckého jazyka, pěstování tradic a folklorního umění a také zachování řeckého kulturního povědomí. Hellenika nadační fond dlouhodobě spolupracuje s Českou společností novořeckých studií, Klubem přátel Řecka, Lyceem Řekyň v ČR a Pravoslavnou obcí v Brně.

Stručný přehled aktivit řecké menšiny v roce 2018:

Aktivity zastřešené Asociací řeckých obcí v ČR:

1. Oslavy 70. výročí příchodu prvních Řeků do Československa byly bezpochyby nejvýznamnější aktivitou menšiny v roce 2018. Hlavní část oslav se uskutečnila dne 23. června 2018 v Ostravě za přítomnosti představitelů Helénské republiky i Moravskoslezského kraje. Od dopoledních hodin probíhala sportovní část oslav, na obědě hostil předseda Asociace náměstka ministra zahraničí Řecka, v odpoledním programu vystoupily taneční soubory, zpěváci a skupiny celé řecké menšiny v ČR a děti z řeckých škol z různých částí republiky. Večer oslavy pokračovaly při tanci a zpěvu v areálu ostravského výstaviště.
2. Tradiční oslavy státních svátků Řecké republiky (25. březen a 28. říjen) proběhly v mnoha obcích. Oslavy jsou příležitostí k seznámení nejširší veřejnosti s tradiční řeckou, slovesnou, hudební a taneční kulturou, příležitostí k setkání členů AŘO, občanů bez rozdílu národnosti.

3. Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže – forma odpolední a víkendové výuky v průběhu školního roku v jednotlivých řeckých obcích, podpořena Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.
4. Podpora kulturně-osvětové činnosti – řecké obce organizují samostatně i v součinnosti s AŘO tradiční seznamování nejširší veřejnosti se zvyky a tradicemi – vánoční Agios Vasilis a novoroční „kopsimo pitas“, zpěv koled, masopustní tradice, řecký karneval a tradiční pravoslavné Velikonoce a zvyky. AŘO a řecké obce podporují a rozvíjejí řeckou identitu prostřednictvím vztahů s mateřskou zemí, šíří odkaz řecké kultury, pořádají přednášky a semináře na různá témata z oblasti národních a kulturních tradic.
5. Kulturně společenské akce pro širokou veřejnost: mezi nejznámější patří Folkmáj ŘO Javorník, Řecké dny v Krnově, Dny řecké kultury v Jeseníku, Den národnostních menšin v Karvině, Řecká sobota na hradě Veverčí (Brno).
6. Studium řecké kultury a lidových tradic a její dokumentace – uchování a dokumentace národních tradic, tanců, písní a zvyků. Při řeckých obcích v Brně, Bohumíně, Krnově, Praze, Karvině, Javorníku a Šumperku fungují folklórní taneční soubory. V jednotlivých obcích jsou pro soubory zajištěny prostory pro pravidelné zkoušky, prezentaci řeckého folklóru, slovesného umění, hudby, tradic a pořádány semináře. Tanečníci souborů pořádali také kurzy pro veřejnost (Brno) nebo výuku pro děti (při výuce řečtiny).
7. Sportovní aktivity – Dětské olympijské hry v Karvině (děti z různých Řeckých obcí mezi sebou soutěží nejen ve sportovních disciplínách, ale také vědomostních a uměleckých disciplínách), turnaj v malé kopané O pohár předsedy AŘO (pořádá ŘO Karviná, účastní se zástupci řeckých obcí a jiných menšin) a dále jednotlivé řecké obce pořádají v rámci svých akcí různé sportovní turnaje – fotbal, šachy, tavli – vrhcáby. Vrcholem sportovních aktivit z roce 2018 bylo sportovní dopoledne v rámci oslav 70. výročí příchodu Řeků do Československa 23. června, v rámci kterého se v přátelské atmosféře soutěžilo v mnoha disciplínách.
8. Aktivity pro seniory. Setkání seniorů z celé ČR, vzpomínkové akce v rámci 70. výročí, zájezdy pro seniory či klub v Řecké obci Brno a Řecké obci Ostrava (celoročně).

Aktivity jednotlivých řeckých obcí – členů AŘO:

Řecká obec Brno:

1. Výroční shromáždění členů Řecké obce Brno (3.3.2018)
2. Setkání babiček, už několikátý rok se pořádá k MDŽ setkání babiček - milé dámy u kávy a sladkých dezertů společně prožijí příjemné odpoledne (4.3.2018)
3. Tradiční řecká zábava u příležitosti oslav Dne nezávislosti, k tanci a poslechu zahrála hudební skupina „Prometheus“ a vystoupil i taneční soubor „Prometheus“ (14.4.2018)
4. Den národnostních menšin Jihomoravského kraje, představil se taneční soubor „Prometheus“ s tanci z oblasti Makedonie, obec se prezentovala ukázkami řecké gastronomie (20.5.2018)
5. Řecká sobota na hradě Veverčí, již tradičně byla Řecká obec Brno spolupořadatelem akce, taneční soubor „Prometheus“ představil tance z oblasti Pontu, kulturní program byl velmi bohatý a návštěvníci ochutnali i spoustu dobrého jídla, účast přibližně 2 500 osob (2.6.2018)
6. Oslava 70. výročí příchodu Řeků do Československa, místo konání Ostrava (23.6.2018)
7. Babylonfest, Řecká obec Brno se prezentovala ukázkami řecké gastronomie, v rámci Babylonfestu proběhl i futsalový turnaj Národů, ve kterém Řekové získali druhé místo (18.9.2018-22.9.2018)

8. Krétsko-pontský večer, *k tanci a poslechu zahráli: krétská lyra Dimitris Makris, krétská loutna Marios Borbudakis, pontská lyra Martin Surovčák, buben Paris Vasiliadis, DJ laika* (3.11.2018)
9. Vánoční koncert Řecké obce Brno, *v komponovaném programu vystoupila skupina Anatoli, a děti řecké školy, zazněly písně s vánoční tematikou, po koncertu následovala číše vína a sladké pohoštění, účast 150 osob* (30.11.2018)
10. Mikulášská besídka, *děti zhlédly představení divadla Paravánek, po kterém je navštívil Mikuláš, čert a anděl, účast 80 osob* (1.12.2018)
11. Tradiční Vánoční zábava, *k tanci a poslechu zahrála hudební skupina „Prometheus“, účast 150 osob* (25.12.2018)

V průběhu roku rovněž probíhaly kurzy řeckých tanců, které jsou s oblibou navštěvovány.
Řecká obec Javorník:

1. V Javorníku proběhl další ročník kulturní a společenské akce FOLKMAJ, kterou pořádá Řecká obec Javorník. Na této akci již tradičně probíhá setkání menšin.
2. Taneční a hudební soubor Evros vystoupil na akcích pořádaných jinými řeckými obcemi a účastnil se na dudáckých festivalech jak v ČR tak i v zahraničí.

Řecká obec Karviná:

1. Výroční shromáždění – 18. 2. 2018
2. Oslavy vzniku Řecka "25 Martiu 1821" – 7. 4. 2018
3. Oslavy Velikonoc – 28. 4. 2018
4. Řecká sobota na hradě Veverčí - 2. 6. 2018
5. Festival národnostních menšin – 10. 6. 2018
6. Turnaj v malé kopané – 26. 5. 2018
7. Olympijské hry dětí – 26. 5. 2018
8. 70. výročí příchodu prvních Řeků do ČR - 23. 6. 2018
9. Oslavy svátku Řecké republiky „OXI“ (ochi) – 20. 10. 2018
10. Oslavy konce roku 2018 – „Kopsimopitas“ a vítání Nového roku 2019 – 28. 12. 2018
11. Provoz kanceláře ŘO Karviná – celoročně
12. Provoz tanečního souboru NEA ELPIDA – celoročně

Řecká obec Ostrava:

1. Kopsimo pitas: 2.1.2018 proběhlo zahájení letošního roku v duchu každoroční řecké kulturní tradice „Kopsimo pitas“ (krájení vánočky). Tato událost proběhla v prostorách kulturně informačního místa v Ostravě Porubě za účasti všech věkových kategorií. Kromě tradičních domácích řeckých pochutin, které si přinesli k ochutnání někteří přítomní, je velkou atrakcí závěrečné krájení vánočky, kdy v jednom z ukrojeného kousku je ukrytá mince. Na koho padne nalezená mince, bude mít šťastný rok.
2. Jarní kurz řeckého jazyka dospělých s vazbou na tradice – od 8.1.2018 v kulturně informačním místě už tradičně probíhá kurz řeckého jazyka. Tentokrát se podařilo zajistit rodilou mluvčí, která při výuce často seznamuje studenty s řeckými tradicemi.
3. Pravidelné diskotéky řecké hudby - poslední sobotu v lednu proběhla tradiční „Diskotéka“ při řecké hudbě buď s možností poslechu, nebo i tance. Tato tradice byla zavedena tak, aby si každý měsíc mohli ostravští spoluobčané zatancovat na některém z řeckých večerů. (Diskotéky se konají vždy poslední sobotu v měsíci, kdy nejsou oslavy tradičních řeckých svátků.)

4. Jarní kurz řeckých tanců – 8.2.2018 byl zahájen nultý ročník kurzu řeckých tanců v tělocvičně ZŠ Porubská pro širokou Ostravskou veřejnost, o kterou projevil zájem mnoho Ostravanů. Mnoho ze zájemců neumělo ani základní prvky řeckých tanců, ale na konci kurzu už obstojně je ovládaly. Kurz tance probíhal každou středu v souladu se školním kalendářem.
5. Setkání senierek při příležitosti MDŽ – 10.3.2018 v kulturně informačním místě proběhlo tradiční setkání senierek při příležitosti Mezinárodního dne žen. Seniorky si tak připomenuly toto datum na tomto setkání. Přinesly si připravené domácí pochutiny, které si vzájemně nabídly k ochutnání.
6. Oslava státního svátku „1821“ – 30.3.2018 se v Porubském zámku uskutečnila oslava státního svátku Řecké republiky „25. MARTIU 1821“. Slavnostní večer byl zahájen prolovem předsedy Řecké obce Ostrava Konstantinem Papasavoglu, který ve svém projevu připomenul historické souvislosti spojené s datem 25. března 1821, (25. MARTIU 1821). Tento den je státním svátkem Řecké republiky. Byla to vzpoura proti mnohaleté nadvládě Turků. V projevu poděkoval Statutárnímu městu Ostrava za finanční podporu, kterou poskytlo na krytí nákladů této akce a významným způsobem tak umožnilo uspořádat oslavy tohoto svátku. V další části oslavy proběhla kulturní část tvořená vystoupením tanečního souboru řeckých lidových tanců Chorodia Agiu Gergiu, jejichž vystoupení bylo odměněno potleskem. Po této kulturní části následovala tradiční řecká „zábava“, při které si účastníci za doprovodu živé hudby skupiny „Poseidonas“ zatančili tradiční „řecké tance“.
7. Zájezd do Brna na koncert – 22.4.2018 se uskutečnil zájezd na koncert vynikajícího řeckého zpěváka Alkinoose Ioannidise pořádané sesterskou organizací v Brně u příležitosti nadcházejících oslav 70. výročí příchodu prvních dětí do Československa (duben 1948).
8. Řecké velikonoce a zahájení řeckého léta – 2.6.2018 proběhla oslava řeckých velikonoce tzv. Pascha, akce se už tradičně uskutečnila v prostorách Třebovického mlýna, které členové obce začali spojovat se zahájením léta. Přišlo mnoho účastníků z řad řeckých a českých sympatizantů. Byla rozdána červená vejce – symbol řeckých velikonoce. Poté opět proběhla hudební a taneční zábava.
9. Zájezd do Brna na řecké dny na Hrad Veveří – 2.6.2018 za spoluúčasti Řecké obce Karviná, Bohumín a Havířov se uskutečnil zájezd na 8. Řecké dny na hradě Veveří s bohatým kulturním programem pořádané sesterskou organizací v Brně u příležitosti oslav 70. výročí příchodu Řeků do Československa
10. Setkání se seniory Městského obvodu Ostrava-Jih – 5.6.2018 ve venkovních prostorech DK Akord proběhlo na pozvání pracovníků MO Ostrava-Jih setkání seniorů Řecké obce Ostrava se seniory tohoto obvodu. V kulturním programu tady vystoupil s písněmi a tanečky dětský soubor Řecké obec Ostrava. Profesionální hráč na „BUZUKI“ zahrál živě a komentoval historii tohoto hudebního nástroje. Následovaly tance při řecké hudbě pro přítomné spoluobčany. Podařilo se tak zapojit do aktivit zájemce i z dalších etnik žijících v Ostravě.
11. Den dětí spojený s návštěvou ZOO – 9.6.2018 byla zorganizována návštěva Ostravské ZOO, kde byla speciálně objednaná ve výukovém sále zajímavá přednáška o zvířatech s názornými ukázkami.
12. Kulturní večer v předvečer oslav 70. výročí oslav příchodu prvních Řeků do Československa – 22.6.2018 pořádala Řecká obec Ostrava slavnostní večer v rámci celého týdne oslav pořádaných všemi obcemi v České republice pod záštitou Asociace Řeckých obcí v ČR k 70. výročí příchodu prvních Řeků do Československa. V úvodu předseda Řecké obce Ostrava poděkoval za tehdejší přijetí řeckých dětí a později dospělých i za velikou a všestrannou pomoc a možnost zařazení se do běžného plnohodnotného života. Poděkoval Statutárnímu

- městu Ostrava za finanční podporu, kterou poskytlo na krytí nákladů této akce a významným způsobem tak umožnilo uspořádat oslavy tohoto svátku. Následovaly dva filmy s aktuální tematikou a poté byl večer zaměřen na řeckou hudbu a tanec.
13. Oslavy 70. výročí příchodu prvních Řeků do Československa - členové obce byli aktivními zajišťovateli celé organizační přípravy a zajištění této významné oslavy, která se pořádala v Ostravě, ať už na Hladnově při sportovních aktivitách, Domě kultury města Ostravy při odpoledním vystoupení folklorních souborů jednotlivých obcí nebo při večerním konání velké taneční zábavy ve velké výstavní hale na Černé louce. Všem, kteří se aktivně zúčastnili, patří veliký dík.
 14. Jarní slavnostní setkání seniorů jubilentů – 27.6.2018 se stalo už tradicí kdy se v kulturně informačním středisku setkávají spolu senioři, kteří slaví své životní jubileum. Kromě pozornosti, které dostanou, si opětovně přinesli pro vzájemné ochutnání i různé řecké pochutiny.
 15. Vystoupení dětského souboru v ČT – 7.8.2018 v pořadu ČT „Dobré ráno“ vystoupení dětského souboru řeckých tanců z Ostravy s krátkým seznámením a krátkými ukázkami řeckých tanců některých oblastí.
 16. Redakční příprava do časopisu IDNES a Institutu Paměti národa – 21.8.2018 v kulturně kontaktním středisku proběhla příprava s redaktorkou Skarlet Wikovou pro článek do magazínu IDNES a rovněž do Institutu Paměť národa, kterého se zúčastnili Anastasia Pistolasová, Zlatka Kosňovská a Konstantin Papasavoglu.
 17. Letní slavnosti spojené s Panenkou Marií – 25.8.2018 proběhly celořecké ortodoxní slavnosti, které jsou v Řecku spojeny s půstem a ostatními liturgiemi. Letos poprvé byly zavedeny na vyzkoušení zájmu ostravské veřejnosti a byly spojeny s ukončením léta. (V Řecku je za konec léta považováno období od 15. srpna, kdy většina lidí opouští svá letní obydlí a vrací se zpět do měst). Členové obce byli překvapeni poměrně velkou účastí příznivců, kdy v mnohých ještě doznívaly zážitky z letošní dovolené.
 18. Podzimní kurz řeckého jazyka dospělých s vazbou na tradice – 27.9.2018 v kulturně informačním místě opět začal kurz řeckého jazyka a tradic s rodilou mluvčí.
 19. Podzimní kurz řeckých tanců – 27.9.2018 byl opět zahájen podzimní ročník kurzu řeckých tanců v tělocvičně ZŠ Porubská pro širokou ostravskou veřejnost, o kterou projevil zájem mnoho Ostravanů. Tentokrát se podařilo získat pro výuku člověka přímo z Řecka, který studoval řecký tanec ve Volosu, kam také chodil do folklorního souboru.
 20. Oslava státního svátku „OXI“ – v listopadu se konala oslava „OXI“ v Kulturním domě města Ostravy. Tato akce byla zahájena oběma státními hymnami a slavnostním projevem předsedy Řecké obce Ostrava, Konstantinem Papasavoglu, který v úvodu svého projevu poděkoval Statutárnímu městu Ostrava za finanční příspěví, kterou poskytlo na krytí nákladů této akce a výrazným způsobem tak umožnilo uspořádat oslavy tohoto významného dne v reprezentativních prostorách DK města Ostravy. Dále ve svém projevu připomenul historické souvislosti vážící se s tímto dnem, 28. října 1940, kdy všichni občané Řecka řekli své rozhodné „NE“ („OXI“) vojenské invazi tehdejší fašistické Itálii a tento útok odrazili. V další části oslavy proběhla kulturní část tvořená vystoupením tanečního souboru řeckých lidových tanců a písní z dětské školičky při Řecké obci Ostrava, který zahrál a zatančil písně a tance z oblasti Kréty a Epiru. Vystoupení bylo odměněno potleskem. Po ukončení slavnostní části programu proběhla taneční zábava s hudební skupinou „Posseidonas“. Této oslavy se zúčastnilo na 200 lidí obou národností a proběhly v důstojném duchu a splnily vše, co od nich jejich organizátoři očekávali.

21. Podzimní slavnostní setkání seniorů – 10.11.2018 proběhlo tradiční podzimní setkání jubilantů seniorů v kulturně informačním středisku. Setkávají se tak spolu seniori, kteří slaví životní jubileum. Kromě pozornosti, kterou obdrželi, si mohli opět pochutnat na doma vyrobených tradičních řeckých pochutinách.
22. Společná návštěva divadla – 16.11.2018 se seniorky společně zúčastnily divadelního představení s názvem: „Herci jsou unaveni“ s výborným hereckým obsazením v DK Ostrava.
23. Čekání na Mikuláše – 5.12.2018 proběhlo tradiční setkání dětí v duchu předvánočních zvyků a obyčejů, kde za pomoci her, omalovánek, soutěží, písniček a tanců přibližujeme dětem toto období.

Řecká obec Šumperk:

V říjnu se jako každý rok uskutečnila zábava s velkou účastí i z řad řeckých seniorů. Celkový počet účastníků byl přibližně 300 osob. Obec se snaží účastnit se akcí druhých ŘO – Krnov, Brno, Javorník.

Všechny kulturní a společenské aktivity členů AŘO v ČR mají příznivý ohlas nejen u příslušníků řecké národnostní menšiny žijící v ČR, ale také u české majoritní veřejnosti. Cíle různých projektů byly splněny, o aktivitách proběhly informace v regionálním i celostátním tisku a dále v rozhlase i televizi.

Aktivity Lycea Řekyň v ČR:

Oddělení národních krojů, oddělení národních tanců i oddělení umělecké, hudební a rytmické výchovy připravilo v roce 2018 představení řecké tradiční kultury na vybraných akcích a festivalech: Den národnostních menšin v Brně (20. 5.), Řecká sobota na hradě Veveří (2.6.), Prolínání kultur - 750. výročí založení města Karviná (10.6.), 70. výročí příchodu Řeků do ČR v Ostravě (23.6.), Mezinárodní folklorní festival v Řecku, Nea Anchialos (6. – 8.7.), Babylonfest, dny brněnských národnostních menšin (18. – 22.9.).

Krojové vybavení Lycea bylo rozšířeno o 2 nové ženské a 2 mužské kroje z ostrova Paros.

Oddělení národních tradic, svátků a recepcí připravilo pro členy Lycea, jejich rodinné příslušníky, přátele a další veřejnost zajímavé akce, ke kterým se váží řecké zvykoslovné tradice: krájení novoročního koláče Vasilopity a prezentace tradic vánočního a novoročního období v Karviné (20.1.), měsíc Máj, dle řecké tradice jsme oslavili v Ledči nad Sázavou (1.5.). Oddělení národních tradic, svátků a recepcí připravilo gastronomické speciality a zabezpečilo ochutnávky tradičních řeckých pokrmů a nápojů např. v rámci programu pravoslavných Vánoc. Dále u příležitosti Dne národnostních menšin Jihomoravského kraje v brněnském parku Lužánky a Řecké soboty na hradě Veveří.

Lyceum Řekyň v České republice v Brně realizovalo další program z cyklu Tradice Řecká, letos věnovaný 70. výročí příchodu Řeků do Československa. V roce 2018 byly připraveny dvě představení. První se uskutečnilo v Kulturním domě města Ostravy 23. června 2018 a druhé v pátek 9. listopadu 2018 v prostorách foyer Krajského úřadu Jihomoravského kraje u příležitosti vernisáže výstavy a premiéry dokumentárního filmu „Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti.“

Kulturní program připravili členové Lycea Řekyň v České republice pod vedením Kateřiny Spalasové, vedoucí oddělení národních tanců a hudební výchovy. Program začal krátkým divadelním vstupem malých dětí v rolích řeckých dětí ze 48. roku. Během tohoto „příběhu“ v pozadí probíhala prezentace dobových fotografií. Následoval program s tanci a písněmi z oblasti Ipiru. Program měl velký úspěch, a to bezpochyby díky silnému dojemnému začátku, za což patří poděkování lektorovi Nikosovi Petrouliasovi z Lycea Řekyň Kalamaty, jehož byl nápad, zařadit před tanečním programem ukázkou příchodu dětí do ČSR. Další část kulturního

programu byla zaměřena na řecké tradiční písně a hudbu v podání Nikolety Spalassové a Apostolose Joanidise. Celý program moderovala v řeckém a českém jazyce Michaela Tsima. Pětkrát v roce byl uskutečněn metodický seminář řeckých tanců a písní, a to v březnu, květnu a v září v Brně, v dubnu v Koutech u Ledče nad Sázavou, v červnu v Karviné.

Cílem těchto seminářů je výměna zkušeností a konzultace problematiky výuky, dále příprava učebních plánů a společných akcí, soustředění tanečníků v návaznosti na výuku v jednotlivých skupinách. Lyceum Řekyň v České republice ve spolupráci s nadačním fondem Hellenika připravilo v září víkend řeckých tanců, písní a hudby s programem vzdělávání a pohybu pro příslušníky řecké menšiny pro jednotlivce i celé rodiny a filhelény. Bohatý program zaměřený na řecké tance, písně a hudbu, ale také na řecké tradice a historii, rytmickou výchovu, gastronomii, olympismus, tělovýchovu i dramatickou výchovu se konal v Koutech u Ledče nad Sázavou.

Aktivity nadačního fondu HELLENIKA:

Nadační fond úspěšně realizoval celoroční tematický program s názvem Hellenika, zachování řeckého kulturního povědomí, který je rozdělen do 3 samostatných celků:

- Rozvoj řecko-českých kulturních a společenských vztahů
- Řecké kulturní, vzdělávací a společenské centrum v Brně
- Přátelé řecké kultury

Přínosem tohoto programu je využití kulturního bohatství Řecka pro rozvoj kulturních a společenských aktivit brněnských spoluobčanů a návštěvníků města i posílení mezinárodního významu města Brna i Jihomoravského kraje. Vytvářeli se příležitosti pro neformální setkávání představitelů řeckých a českých institucí i osobností z oblasti kultury, podnikání a veřejného života, zejména u příležitosti státních svátků Řecké republiky nebo setkávání příslušníků národnostních menšin v městě Brně.

V lednu (7.1.) nadační fond rozkrájel novoroční koláč Vasilopitu s Pravoslavnou obcí v Brně. Státní svátek Řecké republiky 25. března byl oslaven (26.3.) v Praze v přítomnosti velvyslanců Řecké a Kyperské republiky a dalších členů diplomatického sboru a představitelů Klubu přátel Řecka a představitelů Řeckých obcí v ČR. V květnu (3.5.) byl realizován edukativní program „Kroměříž bez hranic“ pro žáky základních a středních škol v Domě kultury v Kroměříži. Žáci a studenti se seznámili s historií příchodu Řeků do ČR, získali informace o životě řecké menšiny v Brně, ochutnali řeckou gastronomii a zatancovali si kruhové řecké tance. V červnu (22. - 23.6.) se nadační fond Hellenika zúčastnil víkendových oslav 70. výročí příchodu řeckých emigrantů do Československa, který pořádala Asociace řeckých obcí v České republice. V srpnu (3. - 5.8.) zavítal nadační fond do Rožnova pod Radhoštěm na 20. ročník Mezinárodního festivalu slovenského folklóru Jánošíkov dukát, kde dostávají prostor k prezentaci tradiční kultury i folklórní soubory národnostních menšin. V rámci Babylonfestu - Dnů brněnských národnostních menšin připravil program (20.9.) „Žijí mezi námi“ – besedu se zástupci národnostních menšin o jejich příchodu a životě v Brně a v předpremiéře byl promítnut dokumentární film: „Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti“. Pro koncert (21.9.) „Podoby hudby“ zrealizoval nadační fond vystoupení Ruly Macháčové, dětské lékařky a zpěvačky barokní hudby, která se věnuje písňové a operní tvorbě našich i světových autorů.

K 70. výročí příchodu Řeků do Československa uspořádal nadační fond Hellenika a Etnografický ústav Moravského zemského muzea s finanční podporou Jihomoravského kraje a Statutárního města Brna výstavu „Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na

českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti“. Záštitu nad výstavou převzal hejtman Jihomoravského kraje a velvyslanectví Řecké republiky v ČR.

Od roku 2017 shromažďovala odborná pracovnice Etnografického ústavu PhDr. Jana Poláková, Ph.D., archivní materiály a doklady, které se vztahovaly k příchodu Řeků do Československa, jejich integraci i současnému životu národnostní menšiny. Vedle těchto „oficiálních“ materiálů byly využity také rozhovory se zástupci tří generací z pěti rodin žijících v Jihomoravském a Moravskoslezském kraji a v Praze, natočené prioritně pro účely stejnojmenného filmového dokumentu, který tvořil součást výstavy. Doplňující materiál k výstavě poskytl vedle rodin respondentů celkem 13 různých institucí. Na 16 panelech představila výstava na historickém pozadí důvody odchodu Řeků z vlasti, jejich cestu a příchod do Československa, způsob péče státu i nestátních organizací o exulanty, integraci do české společnosti, snahu o udržení základních etnických identifikačních faktorů, jako jsou jazyk, hudební a taneční projevy, vztah a povědomí o náležitosti k národu či státu apod.

Zástupci české společnosti i řecké národnostní menšiny se s jednotlivými tématy seznámili prostřednictvím textů vytvořených odbornou pracovníci, úryvků z rozhovorů, dobových novinových článků, fotografií, skenů či úryvků z archivního materiálu. Tyto podklady byly graficky odborně zpracovány a vytisknuty v celobarevném provedení. Díky dlouhodobému bádání měli návštěvníci možnost shlédnout v mnohých případech unikátní nebo nikdy nezveřejněné doklady o historické události společně dvěma relativně rozdílným a vzdáleným národům, jako jsou Češi a Řekové.

Výstava probíhala ve foyer Krajského úřadu Jihomoravského kraje na Žerotínově náměstí v Brně ve dnech 9. 11. – 7. 12. 2018. První den konání proběhla vernisáž, které se účastnili představitelé řecké ambasády a kyperský velvyslanec Antonios Theocharous, náměstek hejtmána Jihomoravského kraje Bc. Roman Hanák a předseda Výboru pro národnostní menšiny Zastupitelstva Jihomoravského kraje Ing. Bc. Jiří Crha. Za Moravské zemské muzeum se slavnostního otevření výstavy zúčastnil generální ředitel Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D. a PhDr. Hana Dvořáková a PhDr. Jana Poláková, Ph.D. z Etnografického ústavu a další představitelé organizací národnostních menšin Jihomoravského kraje.

Tanečně divadelní tematické představení připravili členové Lycea Řekyň v České republice pod vedením Kateřiny Spalasové, vedoucí oddělení národních tanců a hudební výchovy. Další část kulturního programu byla zaměřena na řecké tradiční písně a hudbu v podání Nikolety Spalasové a Apostolose Joanidise. V době trvání výstavy byly uspořádány dvě komentované prohlídky (14. a 22. 11.), při nichž představila zájemcům autorka výstavy Jana Poláková nejen její obsah, ale přidala také mnoho detailů týkajících se samotné historické události i tvorby výstavy a filmového dokumentu. Ve spolupráci s Českou společností novořeckých studií byla připravena v průběhu konání výstavy přednáška Dr. Kostase Tsivose (27.11.) s názvem „Řekové vyvážejí si sami. Snahy o zavedení moučných jídel selhaly...“, která odpověděla na otázky soužití řeckých emigrantů s českou společností a také na to, jak těžké bylo pro řecké emigranty v poválečném Československu zvyknout si na knedlíky. I když vzhledem k veřejné povaze prostor, kde se výstava konala, nelze určit přesnou návštěvnost, odhaduje se její návštěvnost okolo 900 – 1 200 osob. Ještě v průběhu výstavy projevíly zájem o její další prezentaci různé kulturní a menšinové organizace. Z toho důvodu plánují producenti výstavy vytvořit v budoucnu její putovní verzi, kterou by bylo možné zapůjčovat. Součástí putovní výstavy by měl být také zmiňovaný film, což ovšem závisí na vyjednání licenčních smluv.

V průběhu roku 2018 byl dokončen doprovodný materiál ke stejnojmenné výstavě uspořádané k připomenutí 70. výročí příchodu Řeků do Československa, a to *filmový dokument* v celkové délce 26:54 minut. V roce 2017 bylo pořízeno 17 hodin video a audiozáznamů rozhovorů s 19 představiteli dnešní řecké národnostní menšiny. Jednalo se o zástupce až tří generací z pěti rodin žijících v Jihomoravském a Moravskoslezském kraji a v Praze.

Nejstarší pamětníci vzpomínali na svůj příchod do tehdejšího Československa, předcházející události i následné sžívání se s okolní společností. Mladší respondenti narození již u nás se vyjadřovali k rodinné paměti na zmiňované události. Společnými tématy bylo udržování a prezentace kulturních a etnických identifikačních faktorů, jako jsou jazyk, hudební a taneční projevy, vztah a povědomí o náležitosti k národu či státu, soužití s českou majoritou apod. Vybrané úryvky z rozhovorů byly ve filmu doplněny fotografiemi, které poskytli samotní respondenti. Tvůrci filmu použili také ukázky archivního materiálu, dobového tisku a archivních i současných filmových záznamů, které vyhledali v průběhu ročního intenzivního výzkumu a bádání. Celkem poskytlo doplňující materiál 12 institucí – muzea, knihovny, archivy, vysoké školy i zájmové spolky. Námět filmu vzešel od zástupců menšinových spolků, na samotném vytvoření se podílel tým 5 odborníků – scenáristka, režisér a kameraman, zvukový a střihový mistr a grafik. Po odborné stránce byl film vytvořen ve spolupráci s Etnografickým ústavem Moravského zemského muzea v Brně.

Film byl velmi pozitivně přijat ze strany české majority, jelikož se díky němu dozvěděli základní fakta o nedávné české i řecké historii. Také zástupci řecké národnostní menšiny na něj reagovali velmi kladně, představoval pro ně však vedle zdroje informací hlavně výrazný emotivní zážitek. Jedním z důvodů byl fakt, že dokument zpracoval divácky velmi přijatelnou formou historickou událost, o níž je dodnes ve společnosti pouze marginální povědomí. Kladně hodnoceným prvkem bylo především použití osobních zážitků, názorů a myšlenek interpretovaných vlastními slovy respondentů. Nejednalo se však o jejich pouhou prezentaci, ale zároveň konfrontaci v rámci několika generací. Divák tak mohl sledovat povědomí o rodinné historii, individuální příklady předávání i přebírání kulturních hodnot i osobní postoje na etnickou a národní sebeidentifikaci. Dalším spatřovaným pozitivem byla skutečnost, že subjektivní zážitky protagonistů byly podloženy materiály obrazového (např. fotografie) i oficiálního písemného (např. archiválie) charakteru. Vzhledem k nutnosti dodržet licenční smluvní podmínky je možné film využít pouze ke vzdělávacím nebo kulturním účelům, není možné jej promítat veřejně, např. v rámci filmových festivalů, v televizním vysílání apod. V průběhu roku 2018 byl film prezentován v rámci těchto akcí:

- 20. 9. Babylonfest, festival národnostních menšin, Brno: předpremiéra dokumentárního filmu
- 28. 9. Seminář řeckých písní a tanců Lycea Řekyň v České republice, Kouty (okr. Havlíčkův Brod): studijní promítání dokumentárního filmu a diskuze s účastníky semináře
- 1. 10. Etnografická komise Asociace muzeí a galerií, Strážnice (okr. Hodonín): studijní promítání dokumentárního filmu odborným zástupcům kulturních institucí
- 10. 10. - studijní promítání dokumentárního filmu odborným zástupcům archivnictví, historie a příbuzných vědních oborů - 34. Mikulovské sympozium Formování hranice na Moravě po roce 1918, Mikulov (okr. Břeclav)
- 9. 11. vernisáž výstavy „Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti“, krajský úřad Jihomoravského kraje, Brno: premiéra filmu
- 20. 11. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav hudební vědy, Brno: přednáška Jana Poláková: Využití metody oral history v praxi
- 27. 11. Krajský úřad Jihomoravského kraje, Brno: doprovodný program výstavy – přednáška Kostas Tsivos: „Řekové vyvářejí si sami. Snahy o zavedení moučných jídel zatím selhaly...“ spojená s promítáním dokumentárního filmu
- V sobotu 10. listopadu 2018 v pravoslavném chrámu svatého mučedníka Václava, knížete českého v Brně na Gorazdově ul. 8 proběhla historicky první zádušní bohoslužba za všechny občany řeckého původu, kteří přijeli do naší vlasti po druhé světové válce, v době občanské války v tehdejšímu Řecku.

Spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech v roce 2018

Asociace řeckých obcí v ČR:

Úřad vlády – prostřednictvím zástupců řecké menšiny v Radě vlády pro národnostní menšiny a Pracovní skupině pro národnostně menšinové vysílání Rady vlády pro národnostní menšiny.

Ministerstvo kultury – dotace na projekt „Kulturní činnost řecké menšiny v ČR“ a „Oslavy 70. výročí“.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – dotace na projekt „Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže, příslušníků řecké národnostní menšiny v ČR“; člen AŘO je členem Výběrové dotační komise v programu Podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin.

Jihomoravský kraj, Moravskoslezský kraj, Olomoucký kraj – realizace projektů na úrovni jednotlivých ŘO, ale i AŘO; členové AŘO jsou členy krajských výborů pro národnostní menšiny.

Co se týče spolupráce na krajské a městské (obecní) úrovni - ta je vyjádřena převážně formou dotací na jednotlivé projekty a účasti členů řecké menšiny v radách národnostních menšin, pokud jsou tyto zřizovány. Je nutné však podotknout, že spolupráce na této úrovni je závislá i na představitelích veřejné správy v každém regionu.

Jako příklad takové spolupráce uvádíme:

Řecká obec Brno:

Jihomoravský kraj - „Kulturní a vzdělávací činnost Řecké obce Brno v roce 2018“

Statutární město Brno - Magistrát města Brna – „Řekové v Brně v roce 2018“

Úřad vlády – prostřednictvím zástupců řecké menšiny v Radě vlády pro národnostní menšiny a Pracovní skupině pro národnostně menšinové vysílání Rady vlády pro národnostní menšiny.

Přes AŘO.:

Ministerstvo kultury – dotace na projekt „Kulturní činnost řecké menšiny v ČR“

Řecká obec Karviná:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – dotace na projekt „Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže, příslušníků řecké národnostní menšiny v ČR“ - člen ŘO Karviná je členem komise pro dotační řízení pro národnostní menšiny při Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Moravskoslezský kraj – ŘO Karviná pravidelně realizuje projekty prostřednictvím kraje, člen ŘO Karviná je členem výboru pro národnostní menšiny při Moravskoslezském kraji.

Statutární město Karviná – ŘO Karviná pravidelně realizuje projekty prostřednictvím Statutárního města Karviná, člen ŘO Karviná je členem výboru pro národnostní menšiny při Magistrátu města Karviná.

Lyceum Řekyň v ČR:

Lyceum pokračovalo ve spolupráci s odborem školství, oddělením prevence a volnočasových aktivit Krajského úřadu Jihomoravského kraje a s odborem kultury Statutárního města Brna při obohacování kulturního a společenského dění Jihomoravského kraje a města Brna a reprezentaci města i kraje.

Nadační fond HELLENIKA:

Předseda nadačního fondu Hellenika byl členem Výboru pro národnostní menšiny Zastupitelstva města Brna a je členem Výboru pro národnostní menšiny Zastupitelstva Jihomoravského kraje.

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami

Asociace řeckých obcí v ČR:

Spolupráce je aktivní, v rámci Rady vlády pro národnostní menšiny a Pracovní skupiny pro národnostně menšinové vysílání; v rámci jednotlivých projektů a akcí, například „Folkmaj“ ŘO Javorník, „Babylonfest“ ŘO Brno, Den národnostních menšin Jihomoravského kraje, Festival národnostních menšin Karviná, O pohár předsedy AŘO, ale i v rámci zasedání jednotlivých krajských a obecních rad či pracovních skupin pro národnostní menšiny. Na regionální úrovni je spolupráce s ostatními národnostními menšinami možná pouze v případě, že v dané lokalitě existuje organizovaná jiná národnostní menšina než řecká. V tomto případě se dá říci, že obecně je tato spolupráce pozitivní a úspěšná. Například v Brně byla tato spolupráce aktivní na základě konkrétních projektů jako je Den národnostních menšin Jihomoravského kraje, Babylonfest atd. Spolupráce dále probíhala i v rámci zasedání jednotlivých rad či pracovních skupin. Řecká obec Karviná pořádá každoročně akce, na kterých se účastní i členové ostatních národnostních menšin (o pohár předsedy AŘO a Olympijské hry pro děti) a účastní se Dne národnostních menšin, který pořádá Městský dům kultury v Karvině. Řecká obec Karviná rozvíjí aktivní spolupráci se slovenskou a polskou menšinou. Naopak např. v Šumperku a v Krnově spolupráce s ostatními menšinami nemá potřebné zázemí.

Lyceum Řekyň v ČR:

Lyceum Řekyň v České republice se aktivně podílelo na přípravě programu 11. ročníku Babylonfestu-Dnů brněnských národnostních menšin. Organizovalo program v Kabaretu Špaček ve čtvrtek 20.9.2018 „Žijí mezi námi“ – besedu se zástupci národnostních menšin o jejich příchodu a životě v Brně. Za řeckou menšinu se besedy zúčastnil čestný člen Lycea, pan Vangelis Liolios. V sobotu 22. 9. 2018 se zapojili členové Lycea Řekyň v České republice v parku na Moravském náměstí do programu „Duhové náměstí“ a následně v programu “Babylon pod Špilberkem” představili společně s hudebním souborem Evros z Javorníku tance a písně z Thrákie. Předsedkyně LŘ v ČR je členkou Přípravného výboru pro Babylonfest.

Nadační fond HELLENIKA spolupracuje dlouhodobě se všemi organizacemi národnostních menšin v Brně a v Jihomoravském kraji.

Problémy v životě společenství národnostních menšin v roce 2018

Problémy v životě řecké národnostní menšiny v ČR opět závisí na situaci v jednotlivých regionech. Z celorepublikového hlediska však můžeme poukázat na následující:

- Zajišťování finančních prostředků na činnost (z dotací a od členů)
- Personální otázky v menšinových organizacích a (ne)aktivita členů
- Nárůst xenofobie a mediální nevráživost vůči cizincům
- Udržování znalosti jazyka u mladších generací
- Zajištění finančně dostupné výuky řečtiny pro děti

Lyceum v roce 2018 neřešilo svůj vlastní problém nebo problémy svých členů. Hellenika poukazuje na skutečnost, že v Brně a v Jihomoravském kraji se snaží představitelé organizací národnostních menšin lépe plánovat, koordinovat a propagovat významné akce svých menšin, ale narážejí na nekompetentní přístup příspěvkové organizace, která služby v oblasti kultury poskytuje.

Přehled finanční podpory organizací řecké národnostní menšiny v roce 2018

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	Dárce	dotace (Kč)
Asociace řeckých obcí v ČR	Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže, příslušníků řecké národnostní menšiny v ČR	MŠMT ČR	189 640
Asociace řeckých obcí v ČR	Kulturní činnost řecké menšiny v ČR	MK ČR	945 000

Asociace řeckých obcí v ČR	Oslavy 70. výročí příchodu prvních Řeků do ČR	MK ČR	150 000
Řecká obec Šumperk	Slavnosti (zábava) 2018	MK ČR prostřednictvím AŘO	30 000
Řecká obec Karviná	Menšinová politika Řecké obce Karviná na rok 2018	MK ČR prostřednictvím AŘO	107 829
Lyceum Rekyň v ČR	Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v České republice	MK ČR	120 000
Lyceum Rekyň v ČR	Výuka řeckých tanců a písní	MŠMT ČR	393 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	Dárce	dotace (Kč)
Asociace řeckých obcí v ČR	Oslavy 70. výročí příchodu prvních Řeků do ČR	Moravskoslezský kraj	80 000
Řecká obec Bohumín	20. výročí ŘO Bohumín	Město Bohumín	5 000
Řecká obec Bohumín	Činnost obce	Město Bohumín	20 000
Řecká obec Brno	-	prostřednictvím AŘO	97 216
Řecká obec Brno	Řekové v Brně 2017	Statutární město Brno – Magistrát města Brna	85 000
Řecká obec Brno	Kulturní a vzdělávací činnost ŘO Brno	Jihomoravský kraj	60 000
Řecká obec Javorník	Folkmáj 2018 a činnost ŘO	Olomoucký kraj	50 000
Řecká obec Javorník	Folkmáj 2018 a činnost ŘO	Město Javorník	41 000
Řecká obec Javorník	Folkmáj 2018 a činnost ŘO	Město Bílá Voda	5 000
Řecká obec Karviná	Menšinová politika Řecké obce Karviná na rok 2018	Moravskoslezský kraj	80 000
Řecká obec Karviná	Menšinová politika Řecké obce Karviná na rok 2018	Statutární město Karviná	20 000
Řecká obec Karviná	Oslavy konce roku – vítání Nového roku „kopsimo pitas“	Statutární město Karviná	15 000
Řecká obec Karviná	Oslavy konce roku – vítání Nového roku „kopsimo pitas“	Statutární město Karviná	15 000
Řecká obec Krnov-město	Oslavy a připomenutí historických událostí spojených s řeckou menšinou	Moravskoslezský kraj	40 000
Řecká obec Krnov-město	Řecké dny Krnov	Město Krnov	15 000
Řecká obec Ostrava	Kultura	Statutární město Ostrava	130 000
Řecká obec Ostrava	Senioři klubovna	Statutární město Ostrava	30 000
Řecká obec Ostrava	Senioři	Městský obvod Poruba	5 000
Řecká obec Ostrava	Mikuláš	Městský obvod Poruba	4 000
Řecká obec Ostrava	-	Městský obvod Ostrava - jih	20 000
Řecká obec Šumperk	na provoz	Město Šumperk	5 000

Lyceum Řekyň v ČR	Udržení řeckých kulturních tradic	Jihomoravský kraj	95 000
Lyceum Řekyň v ČR	Rozvoj řecké kultury a vzdělávací činnost v Brně	Statutární město Brno	53 000
Lyceum Řekyň v ČR	Tradice v životě řecké menšiny – 70 let v ČR	Statutární město Brno	40 000
Hellenika nadační fond	Hellenika zachování řeckého kulturního povědomí	Jihomoravský kraj	60 000
Hellenika nadační fond	Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti	Jihomoravský kraj	110 000
Hellenika nadační fond	Hellenika zachování řeckého kulturního povědomí	Statutární město Brno	35 000
Hellenika nadační fond	Řecká informační a kontaktní kancelář v Brně	Statutární město Brno	30 000

Projekty podpořené ostatními (i zahraničními) donory

	projekt, účel dotace	Dárce	dotace (Kč)
Řecká obec Ostrava		RESIDOMO	10 000
Řecká obec Šumperk	sponzorský dar	Soukromý sponzoři	15 000

Co pro nás znamená zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny

- Způsob, jak pojmenovat a řešit některé vážné problémy menšiny s ústřední státní správou ČR. Stabilní platforma pro případ nutnosti řešení aktuálních a akutních problémů. Prostřednictvím specializovaných pracovních skupin způsob, jak ovlivnit konkrétní oblasti, ve kterých je menšina zainteresovaná (např. televizní a rozhlasové vysílání).
- Sdílení otázek, které řeší i jiné nár. menšiny v ČR, komunikace s dalšími menšinami.
- Koordinace zájmů menšin.
- Právo účasti na řešení záležitostí týkajících se řecké menšiny, zejména zajištění práva na rozvoj řecké kultury a práva na vzdělávání v řeckém jazyce. Zajištění potřeb příslušníků řecké menšiny a podílení se na přípravě zprávy pro vládu o situaci menšin v ČR.

Hodnocení dosavadní práce zástupců v Radě vlády pro národnostní menšiny

Dosavadní práce našeho zástupce v Radě je hodnocena představiteli naší menšiny převážně kladně, avšak představitelé menšiny by uvítali aktivnější zpětnou vazbu menšinovým organizacím. Nadace Hellenika např. uvádí, že zástupce řecké menšiny v Radě spolupracuje s nadací pouze jedenkrát ročně při zpracování Zprávy o situaci národnostních menšin v ČR.

Jakými tématy by se měla Rada vlády pro národnostní menšiny prioritně zabývat

Prostředky na činnost a výuku jazyků a udržováním menšinových tradic, rozhlasové a televizní vysílání pro menšiny a o menšinách (finanční prostředky na něj, vysílací čas), zhoršující se nálady ve společnosti ve vztahu k národnostním menšinám, dopad činnosti vlády na národnostní menšiny, mediální výpady proti menšinám.

Zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Evropská charta regionálních či menšinových jazyků sleduje převážně kulturní cíle. Má sloužit k ochraně a podpoře regionálních a menšinových jazyků, jakožto ohroženého aspektu evropského kulturního dědictví. Tyto jazyky jsou podporovány jako součást kulturního dědictví každé členské země a tedy i ČR. V této souvislosti jsou poskytovány dotace ze státního rozpočtu ČR na aktivity příslušníků národnostních menšin. V tomto kontextu naše menšina žádá každý rok o dotaci na její aktivity v rámci projektu „Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže, příslušníků řecké národnostní menšiny v ČR“. Spolupráci na této úrovni hodnotíme jako kladnou. Co se týče dalších aspektů charty, tak novořečtina nepatří pod

ochranu časti III. Charty a tuziž v Radě vlády pro národnostní menšiny má řecká menšina pouze jednoho zástupce. Avšak vítáme a vnímáme velmi pozitivně výuku novořeckého jazyka jak na Masarykově univerzitě v Brně, tak i na Karlově univerzitě v Praze.

SLOVENSKÁ MENŠINA ⁷¹

Slovenské spolky a organizácie v ČR nemajú zameranie a štruktúru, ktorá by vytvorila jasnú hierarchiu a centrálné vedenie. Dôvodov pre nevhodnosť centrálného riadenia je viacero – sú tu dôvody historické, politické, ale aj rôznorodosť zamerania spolkov.

Stručný přehled aktivit v roce 2018

1. Asociácia Etnica

Akcent združenia Etnica je najmä v práci s deťmi a mládežou - aktivizácia ich tvorivej činnosti v oblasti tradičnej kultúry vo všetkých jej formách. Presadzuje aktivity a projekty výrazne presahujúce záujmy slovenskej národnostnej menšiny. Jedná sa o spoločné aktivity slovenskej a ostatných národností.

Etnica je hlavným usporiadateľom medzinárodného festivalu národnostných menšín a etník *Praha srdce národov*, najväčšej spoločnej akcie národností v ČR. Jubilejný už 20. ročník festivalu sa uskutočnil v dňoch 23.5.-28.5.2018, obsahoval 19 programov za účasti asi 550 účinkujúcich z 30 kolektívov a 18 národností a etník. Festival vyvrcholil galaprogramom v Divadle na Vinohradoch.

Celoročne ETNICA realizovala projekt *Škola oživených tradícií* formou niekoľkých workshopov venovaných tradičnej kultúre národností a etník. V októbri sa uskutočnil 26. ročník tradičného programu *Folklór bez hraníc*, organizovaného v Mesiaci Česko - Slovenskej kultúrnej vzájomnosti. Tento ročník programu sa niesol v znamení osláv 100. výročia vzniku spoločnej Československej republiky. Program patrí už tradične stretávaniu umelcov, kolektívov a sólistov - Čechov a Slovákov, ktorí k sebe neodmysliteľne patria. Etnica spolupracuje na programoch Múzejnej noci, Chuť mojho domova, Jarných zvykov a Svete knihy.

2. Asociácia Limbora

Najstarší slovenský spolok s pravidelnou činnosťou v Prahe. Od doby jeho počiatku v roku 1951 až do roku 1993, keď prevládali aktivity zamerané na slovenské tradície v tanci, hudbe, zvykoch a piesňach, pribudla činnosť a programy zamerané na deti a vzdelávanie. Dnes je to určite jeden z najaktívnejších slovenských spolkov. Ako jeden z mála pracuje so všetkými vekovými kategóriami a hlavne s deťmi a mládežou pravidelne behom celého roka. Pri absencii slovenského školstva nahrádza túto medzeru špecifickou a dôležitou formou práce s malými deťmi pravidelne, niekoľkokrát týždenne a minimálne jeden víkend mesačne. Tieto pravidelné aktivity plus tanečné školy realizuje v spolupráci s asociáciou Etnica v prenajatých priestoroch v centre Prahy. Jeho aktivity smerujú do vnútra slovenskej komunity. Ním zriaďované súbory Limbora, Limborka a Malá Limborka prezentujú tradičné slovenské umenie na programoch doma aj v zahraničí. Sú považované v slovenskom zahraničí za jedny z najlepších.

V roku 2018 sa uskutočnil v decembri 28. ročník najstaršieho programu slovenskej menšiny v Prahe slovenské *Vianoce s Limborou* – program, ktorý sa od roku 1990 venuje tradíciám a zvykom vianočného obdobia, tentokrát spojený s oslavou jubilea detského súboru Limborka. V jarnom období pokračovali v tradícii programu *Vynášanie Moreny a jarných zvykov*, v októbri sa podieľala na realizácii programu *Folklór bez hraníc*, venovanému česko-slovenskej vzájomnosti. Uskutočnili sa projekty zamerané na pravidelnú celoročnú umeleckú činnosť *Projekt Limbora v roku 2018* a hlavne *20. výročie Detského súboru Limborka*.

⁷¹ Podklad zpracoval Jaroslav Miňo, člen Rady.

Limhora sa zúčastnila medzinárodného festivalu v Rumunsku - Turda. V priebehu roku sa uskutočnilo niekoľko víkendových workshopov zameraných na tradície, tanečnú, hudobnú a piesňovú tvorbu *Škola ozvien domova* a niekoľko workshopov zameraných na slovenský jazyk a jeho podoby v rámci projektu *Slovenčina moja, krásne zvuky máš*. Celý rok 2018 sa niesol v znamení osláv 100. výročia vzniku republiky a bolo mu venovaných niekoľko programov. Boli realizované letné vzdelávacie aktivity v Terchovej a v Tatranskej Lesnej a v neposlednom rade bola Limhora jedným z organizátorov a umeleckým garantom medzinárodného festivalu *Praha srdce národov - 20. ročník*. Behom roku uskutočnilo toto združenie celkom asi 45 programov pre verejnosť.

3. BONA FIDE

BONA FIDE je nezisková organizácia podporujúca umenie, vzdelávanie, medzikultúrnu výmenu a kultúrno zamerané minoritné projekty, vrátane národnostných.

Aktivity 2018:

Slovenská mozaika: Formou reportáží, rozhovorov, komponovaných celkov a odborných prednášok sa odvysielalo niekoľko relácií v rozhlase.

Rozprávky - projekt bábkových rozprávok a workshopov pre najmenšie deti po mestách v SR. Najprirodzenejšou formou - rozprávkou, ukázal príbuznosť medzi češtinou a slovenčinou, prezentoval slovenské jazyk a ľudovú slovesnosť. Zorganizoval ďalší ročník *Festivalu českej a slovenskej tvorby pre deti*. Štvrtý ročník festivalu sa uskutočnil v roku 2018 paralelne na Slovensku a v ČR. Festival predstavil českú i slovenskú literatúru pre deti, priniesol workshopy s výtvarníkmi, bábkové divadlá a výstavy ilustrácií, poukazuje na príbuznosť a vzájomnú prepojenosť Čechov a Slovákov. Celoročne pracoval na projekte *Čítaj, počúvajme*, v rámci ktorého sme zorganizovali náučné komponované relácie a workshopy o literatúre, porovnali blízkosť aj rozdielnosť slovenčiny a češtiny vo vydanej knihe "*Bruško, bruško*", zorganizovali výstavu Tajomný svet bábok.

4. Detvan

Spolok združujúci mladých, predovšetkým študentov. Vo svojich aktivitách sa snaží rozvíjať kontakty slovenských študentov s českou mládežou a poskytovať pomoc slovenským študentom. Hlavnou činnosťou spolku je však organizácia stretnutí slovenských študentov, konanie a programové zabezpečenie slovenských diskoték a futbalových turnajov. Ďalej sa Detvan podieľa na príprave podujatí usporadúvaných spolkami a združeniami ako je Limhora, Etnica, Slovensko-česká spoločnosť.

5. DOMUS SM v ČR

Spolek s akcentem na dokumentačnú, historickú a publicistickú činnosť. Je vydavateľom mesačníku *Listy Čechů a Slováků*, kteří chtějí o sobě vědět. Jsou vydávány ve spolupráci s KSK a Slovensko-českou společností.

Aktivity 2018:

V mesačníku byl poskytnut prostor dalším spolkům slovenské menšiny a informoval o významných kulturních a vzdelávacích aktivitách slovenských spolků sdružených ve FOSA. Významnou akcií DOMUSu bylo pořádání mezinárodního kulatého stolu *Národnostní menšiny a Československo. Mýty a skutečnosti.*, k 100. výročí vzniku Československa, ve spolupráci s Akademií národnostních menšin, z.s., pořádání XV. pražské mezinárodní konference slovenských středoškoláků a jejich hostů *Slovensko v Československu*, ochotnické divadlo *Tři letušky*, výstava *Tichý svět fotografií Matyldy Štancelovej*, tri literárne podvečery so slovenskými spisovateľmi, putovná výstava k roku 1968 *Príbeh jednej fotografie* atd.

DOMUS SM v ČR vytváří hodnotné programy pro děti ZŠ a SŠ: besedy, prezentace, semináře v terénu, hudební podvečery s tematikou slovenské kultury a historie. Spolupracuje s vícero školami v Praze, v ČR i na Slovensku, realizuje slovenské podvečery s tematikou slovenských literárních osobností.

Domus spolupracuje se spolky národnostních menšin a byl jedním z iniciátorů vzniku Akademie národnostních menšin z.s. při DNM.

6. *Šarvanci*

Slovenský folklórny súbor - kolektív pre dospelých. Jeho aktivity celoročne smerujú k spracovávaniu tanečných, hudobných a speváckych tradícií Slovenska. Pravidelne sa zúčastňujú rôznych festivalov, kultúrnych a spoločenských akcií – napr. festival Jánošíkov dukát.

7. *Obec Slovákov v ČR*

Združenie s istou hierarchickou štruktúrou, ktoré má v sebe začlenených asi 14 regionálnych článkov. Regionálne obce Praha, Hradec Králové, Brno a Teplice majú samostatnú právnu subjektivitu.

Celkove organizujú tieto spoločenstvá v priebehu roka množstvo spoločenských a kultúrnych akcií. Z týchto možno menovať:

Časopis Korene

Spolupráca pri organizovaní festivalu Jánošíkov dukát v Rožnově p. R.

Slávnosť odovzdania Ceny Mateja Hrebendu -20. ročník

Konferencia OS v ČR o slovenčine v ČR a Večery venované slovenským dejinám.

Ďalej výstavy, vernisáže, výlety, plesy, bály, krsty kníh, akcie pre deti.

8. *Obec Slovákov v Prahe*

Obec Slovákov v Prahe ako samostatný právny subjekt spolupracuje v rámci slovenskej komunity s väčšinou podobných spolkov a združení a to nielen v Prahe ale aj v jednotlivých českých regiónoch so slovenskou menšinou. V rámci Domu národnostných menšín spolupracuje a účastní sa akcií pripravovaných ďalšími národnostnými menšinami.

9. *Slovensko-česká spoločnosť*

Zameriava sa na kultúrne a spoločenské aktivity podporujúce slovenské povedomie. Je spoluvydavateľom Slovenských listov. Jeho najväčším programom bolo uskutočnenie *Tradičnej plavby* po Vltave - parník v auguste pri príležitosti výročia SNP. Spolupracuje pri realizácii *Česko-slovenského plesu*.

10. *Slovensko-český klub*

Svojimi aktivitami prezentuje predovšetkým slovenskú kultúru záujemcom širokej verejnosti. Hlavnou aktivitou tohto spolku bolo od počiatku vzniku vydávanie časopisu *Slovenské dotyky*. Venuje sa ale aj vydateľskej činnosti – knihy, vytvára internetový portál – *Slováci vo svete*, spoluvydáva literárny štvrťročník, revue *Zrkadlenie-Zrcadlení*. Realizuje klubové večery za účasti pozvaných umelcov buď zo Slovenska, alebo rozhovory s osobnosťami kultúrneho alebo spoločenského života. Organizuje dni *Dni slovenskej kultúry* po Českej republike za účasti slovenských a českých umelcov (České Budějovice, Moravská Třebová). Spolupracuje s vybranými spolkami slovenskej menšiny na ďalších programoch. SČ klub je majiteľom a hlavným koordinátorom aktivít tzv. *Slovenského domu* v Prahe, kde realizuje svoje programy a projekty so spolupracujúcimi subjektmi.

11. *Somvprahe.sk*

Spolok, ktorý vytvoril aktívny a búrlivo sa rozvíjajúci užitočný portál slúžiaci Slovákom v ČR a záujemcom o život s príchťou slovenčiny. Má vyše 35000 členov, užívateľov. Som v Prahe.sk je populárny informačný server a komunitný portál pre Slovákov ktorí žijú v Prahe, alebo sa sem chystajú prísť študovať, pracovať, či len tak na výlet. Od roku 2006 zorganizovali vyše 1000 voľnočasových akcií, a pomohli tisícom členov žiť v Prahe naplno, spoznávať a zamilovať si toto úžasné mesto a nájsť si tu nových priateľov. Tieto aktivity sú užitočné v mnohých oblastiach každodenného života.

12. *Spoločnosť Jána Kollára*

Spoločnosť venovaná pamiatke tohto významného slovenského spisovateľa. Jej činnosť sa zameriava na dejinné udalosti súvisiace s jeho životom. V priebehu roka sa uskutočnili pietne akcie na jeho počesť v Prahe. Spoluorganizujú spolu so SČ klubom literárnu súťaž o cenu Jána Kollára, podporujúcu slovenskú tvorbu. Aktivity financujú z vlastných zdrojov.

Činnosť spolku – v spolupráci so slovenskými spolkami (Spoločnosť M. R. Štefánika, Slovenský ECAV zbor, Slovensko-český klub, Obec Slovákov v ČR, Slovenský inštitút).
1. Spomienková slávnosť k 166. výročiu úmrtia Jána Kollára na Olšanských cintorínoch,
2. Spoluúčasť na pietnom akte na Petříně při spomienke na 99. výročie úmrtia M. R. Štefánika,
3. Pripomienka výročia narodenia Jána Kollára na Olšanoch,
4. Účasť zástupcov Spoločnosti JK výročnej slávnosti v rodnej obci Jána Kollára – Mošovce, pri príležitosti 225. výročia narodenia Jána Kollára a na exkurzii po západnom Slovensku „Po stopách udalostí a osobností spoločnej česko-slovenskej histórie“,
5. Položenie kvetín k soche MRŠ při príležitosti výročia vzniku republiky.

13. Spoločnosť M.R. Štefánika

Spoločnosť M.R.Štefánika v roku 2018 na pôde Slovenského domu spolupracovala s inými slovenskými spolkami a organizáciami, boli to besedy, výstavy, uvádzanie kníh, uctievanie si významných osobností - položenie kvetov nielen k spoluzakladateľom Československej republiky –Masarykovi a Štefánikovi, ale aj kultúrnym a politickým osobnostiam ako boli Milan Hodža, Martin Kukučín, Dušan Pálka, Ján Kollár. Uvedenia kníh o významných osobnostiach ako bol M.R. Štefánik, G. Husák. Účasť na výročí zakončenia prvej svetovej vojny. Urobili exkurziu po stopách významných dejateľov našej kultúry na moravsko-slovenskom pomedzí.

14. Zväz Slovákov

V minulosti sa tento spolok venoval predovšetkým literárnej a historickej činnosti. V súčasnosti sa venuje naďalej prípravám projektov v tejto oblasti a podpore kultúrnych a spoločenských aktivít slovenskej komunity.

Mimopražské spolky

1. Folklórne združenie Púčík

Pôsobí v Brne od roku 1991 a venuje sa spracovávaniu tanečných, hudobných a speváckych tradícií Slovenska a moravsko-slovenského pomedzia. Pravidelne sa zúčastňujú najrôznejších kultúrnych a spoločenských akcií. V združení pracuje detský a dospelý súbor. Združenie sa podieľa na organizácii festivalu slovenského folklóru Jánošíkov dukát a Krajanskej nedele na podpolianskom festivali na Detve. Podieľa sa na príprave slovenského plesu v Brne.

2. Folklórni soubor Dunajec

Pôsobí v Olomouci od roku 1958 a venuje sa predovšetkým spracovávaniu tanečných, hudobných a speváckych tradícií Slovenska a moravsko-slovenského pomedzia. Pravidelne sa zúčastňujú najrôznejších kultúrnych a spoločenských akcií a festivalov.

3. Folklórni soubor Šmykňa

Pôsobí v Ostrave od roku 1990 a venuje sa predovšetkým spracovávaniu tanečných, hudobných a speváckych tradícií Slovenska a moravsko-slovenského pomedzia. Pravidelne sa zúčastňujú najrôznejších kultúrnych a spoločenských akcií a festivalov.

4. Regionálna obec Slovákov v Hradci Králové

Cieľom Obce Slovákov je udržiavanie a pestovanie národného povedomia svojich členov, vytváranie podmienok pre naplňovanie ich kultúrnych a spoločenských potrieb. Hlavným obsahom činnosti je pestovanie "slovenskosti" a vzájomnosti Slovákov a Čechov, ako aj účasť na verejnom živote v Hradci Králové. ROS realizoval v priebehu roka besedy, prednášky a priateľské stretnutia. Majú ambície postupne vytvoriť kvalitný informačný servis pre priaznivcov česko-slovenských vzťahov. Pripravujú Dni slovenskej kultúry v Hradci Králové, Slovenský ples, Vianočné posedenie a mnoho ďalších spoločensko-kultúrnych aktivít.

Financovanie je zaistené od mesta, sponzorov a vlastných zdrojov.

5. Slovensko-český klub Plzeň

Slovensko-český klub Plzeň každoročne organizuje Česko-slovenské dni v Plzni. Ďalej prevádzkuje Slovenskú informačnú kanceláriu, kde poskytuje turistické informácie o Slovensku a slovenských regiónoch. Spolupracuje s ROS Plzeň a snaží sa koordinovať

aktivity česko-slovenskej vzájomnosti v Plzni. Pripravuje stálu prezentáciu slovenských regiónov v Plzni a Slovenský dom v Plzni. Financovanie projektov a činnosti bolo za pomoci krajského mesta.

6. VSLPT Poľana

Vysokoškolský súbor ľudových piesní a tancov Poľana z Brna pôsobí ako občianske združenie za finančnej podpory mesta Brno. Súbor bol založený v roku 1949 skupinou študentov. Od počiatku vzniku bolo hlavným cieľom súboru udržiavať a spracovávať slovenské folklórne tradície.

Spolupráca organizácií príslušníkov národnostní menšiny s orgány verejnej správy v roce 2018

Spolupráca bola dobrá a bez problémov. V reakciách oslovených spolkov nikto neuvádza žiadny problém.

Spolupráca s ostatnými národnostními menšinami

Veľmi dobrá a bezproblémová. Tu je potreba zmeniť hlavne mnohoročnú spoluprácu všetkých národností na najväčšom spoločnom projekte – medzinárodnom festivale národnostných menšín a etník *Praha srdce národů*. V minulom roku sa uskutočnil už jeho jubilejný 20. ročník. Ďalšou významnou skutočnosťou je aktívna spolupráca spolkov, ktoré majú sídlo v Dome národnostných menšín. To sú predovšetkým spolky FOSA. Ich spolupráca s menšinami je veľmi dobrá, zvlášť s poľskou, ruskou, ukrajinskou, maďarskou, bulharskou a rusínskou menšinou. Dôkazom sú spoločné programy – Muzejní noc, Velikonoční koncert, Svět knihy, Setkání a konferencie menšín.

Problémy v životě společenství národnostních menšín v roce 2018

Pre slovenskú menšinu je to pokračujúci rozpor týkajúci sa „Slovenského domu“. Jedným z jeho proklamovaných prínosov malo byť ušetrenie finančných (grantových) prostriedkov spolkov, ktorých aktivitám bude Slovenský dom slúžiť. Zaisťovania jeho financovania je na úkor podpory projektov iných slovenských spolkov.

Přehled finanční podpory organizací Vaší národnostní menšiny v roce 2018

Tieto informácie neboli od oslovených subjektov poskytnuté s tým, že to sú verejne prístupné informácie – na web stránkach vládnych inštitúcií, krajov a obcí. Spolky čerpajú financie zo zdrojov: MŠMT, MK ČR, ÚV ČR, ÚSZZ, mestá a obce, sponzoring, vlastné zdroje.

Co pro nás znamená zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny

Možnosť podieľať sa na tvorbe prístupu vlády k aktuálnym problémom národnostných menšín. Možnosť prístupu k aktuálnym informáciám a možnosť priamej komunikácie so zástupcami ostatných menšín.

Hodnocení dosavadní práce zástupců v Radě vlády pro národnostní menšiny

Vzhľadom k tomu, že za slovenskú menšinu sú tam dvaja zástupcovia a ideologicky aj z dosť rozdielnych táborov, tak to nie je vždy jednoduché. Budúcnosť ukáže nakoľko to bude konštruktívne a či to povedie k dobrým výsledkom. Objavili sa problémy aj s výberom týchto zástupcov. Je na úrade vlády, aby s širokej rady osobností slovenského života vybrala tých, ktorí dokážu pracovať a reprezentovať svoju menšinu dostatočne konštruktívne, tvorivo, nesebecky a dôstojne.

Jakými tématy by se měla Rada vlády pro národnostní menšiny prioritně zabývat

- 1) Naďalej aktívne pokračovať v zlepšovaní prístupu národnostných menšín k médiám – televízia, rozhlas.
- 2) Novým vymedzením pojmu národnostná menšina, ktoré sa ukazuje byť podstatné i voči rôznym skupinám migrantov, ale je tiež podstatné pre fungovanie už zažitých spolkov a ich činnosť.
- 3) Vzájomnej spolupráci a využitiu skúseností národnostných organizácií pri začleňovaní skupín migrantov v spoločnosti.
- 4) Od tohto vymedzenia sa potom odvíjajú ďalšie dôležité veci napr. financovanie kultúrnych a vzdelávacích projektov, periodík atd.
- 5) Vyberať priority v grantových oblastiach.

Zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Nadále dochází v této oblasti k zlepšení. Velmi dobré, díky Chartě se nám podařilo uskutečnit několik hodnotných projektů zaměřených na znění slovenského jazyka.

SRBSKÁ MENŠINA

Nedodala podklady.

UKRAJINSKÁ MENŠINA ⁷²

Činnost ukrajinských organizací byla v roce 2018 ovlivněna nadále trvajícím konfliktem ve východní části Ukrajiny, především byl kladen důraz na humanitární pomoc Ukrajině, dobrovolnické činnosti apod. Jednotlivé kulturní akce menšiny tak byly věnovány tomuto tématu, byť se jednalo o koncerty, jednotlivá vystoupení či mírové pochody. Vzájemná komunikace mezi organizacemi probíhá dle možností prostřednictvím dnes běžných způsobů, vč. sociálních sítí (existuje celá řada profilů). Při množství akcí není možné zajistit stoprocentní propojenost všech akcí a aktivit (ani to není cílem), nicméně organizátoři dbají vzájemné informovanosti o jednotlivých akcích, zveřejňují je na svých a společných profilech. Financování je u jednotlivých organizací různé. Částečně menšina čerpá dotace v rámci vyhlášených programů ústředních a místních orgánů, financování může zajišťovat také z vlastních zdrojů. Významnější zdroje poskytlo v roce 2018 také Velvyslanectví Ukrajiny v ČR, díky čemuž pokračoval projekt obnovy některých významných ukrajinských hrobů v ČR, byly realizovány také další kulturní projekty ukrajinských organizací v ČR, např. galakonzert u příležitosti navázání výročí česko-ukrajinských diplomatických vztahů, filmový festival a další akce. V této souvislosti je vhodné zmínit velký nárůst akcí s ukrajinskými tématy (debaty, koncerty, veřejná vystoupení aj.), pořádaných českým neziskovým sektorem, bezesporu také díky aktuální situaci na Ukrajině.

Stručný přehled aktivit v roce 2018

Sdružení Ukrajinců a přátel Ukrajiny (SUPU) (spolupracující celky Sbor sv. Vladimíra, MarOlja). Sbor sv. Vladimíra se podílí na liturgiích ve staroslověnském jazyce v řeckokatolickém chrámu sv. Klimenta v Praze a v jiných chrámech ČR, SUPU spolupracuje s Domem národnostních menšin v Praze, zajišťuje organizačně řadu veřejně dostupných akcí, pěvecké přehlídky sborů v Praze i v jiných městech ČR. Duo MarOlja zajišťuje kulturní program v rámci veřejných akcí Poznejme se sousedé, Velikonoce na Praze 4, setkání národnostních menšin, podporuje svými aktivitami demokratizaci a nezávislost Ukrajiny. Duo se účastnilo celopražských programů vč. konference MHMP o národnostních menšinách. Tělesa SUPU spolupracují s dalšími ukrajinskými subjekty, účastní se programu dnů T.Ševčenko v Praze, Dnů ukrajinské kultury v ČR aj. Spolek je celoročně aktivní na desítkách akcí, které se přímo vážou na aktivity ukrajinské menšiny v ČR, celkově se podílí na koncepci aktivit nár. menšin v Praze a v ČR.

Ukrajinská iniciativa v ČR (UIČR) spolupracuje s regionálními centry nár. menšiny, organizuje řadu vlastních programů (Informace o Ukrajině, vzdělávací pořady, konzultace a analýzy, nový ukrajinský rok a ples Malanka), spolupracuje s neziskovým sektorem (IOM Praha, Slovo 21, Integrační centra, MKC Praha, Jihlava, Plzeň a řada dalších) a s mnoha ukrajinskými spolky v ČR. Vydává časopis pro Ukrajince v ČR *Porohy*, spravuje stránky *Ukrajinci.cz*, je také členem světového centra ukrajinské diaspory v Kanadě (SKU) a koordinační rady na Ukrajině. UIČR dbá o vybrané hroby patřící k ukrajinskému kulturnímu dědictví v ČR. K tradičním aktivitám spolku patří podpora aktivit mládeže (i ve spolupráci se zahraničními partnery a dalšími soubory), účast v různých projektech, organizace ukrajinského plesu, přednášek pro české ZŠ, humanitární pomoc aj. Spolek organizuje Dny

⁷² Text zpracoval Bohdan Rajčinec, člen Rady.

ukrajinské kultury v ČR, podporuje činnost kapely *Ignis*, spolupracuje s Domem národnostních menšin v Praze v rámci jednotlivých pražských programů (Praha 3, Praha 4, Poznejme se sousedé, Muzejní noc, Zažít Michli jinak, přednášky Děti-dětem aj.). Spolek se podílí na koncepci aktivit nár. menšin v Praze a v ČR.

Umělecký spolek Džerelo celoročně připravuje děti a mládež, účastní se folklórních akcí v ČR, včetně programů městských částí Prahy. K nejvýznamnějším akcím roku 2018 patřila příprava ukrajinského Svátku matek, který je v ukrajinské tradici svátkem významným, zde je kromě tanečního programu připravován i doprovodný program. Tzv. Večernyci (původně večerní sezení, zábavy, oslavy na Ukrajině) patří k tradičním programům souboru. Spolek v roce 2018 vystupoval v Senátu ČR, v Lidicích a jiných městech ČR. Pro děti je připraven každoročně program sv. Mikuláše, který reflektuje tradiční zvyky Ukrajiny věnované dětem. *Džerelo* zorganizovalo také festival Svět očima dětí, který se ve spolupráci s dalšími organizacemi věnuje dětem, přípravě dětských tanečníků a zpěváků žijících v ČR vč. ukrajinských souborů z Evropy. *Džerelo* se účastní festivalu Praha srdce národů, kromě aktivit tanečních udržuje dramatickou výchovu a divadelní činnost.

Sdružení Ukrajinců v ČR Berehyňa, z.s každoročně pořádá večery T. Ševčenka, Svátek matek, Den dětí, Naše Vánoce. K aktivitám spolku patří příprava dětí školního věku, každoročně je pořádán svátek Mikuláše. K nejzajímavějším akcím spolku patří Den vyšívavek, prezentace ukrajinské kultury v Praze v rámci tzv. pochodu vyšívavek (v rámci dne ukrajinských vyšívavek se akce koná na řadě míst ve světě), symbolizující jednotu ukrajinské kultury a boje za svobodu projevu. Berehyňa vystupuje jako host na kulturních akcích v Praze i mimo ní. V roce 2018 je třeba zmínit akce spolku Naše Vánoce, Večer památky Tarase Ševčenka vč. promítání filmu a workshopu, několik svátečních vystoupení v sále Emauzy, květnový Den vyšívavek vč. galakonzertu, Den dětí, účast na společných ukrajinských akcích (Den nezávislosti Ukrajiny v Praze), Mikuláš s dětmi a pro děti a vystoupení ve spolupráci s dalšími ukrajinskými spolky.

RUTA, z.s. dlouhodobě udržuje povědomí majority o aktuálních ukrajinských událostech, organizuje a spoluorganizuje přednášky, účastní se diskusních fór (knihovna V.Havla, Café Lajka, Člověk v tísni, Městská knihovna v Praze aj.), komentuje aktuální události na Ukrajině. Spolek zajišťuje vydávání časopisu Ukrajinský žurnál, účastní se obecné intelektuální debaty o budoucím směřování ČR a Ukrajiny, spolupracuje s dalšími organizacemi neziskové sféry v ČR. V roce 2018 kromě jiného zorganizoval významnou akci Dny ukrajinského filmu v Praze.

Ukrajinská iniciativa jižní Moravy (UIJM) je novější činný spolek s centrem v Brně. Základnu tvoří studenti a aktivisté, kteří připravují kulturní programy, přednášky, účastní se projektů pro mládež v rámci programu Erasmus. Spolek motivuje širší veřejnost jižní Moravy a šíří povědomí o ukrajinských tématech v regionu, spolupracuje s pražskými kolegy. Organizuje tradiční večery, nové programy s osvětovým podtextem. V roce 2018 spolek kromě jiného zorganizoval Dny ukrajinské kultury v Brně vč. originálního koncertu dua banduristů v centru města.

Regionální ukrajinský spolek ve východních Čechách aktivoval činnost v posledních několika letech. V roce 2018 zorganizoval Dny ukrajinské kultury v Hradci Králové, účastní se regionálních vystoupení a programů, vyvíjí činnost uměleckou s přípravou zázemí pro ukrajinské děti. Spolek rovněž přispěl k obnově některých vybraných mohyl v ČR, zapojuje se kulturními aktivitami s nově se rozvíjejícím uměleckým souborem.

Další ukrajinské organizace výše neuvedené přispívají k bohatosti programu a samostatně či organizovaně ve spolupráci s výše uvedenými organizacemi doplňují celoroční aktivity a výstupy ukrajinské kultury v ČR. Výčetem: Ukrajinská evropská perspektiva (humanitární pomoc, kulturní a image projekty), Zvony naděje v Chomutově (umělecká a kulturní činnost), Svaz Ukrajinců Bohemie v Karlových Varech (umělecká a kulturní činnost), UIČR v Kladně

(kulturní činnost), Spolek ukrajinských žen v Praze (historická témata a kulturní činnost), Ukrajinský národní dům (umělecká a kulturní činnost), Fórum kulturního partnerství (humanitární pomoc, image projekty), Mezinárodní asociace Ukrajinců Euromaidan (humanitární činnost, image a kulturní projekty), Ukrajinská svoboda (historická témata a kulturní činnost), Ukrajinská tradice (humanitární a osvětová činnost), Ukrajinský spolek Opír (historická témata a kulturní činnost), Ukrajinský odborový svaz (humanitární pomoc a kulturní činnost), Ukrajinský byznys klub (image projekty a podpora), spolek Rodyna (kulturní činnost), Ukrajinská svitlycja (kulturní činnost), Prague Maidan (manifestace, humanitární pomoc) aj.

Spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy v roce 2018

Spolupráce je standardně dobrá, v rámci výborů Rady vlády pro nár. menšiny i samotné Rady je poskytována dostatečná informovanost o problémech a cílech dalších aktivit jednotlivých ministerstev. V regionech jsou individuálně aktivní výbory národnostních menšin, které samostatně řeší uvedenou problematiku. Neevidovali jsme konkrétní (oficiální) stížnost na postupy zmíněných institucí.

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami

V rámci DNM v Praze a jednotlivých programů je spolupráce velmi dobrá. Spolek Limbora, který tradičně zajišťuje program Praha srdce národů, čerpá ze spolupráce s ukr. menšinou a jednotlivými spolky, účastnil se společně vystoupení s ukr. skupinou Ignis na několika akcích, mj. Velikonoce na Praze 4, výročí DNM aj. Za společný počín a úspěšnou spolupráci všech národnostních menšin, Rady vlády, jednotlivých ministerstev a veřejnoprávních institucí lze označit pokračování programu ČRo Plus *Mezi námi*, popř. nový pořad o nár. menšinách v ČT, resp. aktivní zájem o život menšin ze strany ČT Ostrava.

Problémy v životě společenství národnostních menšin v roce 2018

Pomineme-li trvalou zátěž u chápání nár. menšin a jejich života v ČR, některé problémy v rámci financování a kofinancování jednotlivých projektů u spolkové činnosti, jakož i novou informační zátěž kladenou na spolky, např. povinnosti ve zveřejňování některých údajů v rejstřících (nejedná se o zátěž jen u národnostně menšinových spolků), je případná diskuse mezi nár. menšinami možná na úrovni Rady vlády, v rámci výborů Rady, popř. organizovaně v rámci DNM či v jednotlivých výborech nár. menšin. Na této úrovni lze projednat případné problémy společenství nár. menšin. Vesměs se jedná o otázky, které lze prozatím řešit na pracovní úrovni, byť Rada vzhledem k řadě personálních změn na Úřadu vlády nezasedala více jak rok.

Přehled finanční podpory organizací Vaší národnostní menšiny v roce 2018

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
SUPU	Sbor sv. Vladimíra	MK ČR	120 000
SUPU	Duo MarOlja	MK ČR	20 000
UIČR	Dny ukr. kultury	MK ČR	190 000
UIČR	SMoloskyp	MŠMT	280 000
UIČR	Porohy	MK ČR	703 000
RUTA	Ukrajinský žurnál	MK ČR	1 150 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
SUPU	Sbor sv. Vladimíra	Praha	50 000

SUPU	MarOlja	Praha	15 000
UIČR	Ignis	Praha	30 000

Co pro nás znamená zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny

Možnost prezentace názoru nár. menšiny ve vztahu k obecným otázkám života nár. menšin v ČR, jakož i možnost komunikace nových projektů (ČT, ČRo), platformu pro diskusi mezi zástupci nár. menšin, možnost otevření otázek významného charakteru kulturního dědictví (kulturní památky, fungující funerální skupina, konkrétní otázky česko-ukrajinské vzájemnosti). V roce 2018 také díky podpoře Rady vlády byla v Praze 10 nazvána lávka jménem Vasyla Makucha, který se v listopadu roku 1968 upálil na protest proti okupaci Ukrajiny a tehdejšího Československa. Další témata značně přesahují prostředí nár. menšin, např. důstojnost místa v obci Lety, původní hostování v pracovní skupině pro otázky Visapoint a řada dalších obecnějších, pro národnostní menšiny důležitých témat.

Hodnocení dosavadní práce zástupců v Radě vlády pro národnostní menšiny

Pozitivně. Členství v radě v roce 2017 dalo možnost zástupci ukr. menšiny (také zástupcům ruské a vietnamské nár. menšiny) být s poradním hlasem jmenován jako člen/host Výboru pro práva cizinců, s možností diskuse týkající se například systému Visapoint (tato možnost následně v důsledku zrušení systému pominula). Rada je platformou pro výměnu názorů zástupců nár. menšin a pro případnou podporu kulturních záměrů všech aktivních menšin. Bohužel Rada z důvodů personálních změn na Úřadu vlády nebyla v roce 2018 příliš aktivní.

Jakými tématy by se měla Rada vlády pro národnostní menšiny prioritně zabývat

Podporou vybraných akcí pořádaných nár. menšinami (záštita, účast předsedy Rady na vybraných akcích apod.). Podpora udržování památek a hrobů v ČR významných pro nár. menšiny.

Zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

V rámci ukrajinské menšiny je povědomí o této aktivitě minimální, i s ohledem na povahu věci. Týká se spíše jiných nár. menšin.

VIETNAMSKÁ MENŠINA⁷³

Činnost organizací vietnamské národnostní menšiny v roce 2018

I v roce 2018 pokračoval trend z posledních let. Vedle aktivit tradičních, zavedených spolků, se množí aktivity v rámci neformálních skupin. Jejich akce jsou méně formální a zaměřené na vlastní občanské potřeby setkávat se s lidmi z prostředí svého bydliště. Výrazné jsou také snahy Vietnamců druhé generace o komunikaci a spolupráci s orgány státní správy a nevládními organizacemi s cílem efektivněji napomáhat integraci Vietnamců, např. celodenní konference “Integrace Vietnamců v ČR” organizované spolkem Viet Up společně s Člověkem v tísní a SIMI je toho důkazem.

Komunální volby v roce 2018 přinesly nový jev v životě vietnamské menšiny. Nejsou to první volby, ve kterých se objevili kandidáti vietnamského původu. Ale zapojení komunity tentokrát je mnohem jasnější a výraznější a to nemluvíme pouze o mírně vyšším počtu Vietnamců na kandidátních listinách různých stran či hnutí, ale také o snahách politických uskupení o získávání hlasů voličů z vietnamské komunity.

⁷³ Text zpracoval Huu Uyen Pham, člen Rady.

Stručný přehled aktivit v roce 2018

Média, publikace

Magazín *Huong Sen* (Vůně Lotusu) nadále zůstal jako jediné vietnamské periodikum vycházející v tištěné formě. Pokus o obnovení vydání časopisu *Tuan Tin Moi* na konci roku 2017 zřejmě nevyšel a první číslo zůstalo zatím osamoceno.

Webové zpravodajské portály

- www.vietinfo.eu
- www.secviet.cz
- www.eicvn.eu
- www.nguoivietxaque.info

Webové stránky spolků

- www.hnvn.cz - Svaz Vietnamců v ČR
- www.vanlang.eu, www.facebook.com/NhomVanLang/ - Občanské sdružení Van Lang
- hhpot.eu/ - Svaz podnikatelů v potravinářství v ČR
- www.facebook.com/vietup.org/ - Viet up

Skupiny na sociálních sítích

<https://www.facebook.com/ahojvietnam>

Zde je seznam větších a známějších skupin na facebooku:

- *Hiep hoi Potravinari tai CZ* (Svaz podnikatelů v potravinářství v ČR) – uzavřená skupina s cca 42.500 členy:
<https://www.facebook.com/groups/hiephoipotravincz/?fref=ts>
- *Přiznání Vietnamců* – komunitní skupina zejména Vietnamců mladší generace s téměř 24.000 fanoušky:
<https://www.facebook.com/PriznaniVietnamcu/?fref=ts>
- Stránky ke zprostředkování práce pro Vietnamce v ČR (Người tìm việc/Việc tìm người tại Séc) - veřejná skupina s více jak 27.000 členy:
<https://www.facebook.com/groups/nguoitimviectimnguoise/>
- *Ochutnej Vietnam* – komunitní skupina
<https://www.facebook.com/ochutnejvietnam/>

Vedle těchto skupin existuje řada menších zájmových skupin, někdy pouze s počtem členů, resp. fanoušků v řádu stovek osob, avšak tyto osoby díky komunikaci ve skupině našly mezi sebou blízký vztah a často organizují osobní setkání.

Financování aktivit

Vietnamské spolky jsou většinou financovány členskými příspěvky a dary od jednotlivců i od právnických osob. Na své aktivity několik spolků získalo dotace od ministerstva a kraje, většina spolků nedostává příspěvky ani od státu, ani od orgánů samosprávy, či ze země původu:

- Svaz Vietnamců: neuvedeno
- Asociace českých občanů vietnamského původu: neuvedeno
- Van Lang: příspěvky: finanční dary
- Vietnamský spolek na Jihlavsku, z.s.: členské příspěvky, peněžité dary od svých členů, dotace od kraje Vysočina a statutárního města Jihlava
- Viet Up: příspěvky, malá dotace od městské části Prahy 7.

Organizace s aktivitami zaměřenými na vietnamskou komunitu

V tomto odstavci je uveden stručný přehled spolků, které jsou spíš české, ale cíle jejich aktivit jsou namířeny ve prospěch vietnamské komunity. Jde o SEA – liaison, z.s., Česko-vietnamskou společnost a INFO-DRÁČEK. *Spolek INFO-DRÁČEK* stejně jako loni na mailly

nereagoval a informace pro přípravu této Zprávy neposkytl. Informace o jejich aktivitách zde prezentované byly získány z veřejných zdrojů. Česko-vietnamská společnost se letos v odpovědích odvolala na aktivity Svazu Vietnamců.

SEA – liaison, z.s.

V roce 2018 realizoval SEA – liaison, z.s. (dale SEA-I) dva projekty:

1. Projekt *Interkulturní rodinné komunitní česko-vietnamské centrum Praha-Libuš*, č. CZ.07.3.63/0.0/0.0/16_031/0000207. Do jeho aktivit patřily: tlumočené workshopy a odborné konzultace pro vietnamské rodiče na nejrůznější užitečná témata, exkurze pro vietnamské rodiče do MŠ nebo ZŠ, workshopy a dílny pro děti, celodenní výlety po ČR pro celé rodiny aj. V rámci projektu byly též zorganizovány dva česko-vietnamské taneční plesy a bylo uvedeno nové představení divadla fórum s česko-vietnamskou tematikou. Tento projekt, realizovaný za finanční podpory EU a organizační podpory MČ Praha – Libuš a MŠ K Lukám, byl ukončen v prosinci 2018.
2. Emergentní projekt *Integrace cizinců v MČ Praha 12*, založený na řešení tzv. interkulturních případů a jednotlivých složitých interkulturních intervencí v rámci vybraných institucí, zejména ZŠ v MČ Praha 12. Projekt byl podpořen MV ČR a MČ Praha 12.

SEA-I se aktivně účastnil též populárních etnofestivalů – *Asie vzdálená a blízká* na náměstí Jiřího z Poděbrad v Praze 3, *Barevná devítka* ve vysočanském parku Podviní v Praze 9 a tradiční *Jablkobraní v Kamýku* na Praze 12.

Kromě výše uvedeného poskytuje SEA-I pravidelně osobní, telefonické a e-mailové konzultace všem zájemcům na téma Vietnam, vietnamská kultura či vietnamská komunita v ČR. Organizuje též kurzy češtiny pro vietnamské mluvčí a poskytuje poradenství v oblasti života v ČR. Dále nabízí překlady a tlumočení, mediaci a facilitaci, pořádá tlumočnické semináře. Působí zejména v Praze, částečně v Plzni.

Přehled většiny aktivit a další články s vietnamskou tematikou jsou dostupné na www.sea-l.cz; původní web www.klubhanoi.cz bude v nadcházejícím roce definitivně zrušen, přičemž většina jeho obsahu byla převedena na web nový. SEA-I provozuje též facebookové stránky SEA-I ve vietnamštině: <https://www.facebook.com/SEAltiengviet/> a v češtině: <https://www.facebook.com/seal.cz/?ref=bookmarks>.

INFO-DRÁČEK

Projekty realizované v roce 2018:

1. *Poznáváme české a vietnamské tradice*: projekt je finančně podpořen Magistrátem hlavního města Praha.
2. *Asie vzdálená a blízká*: Třetí ročník festivalu ve spolupráci Městské části Praha 3 s finanční podporou Ministerstva kultury, Magistrátu hlavního města Prahy a Městské části Prahy 3. Hlavním partnerem festivalu v roce 2018 byl Vietnam Airlines.
3. Workshopy českého jazyka *Tady jsem doma* - 6. ročník kurzů českého jazyka pro Vietnamce žijící v Praze.

Stručný přehled aktivit v roce 2018

Stručný přehled vybraných aktivit - v závorce jsou uvedeny organizace, které se podílely na jejich realizaci.

Lunární nový rok ve spolupráci s AYVE (Viet Up), Kurz aktivního občanství “Active Citizens” ve spolupráci s British Council a Člověk v tísni (Viet Up), Velikonoční setkání dobrovolníků a podporovatelů Viet Up (Viet Up), MDŽ pro “večerní ženy” (Viet Up), Bootcamp osobního rozvoje “Letní Odyssea” (Viet Up), Festival “Banán Fest” (Viet Up), Informační časová tabule Česko-vietnamských vztahů (Viet Up), Výzkum na téma uplatnění mladých Čecho-vietnamců na českém trhu práce v Brně, Liberci a Praze ve spolupráci se

SIMI a Člověkem v Tísni (Viet Up), Konference integrace Vietnamců v ČR ve spolupráci se SIMI a Člověkem v tísni (Viet Up), Halloweenké setkání dobrovolníků a podporovatelů Viet Up (Viet Up), Mikuláš pro večerkové děti (Viet Up), Videokampaň "Banánizrají" (Viet Up), Vánoční besídka (Viet Up).

5.12.2018: Spolek Van Lang poděkoval Evropskému parlamentu a českým poslancům Evropského parlamentu za jeho usnesení ze dne 15.11.2018 pod názvem „Vietnam, zejména situace politických vězňů“ (Van Lang). 8.10.2018: Otevřený dopis českým poslancům Evropského parlamentu ke schválení dohody o volném obchodu mezi EU a Vietnamem (Van Lang). 1.10.2018: Diskuse "Věžeň svědomí" a promítání filmu "Když je matka pryč" (Van Lang).

10.10.2018: Sběrka knih ve vietnamštině pro Městskou knihovnu v Praze. Van Lang, pro nedostatek kapacit a prostředků, ustoupil z původního záměru společným úsilím členů komunity si vybudovat systém pro sdílení knih, které si Vietnamci přivezli z domova nebo koupili v zahraničí (zejména v USA a Francii, kde jsou silné vietnamské komunity a mají vlastní nakladatelství) a začal pracovat na stručné katalogizaci knih a následném nabízení (zdarma) knihovnám k zařazení do jejich katalogu, aby knihy byly dostupné všem čtenářům, a to přes zavedené kanály. V roce 2018 byla realizována první dodávka a Městská knihovna v Praze vybrala a zařadila více než 50 knih. Zbytek knih bude nabízen dalším zájemcům (Van Lang).

26.-27.05.2018: Účast na festivalu *Praha srdce národů 2018* – nový taneční program nastudovaný krajanským sdružením Thai Nguyen jak na Staroměstském náměstí, tak na galavečeru v divadle na Vinohradech (Svaz Vietnamců).

06. 2019. Svátek vietnamských dětí (Vietnamský spolek na Jihlavsku, z.s.)

3. 06. 2018: Účast a získání 2. ceny na 19. ročníku fotbalového turnaje Senátu ČR (Svaz Vietnamců), 17. 08. 2018: akce „Den dětské vietnamské kultury“ na Masarykově náměstí v Jihlavě za účasti 800 až 900 osob (Vietnamský spolek na Jihlavsku, z.s.), Léto 2018: Fotbalový turnaj mezi vietnamskými spolky na Jihlavsku a na Moravě (Vietnamský spolek na Jihlavsku, z.s.), Vystoupení dámského tanečního klubu na mnoha akcích na Jihlavsku a okolí (Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.), Uspořádání několika kurzů pro členy spolku (tematicky o problematice pobytu cizinců, péči o novorozené děti) ve spolupráci s CPIC Kraje Vysočina (Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.).

Pravidelné taneční kurzy v Praze (ACVN).

Účast na veřejných seminářích a přednesení svých podnětů (ACVN); Podpora tenisové soutěže Zlatá raketa 2018 mezi Vietnamci a příznivci (ACVN); Velkolepá oslava a uctívání Králů z rodu Hung (Svaz Vietnamců, Krajanské sdružení provincie Phu Tho, Asociace svazů Vietnamců v Evropě); Velké turnaje (stolní tenis, tenis, golf) za účasti hráčů nejen z ČR, ale i z jiných evropských států (Svaz Vietnamců ve spolupráci s Klubem stolní tenis, Klubem tenis Praha, Klubem Golf); Letní fotbalový turnaj (Svaz mládeže a studentů za podpory Svazu Vietnamců).

Aktivní účast na Festivalu národnostních menšin v krajích Ostrava, Brno, Jižní Morava, Liberec, Jihlava nebo festivalu Barevná planeta v Ústí n/L, Chomutově, Tachově atd. (místní sdružení Svazu Vietnamců).

Společenská soutěž „Áo dài phu nhân“ pro dámy (Vietnamský spolek pro kulturu a umění v České republice pod záštitou Svazu Vietnamců).

Celostátní turnaj ve fotbale pro vietnamské kluby, finále konané 30.8.2018 přineslo vítězství družstva z Plzně (Svaz Vietnamců).

Prázdninový kurz vietnamštiny pro děti v různých lokalitách (místní sdružení Svazu Vietnamců).

Výběr účastníků letního tábora pro mládež žijící v zahraničí (oficiální akce pod záštitou ministerstva zahraničí Vietnamu) a finanční zajištění jejich účasti. Výprava z ČR byla nejpočetnější, přispěla nejvíce do společenského programu tábora a její dotace byla také největší (Svaz Vietnamců).

Setkání s vedením kraje, vyjádření k boji proti užívání a prodeji drog a přednesení návrhů na prevenci (Místní sdružení Svazu Vietnamců v Plzeňském, Karlovarském a Ústeckém kraji).

Udržování a rozvíjení vztahů s místní samosprávou na různých úrovních na podporu snah místních sdružení při podávání dotačních projektů na získání prostředků k rozvíjení aktivit (Místní sdružení Svazu Vietnamců).

Místní sdružení Svazu Vietnamců uspořádalo Vietnamský den dětí Trung Thu, kde děti obdržely diplomy za dobrý prospěch v předchozím školním roce (celkem bylo odměněno více než 800 dětí). Svaz Vietnamců ve spolupráci s vietnamským velvyslanectvím předal diplomy a odměny pro nejlepší žáky a studenty (Svaz Vietnamců).

Společenský večer k oslavě 20. října jako dne vietnamských žen (Svaz žen za podpory Svazu Vietnamců).

Oslava vánočních a novoročních svátků i za účasti místních občanů a zástupců místní správy (Místní sdružení Svazu Vietnamců).

Oslava 10. výročí založení svazu vietnamských budhistů v ČR (Svaz budhistů za podpory Svazu Vietnamců).

Návštěva a pracovní setkání filmového štábu Vietnamské státní televize (VTV) pod vedením režiséra Hoang Long s představiteli Svazu Vietnamců. Jednání o podpoře Svazu Vietnamců pro natáčení 30-dílného seriálu „Vượt qua bão tuyết“ o vietnamské komunitě ve východní Evropě, na Ukrajině a v Rusku.

Pravidelné charitativní akce zaměřené na domovinu. Během roku 2018 Svaz Vietnamců sbíral a přispíval více než miliardu VND (více než milion korun) pro oběti přírodních katastrof ve středním a severním pohraničí Vietnamu, pro Fond Truong Sa a také na pomoc vietnamským rodinám v ČR, které se ocitly v těžké situaci včetně rodin, které měly velké ztráty při požáru na tržišti v Chebu.

Obřad Vu Lan v různých lokalitách republiky (Svaz buddhistů za podpory Svazu Vietnamců).

Pořádání ceremoniálu Le Phat Dan pro příznivce buddhismu a občany v celé ČR (Svaz buddhistů za podpory Svazu Vietnamců).

Spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy v roce 2018

Zapojení Vietnamců do akcí zejména kulturního a sportovního charakteru uspořádaných místní správou. Různá setkání s představiteli krajů, měst a obcí, kde žijí Vietnamci, pracovní setkání s politickými stranami před volbami (Svaz Vietnamců). Spolupráce spolku s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech v roce 2018 byla dobrá (Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.). „Jsme v kontaktu s orgány veřejné správy“ (ACVN). Spolupráce mezi českými institucemi a členy menšiny je stále na nízké úrovni (Van Lang). Viet Up ve spolupráci se SIMI a Člověkem v tísní pozval představitele veřejné správy k účasti na konferenci integrace Vietnamců v ČR. Po konferenci účastníci vytvořili skupinu pro vzájemnou komunikaci a pro případnou spolupráci v budoucnosti.

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami

Spolupráce s ostatními menšinami byla většinou uskutečňována formou společné účasti na dnech národnostních menšin organizovaných místní správou. Výměna názorů a diskuse (ACVN). Společné sportovní aktivity (Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.). Viet up byl osloven polskou menšinou ohledně pomoci s natáčením polského televizního pořadu ve velkotonážní SAPA - Viet Up poskytl průvodce. Také navázal kontakt se spolkem Slovo 21 (Viet up).

Problémy v životě společenství národnostních menšin v roce 2018

Problémy, na které zpráva z předchozího roku upozornila (vízový režim na naší ambasádě ve Vietnamu, neznalost českých zákonů a vyhlášek, atd.) přetrvávaly i v roce 2018. Velký rozruch a obavy vyvolala kauza kolem únosu bývalého vietnamského komunistického funkcionáře z Berlína Trinh Xuan Thanh, který byl podle německých vyšetřovatelů dopraven do Bratislavy přes území ČR a nakonec přepraven do své vlasti slovenským vládním speciálem. Vyšlo najevo, že únos byl ze strany vietnamské policie dobře připraven a vybrala si Českou republiku jako zázemí pro přípravu a realizaci únosu. K únosu využívala služeb osob s pobytem v ČR. Zároveň však byl únos v režii početné skupiny profesionálů a do únosu se zapojil i ministr vnitra Vietnamu. Česká republika musela, stejně jako Německo a Slovensko, čelit nepříjemné skutečnosti, kdy cizí země vybuďovala síť agentů i operačních pracovníků, kteří operovali na území cizího státu jako na vlastním území. Pro příslušníky vietnamské menšiny má tato kauza další dimenzi a tou je otázka jejich vlastní bezpečnosti. Je patrné, že mnozí Vietnamci mají obavy a začali se chovat opatrněji. Největší rozčarování zažívají lidskoprávní aktivisté. Doposud čelili vydírání formou zákazu vstupu na území Vietnamu a znemožnění kontaktů se svou vietnamskou rodinou. Nyní si kladou otázku, zda je jejich bezpečnost v České republice zaručena.

ČVS: Špatná a pomalá vízová politika ČR ve Vietnamu a zákaz práce Vietnamců v ČR. Viet Up: Nadále zůstává problematika nízké jazykové vybavenosti 1. generace Vietnamců v ČR a s ní související neznalost českého prostředí, především sociálního a zdravotního systému. Vznikl problém budoucnosti této stárnoucí generace. Dalším tématem jsou značné obtíže a znevýhodnění 2. generace Vietnamců na českém trhu práce a reálním trhu (problematika hledání bydlení). Van Lang: Nedostatek dostupných služeb pro komunitu: interkulturní pracovníci, komunitní tlumočníci a poradenství v různých oblastech: sociální, právní, vzdělanostní a pracovní. Přetrvávají problémy specifické pro vietnamskou komunitu jako mezigenerační konflikty, výchovné problémy ve vietnamských rodinách jako např. tabu atd.

Přehled finanční podpory organizací vietnamské národnostní menšiny v roce 2018

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

Organizace	Projekt, účel dotace	Dárce	Dotace (Kč)
INFO-DRÁČEK z.s.	Asie vzdálená a blízká	MK ČR	150 000
Viet Media	Vůně Lotusu	MK ČR	350 000
Sdružení pro podporu česko-vietnamské jazykové vzájemnosti, z.s.	Velký učebnicový česko-vietnamský slovník, 6. díl	MŠMT	1 500 000
Středisko vietnamského jazyka v Praze, z.s.	Provozování bezplatné výuky vietnamštiny pro vietnamské žáky.	MŠMT	96 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

Organizace	Projekt, účel dotace	Dárce	Dotace (Kč)
Vietnamský spolek na Jihlavsku, z.s.	Den dětské vietnamské kultury	Magistrát města Jihlava	70 000
Vietnamský spolek na Jihlavsku, z.s.	Den dětské vietnamské kultury	Kraj Vysočina	25 371

INFO-DRÁČEK, z.s.	Asie vzdálená a blízká	MHMP	70 000
INFO-DRÁČEK, z.s.	Posezení nad kotlíkem	MHMP	50 000
Viet Up	Projekt "Banán Fest 2018"	MČ Praha 7 (uhrazení prostor a techniky)	15 000

Co pro menšinu znamená zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny

- Větší zájem samosprávy o spolupráci s komunitou na komunální úrovni.
- Možnost zapojení do dotačních programů.
- Zatím jsme nenavázali větší spolupráci. Pravidelně nás informují o aktuálních grantových řízeních (Viet up).
- Reprezentace vietnamské národnostní komunity a oceňujeme poradenskou funkci Rady vlády v otázkách týkajících se Vietnamu (Van Lang).
- Poskytuje souhrnnou informaci o aktivitách vietnamských spolků v ČR (ACVN).
- Je to přínosné pro získávání informací, které se týkají Čechů vietnamského původu (ČVS).

Hodnocení dosavadní práce zástupců v Radě vlády pro národnostní menšiny

- Věříme, že zástupce v Radě vlády pro národnostní menšiny dělá svoji práci svědomitě (Viet Up).
- Mohl by být aktivnější (ACVN).
- Plní svou funkci zodpovědně a svědomitě (Van Lang).

Jakými tématy by se měla Rada vlády pro národnostní menšiny prioritně zabývat

- Práva národnostních menšin (Van Lang).
- Soužití různých etnických skupin s majoritní společností. Spolupráce mezi etnickými skupinami (Van Lang).
- Usilovat o zásadní hodnoty: svoboda, demokracie, dodržování lidských práv uvnitř národnostních menšin (Van Lang).
- Soustředit se na druhou, třetí a další generaci národnostních menšin: vzdělávání (systematická finanční podpora, poradenství), pracovní poradenství (pracovní příležitosti na českém trhu a vývoj trhu), výchova v rodině, soužití mezi generacemi (Van Lang).
- Integrace národnostní menšiny/komunity do české společnosti, služby sloužící k integraci kromě kulturních aktivit, o které teď usiluje Rada (Van Lang).
- Vyvolat diskusi o integraci menšiny, participace členů komunity v integračním procesu do většinové společnosti (Van Lang).
- Zrušení nesmyslného a pro ekonomiku ČR škodlivého zákazu vydávání pracovních víz pro Vietnamce do ČR. Zlepšení vízové politiky ČR ve Vietnamu zahrnující otevření generálního konzulátu ČR v Hočiminově Městě (ČVS).
- Vyřešení důchodů pro Vietnamce, kteří v bývalém Československu pracovali mnoho let, a z jejich mzdy jim bylo strháváno zaměstnavatelem sociální pojištění. Mnozí dnes žijí ve Vietnamu (ČVS).
- Lepší podpora kulturního života národnostních menšin (ACVN).
- Jasnější aktivita pro zachování tradice, kultury a vietnamského jazyka (ACVN).

USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne 16. září 2019 č. 659

ke Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2018

Vláda

- I. **schvaluje** Zprávu o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2018 (dále jen „Zpráva“), obsaženou v části III materiálu čj. 805/19;
- II. **ukládá** zmocněnkyni vlády pro lidská práva zajistit zveřejnění tohoto usnesení ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí;
- III. **doporučuje** hejtmanům, primátorovi hl. m. Prahy, primátorům statutárních měst a starostům obcí s rozšířenou působností a obcí, v nichž byl zřízen Výbor pro národnostní menšiny, zajistit systémové poskytování účelových dotací z veřejných financí na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve smyslu nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění pozdějších předpisů.

Provede:

zmocněnkyně vlády pro lidská práva

Na vědomí

hejtmani, primátor hl. m. Prahy,
primátoři statutárních měst a starostové obcí
s rozšířenou působností a starostové obcí,
v nichž byl zřízen Výbor pro národnostní menšiny

Ing. Andrej Babiš, v. r.
předseda vlády